VERSLAG 2021

Ondernemingsverslag

Nationale Bank van België
Eurosysteem

© Nationale Bank van België

Alle rechten voorbehouden.
De gehele of gedeeltelijke vermenigvuldiging van deze publicatie voor educatieve en niet-commerciële doeleinden is toegestaan met bronvermelding.

VERSLAG 2021

Ondernemingsverslag

NationaleBank VAN BELGIË
Eurosysteem

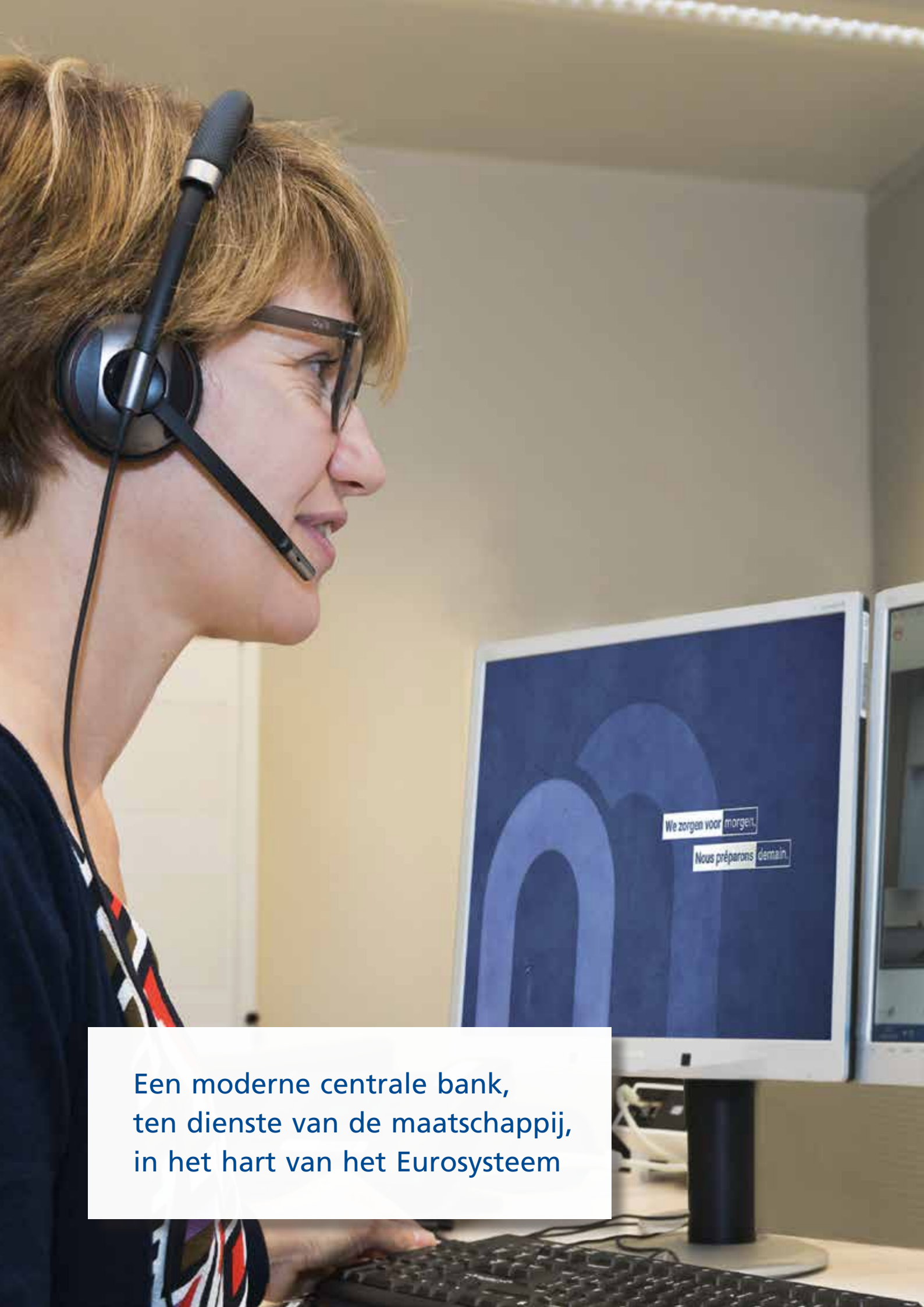

Een moderne centrale bank,
ten dienste van de maatschappij,
in het hart van het Eurosysteem

Inhoud

Voorwoord 7

1. De Nationale Bank, anker van stabiliteit in onzekere tijden 11

1.1 COVID-19 en Strategie 2025 tekenen ook 2021 13
1.2 Verschillende metiers met publiek belang als gemeenschappelijk doel 17
1.3 Vernieuwen zit ook in het DNA van de ondersteunende functies 63

2. De Bank en haar maatschappelijke verantwoordelijkheid 75

2.1 Inleiding 77
2.2 CSR-inspanningen van de bank als centrale bank en als toezichthouder van het financiële systeem 78
2.3 De Nationale Bank wil ook als onderneming maatschappelijk verantwoord zijn 87

3. Jaarrekening en verslagen over het boekjaar 107

3.1 Jaarverslag 109
3.2 Jaarrekening 130
3.3 Verslag van de bedrijfsrevisor aan de Regentenraad 174
3.4 Goedkeuring door de Regentenraad 183

4. Bijlagen 185

Bijlage 1 Organieke wet 187
Bijlage 2 Corporate governance charter 239

Voorwoord

Beste lezer,

Op het moment dat ik dit voorwoord schrijf, houdt de COVID-19-pandemie ons al twee jaar in haar greep. Begin vorig jaar koesterden we nog de hoop dat we relatief snel konden overgaan naar wat velen het 'nieuwe normaal' zijn gaan noemen. In de Bank liepen de voorbereidingen daarvoor in sneltreinvaart, zowel organisatorisch als praktisch. We waren helemaal klaar voor onze 'Back to the Bank'. Maar het draaide anders uit: de ene na de andere besmettingsgolf kwam op ons af, en telewerk bleef zowat het hele jaar de norm voor het merendeel van de NBB-medewerkers.

Ik ben blij dat de Bank in 2021 goed is blijven draaien en dat we ook dit jaar zijn blijven doen wat de burgers, de bedrijven en de overheden van dit land én het Eurosysteem van ons verwachten. Dat is minder evident dan het lijkt. De opeenvolgende coronagolven wogen op iedereen in de organisatie. Sommigen werden ziek en moesten het een poos wat kalmer aan doen.

Ik wil graag de medewerkers van de Bank bedanken voor de inzet, professionaliteit en veerkracht die ze hebben getoond. Ik wil ook speciaal diegenen bedanken die wél frequent naar de Bank bleven komen omdat zij hun job onmogelijk thuis kunnen uitvoeren. Dat geldt onder meer voor onze cashactiviteit: op geen enkel moment is de kwaliteitsvolle cashbevoorrading in gevaar gekomen.

We zijn er trots op dat we in moeilijke omstandigheden onze rol ten dienste van de samenleving en in het hart van het Eurosysteem konden blijven spelen en dat de op stapel staande innoverende projecten geen of nauwelijks vertraging opliepen. Wellicht gingen sommige innovaties zelfs vlugger 'dankzij' de pandemie. Wat we gedaan hebben, delen we graag met onze stakeholders. We besteden immers steeds meer aandacht aan onze communicatie. De data, wetenschappelijke papers, onderzoeken en enquêtes van de Bank vonden in 2021 opvallend veel weerklank in de klassieke maar ook in de sociale media.

We namen in 2021 meerdere initiatieven op het vlak van communicatie, maar ook de traditionele informatie-instrumenten houden we in ere. Dit Ondernemingsverslag is er daar één van.

Tot het einde van de twintigste eeuw waren centrale banken nogal gesloten instellingen die meenden weinig verantwoording verschuldigd te zijn. Sindsdien zijn centrale banken geleidelijk aan gaan beseffen dat zij als tegenwicht voor de ruime autonomie die de wetgever hen gunt, uitleg verschuldigd zijn. Die verantwoordelijkheid voelen we vandaag meer dan ooit aan en dit Ondernemingsverslag levert alvast een grote bijdrage in ons toenemend streven naar transparantie.

Het Jaarverslag 1999 van de Nationale Bank was het eerste dat opgesplitst was in een economisch deel en een deel over de activiteiten van de Bank. Later werd het 'Ondernemingsverslag' een apart boekdeel, naast het financieel-economische jaarverslag. Sinds een paar jaar besteedt het Ondernemingsverslag uitgebreid aandacht aan de *corporate social responsibility* van de Bank, als bedrijf en als centrale bank en toezichthouder.

Ook dit jaar gaat het tweede deel van het Ondernemingsverslag dieper in op hoe de Bank haar maatschappelijke verantwoordelijkheid opneemt. We proberen in het algemeen en met concrete voorbeelden uit te leggen hoe de Bank streeft naar efficiëntie en duurzaamheid.

In het eerste deel beschrijven we traditiegetrouw de belangrijkste ontwikkelingen in de activiteiten van de diensten en departementen van de Bank. Eerst schetsen we kort de context : de pandemie en onze 'Strategische oefening 2025', die in 2021 gefinaliseerd werd en de fundamenten legt voor de duurzame ontwikkeling van onze instelling de komende jaren. Vervolgens tonen we hoe de verschillende metiers van onze Bank inspelen op de wijzigende behoeften, de evoluerende regelgeving en steeds nieuwe mogelijkheden. Tot slot bekijken we hoe de ondersteunende functies ervoor zorgen dat onze processen en technieken gelijke tred houden met de veranderende behoeften van de instelling en de dynamiek in de privésector.

Zoals steeds bevat het Ondernemingsverslag ook de jaarrekening en de verslagen over het boekjaar 2021, goedgekeurd door de Regentenraad. Ook daarin vindt u als geïnteresseerde lezer een schat aan informatie.

Ik wens u veel leesplezier.

Pierre Wunsch
Gouverneur
Februari 2022

BanqueNationaleBank
BANQUE NATIO

1. De Nationale Bank, anker van stabiliteit in onzekere tijden

Dit hoofdstuk van het Ondernemingsverslag moet worden gelezen in het licht van de ontwikkelingen en trends die worden beschreven in het Verslag 2021 over de economische en financiële ontwikkelingen en over de prudentiële regelgeving en het prudentieel toezicht. We wijzen graag op het nut van de achteraan in dat verslag opgenomen lijst van afkortingen.

COVID-19 en Strategie 2025 tekenen ook 2021

COVID-19 bleef een terugkerend punt op de agenda's

Ook in 2021 bleef COVID-19 prominent aanwezig. Drie golven van besmettingen, ziekenhuisopnames en overlijdens maakten dat ook de Nationale Bank haar beleid geregeld moest bijsturen.

Het 'rijk der vrijheid' was nog veraf. In de loop van maart en april kenden we in België een derde golf, gevolgd door de vierde (delta-)golf vanaf oktober en zelfs de vijfde (omikron-)golf vanaf half december. De vaccins bleken weliswaar erg effectief om ernstige ziekte en overlijden te voorkomen, maar konden niet helemaal verhinderen dat mensen nog besmet raakten en het virus doorgaven.

De veerkracht van veel bedrijven werd daardoor meermaals gemeten en gestresstest. Hoewel een aantal sectoren aan het infuus van de overheid moesten, hield onze economie over het algemeen goed stand. Wel begonnen de aanhoudende pandemie en de vaak wijzigende regels duidelijk ook op de veerkracht van de mensen te wegen.

De maatregelen die de Bank nam in de strijd tegen COVID-19 en ter bescherming van haar werknemers waren conform de 'Generieke Gids om de verspreiding van COVID-19 op het werk tegen te gaan' van de federale overheid: mondmaskers, afstand, hygiëne, ventilatie, enzovoort. De veiligheid op de werkvloer stond steeds centraal. Dit alles was cruciaal voor de medewerkers die structureel of deels

fysiek aanwezig moesten zijn om de werking van de bank te verzekeren, zoals IT, Veiligheid en toezicht, postverwerking en -digitalisering, financiële markten, cashverwerking, biljettencontrole, loketten, facilitaire diensten, schoonmaakploegen, … Daarnaast telde de Bank flink wat medewerkers die grotendeels konden telewerken, maar af en toe fysiek aanwezig moesten zijn.

Het museum van de Bank bleef open en de Bank deed net als de vorige jaren mee aan de Erfgoeddagen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, de 'Brussels Heritage Days'.

Een grote troef van de Bank bleek de Interne dienst voor preventie en bescherming. Vooral de verpleegkundigen, de bedrijfsarts en de preventieadviseurs voor de veiligheid waren bijna altijd fysiek aanwezig. De bedrijfsarts waakte over een efficiënte opvolging van de risicocontacten op de werkvloer. De preventieadviseurs voor de psychosociale aspecten en de sociaal assistente bleven – ook vanop afstand – aandacht hebben voor het personeel.

De Bank heeft steeds ingezet op de psychosociale gezondheid en stelde terugkeren uit telewerk prioritair open voor medewerkers voor wie het continu telewerken het zwaarste woog, maar ook voor startende medewerkers, zodat zij op een goede manier begeleid konden worden.

De Bank ontsnapte niet aan de veranderende regelgeving. Een terugkeer naar de Bank (met maximaal 50 % telewerk waar mogelijk) die was gepland voor de herfst moest noodgedwongen opnieuw worden uitgesteld.

Ondanks dat alles is de Bank sinds het begin van de pandemie al haar kerntaken naadloos blijven uitvoeren.

De strategische oefening en de follow-up ervan

In het voorjaar van 2019 werd een uitgebreide strategische denkoefening opgestart om na te gaan hoe de Bank als centrale bank en toezichthouder in de toekomst relevant en toonaangevend kan blijven. Dat leverde om te beginnen een visie, vier missies, drie strategische doelen en vier waarden op.

Transversale werkgroepen diepten vervolgens de werkthema's uit en legden ze ter oriëntatie voor aan het Directiecomité: Outreach, Enterprise Data Management, Provide economic and financial data and analysis, Innovatie, enz.

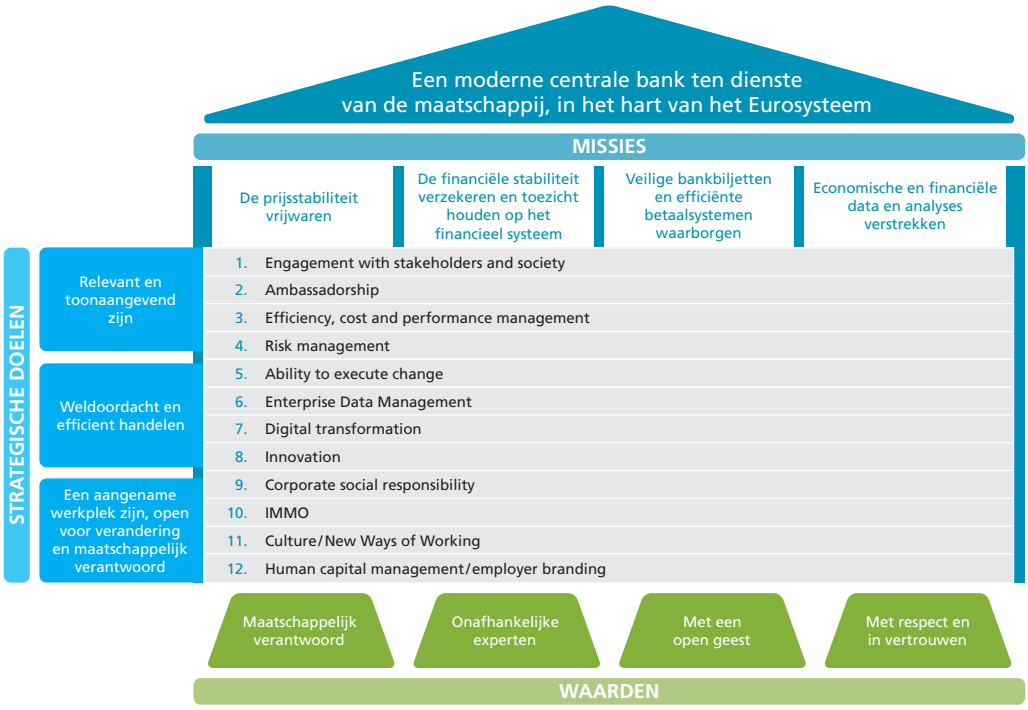

In 2021 moesten de bevindingen en conclusies worden vertaald in concrete doelstellingen, initiatieven en actieplannen, binnen de takenpakketten van de entiteiten van de Bank. Tijdens het eerste kwartaal van 2021 hebben de personen die verantwoordelijk zijn voor elk thema (twaalf transversale thema's en twee van de vier opdrachten van de Bank) en voor alle entiteiten aan het Directiecomité hun doelstellingen en acties voor de komende vijf jaar uiteengezet.

Op 29 maart 2021 trok het Directiecomité, na afweging, zijn conclusies en nam het een besluit over de te volgen krachtlijnen. Daarmee was de zogenaamde 'Strategie 2025' volledig uitgetekend. Sindsdien begon de Bank ze uit te voeren. Enkele voorbeelden:

Regelmatige evaluatie van de strategie van de Bank of Strategic Review

Om na te gaan of de strategische oefening in haar geheel goed wordt uitgevoerd, hanteert de Bank strategische overzichtstabellen, 'dashboards', die de doelstellingen, de belangrijkste acties, de betrokken partijen en de uitgetrokken budgetten omvatten.

Die overzichtstabellen zijn even zovele routekaarten die aan het Directiecomité zullen worden voorgelegd bij de jaarlijkse evaluatie van de strategie ('Strategic Review').

Het doel van die evaluatiesessies in verband met de strategie is tweeledig. Ten eerste gaat het erom de voortgang te beoordelen van de verschillende initiatieven die de strategie ondersteunen. Daarnaast moet het Directiecomité in staat zijn de prioriteiten te herzien en, indien nodig, een nieuwe koers uit te stippelen of nieuwe impulsen te geven.

Innovatie

Na het eerste werkingsjaar kan de 'Innovation Board', een transversaal bestuursorgaan in de Bank, prat gaan op een zeer positieve balans. Alle entiteiten waren vertegenwoordigd in de vier vergaderingen van de Innovation Board die reeds plaatsvonden.

Verschillende innovatieve ideeën werden in deze vergadering verzameld en een selectie hiervan werd ook effectief getest, waaronder:

- Automation in creation of securities
- Automated breach and outlier detection
- Geolocation in the Batopin project
- Automated credit contract control
- Textual (sentiment) analysis of reports

Deze initiatieven werden gesteund door de verschillende entiteiten en de Innovation Board. Zo werd het idee rond automatisatie in de 'creation of securities' (het creëren van effecten) geconcretiseerd in een project en is een nieuwe virtuele 'robotcollega' inmiddels operationeel.

Ability to execute change

Het werkterrein van de entiteit die de projectenportefeuille bijhoudt en beheert, de TPMO, (Transversal Project Management Office) werd uitgebreid, en die entiteit werd omgevormd tot de dienst EPMO (Enterprise Project Management Office). Het omvat voortaan het toezicht op alle vakgerelateerde projecten. Deze zijn omvangrijk, ongeacht of ze al dan niet een component informatica behelzen.

Efficiency, Cost and Performance Management

Het departement Financiën en strategie zal een entiteit omvatten die verantwoordelijk is voor de vereenvoudiging van de processen. Die entiteit heeft als hoofddoel de interne beheersprocessen te herzien om ze te vereenvoudigen of te automatiseren.

In een aanhoudend proces om haar opdrachten te verbeteren, heeft het departement Financiën en strategie bovendien een meerjarig begrotingsbeleid uitgewerkt voor de komende vijf jaar. Het is de bedoeling de Bank een betere zichtbaarheid te bezorgen en te anticiperen op de komende uitdagingen.

Verschillende metiers **met publiek belang als gemeenschappelijk doel**

De Nationale Bank levert **meer en coherentere statistische informatie**

De belangrijkste statistische taak van de Bank bestaat erin macro-economische statistieken op te stellen ter ondersteuning van de eigen activiteiten van de Bank en voor nationale en internationale instellingen.

Veel van die informatie wordt ook ter beschikking gesteld van de beleidsmakers en opinievormers in de diverse takken van de maatschappij, zoals de overheid, het bedrijfsleven, de maatschappelijke organisaties, de burgers, het onderwijs, de studiediensten, de wetenschap en de media. Hierop kunnen deze stakeholders dan hun analyses baseren die leiden tot beslissingen en commentaren. Objectieve, relevante en betrouwbare informatie van hoge kwaliteit verschaffen vormt een belangrijk deel van de maatschappelijke verantwoordelijkheid van de Bank.

De Bank vult haar statistisch aanbod online aan met de institutionele, economische en sociale ontwikkelingen. Nieuwe indicatoren over de mechanismen van de intergewestelijke overdrachten of de uitwerking

van statistieken over de ongelijkheden op het vlak van inkomen, consumptie en financieel vermogen van de huishoudens zijn daarvan enkele voorbeelden.

Net als in 2020 werd een bijzondere inspanning geleverd om de effecten van de pandemie op de statistieken beter te begrijpen, door de informatiebronnen te diversifiëren en zo nodig de methoden aan te passen, overeenkomstig de Europese aanbevelingen.

Voorts werden verscheidene initiatieven genomen om de coherentie van de opgemaakte macro-economische statistieken te verhogen. Een voorbeeld: de oprichting van een 'Large Cases Unit', om de transacties van de multinationals consistenter op te nemen in de reële en financiële statistieken. De aanpassing van statistische compilatiemethoden en de wijzigingen in de organisatie van het departement Statistiek maken de nationale rekeningen, de financiële rekeningen en de betalingsbalans coherenter.

In samenspraak met de ECB zijn ook nieuwe rapporteringen over betaalsystemen ontwikkeld met tal van nieuwe informatie. Nog in het domein van de bankrapportering besliste de ECB om op middellange termijn een geïntegreerd rapporteringssysteem voor de kredietinstellingen te implementeren.

De communicatie van de informatie werd dit jaar verrijkt met overzichtelijke infografieken op de website die de kernboodschappen over de economische ontwikkelingen vlotter helpen overbrengen.

Nieuwe cel, de Large Cases Unit, moet zorgen voor betere statistische monitoring van multinationals

Door de globalisering wordt het belang van multinationale groepen in onze economie steeds groter. Om kwalitatieve statistieken over die grote en complexe groepen in België te kunnen samenstellen, heeft het departement Statistiek een Large Cases Unit (LCU) opgericht. De Bank sluit zich daarmee aan bij een project van het Europese statistiekbureau Eurostat.

De toenemende internationale financiële verwevenheid maakt het steeds complexer om de relaties met het buitenland te meten. Met de nieuw opgerichte cel wil de Bank kennis en informatie verzamelen om zo de nationale rekeningen en de betalingsbalans beter op elkaar te laten aansluiten en de kwaliteit van de geproduceerde statistieken te verbeteren.

De Large Cases Unit kadert in het project van Eurostat om een netwerk uit te bouwen van LCU's door heel Europa

De cel zal eerst de zeven meest relevante groepen in ons land van dichtbij opvolgen, en dit aantal stelselmatig uitbreiden zodra de nodige expertise is opgedaan en de methodologie is uitgebouwd. Het team van de Bank werkt daarbij nauw samen met experts van het Belgische statistiekbureau Statbel.

Ook de multinationale groepen zelf doen er hun voordeel mee. Zo beschikken ze via hun vaste accountmanager bij de LCU over een centraal aanspreekpunt voor alle statistische aangelegenheden, wat hun administratieve last aanzienlijk helpt verlichten. Er wordt zo een vertrouwensrelatie uitgebouwd die nodig is om toegang te krijgen tot relevante en betrouwbare informatie. De cel houdt zich daarbij aan het beroepsgeheim en gebruikt de gegevens uitsluitend voor statistische doeleinden.

De nieuwe cel kadert in het project van Eurostat om een netwerk uit te bouwen van LCU's over

Yannick Rombauts en zijn team

heel Europa. Een aantal landen, waaronder Denemarken, Ierland en Nederland, staan in deze materie al wat verder. Zij kregen van Eurostat een subsidie om hun kennis en expertise te delen met andere Europese landen. In maart 2020 zijn experts van het Nederlandse Centraal Bureau voor Statistieken (CBS) een week naar België gekomen om de specialisten van de Bank en Statbel te adviseren.

De oprichting van een LCU sluit aan bij de Strategie 2025 van de Nationale Bank. De werkzaamheden van de LCU voldoen daarbij aan het nieuwe Enterprise Data Management-programma: nadat de gegevens zijn ingezameld en gevalideerd, worden ze door de LCU bewerkt, geanalyseerd en verbeterd om ze daarna ter beschikking te stellen aan stakeholders binnen en buiten de Bank.

De ongelijkheid in inkomens en consumptie werd in kaart gebracht

Gelet op haar rol in de maatschappij en de mogelijk uiteenlopende impact die monetairbeleidsbeslissingen kunnen uitoefenen op de gezinnen, hecht de Bank ook belang aan het debat over ongelijkheid. De Bank heeft actief bijgedragen aan de initiatieven van internationale instellingen (in het bijzonder Eurostat en de OESO) om de ongelijkheid in inkomens en consumptie in kaart te brengen en experimentele statistieken op te stellen voor België.

Ook over de vermogens van de gezinnen stelde de ECB, in nauwe samenwerking met de Bank, spreidingsdata op. Zij geven een beeld van de spreiding van de belangrijkste financiële activa en passiva en van het vastgoedvermogen over de gezinnen (naar inkomen, naar arbeidsstatuut en naar eigenaarsstatuut).

In het kader van die projecten begon de Bank een grootschalige databank over de huishoudens op te zetten, met de ambitie daarin zowel administratieve gegevens als via enquêtes verzamelde gegevens te vergaren. Mits die informatie op een vertrouwelijke

manier wordt behandeld, moet die databank het mogelijk maken de statistieken te verrijken en tegelijkertijd een onderzoeksveld te openen voor analyse en research.

Innovatie is permanente zorg van statistici

De statistici van de Bank zijn continu op zoek naar methoden om de interne datacollectie- en verwerkingsprocessen te innoveren en efficiënter te laten verlopen. De nodige middelen worden ingezet om de bestaande statistieken diepgaander te analyseren en om het aanbod te verruimen en zo telkens in te spelen op de nieuwe ontwikkelingen in de economische en financiële wereld. Dat alles gebeurt binnen de krijtlijnen van het Enterprise Data Management-programma. In 2021 werd een tekstherkenningsproject uitgerold om informatie over ondernemingen in de bijlagen van het Belgisch Staatsblad te lezen. Ook werd verdere vooruitgang geboekt in de re-engineering en automatisering van de effect-per-effect-rapportering en van de externe statistieken. Het doel daarvan is niet alleen de interne efficiëntie maar ook de dienstverlening aan gebruikers en leveranciers van data te verbeteren. De Bank heeft de datarapporteringslast voor banken verlicht door bepaalde tabellen te schrappen uit de informatie die maandelijks aan de Nationale Bank en de FSMA moet worden meegedeeld, het zogenaamde 'Schema A'.

De economische en financiële wereld is in beweging: om te vermijden dat gegevens ontbreken en ervoor te zorgen dat innovaties in kaart worden gebracht, moet de Bank continu haar statistische producten vernieuwen. In 2021 werd geanticipeerd op de inwerkingtreding, in 2022, van de herziene reglementering over de betalings- en fraudestatistieken. De frequentie van de statistieken werd daarbij verhoogd (van jaargegevens naar kwartaalgegevens en halfjaarlijkse gegevens) en er werden aanvullende databronnen gebruikt over nieuwe betaalmiddelen en fraudegevallen. Om financieringsstromen beter te kunnen volgen werden de meetmethodes voor niet-genoteerde aandelen en voor de niet-bancaire financiële bemiddeling verbeterd, waarbij de sector van de 'overige financiële intermediairs' werd ontrafeld. Ook de uitbreiding van de statistieken met data over de grensoverschrijdende transacties van zogenaamde 'special purpose entities' en de uitgifte van effecten door 'financing conduits', heeft daartoe bijgedragen.

Europese geïntegreerde rapportering voor banken – IReF

De economische en financiële crisis van 2008 bracht de limieten van de bestaande rapportering door banken aan het licht en leidde sindsdien tot een explosie van rapporteringsvereisten voor banken. Hoewel in Europa een hoge mate van conceptuele harmonisatie van toepassing was, werd de nieuwe rapportering veelal op een gedecentraliseerde manier ingevoerd, met enkele overlappingen en met uiteenlopende deadlines, frequenties en aggregatieniveaus. De werklast voor banken en voor nationale autoriteiten nam daardoor aanzienlijk toe. Het Europees Parlement heeft de Europese Bankautoriteit nu het mandaat gegeven om na te

IReF consolideert bestaande statistische rapportage van het ESCB

door een gemeenschappelijk gegevenswoordenboek te gebruiken met alle gegevensdefinities ;

door de herbruikbaarheid en interoperabiliteit van de gegevens te verbeteren ;

door alle statistische vereisten van het ESCB voor banken te consolideren in één unieke rechtshandeling die van toepassing is in het gehele eurogebied (die door andere EU-lidstaten kan worden overgenomen)

gaan hoe die rapporteringslast verlicht kan worden. Het Europees Stelsel van Centrale Banken (ESCB) draagt daaraan bij door een kader uit te werken voor de geïntegreerde rapportering van statistische gegevens voor banken (integrated reporting framework for banks – IReF). Dat kader zal in het hele eurogebied van toepassing zijn en zal ook door de autoriteiten in andere EU-landen kunnen worden overgenomen.

Het kader is gebaseerd op drie principes: definieer eenmaal (door een uniek datawoordenboek te gebruiken waarin de data gedefinieerd worden), rapporteer eenmaal (door data in te zamelen aan de hand van een uniek datamodel) en regel eenmaal (door alle statistische vereisten van het ESCB te bundelen in een unieke wet). Het steunt op het principe van het delen van de gegevens onder de bevoegde instanties en het gebruik van geharmoniseerde referentiedatabases over financiële instrumenten en tegenpartijen.

In 2021 werd een kosten-batenanalyse uitgevoerd bij de banken, de ESCB-gebruikers en de samenstellers van statistieken. Deze analyse wijst uit dat, ondanks de hoge initiële investering, de voordelen van het nieuwe kader de nadelen overtreffen. De rapporteringslast voor de banken zal kunnen verminderen, het statistisch proces zal efficiënter verlopen voor de ECB en de nationale centrale banken, de kwaliteit van de data en de dienstverlening aan de beleidsmakers zullen verbeteren door onder meer een hogere verfijning van data, de vergelijkbaarheid tussen landen zal groeien en de reactietijd om te voldoen aan nieuwe behoeften zal korter worden.

Begin 2022 start een concreet programma om IReF op de middellange termijn in te voeren. De eerste stap daarbij is dat de ECB, samen met de nationale centrale banken, het volledige statistische proces zal uittekenen, waarbij rekening zal worden gehouden met de business- en IT-vereisten en overleg zal worden gepleegd met de banken. Er zal ook worden gezocht naar mogelijkheden om de nationale centrale banken te laten samenwerken. Ook wordt van begin af aan een nauwe samenwerking vooropgesteld met de andere Europese autoriteiten, meer bepaald de European Banking Authority (EBA), met het oog op de toekomstige integratie van de statistische, prudentiële en afwikkelingsgerelateerde rapportering.

‘WE WILLEN HET GROTE PUBLIEK INTERESSEREN VOOR ONZE STATISTIEKEN’

MAY BEAUFAYS / Statistische informatiesystemen

Opdracht: De projecten over de verspreiding van de statistische producten van de Bank coördineren

‘Ik ben eind 2017 bij de Bank in dienst getreden. Ik ben dus geen ‘oudgediende’. Toch heb ik er al drie jobs uitgeoefend. Dat komt niet omdat ik niet zou weten wat ik wil, maar omdat ik verschillende kansen heb kunnen grijpen, waardoor ik snel kon overstappen naar taken die me steeds beter liggen.

Mijn NBB-loopbaan begon in het departement Informatica. Als ‘Database administrator’ beheerde ik databanken, hielp ik mee aan de installatie en het onderhoud van de software en verleende ik steun aan de ontwikkelaars.’

Meeschrijven aan een succesverhaal

‘In volle lockdown, in 2020, stapte ik over naar de dienst Kredietcentrales om er te werken als ‘IT developer’, een functie op de grens van IT en de business. Ik werkte er onder andere mee aan de ontwikkeling van BECRIS, een

ambitieus programma dat alle kredietovereenkomsten van ondernemingen en particulieren samenbrengt in één centrale, op een uiterst gedetailleerd niveau, om zo te voldoen aan de statistische vereisten van de ECB. De Bank is daarin een echte koploper want wij zijn een van de weinige kredietcentrales van het Europees Stelsel van Centrale Banken (ESCB) die de integratie van de gegevens op zo'n hoog niveau brachten. Hierdoor behoren wij tot de top van de knowhow ter zake. Een succesverhaal dat vóór alles teamwerk is!'

Ruimte voor initiatief

'Op 1 december 2021 startte ik met een nieuw traject in de dienst Statistische informatiesystemen. Die dienst zorgt voor de publicatie van de statistische producten van de Bank, onder meer naar internationale instellingen toe: ECB, IMF, Eurostat, … Ze ontwerpt ook de grafieken van onder andere het Jaarverslag, het Financial Stability Report en het Economisch Tijdschrift.

We willen daarbij niet alleen vakspecialisten maar ook het grote publiek interesseren voor onze statistieken. Dat doen we onder meer via infografieken, een snelle en beknopte manier om de ontwikkelingen van onze economie weer te geven.

Mijn rol in die vloed van cijfers? Mijn cv vermeldt dat ik er 'project coordinator' ben. Waaruit bestaat die functie? Uiteraard uit het coördineren van de projecten van het departement Statistiek. In feite gaat het echter om een totaal nieuwe functie, die de komende maanden vastere vorm zal krijgen en waarin mij wellicht veel ruimte voor initiatief zal worden gelaten in samenspraak met mijn manager.'

'In een wereld die zo snel verandert is het een meerwaarde voor ondernemingen om over uiteenlopende profielen te beschikken'

Kansen voor wie vooruit wil

'Lijkt dat veel in weinig tijd? Uiteraard beweegt niet iedereen in de Bank even snel. Het is gewoon zo dat er kansen zijn voor wie bereid is vorderingen te maken. Die vier jaren bij de Bank liggen in het verlengde van mijn eerdere loopbaan. Ik was team- en projectleider in 'street marketing'-bedrijven die voor ngo's werkten. Ik heb een diploma boekhouding, marketing, B2B en B2C. Daarna heb ik voor analist-programmeur gestudeerd. Ik ben dus breed inzetbaar! Mijn credo is: je aanpassen en jezelf heruitvinden. Ik denk dat het in een wereld die zo snel verandert als de onze, voor ondernemingen, inclusief de Bank, een meerwaarde is om over uiteenlopende werknemersprofielen te kunnen beschikken. Een atypische loopbaan is even goed een vorm van diversiteit, naast sekse, afkomst of neurodiversiteit (high potentials, asperger, …), om maar die voorbeelden te noemen.'

Telewerken

'Voor de tweede keer begin ik een nieuwe job tijdens een lockdown. Een handicap? Ja en nee. Met de tools waarover we beschikken, kunnen we gemakkelijk met elkaar communiceren. We kunnen met elkaar visueel overleggen. We kunnen ons scherm delen. We werken in dezelfde documenten. Bovendien weet ik dat mijn collega's voor mij klaarstaan om me uitleg te geven, samen na te denken over een oplossing, me wegwijs te maken in onze dienst.

Werken op afstand voor mij is voor mij niet echt een probleem. Hoewel ik sommige collega's maandenlang enkel online heb gesproken, heb ik de meesten in 2021 fysiek kunnen ontmoeten tijdens een aantal terugkeerdagen. En ik twijfel er niet aan dat er zich nog andere gelegenheden zullen voordoen om de collega's die ik nog niet heb gezien, te leren kennen zodra we weer vaker naar de Bank mogen komen!'

Start van de uitbreiding van de regionale statistieken, waaronder studie over de transfers

In haar Strategie 2025 omschreef de Bank de ontwikkeling van regionale statistieken als een van haar prioritaire doelstellingen. In een institutionele context met steeds belangrijker wordende regio's, wil de Bank het debat en de economische beleidsbeslissingen van regionale aard ondersteunen door haar aanbod van indicatoren en analyses nog uit te breiden. Zo stelt ze de beleidsmakers in staat de economische fundamentals en de werking van de regio's correct te beoordelen.

Voor het departement Statistiek werd een actieplan tegen 2025 opgemaakt dat bestaat uit drie delen: het eerste deel is erop gericht de regionale rekeningen sneller ter beschikking te stellen, door de publicatie beter af te stemmen op het productieschema van de nationale rekeningen; het tweede deel beoogt de statistieken van de overheidsfinanciën aan te vullen voor de gemeenschappen en de gewesten, om ze even gedetailleerd te maken als voor het federale niveau; het derde, ten slotte, spitst zich toe op de ontwikkeling van nieuwe indicatoren, die beter de stromen tussen de regio's en, meer in het algemeen, de houdbaarheid van de regionale economieën weergeven.

De eerste fase van dat actieplan werd al in 2021 afgerond. Zo onderzocht het departement Statistiek, in samenwerking met het departement Studiën, actief het vraagstuk van de herverdeling tussen de regio's. Dat leidde in september tot de publicatie van een studie over de intergewestelijke overdrachten. Deze studie analyseert het mechanisme van herverdeling tussen de gewesten via de federale begroting, de fiscale en parafiscale inkomsten, de sociale uitkeringen en de dotaties aan de deelgebieden. Ze volgde een specifieke conceptuele benadering, en vervolgens werden de indicatoren samengesteld door het departement Statistiek, op basis van de toewijzingssleutels uit de regionale rekeningen.

Initiatieven om ook in COVID-19-periodes kwalitatieve data te ramen

De door de COVID-19-pandemie veroorzaakte crisis had nog steeds een grote invloed op de productie van statistieken in 2021. Hoewel er in 2021 geen bijzondere problemen met de dekking en de tijdigheid van de gehanteerde bronnen rezen – in tegenstelling tot de situatie in 2020 – is de complexiteit van het statistische werk niet verminderd. De traditionele statistische modellen werden nog steeds weinig gebruikt, aangezien de economische variabelen zeer sterk bleven schommelen; het is nog altijd moeilijk de ontbrekende gegevens correct te extrapoleren, bij gebrek aan een analytische referentie in deze totaal ongekende crisis.

Van de informatiebronnen die in 2021 een bijzondere statistische behandeling ondergingen naar aanleiding van de pandemie, dienen de jaarrekeningen van

de ondernemingen te worden vermeld. Deze vormen de toonaangevende bron voor de opstelling van de nationale en regionale rekeningen. Aangezien de duur en de tijdsindeling van een boekjaar niet altijd overeenstemmen met een kalenderjaar, wordt een methode voor de proratisering van de jaarrekeningen gehanteerd. De traditionele methode, die de aggregaten verdeelt op basis van het aantal werkdagen, blijkt niet relevant te zijn voor de Covid-realiteit, omdat ze hetzelfde gewicht toekent aan een werkdag tijdens of buiten een pandemie. Daarom werd een nieuwe methode voor de proratisering van de jaarrekeningen uitgewerkt : ze berust op vaker opgetekende administratieve gegevens, zoals de omzet, de btw of de bij de RSZ aangegeven lonen. De nieuwe methode zal in de toekomst structureel worden toegepast, omdat ze nauwkeuriger blijkt dan de traditionele methode.

Bovendien moest rekening worden gehouden met pandemiegerelateerde nieuwe gedragspatronen en nieuwe soorten uitgaven, die een zeer sterke invloed uitoefenden op de overheidsrekeningen en de arbeidsmarktstatistieken. Met name de nieuwe, rechtstreeks met de pandemie samenhangende uitgaven, zoals de aankoop van gezondheidsmateriaal of de steunmaatregelen voor de verschillende economische sectoren, werden in de statistieken nauwlettend gevolgd. Voor de arbeidsmarkt, en in het bijzonder de loonsom, werden extra informatiebronnen aangewend, onder meer op het vlak van de aanvullende vergoedingen voor tijdelijke werkloosheid of de specifieke premies ten behoeve van sommige bedrijfstakken. Eurostat bleef trouwens specifieke richtlijnen uitvaardigen om te zorgen voor een geharmoniseerde behandeling van de effecten van de pandemie door de lidstaten. Die aanbevelingen werden zo goed mogelijk toegepast in de macro-economische statistieken.

De Belgische farmaceutische nijverheid, die een zeer actieve rol vervult dankzij de productie van COVID-19-vaccins via bepaalde multinationals op ons grondgebied, werd in 2021 eveneens specifiek gevolgd in de statistieken.

Infografieken maken statistieken beter toegankelijk

Om de ontwikkelingen in de Belgische economie op een snelle, beknopte en gebruiksvriendelijke manier te illustreren, heeft de Bank haar statistische communicatie verrijkt met infografieken op de website. Deze worden toegevoegd aan de bestaande publicaties.

Met de infografieken wil de Bank de drempel verlagen om statistieken te raadplegen, door de kernboodschap in een tekening te vatten en een rechtstreekse link te voorzien naar de achterliggende cijferreeksen. Met een eenvoudige titel en een tekening moet de boodschap in een oogopslag duidelijk zijn, ook voor een niet-gespecialiseerd publiek.

De Bank wil de drempel verlagen om statistieken te raadplegen

Elke bestaande publicatie wordt vergezeld van een infografiek, die wordt gemaakt door de infografisten van de Bank.

De infografieken verschijnen gelijktijdig met de publicatie op de website van de Bank. Ze worden op regelmatige basis (gelinkt aan de publicatiekalender) geactualiseerd. De oude infografiek wordt daarbij telkens vervangen door een infografiek met de meest actuele evolutie van het onderwerp.

De infografieken zijn onderverdeeld in negen rubrieken, die de belangrijkste economische domeinen groeperen : financiële markten en instellingen, werkgelegenheid, bruto binnenlands

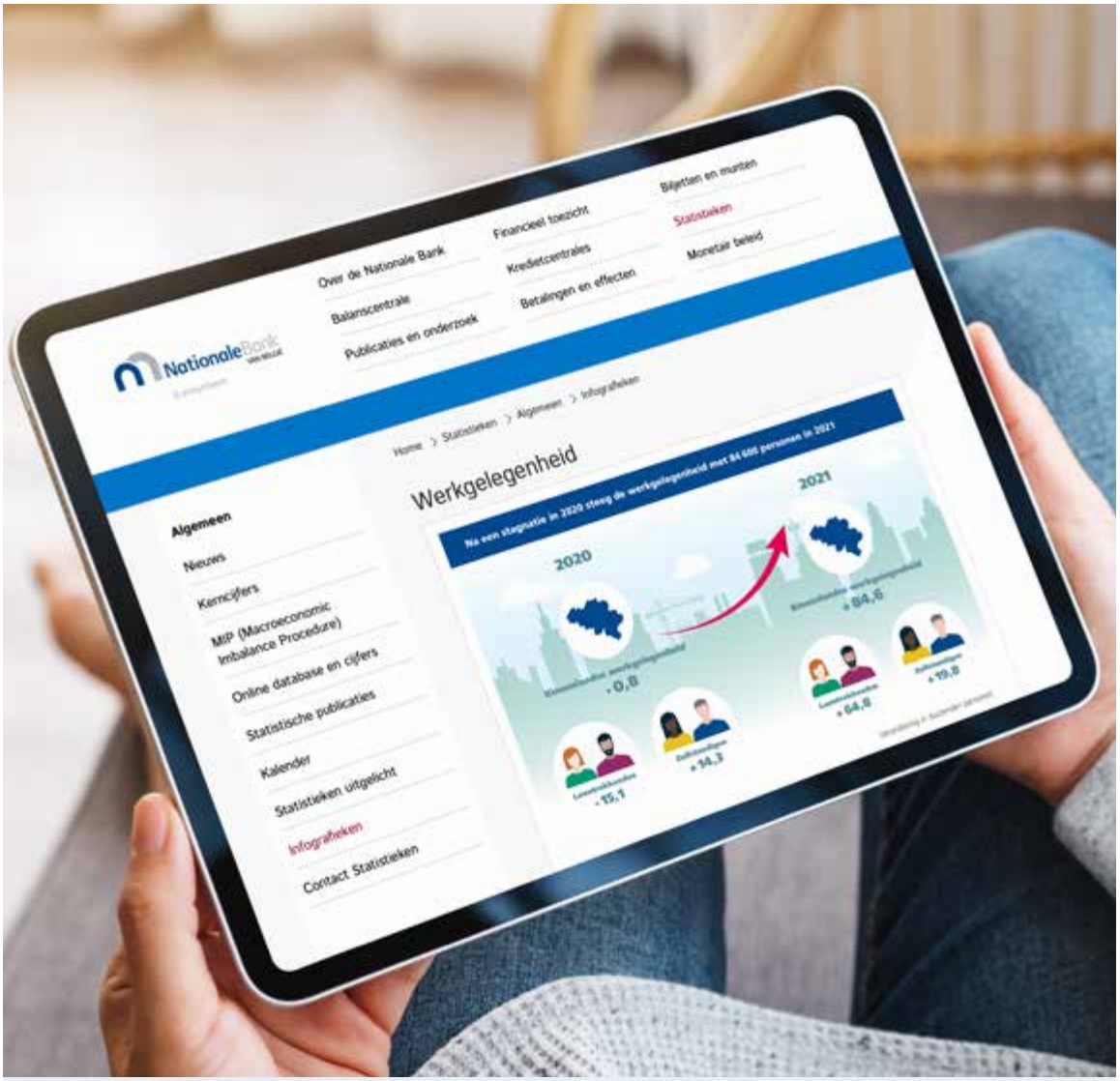

Voorbeeld van een infografiek

product, conjunctuurbarometer, consumentenvertrouwen, externe statistieken, sparen en investeren, sectorrekeningen, rekeningen van de overheid.

Deze rubrieken worden op hun beurt visueel weergegeven via foto's om de zichtbaarheid en de toegankelijkheid te vergroten.

Er werd ook extra aandacht besteed aan een betere communicatie naar de gebruikers van de statistieken toe, met als doel hen beter in te lichten over het opzet van de statistieken en vooral hen meer inzicht te bieden in de manier waarop ze tot stand komen. Zo werd op het gebied van de nationale rekeningen een lijvig document geactualiseerd, de 'Inventaris voor de raming van het bruto nationaal inkomen'. Daarin wordt aandacht besteed aan onder meer de opbouw van de macro-economische aggregaten, de gebruikte methodes en de aard van de basisgegevens. Ook de nieuwe benaderingen in de ramingsmethode naar aanleiding van COVID-19 werden omstandig toegelicht in de publicaties.

Microdata en databeleid

In het departement 'Beheer microdata' werd 2021 vooral gekenmerkt door de verdere hervormingen van de organisatie en de processen die samenhangen met de tenuitvoerlegging van de Strategie 2025 van de Bank, en door de voltooiing van de ontwikkelingen en de tests voor drie nieuwe of aangepaste informaticatoepassingen die begin 2022 in gebruik zullen worden genomen.

Voor het centraal aanspreekpunt (CAP), het register dat de bankrekeningnummers en de soorten overeenkomsten bevat die in België bij financiële instellingen worden aangehouden, moet de registratie van de gegevens van bankrekeningen en van bepaalde soorten verzekeringscontracten worden aangevuld met de periodieke registratie, vanaf januari 2022, van hun waarde of saldo vanaf 31 december 2020.

De Centrale voor kredieten aan ondernemingen werd op 1 januari 2022 vervangen door het Register van kredieten. Dit Register is geïntegreerd in de toepassing BECRIS (Belgian Extended Credit Risk Information System). Deze maakt het mogelijk aanvullende gegevens over de kredieten aan ondernemingen te verzamelen, maar ook deze samen te voegen met de reeds voor rekening van de Europese Centrale Bank verzamelde informatie, en aldus tot een efficiënter gegevensverzamelingsproces te komen.

De Balanscentrale zet haar technologische gedaantewisseling voort en zal vanaf het tweede kwartaal van 2022 nieuwe interfaces voor het neerleggen en raadplegen van de jaarrekening aanbieden.

De oprichting van een Data Governance Office en de komst, begin 2021, van een Chief Data Officer, zoals vastgelegd in het strategisch plan, versnellen bovendien sterk de ontwikkeling, de structurering en de documentatie van een transversaal en efficiënter beheer van de zeer talrijke gegevens waarover de Bank beschikt.

Een nieuw en coherent databeleid als essentieel onderdeel van het strategisch veranderingstraject van de NBB

Net als zovele andere bedrijven en openbare besturen heeft ook de Nationale Bank een nieuw en coherent databeleid opgenomen in haar strategisch veranderingstraject als een van de belangrijkste initiatieven.

De technologische ontwikkelingen van de voorbije jaren hebben een doorgedreven digitalisering teweeggebracht waarin data centraal staan. Ze vormen de cruciale grondstof om informatie te genereren, inzichten te verschaffen en kennis op te doen met betrekking tot de maatschappelijke fenomenen. Geavanceerde algoritmes zijn tegenwoordig in staat om betrouwbare voorspellingen te maken over het gedrag van individuen, bevolkingsgroepen en bedrijven maar ook over maatschappelijke ontwikkelingen.

De Nationale Bank wil zich meer en meer profileren als een datagedreven bedrijf, maar dat vergt aanpassingen

Tegelijkertijd is een doorgedreven normalisering nodig om nauwkeurige en vergelijkbare officiële statistieken te kunnen samenstellen en een gemeenschappelijke taxonomie te kunnen hanteren in nationale en internationale datadomeinen.

De Nationale Bank wil zich meer en meer profileren als een datagedreven bedrijf, maar daar zijn aanpassingen voor nodig. Om een coherent databeleid te voeren, introduceerde de Bank het 'Enterprise Data Management' (EDM) als een strategisch en transversaal programma, onder leiding van een Chief Data Officer (CDO).

In een eerste fase van dit meerjarige programma worden de gegevensverwerkingsprocessen herzien voor een aantal gespecialiseerde operationele entiteiten van de Bank. Daarbij worden de verschillende stappen van het datatransformatieproces doorlopen, van het verzamelen van ruwe gegevens tot de verspreiding van de onderzoeks- en analyseresultaten. De centralisering en standaardisering van de procedures voor het verzamelen en valideren van gegevens binnen de Bank zal de administratieve rompslomp voor bedrijven en financiële instellingen verminderen. Deze nieuwe aanpak vereist een geavanceerd databeleid, dat wordt opgezet en geleid door het CDO-team.

Met Enterprise Data Management wil de Bank ook de datageletterdheid en -maturiteit verhogen bij haar medewerkers. Het nieuw opgerichte centrum voor expertise binnen het Data Office zal initiatieven ondersteunen rond artificiële intelligentie, de ontwikkeling van algoritmes en de automatisering van bedrijfsprocessen. Onder leiding van de CDO wordt een Data Academy opgestart, in samenwerking met de departementen Informatica en Human resources. Ook samenwerkingsprogramma's met andere instellingen en universiteiten staan op het programma.

Enterprise Data Management (EDM)

Enterprise Data Management (EDM) betreft het geheel van activiteiten, processen en praktijken die erop gericht zijn data zorgvuldig, logisch, bedrijfsmatig en verantwoord te organiseren, om de accuraatheid, kwaliteit, veiligheid, beschikbaarheid en geschiktheid van de data voor de eindgebruiker te garanderen.

Marc Peelman is Chief Data Officer van de Nationale Bank

‘EEN WERKGEVER DIE WAAKT OVER DE INZETBAARHEID VAN ZIJN PERSONEEL’

RKIA EL KHABCHI / Data Validation Unit

Opdracht: kwaliteitsbeheer voor de gegevens die de Balanscentrale verzamelt

‘Ik startte in de Bank in 2017 bij de dienst Boekhouding, met een tijdelijke arbeidsovereenkomst. Begin 2019 kreeg ik een arbeidsovereenkomst voor onbepaalde duur bij de Data Validation Unit. Mijn werk bestaat erin de kwaliteit te controleren van de boekhoudkundige gegevens uit de jaarrekeningen, die de bedrijven bij de Balanscentrale indienen. Bij die kwaliteitscontrole onderwerp ik de rekeningen aan verschillende controles om eventuele fouten of incoherenties op te sporen (slechte rapportage, verkeerde rubriek, enz.). Indien nodig brengen wij in de meest complexe gevallen correcties aan, na overleg met de indieners. Wij willen betrouwbare gegevens verstrekken, zowel aan onze interne klanten – Studiën, Statistiek – als aan de externe klanten, in de wetenschap dat iedereen (gratis en gemakkelijk) de jaarrekeningen van de ondernemingen kan raadplegen op de website van de Bank. Kwaliteit is een leitmotiv bij ons!’

Werken en studeren

'Toen ik bij de Bank in dienst trad, studeerde ik net af als bachelor in accountancy en fiscaliteit in avondles. Onmiddellijk daarna schakelde ik over naar een master in managementwetenschappen, nog altijd in avondonderwijs, bij de *Louvain School of Management* op haar campus in Bergen. Voor die cursus werd ik stevig ondersteund door mijn werkgever, zowel via educatief verlof als met een tegemoetkoming in de inschrijvingskosten … Beter nog: terwijl de pandemie mijn zoektocht naar een stageplaats in het kader van mijn eindwerk over bedrijfsrisico's bemoeilijkte, was het uiteindelijk de Bank die mij een stage bezorgde. Mijn hiërarchie kwam tot een schikking met onze dienst Interne audit, die mij opving en uitstekend omringde. Gedurende drie maanden heb ik mijn werk over beide entiteiten verdeeld, waarbij ik mijn gebruikelijke taken – in telewerk – onderbrak om via teleconferentie auditopdrachten en dienstvergaderingen bij te wonen, of om te overleggen met mijn mentor. Het was een drukke periode, maar vooral een zeer waardevolle ervaring, zowel op het vlak van de verworven kennis als op menselijk vlak. Ik ben de Bank zeer erkentelijk dat ze mij dergelijke mogelijkheden heeft geboden. Aangezien ik voorheen andere werkgevers heb gekend, kan ik zeggen dat het niet overal zo is.'

'Permanente bijscholing en het ontwikkelen van nieuwe vaardigheden zijn nodig om bij te blijven'

Mikken op inzetbaarheid

'Ik ben blij te werken voor een werkgever die waakt over de inzetbaarheid van zijn personeel. Het maakt niet uit of die werkgever dat doet door een universitaire studie te ondersteunen – zoals in mijn geval –, of via een uitgebreid aanbod aan interne opleidingen, wat iedereen met name in staat stelt een gepersonaliseerd ontwikkelingsplan op te maken. We leven in een tijdperk waarin alles snel verandert, zowel uit technologisch, wetgevend en organisatorisch als enig ander oogpunt. De vakgebieden veranderen eveneens. Ik ben ervan overtuigd dat permanente bijscholing en het ontwikkelen van nieuwe vaardigheden nodig zijn om bij te blijven. Dat strookt helemaal met mijn aanpak. Vandaag ben ik op zoek naar een gelegenheid om mijn splinternieuw diploma tot zijn recht te laten komen. Ik zou dat bij voorkeur in de Bank willen doen. Het zou een manier zijn om haar terug te geven wat ze in mijn opleiding heeft geïnvesteerd.'

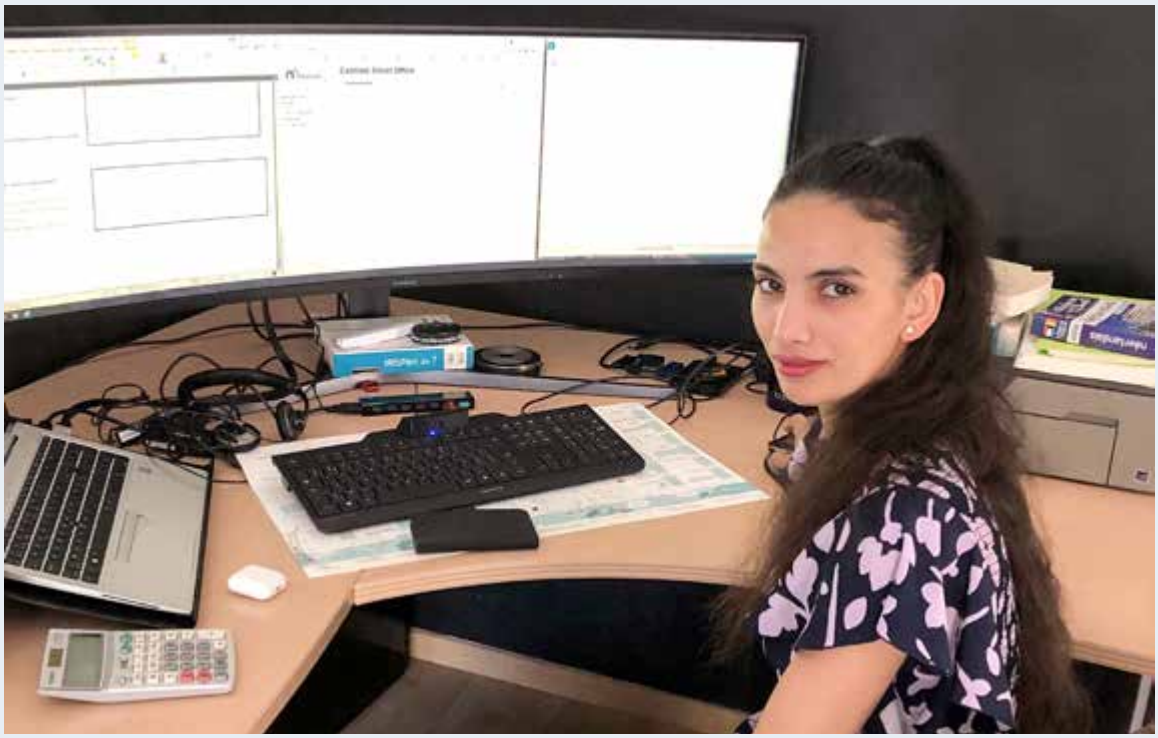

Research, een kerntaak van de Nationale Bank

De NBB draagt haar steentje bij aan de strategische evaluatie van de ECB

De Europese Centrale Bank kondigde in januari 2020 een nieuwe strategische evaluatie aan. Sinds de laatste evaluatie in 2003 was de economie immers fundamenteel veranderd. Afnemende groei en de naweeën van de financiële crisis leidden tot een steeds lagere rente en ontwikkelingen als mondialisering, digitalisering, vergrijzing en klimaatverandering brachten nieuwe uitdagingen met zich mee voor de economie. De hele oefening, die door de coronacrisis wat vertraging opliep, mondde uiteindelijk uit in de goedkeuring door de Raad van Bestuur van een nieuwe monetairbeleidsstrategie in juli 2021.

Tal van medewerkers van verschillende entiteiten van de Nationale Bank waren bij de oefening betrokken: Studiën, Financiële markten, Algemene Statistiek, Juridische dienst, Internationale en Eurosysteemcoördinatie en Communicatie. Zij bereidden, in samenwerking met experts van de ECB en de andere nationale centrale banken, de onderwerpen voor die tijdens de seminaries van de Raad van Bestuur werden besproken, zoals de inflatiedoelstelling en de klimaatverandering. Ook leidden zij het 'NBB luistert'-event in januari 2021 in goede banen. De bedoeling van dit event was peilen naar de mening van het grote publiek en het middenveld over het monetair beleid, in navolging van de luistersessie die de ECB had gelanceerd. Tijdens het online event konden tientallen belangenverenigingen uit ons land hun mening kwijt over het rentebeleid van de ECB. Er werd geluisterd en in dialoog gegaan door gouverneur Pierre Wunsch en gouverneur Klaas Knot van De Nederlandsche Bank.

Deze werkzaamheden verschaften gouverneur Wunsch de nodige informatie voor de besprekingen met zijn collega-gouverneurs in de Raad van Bestuur, zowel in de onlinevergaderingen als tijdens de retraite in Duitsland in juni 2021. De conclusies van dit 'conclaaf' werden op 7 juli afgerond, met slotbesprekingen over de punten waarover niet onmiddellijk een consensus kon worden bereikt. ECB-presidente Christine Lagarde en Vicepresident Luis de Guindos maakten de volgende dag de conclusies bekend.

De nieuwe strategie stelt dat prijsstabiliteit het best wordt gehandhaafd door een inflatiedoelstelling van 2 % op middellange termijn na te streven. Deze doelstelling is symmetrisch. Dat betekent dat negatieve en positieve afwijkingen van de inflatie ten opzichte van de doelstelling even ongewenst zijn. De prijsstabiliteitsdoelstelling wordt daarmee verduidelijkt en de inflatieverwachtingen worden zo beter verankerd.

Het nieuwe inflatiedoel is 2%. Afwijkingen naar boven en beneden zijn daarbij even ongewenst.

Er is ook een meerjarenplan uitgewerkt om de kosten van het bewonen van een eigen woning beter in rekenschap te brengen bij de meting van de inflatie. De Raad van Bestuur benadrukte dat de beleidsrente het voornaamste instrument blijft, maar dat in een lagerenteomgeving de ECB andere instrumenten zal blijven inzetten als dat nodig zou blijken. Het analytische denkkader werd ook aangepast. Zo zullen de monetairbeleidsbeslissingen worden gebaseerd op zowel een economische analyse als een monetaire en financiële analyse. Verder is er ook een actieplan uitgewerkt om de gevolgen van de klimaatverandering in rekening te brengen in het monetairbeleidskader. Tot slot is er een engagement aangegaan om de communicatie met het bredere publiek toegankelijker te maken.

De strategische evaluatie zal voortaan op een regelmatige basis plaatsvinden. De volgende evaluatie is gepland in 2025.

Nieuwe onderzoekstopics

Bij het opstellen van de economische analyse- en onderzoeksagenda van het departement Studiën is rekening gehouden met de nieuwe onderzoekstopics die in de Strategische oefening 2025 van de Bank naar voren zijn geschoven, zoals de klimaatverandering en energietransitie, de gevolgen van ongelijke ontwikkelingen tussen particulieren, bedrijven en sectoren, de nieuwe economie en digitalisering en tot slot de beschikbaarheid van regionale rekeningen en statistieken.

Over elk van deze topics werden verschillende analyse- en onderzoeksprojecten opgezet en uitgevoerd. Deze nieuwe klemtonen komen reeds duidelijk tot uiting in de lijst van publicaties in het Economisch Tijdschrift van de NBB en in de Working Paper-reeks, met respectievelijk drie artikels over de implicaties van de klimaatverandering en de transitie naar een koolstofarme economie, zes artikels over de verdelingsaspecten van beleidsmaatregelen en economische trends met betrekking tot inkomen, consumptie- en spaargedrag en arbeidsparticipatie van gezinnen, twee artikels over het belang van nieuwe economische sectoren en digitalisering en één artikel over de intergewestelijke overdrachten.

Na het NBB-colloquium 2020 over de economische gevolgen van de klimaatverandering werd de voorbereiding aangevat van de volgende tweejaarlijkse conferentie over het thema 'Household heterogeneity and policy relevance'. Na een oproep werden tien onderzoeksprojecten geselecteerd. Deze studies zullen worden uitgevoerd in samenwerking met academische teams van verschillende Belgische universiteiten en met collega's van andere centrale banken in het Eurosysteem. De resultaten van deze onderzoeksprojecten zullen worden voorgesteld op de tweejaarlijkse conferentie in oktober 2022.

Daarnaast werd ook een nieuw fellowshipprogramma ontwikkeld dat de medewerkers en onderzoekers van de Bank de kans biedt samen te werken met gerenommeerde academische onderzoekers. Heel wat medewerkers hebben ook samengewerkt binnen de nieuwe 'climate hub', waarin de expertise van verschillende departementen wordt samengebracht rond de klimaatverandering en de gevolgen daarvan voor de domeinen die de Bank opvolgt. Tot slot werd in het departement Studiën met de aanwerving van klimaateconoom Thomas Stoerk geïnvesteerd in de knowhow over de klimaatproblematiek.

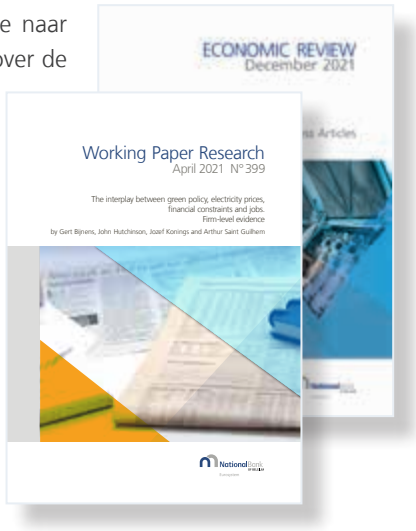

Fellowshipprogramma

Met het fellowshipprogramma gaat de Bank de (tijdelijke) samenwerking aan met professionals uit de academische wereld en researchinstellingen rond onderzoeksgebieden waarover ze haar kennis wenst te vergroten. Voor de eerste editie van het programma in 2021 zijn twee fellows aangesteld:

- **Mirabelle Muûls** (Imperial College London) voor 'De economische aspecten van de klimaatverandering', en
- **Gert Peersman** (UGent) voor 'De economische aspecten van de heterogeniteit van economische agenten'.

Fellowship over
'De economische aspecten van de klimaatverandering'

Mirabelle Muûls (Imperial College London) zal zich toeleggen op de ontwikkeling van een kosten-batenanalyse van het klimaatbeleid op basis van micro-econometrische onderzoeksprojecten op bedrijfsniveau.

Ze zal in de eerste plaats een bruikbare data-infrastructuur ontwikkelen voor de meting van emissies op bedrijfsniveau, aan de hand van microdatasets waarover de Bank beschikt. Deze datasets zouden de grenzen voor de economische analyse in verschillende richtingen moeten verleggen. Ze moeten het mogelijk maken de verdeling van koolstofdioxide-emissies per job over de industrieën heen en in de tijd te vergelijken.

Specifieke vragen die zullen worden geanalyseerd, hebben betrekking op de doorberekening van de kosten van koolstofemissies in de afzetprijzen, het effect op de productiviteit en de winstmarges, hoe deze effecten doorwerken in het productienetwerk en het internationale handelspatroon, en hoe dit verband houdt met de discussie over het mechanisme voor koolstofcorrectie aan de grens.

Tot slot zal ze de impact van de koolstofarme transitie op de banksector bestuderen en hoe die kan worden geformuleerd tegen de achtergrond van klimaatstresstests, die de kwetsbaarheid van banken voor de impact van de klimaatverandering meten. Specifieke kanalen die zullen worden onderzocht, zijn hoe extreme weersomstandigheden tot grote verliezen bij de verzekeringsmaatschappijen kunnen leiden en in welke mate het klimaatbeleid en verschuivingen in de vraag negatieve gevolgen hebben voor sectoren die heel energie-intensief zijn of gebaseerd zijn op fossiele brandstoffen.

Fellowship over

'De economische aspecten van de heterogeniteit van economische agenten'

Gert Peersman (UGent) zal werken op de verdelingsaspecten van macro-economische schokken en de rol van de heterogeniteit van economische actoren in het transmissiemechanisme van deze schokken. Steunend op bestaande literatuur en zijn eerdere werk zal hij zich eerst richten op schokken in het monetair beleid en begrotingsbeleid, maar hij zal ook de gevolgen en de verspreiding van schokken in energieprijzen, voedingsgrondstoffenprijzen en weersomstandigheden analyseren.

In deze context stelt hij drie onderzoeksprojecten voor die gebruikmaken van nieuwe datasets die worden verzameld in het kader van lopende projecten.

Op basis van gezinsbudgetenquêtes van verschillende landen van het eurogebied zal een eerste project de heterogene transmissie van het monetaire beleid naar de consumptie en de consumentenprijzen van verschillende huishoudens documenteren. Deze kwestie is belangrijk in een monetaire unie die gekenmerkt wordt door grote verschillen in bijvoorbeeld de residentiële vastgoedmarkt en de hypotheekmarkt.

Via een nieuw digitaal platform dat hoogfrequente informatie over het gedrag van individuele actoren in België verzamelt, gaat hij de heterogeniteit van actoren en de verdelingsaspecten van financiële en economische ontwikkelingen en beleidsmaatregelen bestuderen, zoals de impact van de coronacrisis, de effecten van fiscale beleidsmaatregelen, de monetaire beleidsacties, energieprijsschokken, enz.

Tot slot wil hij de heterogeniteit in de verwachtingsvorming van verschillende huishoudens bestuderen met behulp van de maandelijkse enquêtegegevens over huishoudens van de Europese Commissie.

’EEN MODELLEUR MET IMPACT’

ANSGAR RANNENBERG / Studiën

Ansgar Rannenberg doctoreerde in de macro-economie en werkte eerder voor de centrale banken van Duitsland en Ierland. Sinds 2018 is hij aan de slag bij het researchdepartement van de NBB.

‘Zeven jaar eerder was ik al bij de Nationale Bank aan de slag met een tijdelijk contract’, vertelt Ansgar, ‘maar toen bleek het om een aantal redenen niet mogelijk een vast contract in de wacht te slepen. Ik vond de Bank intellectueel altijd een heel stimulerende omgeving, en dus was ik heel tevreden toen ik uiteindelijk in een vaste onderzoeksfunctie kon terugkeren.’

Erkenning

Eind 2021 kreeg hij het fijne nieuws dat zijn studie over ‘inkomensongelijkheid in de VS tijdens de periode 1981-2016’ in 2022 zal worden gepubliceerd

in het prestigieuze International Journal of Central Banking. De studie is gebaseerd op de NBB Working Paper 375, waarvoor Ansgar de waargenomen inkomenstoename bij rijke gezinnen invoerde in een door hem gebouwd macro-economisch model. Rijke gezinnen spaarden een deel van hun toegenomen inkomen, wat de rente deed dalen en de schuldenlast van niet-rijke gezinnen deed stijgen. Ook de waarde van de huizen (in verhouding tot het bbp) steeg, aangezien lagere rentetarieven de vraag naar woningen doen toenemen.

Momenteel voert Ansgar een vergelijkbare studie uit voor het eurogebied. Het lijkt erop dat toegenomen inkomensongelijkheid helpt verklaren waarom de Duitse handelsbalans toenam in vergelijking met die in de rest van het eurogebied. De resultaten van zijn Europese studie worden gepresenteerd op het volgende NBB-colloquium, dat in oktober plaatsvindt.

Impact

'Iedereen heeft graag dat zijn werk ergens toe dient', bekent Ansgar. Bij een centrale bank kunnen macro-economen zowel theoretisch onderzoek doen als beleidsondersteunend werk leveren. Wie 'centrale bank' zegt,

'We stimuleren elkaar om het resultaat nog te verbeteren, en dat op een heel collegiale manier'

zegt 'monetair beleid'. Ansgar en zijn collega's geven onder meer input voor de briefing van de gouverneur als er onderwerpen uit hun onderzoeksveld in de Raad van Bestuur van de ECB aan bod komen.

Ze werkten ook mee aan de strategische evaluatie van het Europees Stelsel van Centrale Banken (ESCB), die vorig jaar de monetairbeleidsstrategie en de inflatiedoelstelling van de Europese Centrale Bank (ECB) herbekeek. 'We droegen daarin bij aan de werkgroep over het prijsstabiliteitsmandaat, door te onderzoeken welk effect de 'forward guidance', de aanzet naar de te verwachten beslissingen over rentevoeten, heeft op economische activiteit en inflatie. Dat is een techniek die de ECB gebruikt om bij gezinnen en bedrijven de vraag te stimuleren als verdere verlaging van de rentevoeten niet echt meer mogelijk is omdat ze al laag of negatief zijn.'

Ansgars onderzoeksterrein kan ook breder zijn dan monetair beleid. Centrale banken voeren bijvoorbeeld geen belastingbeleid, dat is de bevoegdheid van de politieke overheden, maar centrale bankiers willen wel de gevolgen kennen van een bepaald beleid. 'Ik raamde hoeveel het bbp verandert als gevolg van meer overheidsuitgaven, en waarvan een stijging van het bbp afhangt als de economie boomt of in een recessie zit, en hoelang de uitgaventoename moet blijven duren.'

Voldoening

Ansgar straalt jobtevredenheid uit: 'Ik ben hier nu vier jaar en haal veel voldoening uit de combinatie van theoretisch en toegepast onderzoek. Ook de ondersteuning die we van de Bank en van de collega's krijgen, vind ik heel vruchtbaar: hier wordt hoogstaand studiewerk verricht en we stimuleren elkaar om het resultaat nog te verbeteren, en dat op een heel collegiale manier. Er blijven vele aspecten te onderzoeken; aan uitdagingen is er de volgende jaren geen gebrek!'

Beschikbaarheid van cash
blijft een aandachtspunt van de Bank

Al vermindert het aantal betalingen, cash is en blijft een belangrijk betaalmiddel. Vóór de coronapandemie gebeurde in België volgens een ECB-enquête nog ruim 58 % van alle betalingen met contant geld. Ook in de toekomst moet iedereen het betaalmiddel kunnen blijven kiezen. Cash geld moet met andere woorden beschikbaar blijven, ook voor wie geen toegang heeft tot digitale bankdiensten of elektronische betaalmiddelen.

De Europese Centrale Bank heeft de centrale banken de opdracht gegeven om de toegankelijkheid van cash geld te onderzoeken. In België heeft de Nationale Bank die taak op zich genomen.

Twee bancaire initiatieven

Door het succes van de digitalisering daalt het aantal bankkantoren, net als het aantal geldautomaten. Die situatie heeft een weerslag op de toegankelijkheid van contant geld, die de ECB en de Europese Commissie nochtans willen garanderen.

Binnen die context plannen de vier grootste Belgische banken hun netwerk van geldautomaten los te koppelen van hun kantorennetwerk. In september hebben zij voor het eerst zes gemeenschappelijke geldautomaten in gebruik genomen.

Batopin (wat staat voor Belgian ATm OPtimalisation INitiative) is het project van de vier grootbanken om tot een gemeenschappelijk netwerk van geldautomaten te komen. De bedoeling van het project is om op strategische plaatsen, zoals stations of winkelstraten, een zogenaamd CASH-punt te plaatsen waar er geen bankfiliaal meer is. De automaten zullen geen 'merk' van een bepaalde bank meer dragen. bpost en andere, kleinere banken zullen eveneens hun krachten bundelen om samen en tegen geringere kosten geldautomaten te verwerven en ze daarnaast ook te beheren en onderhouden. Dat project luistert naar de naam Jofico (JOint FInancial COmpany).

De Nationale Bank heeft een model ontwikkeld

De Nationale Bank hecht belang aan de beschikbaarheid van cash en volgt deze nieuwe ontwikkelingen in het geldautomatennetwerk van nabij.

Ze heeft een model uitgewerkt waarmee ze de huidige situatie en de verwachte ontwikkelingen kan beoordelen aan de hand van objectieve criteria, en dat voor de hele markt. In haar model houdt de Bank bijvoorbeeld rekening met criteria zoals bevolkingsdichtheid en bereikbaarheid van cashautomaten binnen een straal van vijf km. Aangezien de verwachtingen kunnen uiteenlopen naargelang iemand midden in het centrum van een grote stad of in een afgelegen dorp woont, werd in het model rekening gehouden met de urbanisatiegraad. Dankzij dit model kan de NBB dus op een zeer overzichtelijke manier de plannen van Batopin en Jofico over de lokalisatie en inplanting van cashterminals in kaart brengen en evalueren.

National Retail Payments Committee (NRPC)

Een efficiënte markt voor retailbetalingen kan voor alle economische subjecten een positieve bijdrage opleveren. In dat licht heeft de Nationale Bank besloten een Comité op te richten om problemen met retailbetalingen te onderzoeken: het *National Retail Payments Committee*, of afgekort het NRPC.

Het doel van dat door directeur Tim Hermans voorgezeten comité is de discussie tussen de bij retailbetalingen in België betrokken partijen te vergemakkelijken, om de nieuwe tendensen en de ontwikkelingen op dat gebied te ontdekken die de werking van de economie van het land ten goede kunnen komen.

Het NRPC behandelt onder meer de volgende thema's:

- de efficiëntie en de veiligheid van de nationale en grensoverschrijdende betalingsdiensten en -instrumenten;
- de beschikbaarheid en toegankelijkheid van contant geld;
- de aanvaarding van contant geld;
- de transparantie en bewustmaking van het gebruik van betaalmiddelen;
- het volgen van technologische ontwikkelingen (bv.: stablecoins, contactloos betalen, ...);
- het nagaan van veranderingen in de regelgeving…

Het NRPC bestaat uit leden die actief zijn in verschillende bedrijfstakken en rechtstreeks te maken hebben met retailbetalingen. Daartoe behoren:

- de Nationale Bank van België, die het voorzitterschap ervan waarneemt;
- de overheidsinstellingen die werkzaam zijn op terreinen als financiën, consumentenbescherming, economie, administratieve vereenvoudiging en thesaurie;
- de verenigingen die de ondernemingen en de detailhandel vertegenwoordigen;
- de consumentenverenigingen;
- de vertegenwoordigers van de financiële sector;
- de financiëlemarktinfrastructuren (FMI), de betalingssystemen en de systeembeheerders op het gebied van betalingen;
- de sector geldtransport (CIT: Cash-in-Transit).

De werkingsprincipes van het Comité zijn vastgelegd in een charter dat de deelnemers moeten onderschrijven.

De eerste vergadering van het NRPC vond plaats op 1 maart 2021.

Vier thematische subgroepen

Het Comité creëert subgroepen ad hoc voor bepaalde thema's die een grondiger onderzoek vergen. Tijdens de eerste plenaire vergadering werden de volgende vier subgroepen opgericht:

Instant Payments

Instantbetalingen maken slechts een gering deel van de overschrijvingen in België uit (eind 2020 was dat 17 % van de klassieke SEPA-overschrijvingen naar volume). De Europese Commissie en het Eurosysteem willen van instantbetalingen het nieuwe normaal maken. Om de redenen voor die geringe penetratie van de Belgische markt beter te begrijpen en de lancering van dat nieuwe betaalinstrument efficiënt te ondersteunen, heeft de Nationale Bank als voorzitter van de subgroep Instant Payments de ambitie om samen met de deelnemers een strategie uit te werken die de aandachtspunten bepaalt, alsook haalbare en niet-bindende doelstellingen (zoals het vergaren van informatie over de verschillende belemmeringen voor de aanvaarding van instantbetalingen, of het opmaken van studies). Hiertoe zal ze een planning volgen die de gelegenheid biedt om de prioriteit van de gesprekstheema's te bepalen.

Central Bank Digital Currencies (CBDC)

In oktober 2020 heeft het Eurosysteem verschillende toekomstige scenario's bedacht die de uitgifte aanbevelen of vereisen van een digitale euro, een elektronische vorm van centralebankgeld. De subgroep CBDC beoogt informatie te verschaffen, te adviseren en, indien het Eurosysteem besluit de digitale euro verder te analyseren en/of prototypes te ontwikkelen, de verschillende belanghebbende partijen bij de analyse van de behoeften te betrekken.

Cash

De subgroep Cash zal zich vooral toespitsen op twee thema's: het statuut van wettig betaalmiddel en de toegankelijkheid van cash.

Een van de doelstellingen van de subgroep Cash is om, samen met alle betrokkenen, een consensus te bereiken over het gebruik en de aanvaarding van cash in België. Tegen die achtergrond zal de subgroep ook de werkzaamheden volgen van de ELTEG (Euro Legal Tender Expert Group) van de Europese Commissie en zal ze de gevolgen op nationaal vlak van de genomen beslissingen beoordelen. De experts van de ELTEG moeten de Commissie adviseren over de beschikbaarheid en de aanvaarding van cash en over de wettelijke betaalkracht van eurobiljetten en -munten.

De subgroep zal bovendien de toegankelijkheid van cash in België beoordelen aan de hand van een door de Nationale Bank ontworpen model. Zowel de huidige situatie als de verwachte ontwikkelingen zullen in aanmerking worden genomen.

Muntstukken

De afgelopen jaren, en vooral tijdens de COVID-19-pandemie, ondergingen de betalingsgewoonten in ons land belangrijke wijzigingen, waaronder een toename van de elektronische betalingen. De overheid moet die ontwikkelingen zo goed mogelijk tot uiting laten komen in de nationale betalingssystemen, zonder daarom het recht op betalingen in contanten te ondermijnen.

De Algemene Administratie van de Thesaurie (FOD Financiën), die verantwoordelijk is voor de uitgifte en de financiering van muntstukken, wil in die werkgroep, en in samenwerking met de deelnemers, onderzoeken hoe ze die coördinerende rol op het vlak van betalingen in contanten zo efficiënt mogelijk kan blijven vervullen.

Voor de besprekingen en de uitwisseling van informatie in de werkgroep volgen de leden een aantal leidraden. Dat zijn de noodzakelijke hoeveelheid muntstukken in ons land, de manier om het gebruik van de huidige hoeveelheid in omloop te optimaliseren, de inschatting van de toekomstige ontwikkeling van de behoeften aan munten en de evaluatie van de verplichte afronding voor de muntstukken van 1 en 2 eurocent.

Naar een digitale euro

Hoewel dat in het dagelijks gebruik niet al te zeer opvalt, verschilt geld op bankrekeningen van contant geld (bankbiljetten en munten). Bankbiljetten worden uitgegeven door centrale banken, die garant staan voor de waarde ervan. Boekhoudkundig uitgedrukt vormen bankbiljetten een deel van het passief van de centrale bank en zijn ze de tegenpost van een deel van haar actief. Op dezelfde manier worden munten over het algemeen uitgegeven door de schatkisten. Cash is daardoor absoluut veilig en betrouwbaar. Geld op bankrekeningen houdt daarentegen een vordering in op een commerciële bank. Ook dergelijke tegoeden worden veilig geacht doordat er streng toezicht is op de banken en doordat ze gedeeltelijk onder de depositogarantieregeling vallen. De burgers rekenen erop dat ze hun bancaire tegoeden op elk moment vlot kunnen omzetten in cash.

Axel Van Genechten werkt mee met de ECB aan de CBDC

Overal ter wereld wordt steeds meer elektronisch betaald. 'Centralebankgeld' kan daar tot op heden niet voor gebruikt worden. Centrale banken over de gehele wereld zijn daarom op zoek naar mogelijkheden om digitaal centralebankgeld of 'Central Bank Digital Currency' (CBDC) te creëren.

Ook de Europese Centrale Bank bestudeert de invoering van een digitale munt die even betrouwbaar en stabiel is als contant geld, aangezien ze wordt gewaarborgd door de centrale banken van het Eurosysteem. De denkoefening rond de invoering van een 'Europese' CBDC is volop bezig, maar hoe zo een digitale munt in omloop wordt gebracht en hoe men er gebruik van kan maken ligt nog niet vast.

De digitale euro zou slechts een minimale – of zelfs geen – kost mogen hebben voor de burger, en zou geen dure toestellen mogen vereisen om eraan deel te nemen. Ook mensen die momenteel geen toegang hebben tot een bankrekening zouden erbij worden betrokken. Spaartegoeden of beleggingen in digitale euro zullen in principe niet mogelijk zijn.

Een van de kernpijlers van het project is privacy. Binnen de Europese Unie is er sinds enkele jaren een evolutie naar sterkere regels rond databescherming (zoals in de *GDPR*), een initiatief dat door veel burgers gesteund wordt. Omdat de centrale banken van het Eurosysteem volkomen onafhankelijk zijn en geen commerciële belangen hebben, kunnen zij rekening houden met deze vraag in de onderliggende technische (IT-)architectuur. De bedoeling is evenmin om meer overheidscontrole mogelijk te maken: door het gebruik van de nieuwste technieken kan een hogere graad van privacy gegarandeerd worden, zonder dat hier risico's uit voortvloeien op het gebied van het witwassen van geld of terrorismefinanciering.

De ECB wenst met de uitgifte van de digitale euro niet in concurrentie te gaan met de commerciële banken. Sterker nog: de Europese Centrale Bank hoopt het ecosysteem rond de digitale euro te doen bloeien door er de private sector bij te betrekken. Volgens de eerste voorlopige indicaties van de werkgroep rond de invoering van een Europese CBDC zouden deze digitale euro's wellicht op rekeningen bij commerciële banken of betalingsinstellingen mogen staan, zoals ook aandelen of zelfs staatsobligaties op rekeningen bij banken kunnen staan, hoewel ze zijn uitgegeven door andere bedrijven of instellingen. Zo kunnen alle partijen profiteren van de zogenaamde netwerkeffecten en hun diensten blijven aanbieden, of zelfs nieuwe innovatieve producten ontwikkelen gebaseerd op de technische mogelijkheden. Dit voorkomt bovendien een '*winner-takes-all*'-situatie waarbij één marktspeler, van binnen of buiten de Europese Unie, een quasi-monopolie kan verwerven.

Tot dusver werd er veel aandacht aan besteed om alle betrokkenen, van burger tot onderneming, te raadplegen. Door de organisatie van publieke consultatierondes en focusgroepen werden burgers in het hele eurogebied bevraagd over hun verwachtingen. De bank- en betalingssector werd dan weer betrokken via adviescomités en via dialogen met hun toezichthouders.

Er zijn nog heel wat onbekende elementen op dit moment, maar zeker is dat de digitale euro volledig zal moeten aansluiten bij de bestaande betalingsdiensten en zal moeten beantwoorden aan de betalingsbehoeften en -voorkeuren die in de maatschappij leven. Het is dus zaak om uit deze complexe materie een coherent product te distilleren. De eerste beslissingen van de ECB over of er een digitale euro komt en hoe die vorm zal krijgen, worden verwacht over twee jaar.

Prudentieel toezicht en afwikkeling

Veranderingen in de sector van de verzekeringsondernemingen leiden tot aanpassingen bij de Nationale Bank

De nieuwe organisatie van het operationele toezicht sinds 2020, waarbij een eerstelijnstoezicht op alle ondernemingen gekoppeld wordt aan meer diepgaande analyses van individuele ondernemingen volgens hun risicocategorie, heeft in 2021 zijn nut bewezen. De coronacrisis versterkte immers de nood aan de gerichte inzet van beperkte middelen. In combinatie met de lagerenteomgeving stond in 2021 het levensverzekeringsbedrijf onder druk, wat de Bank heeft genoodzaakt eens te meer bijzondere maatregelen op te leggen aan een aantal ondernemingen.

Nieuwe spelers op de Belgische markt

Verder bleef het operationeel toezicht op de verzekeringsondernemingen gericht op de behandeling van de dossiers die bij de Bank werden ingediend in het kader van de Brexit. De komst van nieuwe marktspelers in deze context betekende ook dat de Bank deel uitmaakt van meer colleges van toezichthouders dan voorheen. De vergaderingen verliepen volledig digitaal. Op die manier werd de essentiële samenwerking tussen de betrokken toezichthouders voortgezet en bleef de monitoring van het risicoprofiel gegarandeerd.

In 2021 werd een nieuwe marktpartij in de sector van de internationale ondernemingen door de Bank erkend. Deze onderneming heeft als businessmodel het inschakelen van '*Managing General Agents*' (gemachtigde intekenaars) om contracten in het buitenland te sluiten. Het toezicht op die internationale ondernemingen vereist specifieke toezichtsprioriteiten, waaronder de naleving van de maatregelen inzake *monitoring* van de uitbesteding, het volgen van de activiteiten in het buitenland en een minimale aanwezigheid in België.

De verwachting is dat ook in de nabije toekomst meer ondernemingen zich zullen willen vestigen in België. De Bank werd in de loop van 2021 meermaals gecontacteerd door ondernemingen die de intentie hebben een activiteit vanuit België op te starten.

Enkele specifieke aandachtspunten

Nog in 2021 werden heel wat middelen ingezet op de recurrente taken van de Bank met betrekking tot de adequaatheid van de technische voorzieningen, zowel in het domein van de niet-levensverzekeringen als in dat van de levensverzekeringen.

In de loop van 2021 bracht de Bank alle personen die verantwoordelijk zijn voor de actuariële functies op de Belgische markt samen in een virtuele workshop met als thema de transversale toezichtswerkzaamheden betreffende de technische voorzieningen voor niet-levensverzekeringen. Die workshop bood de gelegenheid om aan de sector uiteen te zetten hoe de via de prudentiële rapportering meegedeelde gegevens worden gebruikt voor toezichtsdoeleinden.

Wat het nazicht van de voorzieningen in het levensverzekeringsdomein betreft, werden gerichte analyses uitgevoerd om atypische ondernemingen op te sporen. In een aantal gevallen heeft dit geleid tot bijkomende acties en maatregelen.

Meer bepaald voor tak 23 constateerde de Bank dat de levensverzekeringsovereenkomsten van tak 23 – Unit-linked & index-linked contracts – specifieke kenmerken vertoonden voor de modellering van de best estimate en de berekening van het solvabiliteitskapitaalvereiste. Een transversale analyse is aan de gang. De conclusies van deze studie worden in de loop van 2022 verwacht.

Ook de rendabiliteit in de levensverzekeringen werd geanalyseerd. Om de daling van de opbrengsten van vastrentende beleggingen op te vangen, worden de rentegaranties op levensverzekeringen stelselmatig afgebouwd. Beide bewegingen moeten gelijke tred houden om de rendabiliteit van de levensverzekeringen te garanderen. Een eerste transversale analyse

geeft aan dat dit inderdaad zo is : het verschil tussen de financiële opbrengsten en de gemiddelde rentegarantie op levensverzekeringen is in de loop der jaren niet stelselmatig verminderd.

In de herverzekering zag de Bank innovatieve praktijken ontstaan op het gebied van de herverzekering van levensverzekeringsportefeuilles. De herverzekering wordt gehanteerd als instrument om de marktrisico's te temperen, met name het renterisico. De verrichte werkzaamheden brachten de Bank ertoe een aantal interne richtsnoeren te bepalen en toezichtsinstrumenten uit te werken om de naleving van de reglementaire solvabiliteitsvereisten te waarborgen.

De pandemie heeft de uitbestedingstrend in de verzekeringssector nog versterkt

Reeds enkele jaren maken de verzekerings- en herverzekeringsondernemingen steeds meer gebruik van uitbesteding, om verschillende redenen. De onophoudelijk toenemende digitalisering van de operationele processen en de interfaces, die onlangs nog werd versneld door de COVID-19-pandemie, heeft die tendens in 2021 nog versterkt. Zo ontving de Bank in 2021 aanzienlijk meer kennisgevingen van kritieke of belangrijke uitbestedingen dan de voorgaande jaren. Die dossiers hadden vooral betrekking op : (i) de IT-infrastructuur, (ii) de opslag van documenten, zeer vaak via clouds, en (iii) de intekeningsactiviteiten (een ontwikkeling die samenhangt met de recente aanwezigheid op de Belgische markt van internationale verzekeringsondernemingen waarvan het businessmodel berust op het inschakelen van '*Managing General Agents*'). De opvolging van deze dossiers, vrijwel uitsluitend in de juridische sfeer, zorgt voor een zware belasting van de juristen van de Bank.

Tijdens de beschouwde periode stond het thema uitbesteding centraal in de inspectieopdrachten bij de verzekerings- en herverzekeringsondernemingen. Gedurende de inspecties lag de nadruk vooral op het evalueren van de organisatie van uitbesteding in de precontractuele, contractuele en postcontractuele fase. Daarbij werd bijzondere aandacht besteed aan de geschiktheid van het interne controlesysteem, en met name aan de methoden om onderaannemers te selecteren en te evalueren en aan de betrokkenheid van de onafhankelijke controlefuncties.

Om de uitwisseling van informatie tussen de aangestelde erkende revisoren en de Bank, als onderdeel van het prudentieel toezicht op (her)verzekeringsondernemingen, permanent op te volgen en te verbeteren, werden workshops rond specifieke onderwerpen georganiseerd. In het verslagjaar werd de klemtoon gelegd op de controle van de waardering van de investeringen en daarbij de berekening van de kapitaalvereiste voor het marktrisico. Zo werd inzicht verworven in de verschillende controlewerkzaamheden die de erkende revisoren uitvoeren en werden de werkzaamheden van de Bank beter gecoördineerd en afgestemd op die van de erkende revisoren.

Uitbesteding 2021
(Uitbestedingen door verzekeringsondernemingen – aard van de onderzochte dossiers)

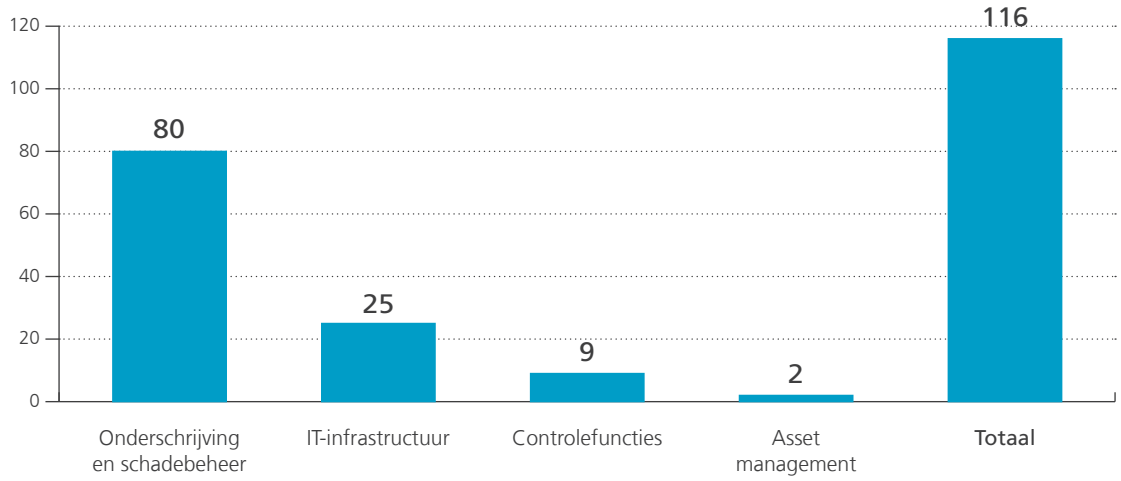

‘WE RICHTEN ONS VOORLOPIG VOORAL OP HET TRANSITIERISICO VERBONDEN AAN BLOOTSTELLINGEN VAN VASTGOED’

BRENDA VAN TENDELOO / Prudentieel toezicht en financiële stabiliteit

Waarom moeten de financiële sector en centrale banken aandacht besteden aan klimaatgerelateerde risico’s?

‘Klimaatverandering kan verschillende schadelijke gevolgen met zich meebrengen, zoals periodes van grote droogte, hevige regenval en overstromingen en een stijgende zeespiegel. De mate waarin deze gebeurtenissen een impact hebben op de bedrijven en gezinnen verhoogt uiteraard ook de risico’s waaraan de financiële instellingen zijn blootgesteld. Denk bijvoorbeeld maar aan de impact op verzekeringen of op de waarde van woningen die zich in overstromingsgebied bevinden. Maar ook de noodzakelijke maatregelen om de transitie naar een duurzamere economie waar te maken kunnen zorgen voor structurele wijzigingen in de economie en dus het financieel systeem. Zo kunnen nieuwe strenge isolatienormen de prijzen van woningen beïnvloeden. Dat noemen we transitierisico’s. Beide soorten klimaatgerelateerde risico’s zijn van belang.’

Hoelang richt de Bank zich al op deze problematiek?

'In haar jaarverslag van 2017 heeft de Bank voor het eerst de aandacht gevestigd op deze klimaatgerelateerde risico's als potentieel financieel risico. De eerste artikels daarover in haar Financial Stability Reviews van 2018 en 2019 waren er dan ook in de eerste plaats op gericht mensen bewust te maken van de mogelijke gevaren voor het financieel systeem. Waar we in het begin vooral naar de mogelijke impact keken vanuit ons macroprudentieel mandaat en dus op de financiele sector in zijn geheel, bekijken we nu ook hoe het microprudentieel beleid moet worden aangepast om rekening te houden met deze risico's.'

Kan de Nationale Bank genoeg gewicht in de schaal werpen?

'We doen dit uiteraard niet alleen. We werken samen met andere Europese en internationale toezichthouders om onder meer de nodige data te verzamelen, de databehoeften te identificeren en te bekijken hoe het risicobeheer van de financiële instellingen en het reglementair kader en toezichtskader moeten worden aangepast om met deze risico's rekening te houden. Die risico's vormen een grote onzekerheid; er zijn verschillende transmissiekanalen en er zijn directe en indirecte effecten. Daarom zijn scenario-analyses en stresstesten belangrijke manieren om ze te evalueren.

Een belangrijke oefening daarbij is de microprudentiële stresstest en de risico-evaluatieoefening die de ECB zal uitvoeren in 2022 en waarbij ook alle Belgische zogenaamde significante instellingen betrokken zijn.

Ik ben ook lid van een werkgroep bij de Europese Commissie die moet bijdragen aan de verschillende wetgevende initiatieven van de Commissie in verband met duurzame financiering. Wij verwoorden daar het Belgische standpunt, dat eerst wordt afgetoetst binnen een Belgische taskforce rond duurzame financiering.'

Waarop ligt de focus in België?

'In België hebben we ons voorlopig vooral gericht op het transitierisico verbonden aan blootstellingen van vastgoed. We denken dat bijkomende reglementaire maatregelen om de energie-efficiëntie van gebouwen te verhogen en zo de emissie te reduceren substantieel zijn, en dus een belangrijke risicofactor zijn voor deze blootstellingen. Daarnaast hebben de Belgische financiële instellingen relatief grote vastgoedblootstellingen. Daarom verzamelen we als toezichthouder informatie over de energie-efficiëntie van de vastgoedblootstellingen en we vragen de financiële instellingen ook om er rekening mee te houden in hun risicoanalyses.'

Wat is jouw specifieke rol?

'Ik neem deel aan de internationale werkgroepen waarin we het reglementair toezichtkader uitstippelen, ik draag bij tot de ontwikkeling van de Belgische regelgeving hierover en analyseer deze risico's in de Belgische financiële sector. Ik geef ook regelmatig presentaties op congressen en conferenties over de laatste ontwikkelingen in het toezicht op klimaatgerelateerde risico's. Verder geef ik ook regelmatig input voor presentaties van de leden van het Directiecomité en formuleer antwoorden op vragen van journalisten of parlementaire medewerkers. Het is een heel diverse en vooral boeiende job want de klimaatverandering ligt me na aan het hart. Het werk is exponentieel toegenomen, maar gelukkig hebben we binnen ons team recent versterking gekregen. Er komen immers heel wat uitdagingen op ons af.'

Zijn er nog andere departementen van de Bank betrokken bij deze nieuwe problematiek?

'Naast de prudentiële toezichtsdepartementen zijn verschillende andere departementen nu meer en meer betrokken, onder meer de departementen Studiën, Statistiek en Financiële markten. Daarom werd binnen de Bank een transversaal klimaatplatform ('Climate Hub') opgericht – waarvan ik covoorzitter ben – met vertegenwoordigers van meerdere departementen om de verschillende activiteiten op dit domein beter te coördineren.'

Eigenvermogenvereisten voor banken: Bazel I, II, III, ...

De Nationale Bank neemt een actieve rol op in tal van internationale fora, zoals het Bazels Comité voor Bankentoezicht (BCBS). Dit comité is de belangrijkste wereldwijde bepaler van standaarden voor de regulering van banken en vormt een internationaal forum voor regelmatige samenwerking op het gebied van bankentoezicht. Het heeft haar zetel bij de Bank voor Internationale Betalingen (BIS) in Bazel en telt 45 leden, waaronder centrale banken en bankentoezichthouders uit 28 verschillende rechtsgebieden. De Bank maakt al sinds de oprichting in 1975 actief deel uit van het comité en zijn diverse substructuren.

Het BCBS staat bekend om de belangrijke akkoorden over de eigenvermogensvereisten voor banken, Bazel I, Bazel II en Bazel III. Dit laatste akkoord vormt een antwoord op de uitdagingen en tekortkomingen op het gebied van kapitaaltoereikendheid van banken die zijn gebleken uit de financiële crisis van 2008. Het Bazel III-pakket voorzag in de substantiële verhoging van de vereiste kapitaalbuffers van banken en verstrengde de vormvereisten voor kapitaalinstrumenten zodat ze verliezen beter kunnen opvangen. Daarnaast introduceerde het pakket ook internationaal geharmoniseerde minimumvereisten voor liquiditeitsbuffers bij banken. Tot slot voorzag het pakket ook een geheel van maatregelen die de vrijheidsgraden inperkt van de interne modellen die

Gebruik van gedetailleerde gegevens voor toezicht en analyse

Sinds de crisis van 2008 levert de Nationale Bank aanzienlijke inspanningen om gedetailleerde gegevens te verzamelen voor toezichts- en analysedoeleinden en om statistische indicatoren op te maken. Een van de doelstellingen van die gegevensverzameling was om de Bank te laten beschikken over instrumenten om de financiële risico's in de economie te meten. Vooral de economische gevolgen van de COVID-19-crisis en de daarmee gepaard gaande gezondheidsmaatregelen van de overheid gaven aanleiding tot een liquiditeitsverkrapping bij ondernemingen in verschillende bedrijfstakken, waarvan het voortbestaan werd bedreigd bij een verlenging van de verplichte sluitingen.

De Centrale voor kredieten aan ondernemingen, vanaf januari 2022 het 'Register van kredieten aan ondernemingen', bevat de kredieten die de financiële instellingen aan ondernemingen en zelfstandigen hebben verleend. Het register toonde aan dat de beschikbaarheid van gedetailleerde gegevens het mogelijk maakte risico-ontwikkelingen tijdig te volgen. Voorts schraagt gedetailleerde informatie de analyses van de deskundigen van de Bank en stelt ze deze laatsten in staat hun opdrachten als onafhankelijke experts goed te vervullen. Zo kunnen ze beleidsmakers en economische subjecten aanwijzingen geven in een crisisperiode.

Het koninklijk besluit van 14 april 2020 tot toekenning van een staatswaarborg voor bepaalde kredieten in de strijd tegen de gevolgen van het coronavirus en de wet van 20 juli 2020 hebben de Bank gemachtigd de gewaarborgde kredieten te monitoren. Op basis van het nieuwe BECRIS-systeem ('Belgian Extended Credit Risk Information System') en na enkele wijzigingen was niet enkel een afzonderlijke registratie van de gewaarborgde kredieten mogelijk, maar ook van kredieten waarvoor een betalingsuitstel werd toegestaan. Door de goede samenwerking tussen de verschillende betrokken diensten van de Bank en Febelfin, en dankzij de flexibiliteit van BECRIS, werd dit systeem relatief snel en efficiënt in gebruik genomen.

Aan de hand van hetzelfde gegevenssysteem heeft de Bank bovendien verscheidene simulaties en analyses uitgevoerd om de beleidsmakers te helpen bij de kalibratie van de steunmaatregelen ten behoeve van door de crisis getroffen sectoren.

De microgegevens droegen eveneens bij tot de prudentiële toezichtsopdracht van de Bank. Ze maakten het immers mogelijk een monitoringsysteem op te zetten voor de kredietrisico's van de ondernemingen in de banksector. Door de granulariteit van de beschikbare gegevens kon de nadruk worden gelegd op de bedrijfstakken die bijzonder kwetsbaar waren voor de COVID-19-crisis, teneinde potentiële risicohaarden op te sporen en na te gaan of het risicobeheer van de in België actieve banken voldoende op die risico's was afgestemd.

banken gebruiken om hun kapitaalsvereisten te berekenen op basis van de gelopen risico's.

Het merendeel van de elementen van Bazel III is reeds van toepassing op Belgische en Europese banken via eerdere aanpassingen van de Europese bancaire regelgeving. De invoering van het sluitstuk van het pakket, met maatregelen rond de inperking van de bewegingsruimte voor interne modellen, wordt echter met een zekere vertraging ingevoerd wegens de COVID-19-crisis. De Europese Commissie nam daarvoor een wetgevend initiatief dat zij in oktober 2021 publiceerde. In de aanloop daartoe heeft de Bank ervoor gepleit, net zoals een groot aantal andere nationale centrale banken en toezichthoudende autoriteiten in de EU, dat de kapitaalsvereisten voor Europese banken de Bazel III-standaarden volledig respecteren. Dat signaal was ook belangrijk om een tegenwicht te vormen tegen een groeiende groep belanghebbenden die pleitten voor een afgezwakte en in de tijd gespreide invoering van de internationale standaarden in Europa. De Bank riep de Europese Commissie dan ook op ervoor te zorgen dat de letter en de geest van het wereldwijde akkoord worden nageleefd. Afwijken van het Bazel III-akkoord kan immers een negatief effect hebben op het vertrouwen in zowel de Europese banksector als het regelgevingskader in de EU. Dit dreigt op zijn beurt negatieve gevolgen te hebben voor de financiële stabiliteit en voor de economie. Het is daarom van belang dat de internationale overeenkomsten integraal, tijdig en consistent worden uitgevoerd.

De Bank, en meer bepaald de dienst bevoegd voor financiële stabiliteit en het prudentiële beleid voor banken, ondersteunt de minister van Financiën en de Belgische Permanente Vertegenwoordiging bij de EU ook op dagelijkse basis bij de verdere Europese onderhandelingen over deze wijzigingen aan de bancaire regelgeving binnen de Europese Raad.

Europese Raad van Toezicht had zeer nuttige vergadering in de Bank

Het bankentoezicht in het eurogebied is toevertrouwd aan het Gemeenschappelijk Toezichtmechanisme, in het Nederlands afgekort als 'GTM' maar beter bekend onder de Engelse benaming 'SSM' of 'Single Supervisory Mechanism', dat door de Europese Centrale Bank in Frankfurt wordt aangestuurd. De Raad van Toezicht van het GTM ('Supervisory Board') – waarin directeur Tom Dechaene voor de NBB zetelt – is het beslissingsorgaan dat instaat voor de organisatie, de planning en de uitvoering van het toezicht. Die wordt momenteel voorgezeten door Andrea Enria, de voormalige voorzitter van de Europese Bankautoriteit (EBA).

De Raad van Toezicht komt in principe om de drie weken samen in Frankfurt. Onder meer door de beperkingen die de coronacrisis met zich meebrengt op het vlak van verplaatsingen en bijeenkomsten, vergadert de Raad van Toezicht sinds de start van de coronacrisis veelal digitaal.

De Bank roept samen met andere Europese toezichthouders op om de Bazel III-standaarden volledig te respecteren

In oktober 2021 kwamen de leden van de Raad evenwel naar Brussel voor een fysieke bijeenkomst – de eerste in anderhalf jaar. Die kon met toepassing van alle sanitaire preventiemaatregelen in het auditorium van de Nationale Bank worden gehouden.

Op de agenda stonden vooral strategische onderwerpen, zoals de evolutie van de organisatie van het GTM en de noodzaak van een diepere operationele integratie van de werking met de deelnemende toezichthouders, de prioriteiten voor het bankentoezicht tijdens en na de coronacrisis en de toenemende digitalisering van het bankbedrijf en van het toezicht zelf.

Aansluitend op deze vergadering organiseerde de Bank een informele sessie tussen een vijftal leden

Vergadering van de Europese Raad van Toezicht in het auditorium van de Nationale Bank

van de Raad van Toezicht en haar medewerkers die betrokken zijn in de GTM-werking en zijn toezichtactiviteiten. Het opzet van deze interactieve uitwisseling was om ervaringen van de werkvloer te delen met de leden van de Raad en samen na te denken over de dagelijkse werking van het bankentoezicht. Het ging onder meer over de dagelijkse samenwerking tussen de teams van de ECB en die van de nationale toezichthouders, de convergentie van opleidingstrajecten en carrièrepaden, de vereenvoudiging van overlegstructuren en besluitvorming en de invoering van gemeenschappelijke werkinstrumenten en -processen om het operationele toezicht efficiënt en doeltreffend te houden.

De Raad van Toezicht neemt zich voor om de talrijke ideeën en suggesties die uit deze strategische oefening voortkwamen om te zetten in concrete projecten die de tenuitvoerlegging ervan moeten verzekeren.

Het actieplan van de Bank als nationale afwikkelingsautoriteit

De werkzaamheden van de Nationale Bank als Belgische afwikkelingsautoriteit passen in het kader van het Gemeenschappelijk Afwikkelingsmechanisme, dat de tweede pijler van de Europese bankenunie vormt. De Bank stelt elk jaar een actieplan op dat haar prioriteiten weergeeft maar ook de prioriteiten die voor de hele Europese bankenunie werden bepaald door de Gemeenschappelijke Afwikkelingsraad. Het actieplan 2021 steunt op vier pijlers, die van cruciaal belang zijn om te garanderen dat het in gebreke blijven van elke bankgroep zo nodig kan worden opgevangen zonder een weerslag op de reële economie, zonder de financiële stabiliteit aan te tasten en zonder staatssteun in te roepen.

Vier prioriteiten

Die vier pijlers betreffen:

- De samen met elk van de in België gevestigde bankgroepen aangevatte voorbereiding om hun afwikkelbaarheid te versterken: elke bankgroep moet zich klaarmaken voor de potentiële tenuitvoerlegging van de afwikkelingsinstrumenten en dat vergt veel voorbereidend werk. Om als afwikkelbaar te worden beschouwd, moet een bankgroep aan een reeks vereisten voldoen. Die hebben betrekking op haar organisatie en het vermogen om haar activiteiten te blijven uitoefenen tijdens een crisis, op haar herstructureringsmogelijkheden en op de beschikbaarheid van financiële middelen bij een afwikkeling. Dit betreft zowel de toegang tot liquiditeit als de solvabiliteit en het herkapitaliseringsvermogen. Deze laatste eis komt tot uiting in de noodzaak om kapitaalbuffers aan te leggen die een interne versterking tot stand kunnen brengen. De kalibratie van dat vereiste werd grondig bijgesteld naar aanleiding van de omzetting van de herziene richtlijn betreffende het herstel en de afwikkeling van de banken (BRRD2) in Belgisch recht in 2021.

- De ontwikkeling van het wettelijk en regelgevend kader, dat voldoende robuust moet zijn om situaties met in gebreke blijvende instellingen op te vangen: hoewel het in 2014 ingevoerde afwikkelingskader niet veel werd getest in een crisissituatie, kon uit de voorbereiding van de afwikkelingsplannen reeds worden afgeleid dat aanpassingen nodig zijn. De Bank neemt als expert deel aan de onderhandelingen, op Europees vlak, over die aanpassingen en aan de uitvoering ervan op nationaal niveau.

- De ontwikkeling van de specifieke crisisbeheersingscapaciteit van de Bank: terwijl de tenuitvoerlegging van de afwikkelingsinstrumenten goed voorbereide groepen en een robuust wettelijk kader vereist, vergt ze ook voorbereidend werk van de autoriteiten. Deze moeten nationale handleidingen opstellen met een beschrijving van de diverse stappen – zowel wettelijke als operationele – om de verschillende afwikkelingsinstrumenten uit te voeren.

- Het aanleggen van door de sector voorgefinancierde afwikkelingsfondsen: dit aspect is bedoeld om te garanderen dat er financiering beschikbaar is wanneer de afwikkelingsinstrumenten moeten worden gebruikt. Die financiering door de sector wordt hoofdzakelijk verstrekt in de vorm van een Europees afwikkelingsfonds. In de loop van 2021 ontving het Gemeenschappelijk Afwikkelingsfonds voor € 10,4 miljard aan bijdragen, wat de omvang van dat fonds op € 52 miljard bracht. De kredietinstellingen naar Belgisch recht droegen in 2021 voor € 347 miljoen bij, tegen € 301 miljoen in 2020, waardoor de omvang van het Belgische compartiment opliep tot € 2,0 miljard.

5

‘VERRIJKENDE DETACHERING NAAR FRANKFURT – ZONDER VERHUIS’

THOMAS LAMBRECHT / Betalingen en effecten

Thomas Lambrecht werkt bij het departement Financiële markten al enkele jaren in het TARGET2-team, dat zorgt voor de operationele ondersteuning van de Belgische deelnemers van TARGET2. TARGET2 is het realtime bruto-vereffeningssysteem van de ECB waarin centrale en commerciële banken betalingen verwerken via boekingen op rekeningen aangehouden bij centrale banken.

Thomas was in 2021 zes maanden bij de ECB aan de slag in het kader van het nieuwe TARGET-platform (T2), dat in november 2022 gelanceerd wordt.

‘Ik neem voor de Bank al deel aan een paar werkgroepen. Een daarvan is de *TARGET Services Operational Documents Drafting Group*, die de handleidingen schrijft voor de operationele procedures voor de TARGET-diensten. In die werkgroepen zitten meestal ook twee mensen van de ECB: de *chairperson* en

een secretaris of rapporteur. Toen deze laatste moest bevallen dacht de *chairperson* spontaan aan mij om haar te vervangen voor de duur van haar moederschapsverlof. Ik kende het reilen en zeilen in de werkgroep goed en had eerder al met hem samengewerkt. Zo is de bal aan het rollen gegaan: het hoofd van de Market Infrastructure Management Division van de ECB heeft mijn hiërarchie gepolst, en zij waren meteen gewonnen voor een detachering.'

Ben je ook fysiek naar Frankfurt verhuisd?

'Oorspronkelijk was dat inderdaad de bedoeling. Maar de deelstaat Hessen – waartoe Frankfurt behoort – had begin vorig jaar zeer strenge coronamaatregelen uitgevaardigd. Aangezien ik toch niet naar kantoor mocht, had het weinig zin om in Frankfurt moederziel alleen op een kamer te gaan zitten. De ECB heeft me al de hardware (laptop, gsm, …) en tokens opgestuurd, en alles is heel vlot verlopen.'

Had je het liever anders gehad?

'In zekere zin was het natuurlijk praktischer dat ik gewoon van thuis kon blijven werken. Maar je mist wel de informele contacten. In de Bank weet ik perfect waar iedereen van onze kleine ploeg mee bezig is, maar bij de ECB gaat het om een team van zo'n 40 medewerkers, binnen een nog veel groter directoraat-generaal. Als je niet ter plaatse bent, is het heel moeilijk om iedereen te leren kennen en uit te vissen wie waarvoor verantwoordelijk is. En wanneer je bijvoorbeeld een nota moet schrijven en twijfelt over de juiste procedure of het gepaste protocol, kun je ook niet gewoon even raad vragen aan de collega die naast jou zit.'

'Als je niet ter plaatse bent is het heel moeilijk om iedereen te leren kennen'

Heb je ondanks het verplichte thuiswerk veel bijgeleerd?

'Toch wel. Vanuit onze NBB-achtergrond onderschatten we vaak de strakke deadlines en het vele voorbereidende werk dat in de ECB wordt verricht. Als je zelf een tijdje deel uitmaakt van het raderwerk, krijg je vanzelf meer inzicht in de interne werking van de 'machine'. Als de gelegenheid zich opnieuw zou voordoen, zou ik dus zeker geen nee zeggen. Maar dan liefst wel met alles erop en eraan, inclusief het verblijf in Frankfurt.'

TARGET

TARGET is de afkorting van **T**rans-European **A**utomated **R**eal-Time **G**ross Settlement **E**xpress **T**ransfer. In het huidige TARGET2 staat de 2 voor de tweede generatie. Het nieuwe platform heet juridisch weer gewoon TARGET, maar wordt technisch aangeduid als T2 omdat het uit twee delen bestaat: het gedeelte Central Liquidity Management (CLM), voor de vereffening van centralebankoperaties, en het gedeelte RTGS (Real-Time Gross Settlement), voor de vereffening van grensoverschrijdende betalingen.

Externe relaties worden steeds belangrijker

Ook virtueel is de Bank internationaal bedrijvig

Ook in 2021 werd de Europese en internationale samenwerking aanzienlijk beïnvloed door de coronacrisis. Vergaderingen van de Europese Centrale Bank, het Eurosysteem, het Gemeenschappelijk Toezichtsmechanisme, de Bank voor Internationale Betalingen en het Internationaal Monetair Fonds werden grotendeels virtueel georganiseerd, met enkele uitzonderlijke fysieke bijeenkomsten wanneer gunstiger omstandigheden dit toelieten.

De Nationale Bank blijft, ondanks het virtuele karakter, actief meewerken in de Europese en internationale instellingen. Zo is de Bank een belangrijke schakel voor de samenwerking met het Internationaal Monetair Fonds. Op 1 mei 2021 werd Luc Dresse aangesteld als plaatsvervangend beheerder van de kiesgroep waarvan België deel uitmaakt. Hij volgt in deze positie Anthony De Lannoy op en neemt zo, samen met beheerder Paul Hilbers uit Nederland, de leiding over deze kiesgroep, die uit 16 landen bestaat.

De pandemie beïnvloedt ook de werkzaamheden van het IMF. De jaarlijkse Artikel IV-missie, waarbij het IMF het financieel-economisch beleid van een land analyseert en normaliter een IMF-delegatie een meerdaags bezoek brengt aan Belgische instellingen, vond voor een eerste keer virtueel plaats. Een belangrijk besluit van de missie luidde dat de budgettaire steun die de Belgische overheid momenteel verleent om de economische impact van de pandemie te verzachten moet worden voortgezet totdat de COVID-19-crisis is afgenomen; nadien moet het beleid zich focussen op reeds lang bestaande uitdagingen, waaronder het herstel van budgettaire buffers en de verhoging van de arbeidsparticipatie.

Ook de jaarlijkse IMF-lentevergadering in april vond volledig virtueel plaats. De jaarvergaderingen in oktober werden in een hybride vorm georganiseerd en waren zo de eerste IMF-vergaderingen sinds de start van de pandemie waarbij een beperkt aantal deelnemers fysiek aanwezig waren. Ook België en de Bank werden vertegenwoordigd, respectievelijk door Vincent Van Peteghem, vice-eersteminister en minister van Financiën, en NBB-vicegouverneur Steven Vanackere.

De Bank neemt actief deel aan initiatieven van het IMF om de wereldwijde economische heropleving te

faciliteren. Dit jaar voerde het IMF een historische toewijzing van speciale trekkingsrechten (STR) uit, voor een bedrag van USD 650 miljard. De Bank helpt een deel van de toegewezen STR door te lenen aan kwetsbare landen voor verdere financiële ondersteuning. Discussies zijn nog aan de gang bij het IMF hoe deze middelen best te kanaliseren naar daar waar de behoeften het grootst zijn. Zo wordt overwogen om een nieuw fonds op te richten dat kwetsbare landen ondersteuning zal bieden bij uitdagingen op langere termijn die aanzienlijke economische risico's met zich meebrengen, zoals klimaatverandering of pandemieën.

De Bank organiseerde op 25 maart een virtuele conferentie over het thema 'The rule of law in the EU: state of play and its implications on candidate and neighbouring countries' (De rechtsstaat: stand van zaken en gevolgen voor de kandidaat-lidstaten en de buurlanden van de Europese Unie) voor de presidenten van de centrale banken van de constituency bij het Internationaal Monetair Fonds. Didier Reynders, de Europese Commissaris voor Justitie, leidde het debat in met een toelichting van het standpunt van de Europese Commissie over de rechtsstaat. Wouter Bossu, Senior Counsel bij het IMF, lichtte het standpunt van zijn instelling toe. Tijdens het debat konden de presidenten hun gezichtspunt uiten en een open gedachtewisseling houden met de vertegenwoordigers van de Commissie en het IMF.

Internationale samenwerking draait op volle toeren ondanks COVID-19

De technische samenwerking van de Bank had te lijden onder de COVID-19-crisis, aangezien de Bank minder samenwerkingsaanvragen ontving en minder opdrachten uitvoerde dan vóór de crisis. Ze heeft zich aan de nieuwe context aangepast en virtuele samenwerkingsverbanden opgezet. Met name werd het ambitieuze programma voor technische samenwerking van het Eurosysteem met de centrale banken van de kandidaat-lidstaten en potentiële kandidaat-lidstaten van de Europese Unie, waarbij de Bank betrokken is, tot een goed einde gebracht. Alle samenwerkingsactiviteiten vonden virtueel plaats en het programma werd in december voltooid. in dat kader organiseerde de Bank een opleiding over interne audit en nam ze deel aan opleidingen over financiële stabiliteit en bankentoezicht. Alle partijen die bij dat programma betrokken waren (de Europese Commissie, 19 nationale centrale banken van de EU, de ECB en de begunstigden), hebben de kwaliteit ervan onderstreept en zijn nu reeds overeengekomen een follow-upprogramma op te zetten dat in september 2022 van start zou gaan.

De Bank blijft haar communicatie versterken, ook in moeilijke omstandigheden

De Nationale Bank voert heel wat opdrachten uit ten dienste van de samenleving. We stellen vast dat deze taken niet allemaal goed bekend zijn bij het grote publiek. Dat komt omdat onze instelling in het verleden het niet altijd nodig of opportuun achtte om erover te communiceren en deels ook omdat voor sommige taken de Bank gebonden is aan een strikt beroepsgeheim. Maar tijden veranderen en ook een centrale bank moet vandaag meer dan ooit uitleggen en verantwoorden wat ze allemaal doet ten dienste van de samenleving en voor de stabiliteit van de financieel-economische sector. Een grote uitdaging, want dit vergt intern in elke centrale bank een mentaliteitswijziging. Gelukkig is die in de Nationale Bank al enkele jaren volop bezig en is zij vandaag een van de voortrekkers geworden in het Eurosysteem. De Bank is zich er steeds meer van bewust dat een meer open én aantrekkelijke communicatiecultuur cruciaal is voor een instelling die dag in dag uit boeiende studies, statistieken en grafieken, aanbevelingen en rapporten publiceert of toezichtacties onderneemt.

Een nieuwe communicatiestrategie

De dienst Communicatie rolde in de loop van het afgelopen jaar een nieuwe strategie uit die het accent nog meer legt op de ontwikkeling van de digitale en audiovisuele communicatiekanalen. Ook (taal)toegankelijkheid staat centraal in dit nieuwe beleid zodat ook geïnteresseerden met een minder uitgebreide economische achtergrond vlotter bereikt kunnen worden. Tot slot wordt ook meer aandacht besteed aan de grafische vormgeving van de publicaties en de digitale media dankzij onder meer overzichtelijke infografieken en visuele illustraties.

In deze context werd in de late herfst van 2021 de NBB-blog als nieuw communicatiekanaal gelanceerd.

Medewerkers uit alle activiteitsdomeinen van de Bank krijgen de mogelijkheid om daarin korte, vlot toegankelijk geschreven en actualiteitsgebonden bijdragen te posten. Met de blog komt de Bank tegemoet aan de algemene doelstelling om haar onafhankelijke experts meer naar buiten te laten te treden. In de loop van het voorbije jaar werd ook het startschot gegeven voor de vernieuwing van de NBB-website. Bedoeling van het project, dat ruim twee jaar zal duren, is om de webstek van de Bank gebruiksvriendelijker, toegankelijker en eigentijdser te maken.

Externe relaties in tijden van COVID-19

Ook in 2021 moest de Bank zich in haar communicatie-inspanningen aanpassen aan de COVID-19-situatie, die het grotendeels onmogelijk maakte om fysieke evenementen te organiseren. De afdeling Economische Relaties van de Dienst Communicatie organiseerde daarom noodgedwongen vooral webinars waarvoor het grote publiek zich kon inschrijven. Deze digitale evenementen werden druk bijgewoond. Onder meer de online voorstellingen van het economisch-financieel jaarverslag van de Bank, de halfjaarlijkse economische vooruitzichten, de enquêtes van de Economic Risk Management Group over de economische impact van COVID-19 en het Financial Stability Report werden door honderden en soms zelfs enkele duizenden deelnemers gevolgd. Een ander hoogtepunt was het online luisterevent over de impact van het actuele monetaire beleid, dat op verzoek van de ECB werd georganiseerd. Ruim dertig organisaties uit het Belgische middenveld

Op 22 januari 2021 organiseerde de NBB een online luisterevent.

konden tijdens een online discussie met gouverneur Wunsch en met gouverneur Klaas Knot van de Nederlandsche Bank hun mening kwijt. Opvallend was ook de ruime belangstelling voor digitale seminaries die de NBB organiseerde over de Central Bank Digital Currency (CBDC). De mogelijke komst van een digitale euro is duidelijk een thema dat leeft in België.

Gouverneur Wunsch en verschillende leden van het Directiecomité aanvaardden het voorbije jaar ook regelmatig uitnodigingen als keynote speaker op events in de financieel-economische sector of in businessclubs. Deze uitnodigingen worden steevast vóór deelname geëvalueerd op basis van de complianceregels die onder meer de ECB oplegt.

Veel aandacht van nationale en internationale media

De persevenementen van de Bank en de vele persberichten kregen ook in 2021 heel wat aandacht in de Belgische media. De studies, enquêtes en statistieken van de NBB leidden regelmatig tot de openingsartikels van nieuwswebsites zoals tijd.be, lecho.be, trends.be en tendances.be. Opvallend in 2021 was de grote belangstelling die de gouverneur genoot in de internationale media. De visie van Pierre Wunsch op het monetair beleid van de Europese Centrale Bank kreeg in de tweede helft van 2021 heel wat weerklank bij de buitenlandse persagentschappen en in verschillende kranten. Bloomberg TV en Reuters nodigden gouverneur Wunsch uit voor live interviews in druk bekeken actualiteitsprogramma's. Ook het bekende Duitse economische tijdschrift *Wirtschaftswoche* en het gespecialiseerde nieuwsagentschap MNI publiceerden interviews met de gouverneur.

Interne communicatie op de bres

Omdat de Bank ook in 2021 grotendeels een telewerkregime moest aanhouden en regelmatig nieuwe COVID-19-regels moest uitrollen, waren het drukke tijden voor het interne communicatieteam. De interne nieuwsproductie verdrievoudigde sinds de start van de pandemie. Heel wat energie werd ook geïnvesteerd in de sensibilisering rond de strategische oefening.

Gouverneur Pierre Wunsch in gesprek met Bloomberg TV, 15 oktober 2021

Hoorzittingen in parlementaire assemblees

Ook in 2021 werd de Bank door parlementaire assemblees gevraagd vertegenwoordigers te sturen naar hoorzittingen. Onze instelling beschouwt haar deelname aan hoorzittingen als een instrument van haar communicatie en als een aspect van haar 'accountability'. De Bank stuurt graag directieleden of medewerkers uit om haar onderzoeken of aanbevelingen en haar toezicht op de financiële sector toe te lichten.

In 2021 namen vertegenwoordigers van de Bank deel aan vijf hoorzittingen in het federale parlement en één in het Vlaams Parlement.

Hoorzittingen waaraan de Bank deelnam in 2021

12 JAN

'De Bankgarantieregeling' in de Kamercommissie Financiën en Begroting.

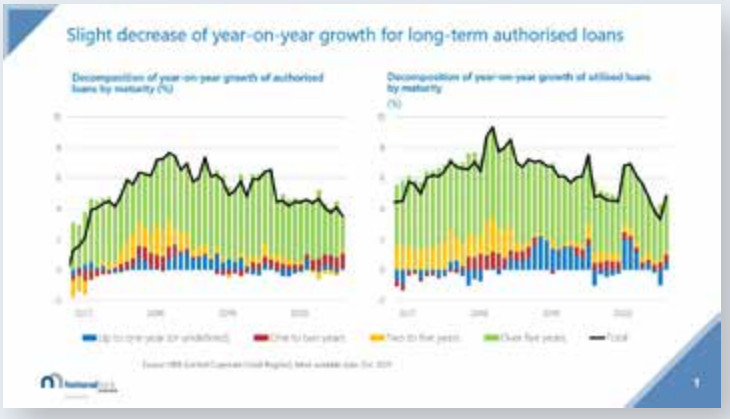

Slide uit de PowerPoint-presentatie van Jo Swyngedouw en Saiffedine Ben Hadj over de bankgarantieregeling

27 JAN

'De impact van COVID-19 op zelfstandigen' in de Kamercommissie Economie, Consumentenbescherming en Digitale Agenda.

16 MAA

Voorstelling van het **economisch en financieel jaarverslag van de Bank** en **toelichting over de bankgarantieregeling** in de Kamercommissie Financiën en Begroting.

30 MAA

'De houding van de verzekeringssector ten aanzien van consumenten en van zelfstandigen en kmo's, met name van de zwaarst getroffen sectoren, tijdens de COVID-19-pandemie' in de Kamercommissie Economie, Consumentenbescherming en Digitale Agenda.

Screenshot van hybride zitting (fysiek en video) over de verzekeringssector. Onderaan links Patrick Massin

29 APR

'De stijging van de woningprijzen in het algemeen en als gevolg van corona' in de Commissie Wonen en Erfgoed van het Vlaams Parlement.

8 JUN

'Cryptomunten' in het Adviescomité voor wetenschappelijke en technologische vraagstukken van de Kamer.

Screenshot van hybride zitting (fysiek en video) met directeur Hermans over cryptomunten

Vernieuwen zit ook in het DNA van de ondersteunende functies

Een resem uitdagingen **op het vlak van IT**

In 2021 werden de strategische doelstellingen op het vlak van IT vertaald in een actieplan, waarvan een datacenter in de cloud een van de technologische bouwstenen is. Het strategisch plan, dat over meerdere jaren zal worden uitgevoerd, zal de digitale transformatie van de Bank en het IT-departement verder bewerkstelligen, en dit in partnership met de businessentiteiten. Daarbij zal een balans worden nagestreefd tussen nieuwe technologieën promoten en de businesscontinuïteit van onze operaties garanderen.

De transformatie van het IT-departement vormt niet alleen een technologische, maar ook een menselijke uitdaging. Een essentieel onderdeel van het strategisch plan bestaat er immers in dat onze medewerkers zich aanpassen en nieuwe vaardigheden aanleren, dat we nieuwe talenten aantrekken en de organisatie afstemmen op nieuwe en toekomstige behoeften.

Hoewel de omstandigheden niet ideaal waren door de COVID-19-werkbeperkingen, werden in 2021 verschillende toepassingen opgeleverd: CashSSP2, de nieuwe versie van het platform om bankbiljettentransacties op te volgen en te boeken, CAP 2.1 voor het centraal aanspreekpunt van bankrekeningen en BECRIS voor de Centrale voor kredieten aan ondernemingen, die sinds januari 2022 het 'Register van kredieten aan ondernemingen' heet. Nieuwe technologieën zoals 'natural language processing' of 'machine learning' werden uitgetest naar aanleiding van usecases die door de business werden aangereikt, terwijl nieuwe automatiseringstechnieken zoals 'Robotic Process Automation' leidden tot een eerste reeks operationele toepassingen. De innovatieve kracht van het departement Informatica werd ook internationaal gesmaakt met de deelname van NBB-medewerkers aan onder meer het opzetten van het 'SSM innovation lab', een initiatief van de ECB en de nationale toezichthouders om innovatieve technologieën uit te testen. Mede dankzij vernieuwende data-analysetechnieken droeg het IT-departement zijn steentje bij aan het ontwerp van het model van de

Bank over de spreiding van bankbiljettenautomaten en de beschikbaarheid van bankbiljetten.

Ook het datacenter van de Bank ondergaat een verdere transformatie. Zo wordt onder meer een specifieke infrastructuur opgezet om het toekomstige cashcenter van de Bank in Zellik te ondersteunen en werd in 2021 het contract voor het back-upcenter vernieuwd. Toch vormen de fundamenten die werden gelegd voor het toekomstige 'datacenter in de cloud' één van de belangrijkste strategische realisaties van het voorbije jaar. Het 'datacenter in de cloud' heeft tot doel nieuwe instrumenten zoals artificiële intelligentie of big data-technieken binnen handbereik van de businessentiteiten te brengen en het IT-landschap van de Bank te rationaliseren en moderniseren.

COVID-19 bleef IT zorgen baren

Net als 2020 werd 2021 sterk beïnvloed door de golvende COVID-19-pandemie. Naarmate duidelijk werd dat uitgebreid telewerk voortaan deel zou uitmaken van het dagelijks leven, werd tegemoetgekomen aan nieuwe behoeften zoals hybride vergaderingen. Terwijl de meeste vergaderzalen van onze hoofdzetel digitaal vergaderen op afstand al mogelijk maakten, kregen enkele een upgrade en zijn het nu volwaardige hybride vergaderzalen geworden. De thuis- en kantoorwerkplekken werden verder op elkaar afgestemd door nieuwe headsets en beeldschermen te verdelen. Daardoor beschikken medewerkers zowel op kantoor als thuis over een bijna evenwaardige uitrusting. In 2022 zal de digitale werkplek nog efficiënter worden gemaakt door de klassieke telefonie en het online videoconferencingsysteem (Microsoft Teams) te integreren.

In de laatste drie maanden van 2021 werden meer dan **1,5 miljoen chatberichten** uitgewisseld en werd er ruim **6,5 miljoen minuten** gebeld via Teams. Er werden ook ruim **25 000 online vergaderingen**, dat zijn er ongeveer 400 per dag, georganiseerd.

Een 'sportief' succes

Voor haar informaticanoden introduceert de Bank snelle automatisatiemethodes die complementair zijn aan de traditionele development. Deze zijn gebaseerd op de technologie van RPA ('Robotic Process Automation') en de technologie van 'low-coding'.

Een team van de Nationale Bank behaalde de zilveren medaille op de hackathon-wedstrijd van de Banque de France, waarbij teams met elkaar de strijd aangingen om de beste oplossing voor een concrete behoefte te bouwen binnen een tijdsbestek van drie dagen.

Human Resources

Hybride werken, het 'nieuwe normaal' na COVID-19

Het departement Human Resources heeft in het voorjaar samen met een werkgroep van managers nagedacht over de manier van werken na corona. Het was toen al duidelijk dat een terugkeer naar de oude situatie, met hoofdzakelijk kantoorwerk en gemiddeld één dag per week telewerk, niet opportuun zou zijn.

Om een goed evenwicht te vinden tussen verschillende factoren zoals teamcohesie, balans tussen werk en privé, efficiëntie, bedrijfscultuur en opleiding van nieuwe collega's, werd voorgesteld dat de medewerkers na COVID-19 de helft van de arbeidstijd op kantoor zouden werken en de andere helft zouden telewerken.

Aangezien de Bank als organisatie vóór de coronacrisis weinig tot geen ervaring had met hybride werken, werd voorgesteld het beleid hierover na een half jaar te evalueren en eventueel bij te sturen. Door de vierde golf van de pandemie is de uitrol van de nieuwe hybride werkfilosofie noodgedwongen uitgesteld tot 2022.

Opleidingen binnen de Bank nu ook digitaal

Begin 2021 lanceerde de Bank de e-University, een digitaal leerplatform dat alle werknemers de kans biedt om opleidingen via hun pc te volgen, waar en wanneer ze dit wensen.

De opleidingscatalogus werd daarbij fors uitgebreid met een honderdtal e-learningmodules. Dat elektronische aanbod zal de komende jaren nog groeien. De medewerkers kunnen kiezen uit korte modules, die de essentiële basisbegrippen uitleggen, en diepgaandere opleidingstrajecten van meerdere uren.

Voor alle nieuwe medewerkers van de toezichtdiensten werd een nieuw online starterstraject uitgewerkt. Naast een aantal algemene modules die de structuur en werking van de diensten toelichten,

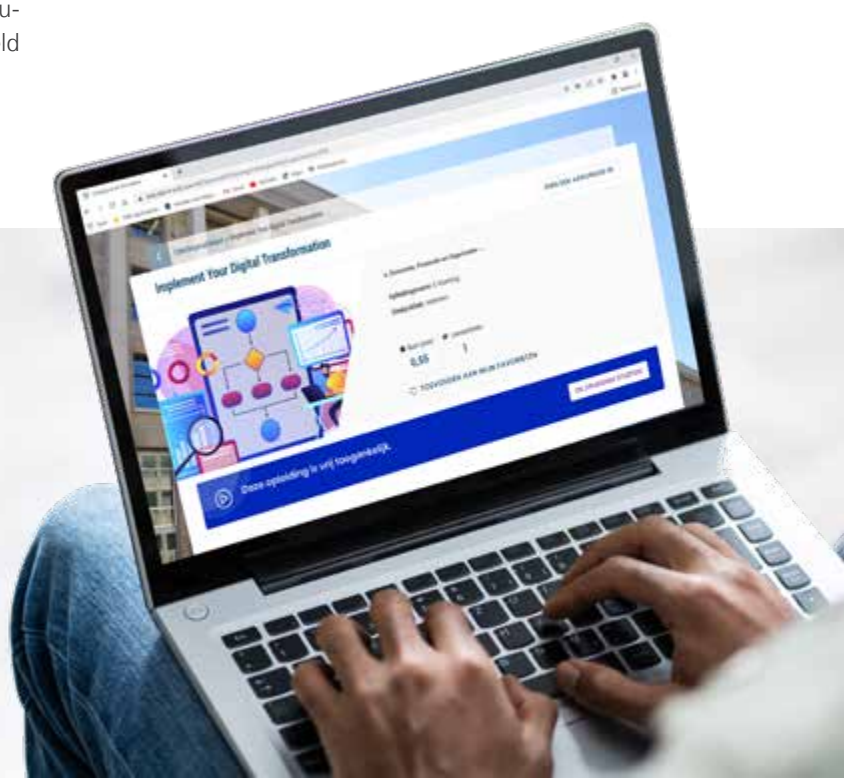

De e-University biedt de werknemers de kans in hun eigen tempo opleidingen te volgen. Ze kunnen dit op kantoor, van thuis uit, tijdens of na de werkuren. Flexibiliteit en toegankelijkheid staan voorop.

werden ook modules over expertise, wetgeving, toepassingen en resultaten voor diverse toezichtdomeinen uitgewerkt. Daarmee krijgen de nieuwe medewerkers een transversaal zicht op de verschillende entiteiten en expertises. Dit initiatief werd ook opgepikt door andere diensten in de Bank. De interesse groeit om meer Bank-specifieke opleidingen en trajecten te digitaliseren.

Naast algemene modules en modules op maat van de dienst, investeert de Bank ook in modules die technische vaardigheden aanleren die in de hele Bank kunnen worden gebruikt, zoals dataverwerking. In de opleidingscatalogus vinden de werknemers nu ook algemene en vakspecifieke IT-opleidingen.

Zodra de gezondheidstoestand het opnieuw toelaat, wil de Bank graag gemengde trajecten organiseren die de link leggen tussen klassikale opleidingen en het e-learningaanbod. Daarbij zouden medewerkers de kans krijgen om de kennis die ze op afstand hebben opgedaan te toetsen met hun collega's binnen de kantooromgeving.

Interne mentoring

Om specifieke profielen zoals starters, nieuwe leidinggevenden en ondervertegenwoordigde groepen te ondersteunen in hun professionele ontwikkeling wordt steeds meer gebruikgemaakt van een systeem van 'interne mentoring'.

De mentor is een ervaren rolmodel die jonge collega's kan gidsen en ondersteunen in hun ontwikkeling. Het proces staat ten dienste van de begeleide persoon, die 'mentee' wordt genoemd en die leert uit het parcours dat de mentor al heeft afgelegd. De mentee formuleert zijn of haar doelstellingen en kiest zelf een mentor uit een lijstje van minstens twee voorgestelde namen van buiten de eigen hiërarchische lijn. Tijdens het hele traject staat de mentee zelf aan het stuur en beslissen beide partijen hoe ze samenwerken. Een praktisch dagboek voor de mentee zorgt ervoor dat de structuur van het traject helder is, dat de voortgang genoteerd wordt en dat er wederzijdse constructieve feedback uitgewisseld wordt.

De mentor is een ervaren rolmodel die jonge collega's kan gidsen en ondersteunen in hun ontwikkeling

In 2021 heeft de Bank meer dan 30 kandidaat-mentoren van verschillende hiërarchische niveaus op hun rol voorbereid via een leertraject dat bestond uit een praktijkgerichte workshop (met een trainingsacteur) aangevuld met een praktische handleiding voor de mentor en een selectie van e-learningmodules.

Ook de mentees kregen een e-learningtraject op maat van de Bank, om met vertrouwen het eigenaarschap van hun mentoringtraject te kunnen opnemen.

De voordelen van interne mentoring reiken verder dan het persoonlijke groeipad van de mentee. Het systeem valoriseert de talenten en de ervaring die aanwezig zijn in de Bank en biedt experts de kans om hun eerste stappen op het vlak van people management te zetten. Daarnaast zorgt het ervoor dat medewerkers meer voeling krijgen met de bedrijfscultuur van de Bank. Tot slot zorgt het voor meer en bredere netwerken in de Bank, wat bijdraagt aan de samenwerking over de silo's heen en aan innovatie.

De aanwervingen gingen door … in moeilijke omstandigheden

Ondanks de aanhoudende gezondheidscrisis en de strijd om talent op de Belgische arbeidsmarkt, werd er ook dit jaar volop indienstgenomen bij de Bank om heel wat op pensioen vertrekkende collega's tijdig te kunnen vervangen en waar nodig bijkomende versterking te verzekeren. Er werden niet minder dan 80 vaste en 49 tijdelijke medewerkers verwelkomd.

Het aanwervingsproces verliep ook in 2021 nagenoeg volledig online, inclusief selectiegesprekken en assessments. Voor de nieuwe collega's was het ongetwijfeld een uitdaging om bij een nieuwe werkgever te starten. Daarom besteedde de entiteit Talent Acquisition aandacht aan een fysieke verwelkoming, steeds met inachtneming van de nodige veiligheidsmaatregelen. Ook de entiteiten waar de nieuwe medewerkers terechtkwamen, deden inspanningen om hen gepast en coronaproof te verwelkomen binnen het team.

De Bank bleef zich het afgelopen jaar ook verder inzetten om haar aantrekkelijkheid als werkgever in de verf te zetten. Dat deze inspanningen lonen, blijkt uit het aantal nieuwe medewerkers dat kon worden aangetrokken, en ook uit de resultaten van de 'Employer Brand Research' van Randstad, waarin de Bank van plaats 18 in 2020 naar plaats 16 steeg in 2021.

De Nationale Bank behoort tot de meest aantrekkelijke Belgische werkgevers

Dit onderzoek peilt naar het werkgeversimago van alle privébedrijven in België met meer dan 1 000 werknemers. In 2021 ging het om 182 bedrijven. Ruim 14 000 respondenten werden hiervoor bevraagd, een afspiegeling van de bevolking tussen 18 en 65 jaar. De respondenten kregen zestien criteria voorgesteld. Uit het onderzoek bleek dat COVID-19 gemiddeld geen negatieve impact had op het werkgeversimago. Het zorgde wel voor de opname van twee nieuwe criteria: de 'mogelijkheid tot thuiswerk' en 'een coronaveilige werkomgeving'. De Nationale Bank deed het helemaal niet slecht!

70 % van de medewerkers hebben een diploma hoger onderwijs

Het personeelsbestand van de Bank daalde verder van 1 680 voltijdequivalenten eind 2020 tot 1 651 voltijdequivalenten eind 2021. De dalende trend van de vorige jaren bleef dus behouden.

In de volgende jaren zullen er nog een groot aantal personeelsleden de Bank verlaten en vervangen moeten worden. De dalende trend zal zich op minder uitgesproken wijze voortzetten.

De gevolgen van een lange aanwervingsstop zullen nog een aantal jaar zichtbaar zijn in de leeftijdspiramide. De aanwervingen van de laatste 4 à 5 jaar herstellen dit onevenwicht heel geleidelijk aan.

In de leeftijdsgroep van de 51- tot 60-jarigen zijn de effecten van het vervroegd vertrekplan nog zichtbaar. Deze zullen in de komende jaren geleidelijk aan uitdoven, de laatste deelnemers vertrekken eind 2023 met pensioen.

Vermits dit plan enkel van toepassing was op bedienden is dit nog beter zichtbaar in de onderstaande grafiek waar de gemiddelde leeftijd de laatste 5 jaar opmerkelijk is gedaald.

De Bank streeft ernaar talenten aan te trekken met hooggekwalificeerde profielen. Meer dan 70 % van onze medewerkers heeft een diploma hoger onderwijs; 44 % beschikt ten minste over een masterdiploma.

Verloop personeelsbestand van de Bank
(aantal VTE per jaar)

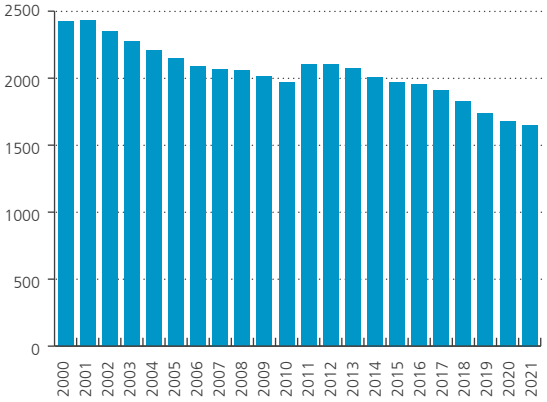

Verloop gemiddelde leeftijd van het personeel over de jaren

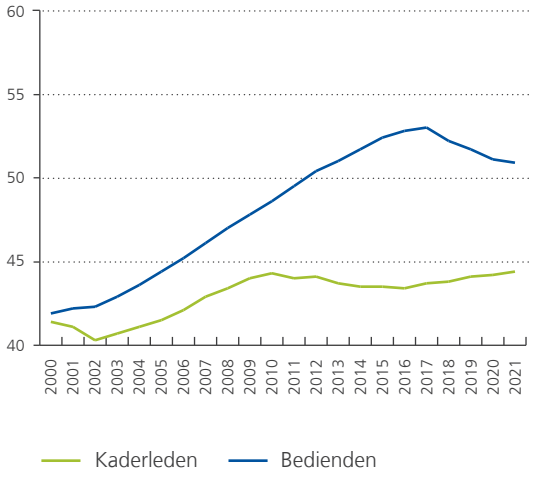

Verdeling van het personeel volgens leeftijd

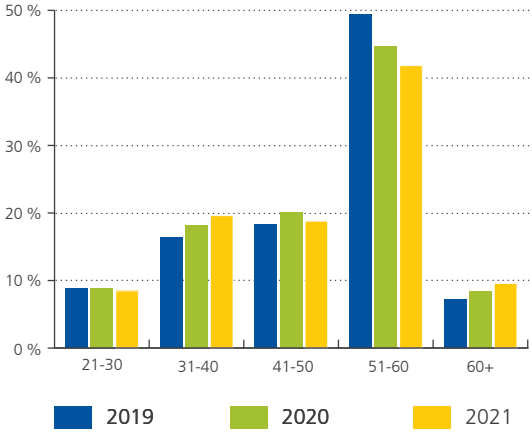

Scholingsniveau van het personeelsbestand in 2021

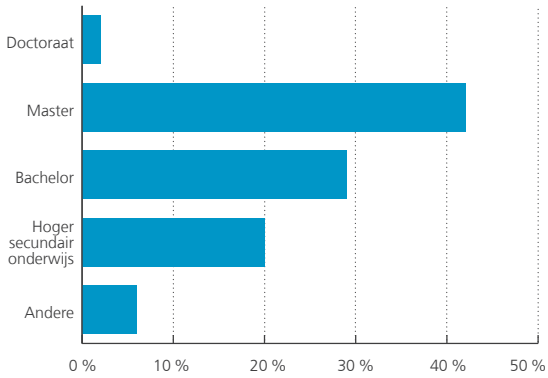

Diversiteit

Op het gebied van diversiteit wordt het actieplan ter verhoging van het aandeel van vrouwen op alle niveaus verder uitgevoerd. Dit jaar is er nogmaals een toename te zien bij de kaderleden en het middle management. De stijging bij de bachelors neemt licht af. In de praktijk blijft het percentage vrouwen op het hoogste niveau van het management dit jaar relatief stabiel. De scherpste daling op de grafiek is te verklaren door het beeld aan het einde van het jaar, dat rekening houdt met tijdelijke veranderingen van arbeidsstelsel. Die veranderingen hebben een sterke invloed op de percentages wegens het geringe aantal topmanagers. De ontwikkeling van de diversiteit naar geslacht blijft in 2021 desondanks te beperkt in het licht van de doelstellingen die de Bank nastreeft.

Verloop van het percentage vrouwen per niveau in het personeelsbestand over de jaren

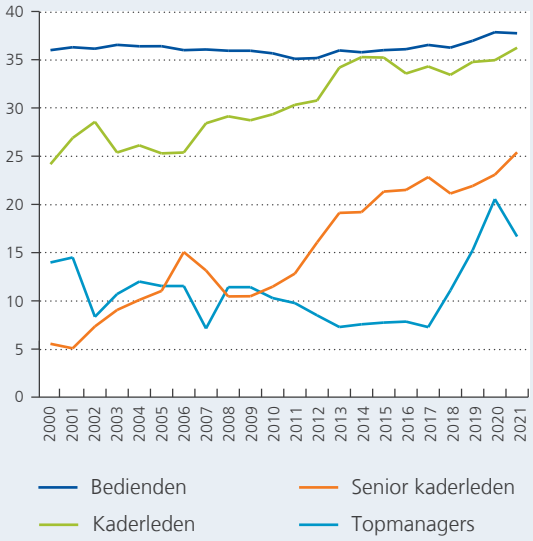

Verdeling naar geslacht in het personeelsbestand in 2021

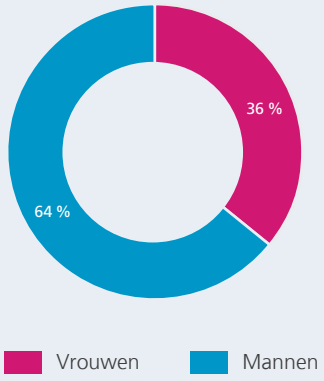

Overledenen

Met droefheid vernam de Bank in 2021 het overlijden van eredirecteur Robert Reynders, directeur van de Bank van 1990 tot 2000. Ook erecensor Roger Mené, die censor was van 1983 tot 1997, overleed in 2021.

In 2021 betreurde de Bank ook het overlijden van drie medewerkers: David De Antonio Liedo, Ignace De Landsheer en Peter Van Braekel.

Hun gedachtenis zal in ere worden gehouden.

Dankbetuiging

De Bank dankt haar medewerkers die in 2021 met pensioen zijn gegaan.

De Bank en
het welzijn van haar medewerkers

De wet van 4 augustus 1996 betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk was in 2021 al 25 jaar van kracht.

Deze wet bracht een ware revolutie in de preventie van beroepsrisico's teweeg. De door de wetgever vastgelegde eenvoudige terbeschikkingstelling van middelen veranderde in een verplichting om precieze doelstellingen te bereiken: de gezondheid en de veiligheid van de werknemers vrijwaren.

De wet voerde het begrip welzijn op het werk in, wat het toepassingsgebied van preventie verruimde tot andere disciplines zoals ergonomie, arbeidshygiëne en psychosociale aspecten. Dit resulteert in een meer alomvattende aanpak van veiligheid en gezondheid op basis van een dynamisch risicobeheersingssysteem. Ze hervormde ook de preventiestructuren met de invoering van interne en externe diensten voor preventie en bescherming op het werk.

De IDPB van de Bank is er voor iedereen

De Interne dienst voor preventie en bescherming op het werk (IDPB) werd in de Nationale Bank opgericht naar aanleiding van de nieuwe wet. Mettertijd evolueren de taken van die dienst, met name onder invloed van maatschappelijke veranderingen.

Preventie was vooral toegespitst op veiligheid, maar de welzijnswet verlegde de aandacht meer naar het algemene welzijn van de individuele werknemer, met een extra dimensie: de psychosociale risico's. De arbeidsgeneeskunde, die integrerend deel uitmaakt van het arbeidswelzijn, verschoof eveneens van een strikt medische controle naar een multidisciplinaire aanpak. Dat resulteert in een betere samenwerking tussen de verschillende disciplines: arbeidsgeneeskunde, ergonomie, psychosociale risico's, industriële hygiëne en veiligheid. De arbeidsgeneesheer werkt voortaan mee aan de preventie als geheel en hoeft zich niet te beperken tot het louter medische aspect.

De Bank staat voor belangrijke uitdagingen, waaronder:

- De psychosociale risico's die verbonden zijn aan de talrijke en steeds snellere veranderingen op de arbeidsmarkt, zoals de sterke ontwikkeling van nieuwe technologieën, de mondialisering, de talloze herstructureringen, het telewerk, het combineren van privéleven en beroepsleven, enz. Er zullen niet meer mensen met problemen zijn dan voorheen, maar de aard van die problemen zal veranderen, zeker indien de pandemie blijft aanslepen.

- Het beheer van de risico's die verbonden zijn aan de vele bouwwerken die de komende jaren in de Bank zullen plaatsvinden (de herinrichting van het kantorencomplex aan de westzijde van de de Berlaimontlaan, het nieuwe Cashcenter, de eventuele tijdelijke accommodatie in de Arenbergstraat, en vervolgens de volledige vernieuwing van het hoofdgebouw), en waarvoor de Bank een beroep doet op tal van externe bedrijven.

De immobiliënprojecten van de Bank

De bouw van het cashcenter in Zellik is gestart

De Bank stelde via een overheidsopdracht de tijdelijke vereniging BPC – CIT Blaton aan als hoofdaannemer voor de bouw van het nieuwe cashcenter in Zellik. Ook de meeste andere overheidsopdrachten die verband houden met de infrastructuur en de technische exploitatie van het cashcenter werden in 2021 gegund.

De bouwwerken gingen van start in augustus 2021. De hoofdaannemer informeerde de buurtbewoners over de planning van de werken, de werforganisatie en diverse maatregelen die de veiligheid van voetgangers en fietsers in de straten naast de werfzone moeten garanderen. Ook wordt geprobeerd om de onvermijdelijke overlast voor de buurt als gevolg van de werken en het werfverkeer zoveel mogelijk te beperken.

In het cashcenter zullen een 80-tal werknemers aan de slag gaan

Het is de bedoeling dat de aannemer en de verschillende nevenaannemers het gebouw tegen de lente van 2024 zullen opleveren. Nadien zal dan een test- en verhuisperiode van verschillende maanden met biljetten en munten volgen. Als alles naar wens verloopt, zal de cashactiviteit tegen eind 2024 volledig van Brussel naar Zellik verhuisd zijn. De automatisering van heel wat processen die wordt voorzien in de nieuwe infrastructuur zal een forse personeelsbesparing opleveren. In het cashcenter zullen een 80-tal werknemers aan de slag gaan.

Selectie van een multidisciplinair studiebureau voor de verbouwing en renovatie van het hoofdgebouw

De overheidsopdracht die de Bank eind 2020 lanceerde voor de aanstelling van een multidisciplinair studiebureau voor de verbouwing, renovatie en restauratie van het hoofdgebouw mocht rekenen op heel wat belangstelling. Liefst 31 studiebureaus stelden zich kandidaat. De Bank selecteerde in juni 2021 vijf kandidaten die de meest relevante referentieprojecten en de beste teamsamenstelling konden voorleggen.

Op 9 december 2021 dienden deze kandidaten een offerte in, die onder meer een schetsontwerp en een maquette omvatte. Er volgt nu een grondige analyse van de ontvangen offertes, waarbij de kandidaten de gelegenheid zullen krijgen hun schetsontwerp en hun visie op het project toe te lichten voor een adviescomité dat is samengesteld uit interne en externe experts. De overheidsopdracht zal naar verwachting in de zomer van 2022 worden gegund, waarna de ontwerpfase zal starten. De renovatiewerken zelf zullen pas eind 2024 worden aangevat, na de oplevering van het nieuwe cashcenter en de overheveling van de cashactiviteiten van de hoofdzetel naar het nieuwe gebouw in Zellik.

Huur van tijdelijke kantoorruimte

De Bank sloot eind 2021 met Immo Arenberg N.V. een overeenkomst voor de huur van kantoorruimte in het gebouw gelegen aan de Arenbergstraat 5-7, op een boogscheut van haar hoofdzetel, om een deel van de medewerkers van een kantoorruimte te verzekeren tijdens de verbouwing van het hoofdgebouw.

De Bank heeft gekozen om meer hybride vergaderzalen in te richten

Het 'Arenberggebouw', dat dateert uit het begin van de 20e eeuw en begin 2000 grondig werd gerenoveerd, wordt momenteel gehuurd door de Vlaamse Gemeenschap.

Herinrichtingswerken

De Bank startte in de loop van 2021 de werken op voor de herinrichting van het kantorencomplex aan de westkant van de de Berlaimontlaan. De bedoeling is om hier een 600-tal extra werkplekken in te richten die nodig zullen zijn om tijdens de renovatiewerken van het hoofdgebouw personeelsleden tijdelijk onderdak te bieden.

Half december kon reeds één van de drie opnieuw in te richten verdiepingen aan de voorzijde van het complex in het zogenaamde Blaton-gebouw in gebruik worden genomen. De Bank werd weliswaar geconfronteerd met langere levertermijnen voor bouwmaterialen dan voorzien, maar de voortgang van de werken wordt er voorlopig niet door beïnvloed. Begin 2022 zullen de bovenste twee verdiepingen in het Blaton-gebouw worden opgeleverd. De asbestverwijdering in bepaalde delen van het gebouw zit eveneens op schema. Voor de werken in andere delen van het complex werd in 2021 de opmaak van de plannen afgerond.

Aangezien er veel meer wordt getelewerkt, heeft de Bank ervoor gekozen om meer hybride vergaderzalen in te richten met een aangepaste audiovisuele uitrusting, die efficiënte vergaderingen mogelijk maakt met zowel fysiek aanwezige deelnemers als deelnemers op afstand.

De personeelsingang van de Bank kreeg in 2021 een grondige facelift: een nieuw plafond, nieuwe verlichting, drie individuele draaideuren ter vervanging van

de oude draaihekken en een nieuwe portiersloge, waar de bezoekers zich kunnen aanmelden. Er is ook een aparte ingang voorzien voor personeelsleden en bezoekers in een rolstoel of voor mensen die goederen naar binnen of buiten willen dragen.

Deze aanpassingen bereiden de personeelsingang voor op het gebruik ervan als hoofdingang van de Bank, gedurende de renovatie van het hoofdgebouw.

Verkoop van het drukkerijgebouw

In januari werd de verkoopovereenkomst voor het gebouw van de drukkerij gesloten. Het gebouw werd in 2021 verder ontruimd. De laatste drukpersen en machines werden verkocht. Kleiner materiaal werd onder meer geschonken aan scholen in Verviers en Dolhain, die zwaar werden getroffen door de overstromingen in de zomer van 2021. De kluizen werden leeggemaakt, alle waarden werden verhuisd naar de hoofdzetel en ook de labotoestellen die gebruikt worden voor de analyse van bankbiljetten vonden daar een nieuwe thuis. De laatste personeelsleden die nog in het gebouw werkten, konden elders in de Bank aan de slag.

In het kader van de stopzetting van de risicoactiviteiten die met de drukkerij gepaard gaan, heeft de Bank, overeenkomstig de regelgeving van Leefmilieu Brussel, de dienst voor milieu en energie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, een verkennend bodemonderzoek en een risicoanalyse laten uitvoeren. Dit dossier kon pas in november worden ingediend bij Leefmilieu Brussel, waardoor het verlijden van de notariële verkoopakte met enkele maanden moest worden uitgesteld. De akte werd verleden op 11 februari 2022.

2. De Bank en haar maatschappelijke verantwoordelijkheid

2.1 Inleiding 77

2.2 CSR-inspanningen van de bank als centrale bank en als toezichthouder van het financiële systeem 78

2.3 De Nationale Bank wil ook als onderneming maatschappelijk verantwoord zijn 87

De Nationale Bank vervult een veelvoud aan taken van algemeen belang, in haar rol van centrale bank van België in het Eurosysteem en van prudentiële toezichthouder op de financiële sector en met haar economische en financiële data en analyses. Daarbij waakt zij erover deze taken op een effectieve en duurzame manier uit te voeren, wat de basis van haar maatschappelijke relevantie is. Dit komt aan bod in het eerste hoofdstuk van dit deel over *Corporate Social Responsibility* (CSR).

Daarnaast wil de Bank ook als onderneming maatschappelijk verantwoord zijn. Het tweede hoofdstuk beschrijft hoe ze dit in de praktijk brengt.

Waarom wil de NBB maatschappelijk verantwoord zijn?	▪ Het maatschappelijk streven naar duurzaamheid beïnvloedt de kerntaken van de NBB als centrale bank/toezichthouder. Daarom wil en moet zij hier in de diverse beleidsdomeinen proactief aandacht aan besteden. ▪ De NBB vervult taken ten dienste van de samenleving, waar zij echter ook deel van is. Daarom steunt de NBB de transitie naar een meer duurzame economie, die gekenmerkt wordt door, onder andere, een kleinere ecologische voetafdruk en meer diversiteit en inclusie.
Wat zijn haar belangrijkste concrete doelstellingen?	**Als centrale bank en als toezichthouder van het financiële systeem:** • een nog grotere klemtoon leggen op de maatschappelijke relevantie van economische en financiële data en analyses • bijdragen aan de weerbaarheid van het financiële systeem tegen klimaatgerelateerde risico's • bevorderen van veilige cash en efficiënte betalingssystemen • de portefeuilles in eigen beheer duurzamer maken **Als onderneming:** • een diverser en inclusiever personeelsbestand op alle niveaus nastreven • de koolstofvoetafdruk van de Bank verlagen • een grotere klemtoon leggen op maatschappelijke relevantie bij de keuze van mecenaatspartners
Hoe gaat ze dit in de praktijk brengen?	Net zoals de maatschappij constant verandert, is ook het CSR-beleid van de NBB in zekere mate evolutief: • voldoende flexibiliteit en pragmatisme aan de dag leggen om op nieuwe ontwikkelingen in te spelen • zoveel mogelijk intern overleg en duidelijke communicatie organiseren • een zo groot mogelijke betrokkenheid van het personeel bereiken • (tussentijdse) doelen stellen, de vooruitgang opvolgen en de initiële doelen bijstellen

CSR-inspanningen van de Bank **als centrale bank en als toezichthouder van het financiële systeem**

Economische en financiële data verzamelen en analyseren is een van de belangrijkste opdrachten van de Nationale Bank als centrale bank. Haar analyses en onderzoeken vormen in de eerste plaats de basis voor beslissingen in haar eigen beleidsdomeinen: bijdragen aan het monetair beleid en aan de financiële stabiliteit, de financieel-economische situatie in kaart brengen en de goede werking van het betalingsverkeer bevorderen. Daarnaast kunnen andere onderzoekers en beleidsmakers gebruikmaken van deze data en analyses om hun beleidsmaatregelen te onderbouwen en formuleren de onderzoekers van de Bank zelf beleidsadvies.

Naast onderzoeken en analyses uitvoeren, bestaat de rol van de Bank er ook in deze te verspreiden en te verduidelijken door middel van publicaties, seminaries, toespraken of interviews. Haar data en analyses hebben op deze manier een brede impact op de maatschappij en op de welvaart van gezinnen en bedrijven in het bijzonder. Met andere woorden: de Bank streeft een grote maatschappelijke relevantie na.

In het licht hiervan kunnen de inspanningen die de Bank doet om effectiever en duidelijker te communiceren over al haar kernopdrachten naar een zo breed mogelijk publiek gezien worden als een integraal onderdeel van haar CSR-beleid.

Toezicht met het oog op **de duurzaamheid van de financiële sector**

Directeur Jean Hilgers:
'De Nationale Bank beschouwt klimaatgerelateerde financiële risico's al sinds 2018 als een prioriteit voor zowel het macroprudentieel toezicht op de financiële stabiliteit als het microprudentieel toezicht op individuele instellingen.'

Klimaatgerelateerde risico's worden steeds belangrijker bij het toezicht dat de Bank vanuit haar prudentiele rol uitoefent op de marktspelers in de financiele sector. De verschillende Europese en internationale werkgroepen waarin de NBB actief is blijven verder werken aan het incorporeren van deze risico's in het prudentieel kader. De belangrijkste ontwikkelingen en publicaties van deze werkgroepen worden toegelicht in het Verslag 2021 over de economische en financiële regelgeving en het prudentieel toezicht.

Wat de regelgeving betreft, werden met betrekking tot de ondernemingsspecifieke risicobeoordeling (pijler 2) en de transparantieverplichtingen (pijler 3) grote vorderingen gemaakt. Zo heeft de ECB reeds, op basis van een zelfevaluatie, samen met de toezichtsteams van de NBB, geanalyseerd in welke mate de significante kredietinstellingen reeds voldoen of plannen te beantwoorden aan de verwachtingen die geformuleerd werden in de ECB-gids voor het beheer en de rapportering van klimaat-en milieugerelateerde risico's. Deze 'ECB Guide on climate-related and environmental risks – Supervisory expectations relating to risk management and disclosure' werd in november 2020 door de ECB gepubliceerd. De resultaten van deze analyses werden opgenomen in een rapport dat in november 2021 door de ECB werd gepubliceerd. Beide publicaties zijn te vinden op haar website.

Energie-efficiëntie van nieuwe residentiële hypotheekleningen

De eerste, voorlopige, gegevens over de energie-efficiëntie van nieuwe residentiële hypotheekleningen, die de kredietinstellingen moeten rapporteren aan de NBB overeenkomstig de circulaire die eind 2020 werd gepubliceerd, werden ontvangen. Vanaf 2022 zal deze rapportering verplicht worden en volledig moeten worden opgeleverd. De circulaire vereist ook dat kredietinstellingen deze informatie verzamelen voor bestaande residentiële hypotheekleningen toegekend na 2017 en met een uitstaand bedrag van meer dan 85 % van de waarde van het gebouw, en voor investeringskredieten met onroerend goed als onderpand of andere commerciële vastgoedblootstellingen. Bovendien moeten de instellingen deze informatie in rekening brengen in hun risicobeheer. Tijdens de *Supervisory Review and Evaluation Process* (SERP) van 2022 zal de NBB nagaan of de significante instellingen voldoen aan deze vereisten.

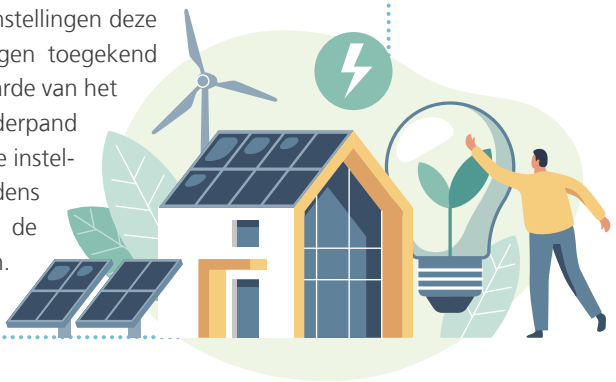

Engagement van de NBB voor de COP26-klimaatconferentie

UN CLIMATE CHANGE CONFERENCE UK 2021

IN PARTNERSHIP WITH ITALY

Naar aanleiding van de COP26-klimaatconferentie heeft de NBB het engagement van het Netwerk van centrale banken en toezichthouders voor de Vergroening van het Financieel Systeem (NGFS) – waar de Bank ook lid van is – onderschreven om bij te dragen aan de ambities van deze klimaattop. In haar eigen verklaring beschrijft de NBB hoe zij, net als de ECB, als onafhankelijke instelling en binnen haar bevoegdheden, zal bijdragen aan doortastende beleidsmaatregelen die het mogelijk moeten maken het klimaatakkoord van Parijs te realiseren en de overgang naar een groene en koolstofarme economie te ondersteunen. Het persbericht van de Nationale Bank van 3 november 2021 is te vinden op haar website.

Met betrekking tot transparantie en de vereisten voor de publicatie van gegevens over duurzaamheid en klimaatgerelateerde risico's werden meerdere regelgevende initiatieven verder uitgediept of afgerond, zoals gedetailleerd is beschreven in het economisch-financieel verslag 2021 van de Nationale Bank. Daardoor zal in de toekomst steeds meer relevante informatie worden gepubliceerd, niet alleen door de financiële instellingen zelf, maar ook door hun (grote) tegenpartijen, wat de evaluatie van de klimaatgerelateerde risico's voor de financiële instellingen uiteraard zal vergemakkelijken.

Om het bewustzijn te vergroten en het publiek te informeren over de prudentiële activiteiten rond klimaatgerelateerde risico's en duurzame financiering, werden bovendien verschillende presentaties gegeven bij financiële instellingen, op de 'Food For Future Academy' van de federatie van de voedselindustrie Fevia Vlaanderen, en op de conferentie georganiseerd door het Jan Ronse Instituut (KU Leuven) samen met AEDBF/EVBFR-Belgium en Forum Compliance. Experts van de Bank schreven een bijdrage voor het boek 'Sustainable Finance in the European Union and Belgium', dat in het kader van deze conferentie verscheen. Tot slot leverde de NBB een bijdrage aan het webinar over het klimaatgerelateerde transitierisico gerelateerd aan vastgoedblootstellingen, dat werd georganiseerd door het Belgian Financial Forum.

Economisch en financieel **onderzoeks- en analysewerk**

Gouverneur Pierre Wunsch:
'We hebben ons ertoe verbonden meer inspanningen te leveren om beter te begrijpen hoe klimaatveranderingsrisico's de macro-economie en het financieel stelsel beïnvloeden.'

De nieuwe monetairbeleidsstrategie van de ECB

In juli 2021 keurde de ECB enkele wijzigingen in haar monetairbeleidsstrategie goed, na een herziening om ervoor te zorgen dat ze nu en in de toekomst doeltreffend blijft. De vorige herziening van de strategie vond plaats in 2003. Dit initiatief (dat nader wordt toegelicht in het deel 'Economische en financiële ontwikkelingen' van het Jaarverslag 2021 van de Nationale Bank) behelsde een reeks grondige interne analyses, maar ook gedachtewisselingen met burgers, academici, nationale parlementen, het Europees Parlement en maatschappelijke organisaties, over de voorgaande strategie en het vroegere ECB-beleid en over hun verwachtingen omtrent de rol van de centrale bank.

Naast andere vernieuwingen omvat de nieuwe strategie een toezegging om bij het monetair beleid en de andere activiteiten verder rekening te houden met de gevolgen van de klimaatverandering en de transitie naar een koolstofarme economie. De Raad van Bestuur heeft een actieplan goedgekeurd dat onder meer de analyses en instrumenten beoogt te versterken om de invloed van de klimaatverandering en de transitie beter te begrijpen. De Raad van Bestuur moet ook de monetairbeleidsconfiguratie kiezen die de impact van de klimaatverandering het meest helpt afzwakken, 'onder de configuraties die even bevorderlijk zijn en geen afbreuk doen aan de prijsstabiliteit.'

De strategie impliceert ook veranderingen in de mededelingen over monetairbeleidsbeslissingen, onder meer om ze begrijpelijker te maken voor het publiek.

NBB Luistert

De Europese Centrale Bank startte in januari 2020 met een evaluatie van de strategie. Als onderdeel van die evaluatie hielden de ECB en de nationale centrale banken luisterevents met het algemene publiek, maatschappelijke organisaties en academici. De Nationale Bank van België organiseerde haar online luisterevent op 22 januari 2021, met deelnemers van 28 maatschappelijke organisaties die de verschillende lagen van de samenleving vertegenwoordigden.

Om dit event aan te vullen met standpunten van Belgische burgers, werd een online 'NBB Luistert-portaal' opgezet, dat vergelijkbaar was met het initiatief van de ECB. Via het portaal konden burgers dertien open vragen beantwoorden en zo hun mening delen over vier onderwerpen: 'prijsstabiliteit', 'economische kwesties', 'andere onderwerpen', en 'communicatie'. Uiteindelijk hebben 751 burgers 8459 geldige tekstantwoorden ingediend.

Gouverneur Wunsch en gouverneur Knot van De Nederlandsche Bank in gesprek met het publiek

Een beperking van het 'NBB Luistert-portaal' was de relatieve homogeniteit van de respondenten, met een steekproef waarin specifieke subpopulaties oververtegenwoordigd zijn, zoals oudere Nederlandstalige mannelijke burgers. Bovendien blijkt uit de verfijnde economische argumentatie in vele antwoorden dat tal van respondenten financieel onderlegd zijn. Daarom zou het interessant kunnen zijn de respondenten te vragen naar hun beroep en scholingsniveau of hun financiële kennis. Die informatie zou bijvoorbeeld de uiteenlopende meningen kunnen verklaren over de vraag of centrale banken naar behoren communiceren met het publiek.

Verscheidene in dit proces vermelde aangelegenheden werden in de nieuwe, door de Raad van Bestuur goedgekeurde strategie geïntegreerd, zoals het scheppen van meer ruimte voor de klimaatverandering, de opname van de kosten voor eigen-woningbezit in de inflatiemaatstaven en een meer toegankelijke communicatie.

Een video-opname en het integraal verslag van het event staan op de website van de NBB.

Gouverneur Pierre Wunsch:

'Een van de voornaamste te onthouden punten is dat we duidelijker moeten communiceren over wat het monetair beleid kan doen en over de manier waarop dat beleid reeds bijdraagt tot een ruime waaier aan bedenkingen van het publiek.'

Analyse en onderzoek

Het in de Bank verrichte analyse- en onderzoekswerk en de initiatieven om het te delen, leveren op zich al een bijdrage tot de samenleving en behoren tot de maatschappelijke verantwoordelijkheid van de Bank. Daarnaast behandelt een deel van de analyse thema's als het milieu en ongelijkheid of inclusie, die gewoonlijk worden vereenzelvigd met sociale verantwoordelijkheid. Die analyse verschaft de Bank algemene kennis over die onderwerpen, maar biedt ook informatie voor haar monetair en financieel beleid.

In de loop van 2021 publiceerde de Bank een aantal studies over de economische en financiële verschillen tussen Belgische huishoudens en particulieren voor uiteenlopende dimensies, waaronder de toegang tot en de kosten van financiering, de invloed hiervan op de consumptie en de factoren achter loonverschillen. Bovendien onderzochten twee analyses de impact van de COVID-19-crisis, waarbij de asymmetrische aard ervan werd beklemtoond. De crisis had namelijk een sterkere negatieve invloed op vooraf reeds kwetsbare mensen, terwijl huishoudens met een hoger inkomen vaak in staat waren meer te sparen.

In het Economisch Tijdschrift van december verscheen een artikel over het effect van ouderschap op de loopbaan van vrouwen en mannen. Met deze studie wil de Bank bijdragen tot het beantwoorden van de vraag in welke mate gendernormen en ongelijke verdeling van de verantwoordelijkheden in het gezin een neerwaartse druk uitoefenen op de deelname van moeders aan de arbeidsmarkt.

Over het geheel genomen werden in ongeveer een vijfde van de door de Bank in 2021 gepubliceerde artikels en working papers de verschillen tussen particulieren en huishoudens bestudeerd. Die analyses verschaffen informatie over verdelingsvraagstukken in de Belgische samenleving en over de gevolgen ervan voor het economisch en financieel beleid, tijdens een jaar waarin de mensen op zeer uiteenlopende manieren door de crisis werden getroffen.

De Bank verdiepte zich ook verder in thema's die samenhangen met de risico's en uitdagingen van de klimaatverandering. Ze richtte een Climate Hub op en integreerde deze dimensie in haar financieel beleid. Daarnaast bestudeerde de Bank de bijdrage van innovatieve groene technologieën en onderzoek, en ging ze na hoe een koolstoftaks de werkgelegenheid in de verwerkende nijverheid zou kunnen beïnvloeden.

NBB Climate Hub

Binnen de NBB werd een transversale Climate Hub opgericht. Bedoeling is dat deze hub de samenwerking en informatie-uitwisseling tussen departementen omtrent onderwerpen gerelateerd aan het klimaat en duurzame financiering vergemakkelijkt. De hub zal op regelmatige basis vergaderen en relevante informatie communiceren naar het directiecomité van de NBB en het grote publiek. Zo wordt gewerkt aan een dashboard, initieel voor intern gebruik, met economische indicatoren betreffende het klimaat, indicatoren met betrekking tot klimaatgerelateerde risico's en duurzame financiering in de Belgische financiële sector, indicatoren met betrekking tot de eigen investeringsportefeuille van de Bank en indicatoren met betrekking tot de markt van sustainable finance. Tevens zullen ontwikkelingen en publicaties inzake beleid en toezicht worden opgevolgd en nader geanalyseerd.

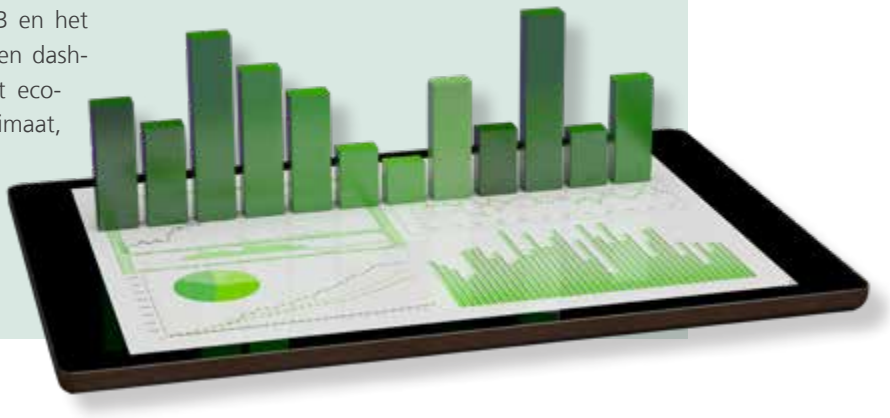

Duurzaamheids- en ESG-aspecten in het portefeuillebeheer van de Nationale Bank

Directeur Jean Hilgers:
'De NBB versterkt geleidelijk het duurzame karakter van zowel de portefeuille met bedrijfsobligaties als haar aandelenportefeuille.'

De Bank boekte verdere vooruitgang met de integratie van duurzaamheidsaspecten in haar niet-monetairbeleidsportefeuilles, met inachtneming van de doelstellingen en beperkingen van haar mandaten.

In 2021 stelden de NBB en de overige centrale banken van het Eurosysteem een gemeenschappelijke koers vast voor de toepassing van duurzame en maatschappelijk verantwoorde beleggingsprincipes voor de in euro luidende niet-monetairbeleidsportefeuilles. Bovendien wil de NBB in 2022 starten met een jaarlijkse klimaatgerelateerde berichtgeving over die portefeuilles. Daarbij zal ze de aanbevelingen van de 'Task Force on Climate-related Financial Disclosures' toepassen, zoals beschreven in de gemeenschappelijke koers.

De Bank bleef ESG (Environmental, Social and Governance)-scores hanteren voor haar bedrijfsactiva (zowel vastrentende activa als aandelen), terwijl ze, waar nodig, het beleggingsspectrum uitbreidde van groene obligaties (Green Bonds) tot thematische obligaties (Thematic Bonds) voor alle vastrentende activa. Terwijl groene obligaties worden uitgegeven met een bepaalde milieudoelstelling, zijn de aanwijzing en het gebruik van de opbrengsten van thematische obligaties veel ruimer en kunnen ze andere doelstellingen nastreven, zoals sociale en pandemie- of klimaatgerelateerde doelen.

De Bank bleef haar op duurzaamheid gerichte aanpak toepassen voor haar portefeuille van bedrijfsobligaties in Amerikaanse dollar. De Bank hanteert voor deze activa een positieve screeningstrategie en neemt alleen obligaties in aanmerking die een voldoende hoge score voor ESG-criteria halen. Die score wordt toegekend door een gespecialiseerd extern ratingbureau.

In 2021 stelde de Bank een specifieke in Amerikaanse dollar luidende beleggingsportefeuille samen die enkel belegt in thematische obligaties. Dit marktaandeel van de thematische obligaties is nog altijd gering in vergelijking met het totale vastrentende spectrum. Bijgevolg maken die obligaties momenteel slechts een beperkt, maar toenemend deel van de portefeuille uit. De markt voor thematische obligaties zal wellicht aanzienlijk groeien en de creatie van de portefeuille thematische obligaties leidt tot een sterke toename van het aandeel van die obligaties in de niet-monetairbeleidsportefeuilles van de Bank.

De Bank zette ook de strategie voort om haar portefeuille te diversifiëren, door te beleggen in Europese aandelen. Wegens de aanhoudende groei van obligaties in euro op haar balans, startte de Bank in 2019 met dit type portefeuillediversificatie. De omvang van de aandelenportefeuille werd in 2021 verder opgevoerd.

De NBB zal blijven nagaan hoe ze het beleggingskader voor haar niet-monetairbeleidsportefeuilles zelfs nog duurzamer kan maken.

De Bank zal in haar effectenafwikkelingssysteem (NBB-SSS) nog steeds geen provisies aanrekenen voor de uitgifte van groene, maatschappelijk verantwoorde en duurzame obligaties ter financiering van investeringen die aan het milieu en de gemeenschap ten goede komen.

Veilige en duurzame cash en efficiënte betalingen bevorderen

Een belangrijke doelstelling van de Nationale Bank is de bewaking van de kwaliteit en de authenticiteit van bankbiljetten. Daarom ziet de Bank gemiddeld eenmaal per jaar alle biljetten na op haar hoogtechnologische machines, waarbij valse biljetten worden opgespoord en vuile biljetten worden vernietigd.

Vergelijkingen met de andere landen uit het Eurosysteem tonen aan dat de kwaliteit in België, voor alle coupures, jaar na jaar zeer goed is.

De Bank volgt, als deel van haar maatschappelijke rol, van dichtbij de beschikbaarheid en toegankelijkheid van contant geld op. Onder meer door het succes van de digitalisering en elektronische betaalmiddelen verkleint het aantal bankkantoren en geldautomaten.

De Bank staat neutraal tegenover tendensen inzake gebruik van betaalmiddelen, maar monitort of iedereen het betaalmiddel van zijn keuze kan blijven gebruiken, in het bijzonder mensen die weinig of geen toegang hebben tot steeds meer digitale bankdiensten.

In die context volgt de Bank de ontwikkeling van samenwerking door financiële instellingen rond geldautomaten van nabij. Deze rationaliseringsinitiatieven van de spreiding van het ATM-netwerk in het hele land beogen een geldautomaat binnen een straal van vijf km voor 95 % van de bevolking. Experts van de Bank verifieerden de geldigheid van deze projectie en deden aanbevelingen om deze effectief te realiseren.

Om aangelegenheden op het gebied van retailbetalingen te bespreken onder de in België betrokken

Biljetten met waterschade

Als gevolg van de overstromingen in de zomer van 2021 in het zuidelijk deel van het land, werden meer vervuilde bankbiljetten dan gewoonlijk binnengebracht bij de Bank. Om de slachtoffers van deze ramp zo spoedig mogelijk schadeloos te stellen, werden deze biljetten met voorrang behandeld. Concreet worden zulke biljetten geverifieerd en vernietigd, waarna er andere biljetten in omloop gebracht worden. In totaal werden er op deze manier circa 200 000 biljetten met waterschade behandeld.

Directeur Tim Hermans:
'Iedereen moet het betaalmiddel van zijn keuze kunnen blijven gebruiken, ook mensen met beperkte toegang tot digitale bankdiensten'

partijen, heeft de Bank een National Retail Payments Committee, afgekort het NRPC, opgericht.

Dit comité, dat wordt voorgezeten door directeur Tim Hermans, moet het gemakkelijker maken om nieuwe trends en ontwikkelingen rond retailbetalingen te identificeren, die de werking van de Belgische economie ten goede kunnen komen. Een efficiënte markt voor retailbetalingen heeft een positieve impact op alle economische actoren.

National Retail Payments Committee

Het NRPC bestaat uit leden die actief zijn in verschillende sectoren die rechtstreeks te maken hebben met retailbetalingen, waaronder:

- De Nationale Bank, die het comité voorzit;
- Overheidsinstellingen die actief zijn op het gebied van financiën, consumentenbescherming, economie, administratieve vereenvoudiging en thesaurie;
- Verenigingen die de ondernemingen en de detailhandel vertegenwoordigen;
- Consumentenverenigingen;
- Vertegenwoordigers van de financiële sector;
- Financiële marktinfrastructuren (FMI's), betalingssystemen en systeemrelevante marktactoren op het gebied van betalingen;
- De geldtransportsector (Cash-in-Transit – CIT).

Het NRPC hield twee plenaire vergaderingen in 2021. Er werden vier ad hoc subgroepen opgericht om specifieke onderwerpen uit te diepen:

- Instant Payments
- Central Bank Digital Currencies (CBDC)
- Cash
- Muntstukken

De Nationale Bank wil **ook als onderneming maatschappelijk verantwoord zijn**

‘Green and fair bank’

Als klimaat- en milieubewuste onderneming levert de Bank talrijke inspanningen om haar ecologische voetafdruk te verkleinen, onder meer op het gebied van energieverbruik (100 % groene stroom), afvalbeheer, mobiliteit en aankoopbeleid. Deze inspanningen worden al verschillende jaren erkend door Leefmilieu Brussel met drie sterren van het label ‘Ecodynamische onderneming’.

Daarnaast behield het bedrijfsrestaurant van de Bank het zogenaamde ‘Good Food’-label (twee van de drie vorken). Deze erkenning resulteert uit het gebruik van lokale, fairtrade en biologische producten, het aanbieden van seizoensfruit en -groenten en het verruimen van het aanbod van vegetarische schotels.

Een andere realisatie is het aanbod van koffie, thee en cacao in de drankautomaten binnen de Bank, dat nu Fair Trade gecertificeerd is.

02.2019 ECODYNAMISCHE ONDERNEMING
LEEFMILIEU BRUSSEL

KOOLSTOFVOETAFDRUK 2020

7,3 ton CO_2e

= relatieve emissies van 3,5 ton CO_2e/VTE

- sterke daling vergeleken met 2019 (–31 % in absolute emissies), maar dit is grotendeels te verklaren door de COVID-19-pandemie
- Het energieverbruik voor de gebouwen is verantwoordelijk voor 59 % van de totale emissies

Totale CO_2-uitstoot
(scope 1-2-3, in tCO_2eq)

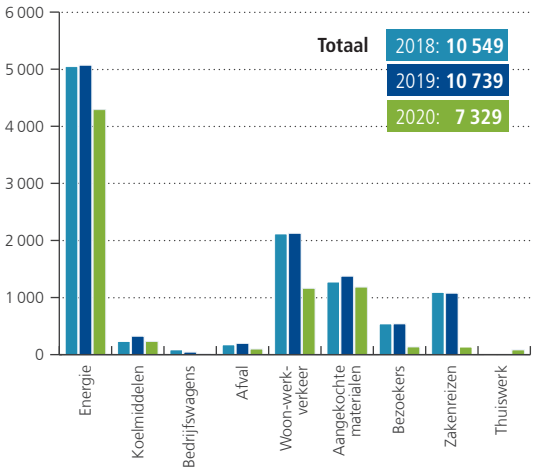

Voor het vierde opeenvolgende jaar kon de Bank CO_2-neutraliteit bereiken door het mechanisme van emissiecompensatie. Concreet werd financiële steun gegeven aan een aantal gecertificeerde ontwikkelingsprojecten die niet enkel een toegevoegde waarde voor het klimaat hebben maar tegelijkertijd ook een socio-economische bijdrage leveren in landen met een lager ontwikkelingsniveau.

De meest duurzame manier om CO_2-neutraal te worden blijft uiteraard de eigenlijke CO_2-uitstoot verminderen. Een belangrijke post in deze context betreft de gebouwen van de Bank die dateren uit een periode toen er van CO_2-uitstoot nog geen sprake was. Waar mogelijk, tracht de Bank de kansen om die gebouwen te verduurzamen aan te grijpen, maar de focus ligt vooral op de nieuwe gebouwen (zie verder). Het verlagen van de totale koolstofvoetafdruk was ook de beweegreden voor het Directiecomité om een aantal 'Key Performance Indicators' met bijbehorend doel op (middellange) termijn te bepalen. Het betreft in het bijzonder het behoud van het bovengenoemde Ecodynamisch label, CO_2-neutraal-label en 'Good Food'-label.

Daarnaast werd een aantal concrete indicatoren gekozen rond uitstootposten waarvoor vooral wordt gestreefd naar een positieve evolutie en waaraan het personeel een steentje kan bijdragen. Hierbij verkiest de Bank om in te zetten op werkbare en duurzame alternatieven en sensibilisering, eerder dan bestraffend op te treden.

Directeur Vincent Magnée:
'De Bank betrekt haar medewerkers bij het beperken van haar energie- en papierverbruik.'

Papier- en kartonafval
(100% gerecycleerd)

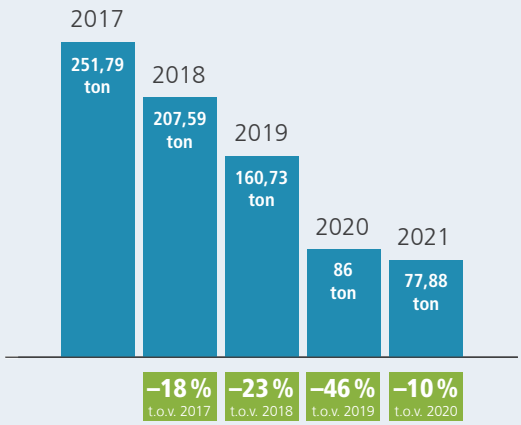

Zo wordt bijvoorbeeld verder ingezet op digitalisering om te voorkomen dat het papierverbruik en het aantal afgedrukte vellen opnieuw zouden stijgen naarmate de medewerkers weer vaker in de hoofdzetel komen werken na de COVID-19-lockdown.

Om het papierverbruik op structurele basis te verminderen en bijgevolg een zo efficiënt mogelijke werkplek te creëren, lanceerde de Bank het '**paperless processes programme**', wat een belangrijk onderdeel is van de digitale transformatie die in de Bank uitgerold wordt.

Verbruik koffiebekertjes
(aantal)

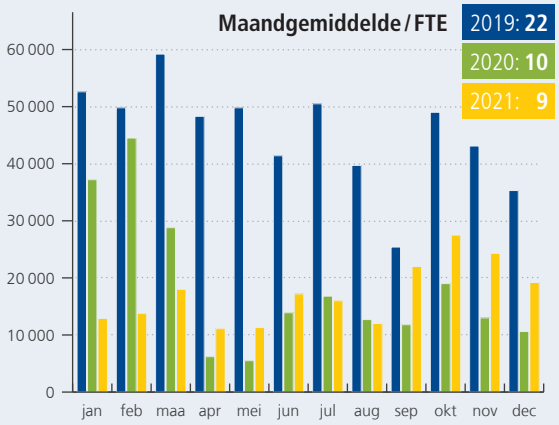

Om de medewerkers te motiveren om minder wegwerpbekertjes te gebruiken, kreeg elk personeelslid een **'Back-to-the-Bank'-mok** aangeboden.

Verkoop 1-L mineraalwater plastic flessen
(aantal)

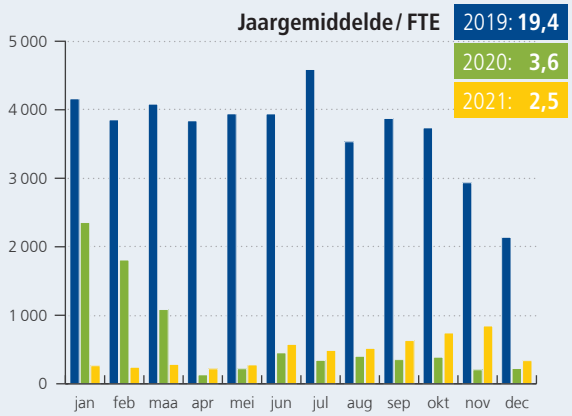

Er werd een duidelijk overzicht gemaakt van de aanwezige **drankfonteinen** om het verbruik van mineraalwater in PET-flessen te verminderen.

Het bedrijfsrestaurant maakt **geen gebruik meer van wegwerpplastic en overtollige porties worden weggeschonken** aan een vereniging die zich inzet voor daklozen.

Bijdrage aan de circulaire economie

Als maatschappelijk verantwoorde onderneming die regelmatig haar kantoor- en IT-materiaal vernieuwt, tracht de Bank bij te dragen aan de circulaire economie.

Zo kreeg **afgeschreven meubilair** een tweede leven in samenwerking met de organisaties Hu-Bu Human Business, een met de steun van de Koning Boudewijnstichting opgerichte organisatie, en Televil, een sociale werkplaats met kringloopactiviteiten.

Afgedankt IT-materiaal kan de digitale kloof helpen verkleinen. In een context van regelmatig afstandsonderwijs voor veel leerlingen (inclusief langdurig zieke kinderen) waarbij niet alle gezinnen over het nodige IT-materiaal beschikken, bezorgde de Bank daarom 164 schermen en 284 laptops via de platformen DigitalForYouth, Bednet en ClassContact.

Daarnaast schonk de Bank op initiatief van een medewerker **materiaal van haar gesloten drukkerij en werkplaatsen en bouwoverschotten** aan de Don Bosco school in Verviers. Deze school verloor bij de overstromingen in juli heel wat materiaal dat de leerlingen in staat stelt om een vak te leren.

Fietsen en steps

Van de lagere bezetting tijdens de pandemie werd gebruikgemaakt om de fietsenstalling te vernieuwen en uit te breiden tot 136 plaatsen. Er werd een ruim aantal **oplaadpunten** geïnstalleerd voor elektrische fietsen en steps. Dankzij nieuwe **opbergsystemen** kunnen voortaan alle soorten fietsen en steps op een veilige manier gestald worden.

De Bank voegde drie exemplaren toe aan haar bestand **elektrische fietsen** waardoor er nu vijf stuks ter beschikking staan van het personeel om zich vanuit de hoofdzetel op een snelle en milieuvriendelijke manier naar hun bestemming in de hoofdstad te begeven.

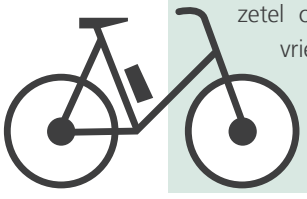

Duurzame immostrategie

Duurzaamheid is eveneens een belangrijk criterium bij de nieuwe immobiliënstrategie van de Bank. Die strategie bestaat erin het hoofdgebouw te renoveren, een nieuw cashcenter te bouwen en kantooroppervlakte die overbodig wordt af te stoten. De keuzes die daarbij gemaakt worden, zullen voor een groot deel de toekomstige prestaties van de Bank op milieu- en energievlak bepalen. Voor de renovatie van het hoofdgebouw zal gestreefd worden naar klimaatneutraliteit op langere termijn. Om op kortere termijn het energieverbruik in de huidige gebouwen te verminderen en te vergroenen, werd een werkgroep opgericht die in samenwerking met een extern studiebureau concrete projecten voorstelt.

Diversiteit en inclusie

Gouverneur Pierre Wunsch:
'Elke dag opnieuw willen we (letterlijke en figuurlijke) drempels weghalen en werken we aan toegankelijkheid, diversiteit en inclusie.'

Toen ze met haar diversiteitsbeleid startte, streefde de Bank naar twee kwantitatieve doelstellingen: 40 % vrouwen bij de indienstnemingen en 40 % vrouwen bij de bevorderingen op managementniveau, waardoor het percentage vrouwen op dat niveau geleidelijk zou toenemen. In tegenstelling tot 2020 kon de nagestreefde gendermix in de indienstnemingen worden bereikt, zowel voor de bachelors als voor de masters, met respectievelijk 46 en 45 % vrouwen. Hoewel er, zoals voorheen vermeld, vooruitgang werd geboekt inzake diversiteit bij de kaderleden en het middle management, kon de bevorderingsdoelstelling daarentegen niet worden verwezenlijkt, aangezien slechts 27 % vrouwen werden benoemd in een managementfunctie. Momenteel wordt ongeveer een vierde van die functies door vrouwen uitgeoefend. Net als in andere ondernemingen beperkt die geringere diversiteit op managementniveau het aantal vrouwelijke rolmodellen, een factor die verklaart waarom er relatief weinig kandidates zijn voor openstaande managementfuncties. Een van de andere factoren is dat het aantal vrouwen in het middle management ook vrij laag ligt. Dit zet er ons toe aan extra inspanningen te leveren om de Bank inclusiever te maken en meer te laten openstaan voor verandering, in overeenstemming met haar waarden van respect, openheid van geest en maatschappelijk verantwoord zijn.

Handelen, ondanks COVID-19

Net als vorig jaar heeft de COVID-19-crisis in de loop van 2021 de diversiteitsinitiatieven in de war gestuurd. Door de gezondheidsregels was het dit jaar nog altijd niet mogelijk een opleiding, conferentie of enig ander evenement in de Bank te organiseren. De Bank bleef evenwel niet werkeloos toezien en nam in 2021 verscheidene initiatieven.

Tijdens een online evenement konden de personeelsleden van de Bank van gedachten wisselen met een bezielend vrouwelijk rolmodel in de persoon van Claire Tillekaerts, CEO van Flanders Investment & Trade en sinds mei 2020 voorzitster van de Regentenraad van de Nationale Bank van België. Ze sprak onder meer over haar loopbaantraject en haar ervaringen als vrouw in tal van bestuursorganen.

Claire Tillekaerts

De dimensie Diversiteit & Inclusie vervult ook een belangrijke rol in het mentoringprogramma. Dat programma brengt nieuwe personeelsleden samen met een meer ervaren collega, die hen begeleidt in hun loopbaan en hen helpt voeling te krijgen met de bedrijfscultuur. In dat verband werd veel aandacht besteed aan diversiteit, zowel bij de mentors, door ervoor te zorgen dat de verschillende rolmodellen goed vertegenwoordigd zijn, als bij de 'mentees'. Voor hen is het nodig te kunnen inspelen op de problemen van minder goed vertegenwoordigde groepen, zoals het uitbouwen van een intern netwerk en het wegnemen van schijnbare barrières.

Een tiental personeelsleden engageerde zich via de vzw DUO for a JOB om een jaar lang mentor te zijn van een jonge werkzoekende met een migratieachtergrond. Dit project laat de Bank toe om te investeren in een diversere maatschappij, en kan er ook (op termijn) voor zorgen dat een juniorprofiel met migratieachtergrond in dienst wordt genomen.

Ondersteunen is nog altijd nodig

De Bank heeft zich aangesloten bij de Werelddag tegen homofobie, transfobie en bifobie, op 17 mei, de openingsdag van de IDAHOT-week (International Day against Homophobia and Transphobia), die ijvert voor de rechten van de lgbt-gemeenschap. Zo heeft ze Teams-achtergronden en Outlook-handtekeningen in de kleuren van de regenboog ter beschikking van haar personeel gesteld. Twee maanden eerder, op 10 maart, had een verschrikkelijke homofobe moord het hele land in beroering gebracht. De Bank heeft toen de regenboogvlag gehesen aan haar gevel, als teken van steun, en om duidelijk te tonen dat ze gehecht is aan de waarden van inclusie en respect voor iedereen, zowel in de Bank zelf als erbuiten.

De Bank ondersteunde de campagne 'Orange the World', die geweld tegen vrouwen aanklaagt. Die steun kwam tot uiting op sociale media en door de interne aandacht voor het getuigenis van een D&I-ambassadrice in de Bank, die al verscheidene jaren actief in die strijd gewikkeld is.

Laten horen en het woord geven

Vanuit een aanhoudende bezorgdheid om in haar organisatie aan vrouwen en mannen een gelijke plaats te geven, heeft de Bank het charter Inclusive Panels ondertekend. Ze bevestigde zo haar wil om toe te zien op een betere gendermix bij de deelnemers aan haar evenementen. Door dat charter te ondertekenen, verbinden de Bank en haar management zich ook ertoe om, behalve in uitzonderlijke omstandigheden, niet deel te nemen aan niet-gemengde panels.

Het charter Inclusive Panels past in een ruimere campagne in de financiële sector: Inclusion in Finance, waar de Bank zich bij heeft aangesloten.

Om het niet alleen bij woorden te laten, verschafte die campagne iedereen 25 originele en ludieke instrumenten om inclusie echt op de werkplek in praktijk te brengen. Daar horen onder meer workshops en opleidingen bij die de diversiteitsambassadeurs in 2022 zullen kunnen benutten om hun actie op het gebied van diversiteit en inclusie in de Bank voort te zetten.

Organisaties, bedrijven of sprekers die ook het engagement willen aangaan om voor meer gemengde panels te zorgen en de bewustwording hierrond te verhogen, kunnen het charter ontdekken en ondertekenen via de website inclusivepanels.be.

Tot slot mocht een groep medewerksters van de Bank dit jaar nog deelnemen aan een opleiding die speciaal handelde over vrouwelijke talenten. Die in verschillende sessies gehouden opleiding stelde hen in staat een beter inzicht te krijgen in hun verdere loopbaan bij de Bank en van gedachten te wisselen over hun ervaringen en de moeilijkheden die ze soms ondervinden in een professionele omgeving met nog hoofdzakelijk mannelijke gedragscodes. Die sessies vormen ook een unieke gelegenheid om een netwerk op te bouwen dat wederzijdse steun bevordert. Ook deze opleiding past rechtstreeks in het streven van de Bank om binnen haar management een beter evenwicht tussen mannen en vrouwen te bereiken.

De Bank is begaan met haar medewerkers

Vicegouverneur Steven Vanackere:
'Tot de essentiële waarden die de Bank cultiveert, behoren respect en vertrouwen, en het is in dat kader dat ze zich inzet voor het welzijn van haar medewerkers.'

Duurzaamheid moet ook worden weerspiegeld in de manier waarop medewerkers de taken van de Bank kwaliteitsvol helpen vervullen. Daarom zijn collegialiteit en het verzekeren van het welzijn van de medewerkers een aandachtspunt – niet in het minst wanneer een groot deel van de werknemers overwegend van thuis uit werken.

Er werden initiatieven genomen om de terugkeer naar de hoofdzetel veilig, gradueel en met respect voor individuele situaties te laten verlopen. Investeringen in materiaal en opleidingen gecombineerd met een zekere flexibiliteit in week- en werkdagindeling moeten alle medewerkers in staat stellen zich aan te passen aan de nieuwe, hybride context die in de toekomst bestaat uit 50 % aanwezigheid in de hoofdzetel en 50 % telewerk.

Bloeddonatie aan het Rode Kruis, oktober 2021

Er ging ook bijzondere aandacht uit naar het mentale welzijn van de medewerkers van de Bank. Nadruk werd gelegd op het durven bespreken van mentale gezondheidsproblemen. Tijdens een webinar werden praktische tips gegeven over hoe slimmer en anders werken iedereen gelukkiger en productiever kan maken. Een brede waaier aan online fitness-, yoga- en aerobicslessen liet toe om ook thuis lichaam en geest gezond te houden.

Om de verbondenheid te versterken in tijden van quasi-permanent telewerk voor velen, kregen alle medewerkers enkele postkaartjes om aan een collega naar keuze te bezorgen en zocht de werkgroep fun@work naar de grootste bak- en brouwtalenten van de Bank.

De NBB streeft ook naar een veilige werkomgeving. De Bank lanceerde afgelopen jaar bewustmakingscampagnes rond het belang van voldoende fysieke beweging, stoppen met roken en de juiste reflexen bij evacuaties. Het personeel kreeg de mogelijkheid om vanop afstand de thuiswerkpost te laten analyseren door een ergonome, zich te laten vaccineren tegen het griepvirus en werd warm aangemoedigd om bloed te blijven doneren aan het Rode Kruis.

Mecenaat en cultureel engagement

Financiële ondersteuning van maatschappelijk waardevolle projecten

Al verschillende decennia ondersteunt de Bank via haar mecenaatswerking projecten die waardevol zijn voor de maatschappij. In een veranderende maatschappij evolueren ook de prioriteiten en noden. Daarom kiest de Bank er meer en meer voor om een financieel duwtje in de rug te geven aan instellingen of projecten waarvan het actiedomein in het verlengde van haar CSR-prioriteiten ligt. Het gaat dan in het bijzonder om domeinen zoals diversiteit en inclusie, jong talent en klimaatverandering. In de mate van het mogelijke en afhankelijk van de noden, probeert de Bank haar medewerkers zoveel mogelijk te betrekken bij activiteiten van ondersteunde partners.

Een greep uit de projecten **die de Bank steunt**

TEACH for BELGIUM

Teach for Belgium is een vzw die onderwijsongelijkheden wil verminderen en daartoe geëngageerde mensen tot inspirerende leraren vormt die aan de slag gaan in scholen met een groot aandeel sociaal-economisch kwetsbare leerlingen.

© Teach for Belgium

HOMELANDS
Places of belonging

Homelands is een project onder leiding van de International Yehudi Menuhin Foundation die tracht kunstenaars-nieuwkomers (vooral vluchtelingen en jongeren met een migratieachtergrond) duurzaam in onze maatschappij te integreren via co-creatie met lokale kunstgemeenschappen.

© Lore Loyens

Belgische **Rode Kruis**

De watersnood van juli trof heel wat mensen, waaronder ook veel medewerkers van de Bank. Als teken van medeleven en steun aan alle slachtoffers, doneerde de Bank 100 000 euro aan het **Belgische Rode Kruis**, dat alle noodhulp in de getroffen regio's coördineerde.

Boost is een initiatief van de Koning Boudewijnstichting dat al tien jaar jongeren uit een sociaal-economisch fragiele context ondersteunt en hen door middel van een proactieve begeleiding betere kansen geeft op het vlak van opleiding en persoonlijke ontwikkeling en op de arbeidsmarkt.

© Frank Toussaint

DUO FOR A JOB
intergenerational coaching

DUO for a JOB is een vzw die werkzoekende jongeren met een migratieachtergrond in contact brengt met 50-plussers die als vrijwilliger hun professionele ervaring inzetten om deze jongeren te begeleiden op de arbeidsmarkt.

Een hedendaagse kunstcollectie die zich openstelt voor het brede publiek

De Bank steunt de artistieke creatie in België door een hedendaagse kunstcollectie aan te leggen met werken van beloftevolle Belgische kunstenaars. De verzameling – die ondertussen meer dan 2 000 werken telt – is alomtegenwoordig in de werkomgeving van de Bank. Iedere medewerker krijgt de mogelijkheid om een kunstwerk te selecteren voor de werkruimte. De kunstwerken zorgen in de eerste plaats voor dialoog, ze openen deuren naar nieuwe perspectieven en inzichten.

Niet alleen de jaarlijkse investering in de artistieke creatie is van tel, ook het engagement na de aankoop maakt deel uit van het mecenaat. Zo neemt de Bank verschillende initiatieven om haar collectie te openen naar het grote publiek met bruiklenen, publicaties en de organisatie van tentoonstellingen. In 2021 nam de Bank aan verschillende tentoonstellingen deel: *Geen Pure Geldkwestie* in de residentie van de Belgische Ambassadeur in Den Haag (01.07.2021 – 01.07.2023), *À perte de vue. Léon Wuidar* in het MACS op de site van Le Grand-Hornu (26.09.2021 – 31.01.2022) en *Mine de Rien* in CIAP in Genk. (23.10.2021 – 15.01.2022).

Het cultureel-maatschappelijke engagement van de Bank bestaat er ook in haar architecturaal patrimonium te beheren en open te stellen. Tijdens de *Brussels Heritage Days* – voorheen 'Open Monumentendagen' – werd, naast het museum, ook de voormalige ambtswoning van de gouverneur geopend voor architectuur- en kunstliefhebbers. Ook dit jaar weer gaven personeelsleden van de Bank op vrijwillige basis rondleidingen. Steeds opnieuw zijn bezoekers verbaasd over het architecturale meesterwerk van Henri Beyaert, een verborgen parel in het centrum van Brussel. Verwijzend naar het thema 'Meeting Points' werd voor deze editie een feestelijke tafel gedekt met het originele servies en zilverwerk uit 1870, versierd met de initialen van de Bank.

Kunstcollectie NBB is jarig

In 2022 viert de hedendaagse kunstcollectie haar vijftigste verjaardag. Naar aanleiding van dit jubileum wordt samen met de verzameling van de Banco de España een tentoonstelling georganiseerd in de lokettenzaal van de Bank. Die zal draaien rond het thema (UN)COMMON VALUES. In 'Two Corporate Collections of Contemporary Art' worden werken uit beide collecties met elkaar in dialoog gebracht. Centraal staat de intrinsieke waarde van kunst, aan de hand van drie actuele krachtlijnen: identiteit, materialisme en emancipatie.

(UN)COMMON VALUES kan gratis bezocht worden van **21 mei 2022 tot en met 18 september 2022**, van maandag tot zaterdag tussen 10 en 18 uur. Rondleidingen met een gids zullen (tegen betaling) online kunnen worden gereserveerd via **www.nbb-expo.be**.

Heritage Days: rondleiding in het Hotel van de Gouverneur

Rondleiding op de expositie gewijd aan het werk van Georges Houtstont

Het museum vindt zichzelf opnieuw uit

Na een tweede lockdown opende het educatieve museum van de Bank opnieuw de deuren op 15 februari 2021. De groepsbezoeken kwamen door de heersende beperkingen maar aarzelend weer op gang, maar de activiteiten voor gezinnen tijdens de schoolvakanties kenden een ongezien succes. Het feit dat (buitenlandse) reizen lange tijd aan beperkingen onderhevig waren, speelde daarin zeker een rol. Het thema van de vakantieactiviteit was dit keer 'piraten', waarbij spelenderwijs het museum kon worden ontdekt en vooral het piratenschip *La Inflación* moest worden vermeden.

In samenwerking met Urban.brussels, de overheidsdienst die de ontwikkeling van het Brusselse gewest ondersteunt op het vlak van stedenbouw, cultureel erfgoed en stadsherwaardering, werd in het atrium van het museum voor de allereerste keer een thematische tentoonstelling georganiseerd. Deze tijdelijke expositie was gewijd aan het werk van Georges Houtstont, een ornamentist die tijdens de *belle époque* onder meer in de ambtswoning van de gouverneur en het gebouw van het museum aan het werk was. Daarnaast werd ook deelgenomen aan de klassieke culturele evenementen, zoals *Museum Night Fever* en de nocturnes van de Brusselse musea.

Kinderen tijdens het piraten-spel

Website van het museum

De website van het museum (www.nbbmuseum.be) kreeg een grondige opfrisbeurt. Op deze website staat, naast een handige reserveringsmodule, een overzicht van de drie thematische parcours waarrond het museum is opgebouwd.

De website bevat ook pedagogisch materiaal en gedigitaliseerde informatiebronnen, bijvoorbeeld over het Belgische bankbiljet (1851-2002).

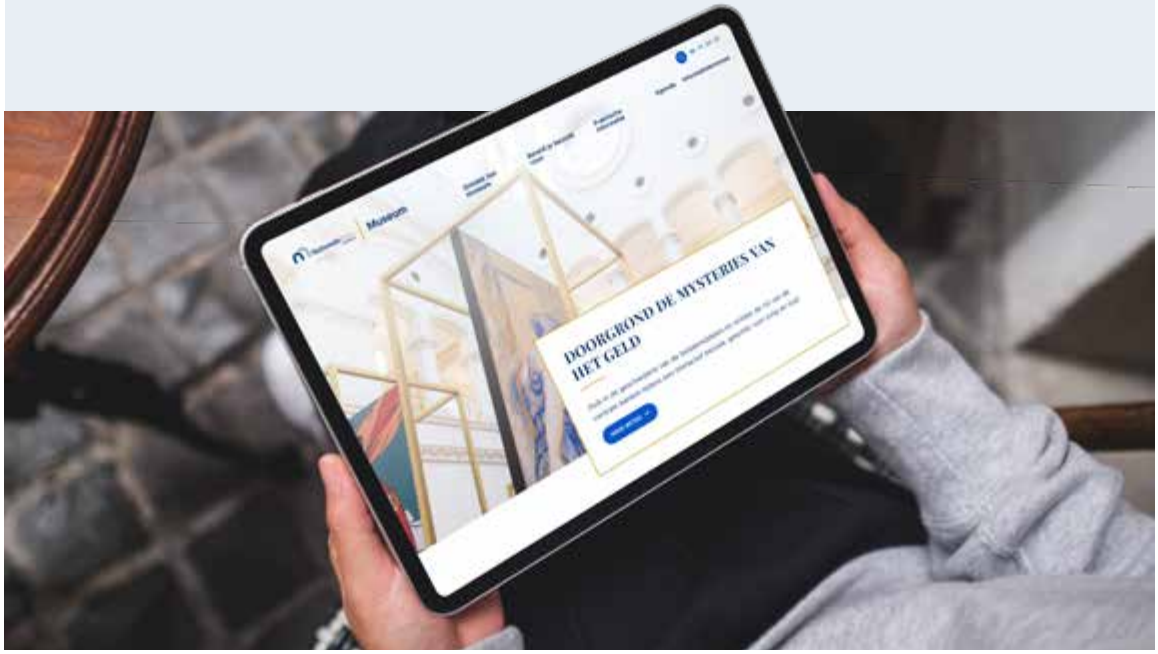

Ethiek

De Bank heeft een deontologische code goedgekeurd om te waarborgen dat de directie en de medewerkers zich ethisch gedragen. De Bank is bovendien onderworpen aan de wetgeving tegen het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en neemt alle nodige maatregelen om die uit te voeren. Ze houdt regelmatig contact met de CFI (Cel voor Financiële Informatieverwerking). De Bank is ook onderworpen aan de wetgeving op de overheidsopdrachten. Ze dient strikte procedures na te leven voor de bestelling van alle werken, leveringen of diensten. Deze regelgeving omvat onder meer regels om belangenconflicten te voorkomen. Bij haar aankoopbeleid, dat berust op dit regelgevend kader, houdt de Bank rekening met sociale en milieugerelateerde doelstellingen.

Inzake risicobeheer hanteert de Bank de methode van de 'drie verdedigingslinies', die beschreven is in het 'Jaarverslag'.

Lijst van in 2021 verschenen publicaties

Artikels in het Economisch Tijdschrift

Het Economisch Tijdschrift is uitsluitend als digitale publicatie verkrijgbaar via de website van de Bank. De integrale versie van de artikelen wordt gepubliceerd in het Engels, met een synopsis in het Nederlands en in het Frans. Zodra ze beschikbaar zijn, worden de artikelen afzonderlijk gepubliceerd. Achteraf worden ze gebundeld in het Tijdschrift.
Sinds september 2021 worden de gegevens die voorgesteld worden in de grafieken en tabellen van de artikelen, systematisch gepubliceerd in een databestand op de website van de Bank. Dit verhoogt de transparantie van de analyses van de Bank en geeft aan alle geïnteresseerden een gelijke toegang tot de gegevens.

JUNI 2021

- Economische projecties voor België – Voorjaar 2021
- Technologische innovatie en milieutransitie : hoe doet België het ?
- Het begrotingsbeleid klaarstomen om te swingen met het monetair beleid
- De wereldwijde schuldenlast : is the sky the limit ?
- Loondifferentiatie in België volgens SILC-gegevens
- Liquiditeit en solvabiliteit van het Belgische bedrijfsleven in de COVID-19-crisis : een beoordeling na de eerste golf

SEPTEMBER 2021

- Intergewestelijke overdrachten via de federale overheid en sociale zekerheid
- De EU-begroting en het herstelplan Next Generation EU : een gamechanger ?
- De Belgische ondernemingen tijdens de COVID-19-crisis
- Hoe beïnvloeden de traditionele en de nieuwe monetairbeleidsinstrumenten de economie van het eurogebied en van België ? Uitdagingen bij het schatten en resultaten
- Welke overheidsuitgaven in België zijn hoog ? Een vergelijking met de buurlanden
- De Belgische economie in de nasleep van de COVID-19-schok
- De uitgifte van schuldbewijzen door Belgische niet-financiële vennootschappen

DECEMBER 2021

- Economische projecties voor België – Najaar 2021
- Samenvattend verslag van het Portaal NBB luistert
- Wie betaalt ? Analyse van de kosten van consumentenkrediet in België
- Het spaargedrag van de huishoudens tijdens en na de COVID-19-crisis : wat leren we uit de enquêtegegevens ?
- Begrotingsinstrumenten om de klimaatverandering in te perken – een Belgisch perspectief
- Investeringen en hervormingen in Duitsland, Frankrijk, Italië en Spanje en het herstel- en veerkrachtplan van België
- Het effect van ouderschap op de loopbanen van vrouwen en mannen (met video)

PROGNOSES

- ECONOMISCHE PROJECTIES

Elk jaar in juni en in december publiceert de Bank via haar website economische projecties voor België. Die zijn gebaseerd op technische hypothesen en internationale prognoses die gezamenlijk worden geformuleerd door de ECB en de nationale centrale banken van het eurogebied. De gedetailleerde resultaten worden als artikel gepubliceerd in het Economisch Tijdschrift.

- BUSINESS CYCLE MONITOR

Via haar website publiceert de Bank op kwartaalbasis een analyse van de conjuncturele situatie in België in het lopende kwartaal: de Business Cycle Monitor. Die bevat een raming van de economische groei in het lopende kwartaal, zowat zeven tot acht weken voordat de eerste officiële kwartaalstatistieken van het Instituut voor de Nationale Rekeningen beschikbaar zijn.

Working Papers

De Working Papers van de Nationale Bank hebben een economische of financiële inslag of handelen over onderwerpen die relevant zijn voor de centralebankactiviteiten. Ze zijn bestemd voor een gespecialiseerd publiek en zijn opgesteld in het Engels.
De kaderleden van de Nationale Bank schrijven de nota's op persoonlijke titel. Sommige papers zijn het werk van onderzoekers, zowel PhD studenten als gevestigde academici, die de steun van de Bank hebben genoten in het kader van haar samenwerking met universiteiten. Door onderzoekers toegang te verschaffen tot data die niet worden gepubliceerd, wil de Bank ook bijdragen tot een beter begrip van het economisch gebeuren in België.
De Working Papers worden uitsluitend digitaal gepubliceerd op de website van de Bank.

- 396 Daily news sentiment and monthly surveys: A mixed–frequency dynamic factor model for nowcasting consumer confidence
- 397 A bigger house at the cost of an empty fridge? The effect of households' indebtedness on their consumption: Micro-evidence using Belgian HFCS data
- 398 Low interest rates and the distribution of household debt
- 399 The interplay between green policy, electricity prices, financial constraints and jobs. Firm-level evidence
- 400 Economic importance of the Belgian maritime and inland ports – Report 2019
- 401 The return on human (STEM) capital in Belgium
- 402 Unraveling industry, firm and host-region effects on export behaviors of international new ventures and established exporters
- 403 When trust is not enough: Bank resolution, SPE, Ring-fencing and group support
- 404 Bank specialization and zombie lending

Belgian Prime News

Deze Engelstalige publicatie op kwartaalbasis is het resultaat van een samenwerking tussen de Bank, de Federale Overheidsdienst Financiën (FOD Financiën) en diverse Primary Dealers (marktmakers in effecten van de federale Schatkist).
Elk nummer bevat een *Consensus forecast* over het verwachte verloop van de belangrijkste macro-economische gegevens voor België en een beschrijving van de meest markante recente economische ontwikkelingen. Ook wordt telkens de situatie op de markt van het overheidspapier geschetst. In de rubriek *Treasury highlights* worden de beslissingen van de Schatkist in verband met het beheer van de overheidsschuld toegelicht.
Belgian Prime News is digitaal beschikbaar op de website van de Nationale Bank. Via die website kunnen ook gedrukte exemplaren worden besteld.

- 90 Special topic: Liquidity and solvency of the Belgian corporate sector in the COVID-19 crisis: a post-first wave assessment
- 91 Special topic: Sovereign yields have risen on the back of better US growth prospects
- 92 Special topic: The Belgian Recovery and Resilience Plan lays the foundations for a transition to more sustainable growth
- 93 Special topic: Interregional transfers via the federal government and social security

Statistische publicaties

Via haar website en haar statistische database (https://stat.nbb.be/) stelt de Bank tal van macro-economische statistieken ter beschikking van het publiek.
Voor de update van specifieke tabellen kunt u zich abonneren via NBB.Stat. Zoekt u vaak soortgelijke informatie op, dan kunt u de gebruikte zoekcriteria opslaan voor later gebruik.
De publicaties en de persberichten zijn ook beschikbaar op de website van de Bank.

ALGEMENE STATISTIEK

- Statistisch Tijdschrift, Economische indicatoren voor België
- Conjunctuurenquêtes bij ondernemingen
- Investeringsenquêtes bij ondernemingen
- Enquête naar het consumentenvertrouwen

BUITENLANDSTATISTIEKEN

- Buitenlandse goederen- en dienstenhandel, jaarlijkse regionale verdeling van de Belgische in- en uitvoer van goederen en diensten
- Internationale investeringspositie, buitenlandse directe investeringen, betalingsbalans

FINANCIËLE STATISTIEKEN

- Financiële jaar- en kwartaalrekeningen van België
- Observatorium voor krediet aan niet-financiële vennootschappen
- Monetary financial institutions' interest rates
- Bank Lending Survey, enquête naar de kredietvoorwaarden: indicator over de perceptie van de ondernemingen

NATIONALE REKENINGEN

- Flashraming van de kwartaalgroei van het bruto binnenlands product, Kwartaalrekeningen, Kwartaalsectorrekeningen
- Eerste raming van de jaarlijkse rekeningen, Gedetailleerde rekeningen van de overheid, Gedetailleerde jaarrekeningen, Aanbod- en gebruikstabellen, Arbeidsmarkt
- Regionale verdeling van de nationale rekeningen

MICRO-ECONOMISCHE GEGEVENS

- Centrale voor kredieten aan particulieren:
    - Jaarlijks statistisch verslag, maandelijkse kerncijfers over de consumentenkredieten en de hypothecaire kredieten

- Centrale voor kredieten aan ondernemingen:

Publicatie van de statistieken van de toegestane en opgenomen kredieten via het Observatorium voor krediet aan niet-financiële vennootschappen

- Maandelijkse flash
- Driemaandelijkse bijwerking

- Balanscentrale

De Balanscentrale stelt de verzamelde jaarrekeningen, een financiële analyse voor het ondernemingsdossier en sectorspecifieke statistieken ter beschikking van het publiek. Ze doet dit in formaten die aangepast zijn aan de behoeften van de diverse gebruikersgroepen. Het havenrapport dat jaarlijks wordt opgesteld, wordt gepubliceerd als Working Paper van de Bank.

Andere publicaties

- Verslag 2020 – Economische en financiële ontwikkelingen
- Ondernemingsverslag 2020
- Update on Asset managment and Non-bank financial intermediation in Belgium (gezamenlijke uitgave van de FSMA en de Nationale Bank van België)
- Financial Stability Report 2021
- Financial Market Infrastructures and Payment Services Report 2021
- FINTECH 2021 – The impact of Fintech and digitisation on the Belgian banking sector

Contact

Ondernemingsnummer

RPR Brussel – BE 0203.201.340

Adressen

Hoofdzetel	Ingang dienstverlening aan het publiek de Berlaimontlaan 3, 1000 Brussel
	Ingang bezoekers en algemeen postadres de Berlaimontlaan 14, 1000 Brussel
Bijgebouw	Ingang bezoekers Sinter-Goedeleplein 19, 1000 Brussel
Museum	Warmoesberg 57, 1000 Brussel
Auditorium	Warmoesberg 61, 1000 Brussel

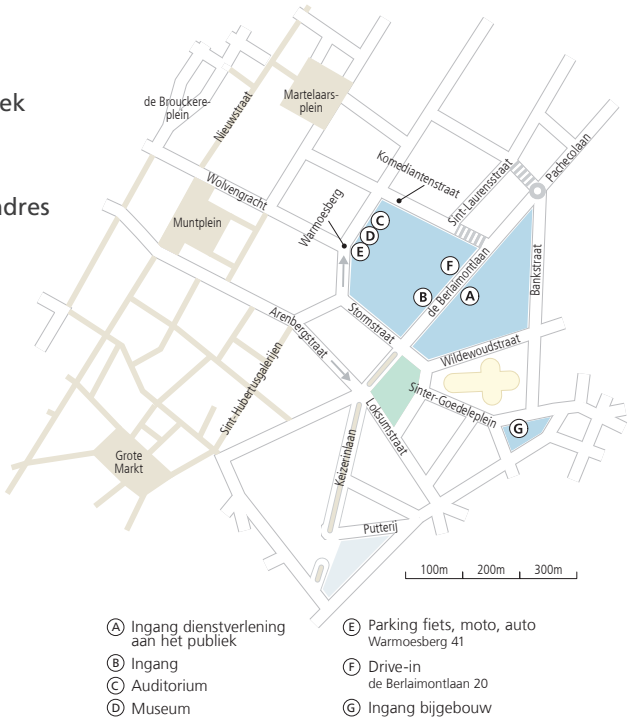

Inlichtingen

Website	www.nbb.be
Vragen om inlichtingen	info@nbb.be, Tel. +32 2 221 21 11
Sollicitaties	https://jobs.nbb.be, hrb@nbb.be
Contactpersoon pers	Geert Sciot, Chef van de dienst Communicatie pressoffice@nbb.be, Tel. +32 2 221 46 28
Contactpersoon voor de financiele dienst van de aandelen van de Bank	Marc Lejoly, Chef van de dienst Betalingen en effecten securities@nbb.be, Tel. +32 2 221 52 30

Dienstverlening aan het publiek

Loketten hoofdzetel (Bankbiljetten en muntstukken, Centrale voor kredieten aan particulieren)	Open van maandag tot vrijdag van 8.45 tot 15.30 uur.
Museum	Open van maandag tot vrijdag van 09.00 tot 17.00 uur. Gratis toegang. Ook open bij bijzondere gelegenheden. Zie website **www.nbbmuseum.be**. Groepsbezoeken met rondleiding kunnen via de website worden gereserveerd.

Zolang de coronacrisis aanhoudt, kunnen andere openingsuren van toepassing zijn.
Deze zijn terug te vinden op de website van de Bank.

Organogram op 1 januari 2022

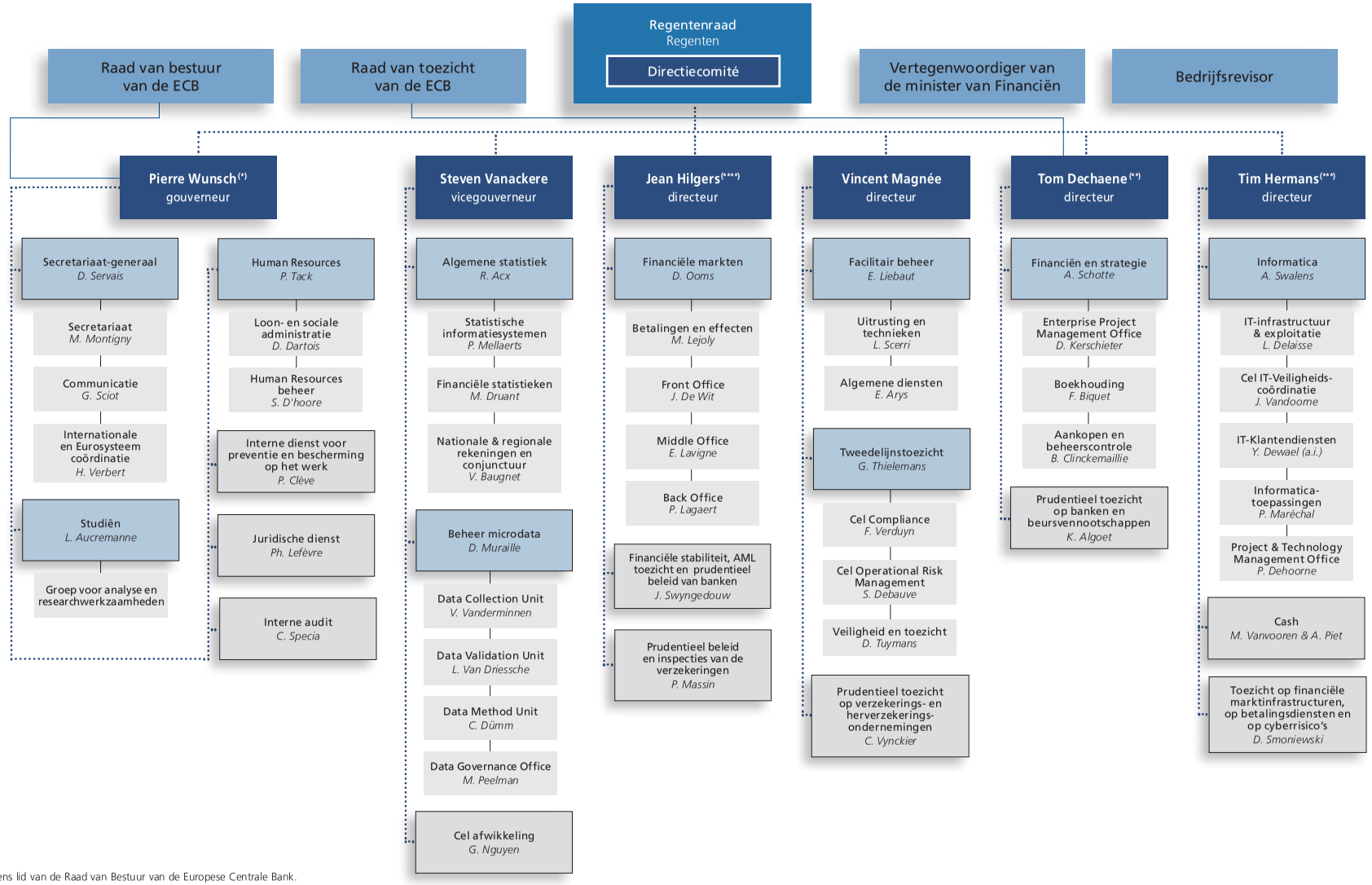

(*) Is tevens lid van de Raad van Bestuur van de Europese Centrale Bank.
(**) Is tevens lid van de Raad van Toezicht van de Europese Centrale Bank.
(***) Is tevens secretaris van de Bank.
(****) Is tevens schatbewaarder van de Bank.

35
30
25
20
15
10
5
0
Dec
Jan
Feb
Mar
Apr
May
Jun
Jul
Aug

3. Jaarrekening en verslagen over het boekjaar

3.1 Jaarverslag 109

3.2 Jaarrekening 130

3.3 Verslag van de bedrijfsrevisor aan de Regentenraad 174

3.4 Goedkeuring door de Regentenraad 183

3.1 Jaarverslag

3.1.1 Ontwikkeling van de resultaten en positie van de Bank

3.1.1.1 Balans

Het balanstotaal steeg met 20,4 %, dat is met € 60,8 miljard, tot € 359,4 miljard.

Binnen de monetairbeleidstransacties nam de aan kredietinstellingen verstrekte liquiditeit in euro vooral toe door de stijging van de effectenaankopen (+€ 45,7 miljard) en in mindere mate door die van de kredietverlening (+€ 6,6 miljard). De Bank heeft haar eigen *MTM*-portefeuille vergroot, zowel in euro (+€ 0,4 miljard) als in deviezen (+€ 0,9 miljard). Ze belegde ook in een nieuwe eigen *HTM*-portefeuille in deviezen (+€ 0,4 miljard), en verkleinde haar eigen *HTM*-portefeuille in euro (–€ 1,0 miljard).

Dit leidde tot liquiditeitsoverschotten, zowel in de rekeningen-courant als in de depositofaciliteit (+€ 25,7 miljard). Evenzo nam het nettobedrag van de uitgaande betalingen via het TARGET2-betalingssysteem aanzienlijk toe (+€ 19,7 miljard).

Aan het einde van het jaar was de toename van de door de Bank in omloop gebrachte bankbiljetten krachtiger (+9 %) dan die van het Eurosysteem (+8 %), maar die inhaalbeweging was onvoldoende om de vordering te doen afnemen (+€ 0,1 miljard).

De onderstaande tabel biedt een overzicht van de effectenportefeuilles die een belangrijk onderdeel uitmaken van de actiefzijde van de balans.

Overzicht van de portefeuilles waardepapieren tegen boekwaarde
(eindeperiodegegevens, in € miljard)

	2021	2020
■ vastrentende waardepapieren in deviezen (‘*MTM* portefeuille’)	9,7	8,8
■ vastrentende waardepapieren in deviezen die tot de vervaldag worden aangehouden (‘*HTM* portefeuille’)	0,4	0,0
■ vastrentende waardepapieren in euro (‘*MTM* portefeuille’)	0,0	0,0
■ beleggingsfondsen in euro (‘*MTM* portefeuille’)	0,9	0,5
■ vastrentende waardepapieren in euro die tot de vervaldag worden aangehouden (‘*HTM* portefeuille’)	2,5	3,5
■ vastrentende waardepapieren in euro in de statutaire portefeuille	6,9	6,5
Totaal portefeuilles in eigen beheer van de Bank	**20,4**	**19,4**
■ voor doeleinden van monetair beleid aangehouden waardepapieren	212,7	167,0
Totaal portefeuilles	**233,1**	**186,4**

Op balansdatum worden de *MTM*-portefeuilles gewaardeerd tegen marktprijs. De *HTM*-portefeuille, de statutaire portefeuille en de monetairbeleidsportefeuilles worden gewaardeerd tegen afgeschreven aankoopprijs.

De voor rekening van de Bank beheerde *MTM*-effectenportefeuilles stegen met € 1,3 miljard. Daarentegen verminderden de voor rekening van de Bank beheerde *HTM*-effectenportefeuilles met € 0,6 miljard. De op vervaldag gekomen effecten in euro werden niet herbelegd , ten belope van € 1,0 miljard.

De omvang van de statutaire portefeuille wordt bepaald door de som van het kapitaal, de reserves en de afschrijvingsrekeningen. Als gevolg van de winstverdeling voor het boekjaar 2020, konden aldus extra vastrentende waardepapieren in de statutaire portefeuille worden ondergebracht.

Voor de monetairbeleidsportefeuilles waarvan de aankoopprogramma's (CBPP1, CBPP2 en SMP) ten einde liepen, werden de vervallen waardepapieren teruggbetaald (€ 0,6 miljard). In de programma's CBPP3, PSPP en CSPP werden aanvullende aankopen van waardepapieren voortgezet in het Eurosysteem voor gemiddeld € 20 miljard per maand, zoals in 2020. De Bank nam hieraan deel in 2021 ten belope van € 18,8 miljard. Bovendien heeft het Eurosysteem de aankopen voortgezet in het kader van het pandemie-noodaankoopprogramma (*Pandemic Emergency Purchase Programme*, PEPP) voor een totaalbedrag van € 1 850 miljard. De aankopen worden eind maart 2022 onderbroken en kunnen, indien nodig, worden hervat om negatieve schokken in verband met de pandemie op te vangen. Ze hebben betrekking op alle categorieën van activa die beleenbaar zijn in het kader van het aankoopprogramma van activa (*Asset Purchase Programme, APP*). Het uitstaande bedrag in dat nieuwe programma beloopt voor de Bank € 57,3 miljard.

In het CSPP-programma heeft de Bank, net als de voorgaande jaren, voor rekening van het Eurosysteem waardepapieren aangekocht voor een veel groter percentage dan haar verdeelsleutel in het kapitaal van de ECB.

Hierna volgt de geografische uitsplitsing van de effecten van de portefeuilles in eigen beheer.

(in € miljoen)

	Boek-waarde	Markt-waarde	Her-waarderings-rekeningen
België	4 494,0	4 738,4	–
Verenigde Staten	6 781,6	6 780,5	82,2
Duitsland	945,4	997,4	–
Spanje	339,5	358,1	–
Frankrijk	1 569,6	1 643,1	0,2
Oostenrijk	316,9	336,6	–
Italië	72,7	76,9	–
Japan	1 179,8	1 179,6	1,7
Internationale instellingen	832,3	844,3	0,9
Nederland	461,8	474,3	1,0
Portugal	50,2	55,2	–
Griekenland	32,3	33,8	–
Zwitserland	944,5	944,5	67,7
Finland	408,9	426,7	0,2
Verenigd Koninkrijk	72,9	72,9	1,5
Overige	946,6	944,1	5,9
Totaal vastrentende waardepapieren	**19 449,0**	**19 906,4**	**161,3**
Beleggings-fondsen	**913,3**	**913,3**	**163,3**
Totaal portefeuilles	**20 362,3**	**20 819,7**	**324,6**

Bij een volledige verkoop van al haar portefeuilles in eigen beheer op balansdatum, zou de Bank: (i) de meerwaarden hebben gerealiseerd die ze nu, als niet-gerealiseerde meerwaarden, in de herwaarderingsrekeningen heeft geboekt (€ 324,6 miljoen) op de passiefzijde van de balans, alsook (ii) het positieve verschil tussen markt- en boekwaarde (€ 457,4 miljoen). Zo zou per saldo een extra winst van zowat € 782,0 miljoen in het resultaat zijn opgenomen.

Zoals in 2020 hebben de *impairment tests* in 2021 niet geleid tot het ten laste nemen van waardeverminderingen op de portefeuilles in eigen beheer van de Bank.

De Bank sloot opnieuw termijntransacties om het wisselkoersrisico op haar activa in dollar en in SDR te verkleinen. Zo bleef de nettopositie in dollar en in SDR in 2021 nagenoeg ongewijzigd, op respectievelijk USD 2,2 miljard (€ 1,9 miljard) en SDR 20,7 miljoen (€ 25,5 miljoen). De nettopositie bleef ook onveranderd in Chinese yuan en in Zuid-Koreaanse won: CNY 1,5 miljard (€ 201,7 miljoen) en KRW 120,1 miljard (€ 89,2 miljoen). Aan het einde van het boekjaar waren in de herwaarderingsrekeningen op het passief van de balans positieve wisselkoersverschillen geboekt voor € 243,9 miljoen.

Monetairbeleidstransacties waarvoor een risicodeling van toepassing is
(in € miljard)

	Balansen NCB's	Verdeelsleutel NBB: 3,64 %	Balans NBB
Kredietverlening aan kredietinstellingen van het eurogebied i.v.m. monetairbeleidstransacties, luidende in euro	**2 201,9**	**80,2**	**87,6**
Basisherfinancieringstransacties	0,4	0,0	–
Langerlopende herfinancieringstransacties	2 201,5	80,2	87,6
Marginale beleningsfaciliteit	0,0	0,0	-
Voor doeleinden van monetair beleid aangehouden waardepapieren	**1 032,7**	**37,6**	**91,1**
SMP	5,5	0,2	0,1
CBPP3	273,2	10,0	7,7
ABSPP	–	–	–
PSPP-*Supranational securities*	264,5	9,6	–
CSPP	309,7	11,3	72,0
PECBPP	5,4	0,2	0,1
PEABSPP	–	–	–
PEPSPP-*Supranational securities*	130,6	4,7	–
PECSPP	43,8	1,6	11,2
Totaal	**3 234,6**	**117,8**	**178,7**

Om de gedeelde risico's te bepalen, moet rekening worden gehouden met het aandeel van de Bank in de monetairbeleidsportefeuilles en de krediettransacties van de centrale banken van het Eurosysteem, dat € 117,8 miljard beloopt. Bovendien moet rekening worden gehouden met de waardepapieren waarvan de risico's niet worden gedeeld; hun boekwaarde bedraagt € 121,6 miljard en is opgenomen in post 7 van de balans (zie toelichting 7).

Overeenkomst inzake netto financiële activa (*Agreement on Net Financial Assets* – ANFA)

De netto financiële activa van de Bank bedroegen eind 2021 € 1,8 miljard.

De overeenkomst over de netto financiële activa tussen de nationale centrale banken (NCB's) van het eurogebied en de Europese Centrale Bank (ECB) heeft tot doel een algehele limiet vast te leggen voor het totaalbedrag aan netto financiële activa die verband houden met de nationale taken die niet tot het monetair beleid behoren.

De beperking van het bedrag dat de NCB's kunnen aanhouden, is noodzakelijk om ervoor te zorgen dat de Raad van Bestuur van de ECB de volledige controle heeft over de omvang van de balans van het Eurosysteem, om zo het monetair beleid efficiënt te kunnen uitvoeren.

De netto financiële activa zijn gelijk aan het verschil tussen de activa die niet direct verband houden met het monetair beleid en de passiva die evenmin direct met het monetair beleid samenhangen.

3.1.1.2 Resultaat

De Bank realiseerde in 2021 een lagere nettowinst dan in het voorgaande boekjaar (–€ 306 miljoen[1]). Dat verloop van de winst is voornamelijk het gevolg van de stijging van de bijdrage van de Bank aan de monetaire inkomsten (–€ 380 miljoen) en van de daling van het nettoresultaat van de financiële transacties (–€ 27 miljoen). Dit effect werd echter deels gecompenseerd door de nettorentebaten, die met € 55 miljoen toenamen. Deze toename valt hoofdzakelijk te verklaren door:

- de stijging van de volumes op de rekeningen-courant, op de depositofaciliteit, en van de overtollige reserves (+€ 409 miljoen);
- de toename van het volume (–€ 339 miljoen) en de daling van de rentevoeten (–€ 62 miljoen) van de krediettransacties voor het monetair beleid, die aan negatieve rentevoeten werden uitgevoerd;
- de stijging van het volume van de monetairbeleidsportefeuilles (+€ 66 miljoen).

1 In punt 3.1.1.2 geven de bedragen tussen haakjes het effect op de resultatenrekening.

Algemene structuur van het resultaat
(in € miljoen)

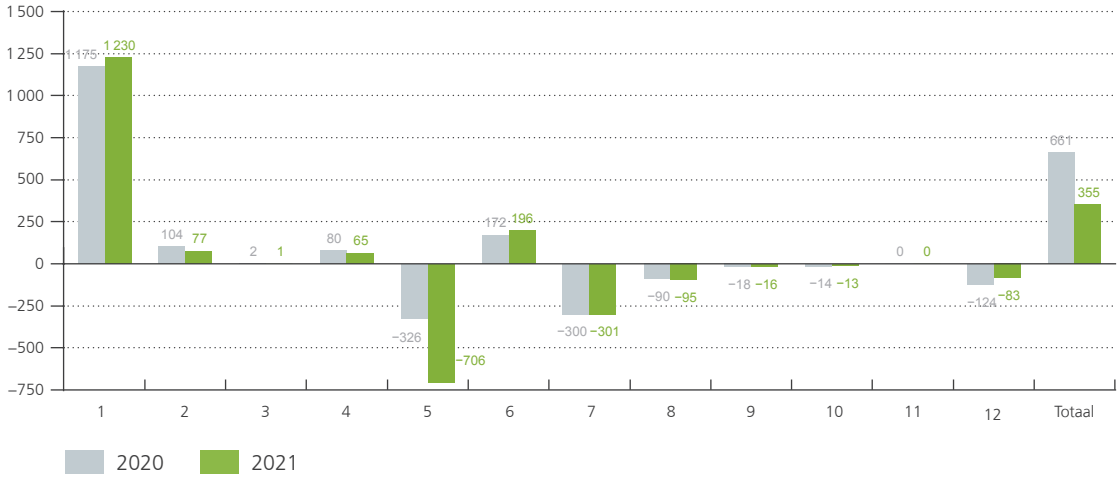

1. Nettorentebaten
2. Nettobaten uit financiële transacties, afwaarderingen en voorzieningen
3. Nettobaten/-lasten uit provisies en commissies
4. Inkomsten uit gewone aandelen en deelnemingen
5. Nettoresultaat van pooling van monetaire inkomsten
6. Overige baten
7. Personeelskosten
8. Beheerskosten
9. Afschrijvingen op (im)materiële vaste activa
10. Productiekosten bankbiljetten
11. Overige kosten
12. Vennootschapsbelasting

De bijdrage van de Bank aan de verdeling van de monetaire inkomsten nam aanzienlijk toe, met € 380 miljoen, voornamelijk als gevolg van:

- de stijging van het met het Eurosysteem samengevoegde bedrag (–€ 269 miljoen);
- de daling van de opnieuw aan de Bank toegedeelde monetaire inkomsten, die werd veroorzaakt door een vermindering van de totale monetaire inkomsten van het Eurosysteem (–€ 108 miljoen);
- het feit dat de in 2018 aangelegde voorziening voor monetairbeleidstransacties in 2020 volledig werd teruggenomen, en in 2021 geen toewijzing meer onderging.

De nettobaten uit financiële transacties liepen terug, voornamelijk onder invloed van de stijging van de rente in dollar (–€ 40 miljoen). Op de markt van de waardepapieren in euro namen de kapitaalwinsten daarentegen sterk toe als gevolg van transacties in waardepapieren die voor doeleinden van monetair beleid worden aangehouden, gedeeltelijk tenietgedaan door een verdwijning van resultaten op *MTM*-effecten (+€ 42 miljoen).

De ten laste van het resultaat genomen afwaarderingen op de waardepapieren in dollars stegen aanzienlijk (–€ 28 miljoen).

De verkoop van het gebouw van de Drukkerij leverde een boekhoudkundige meerwaarde van € 19,3 miljoen op, opgenomen in de overige baten.

3.1.1.3 Winstverdeling

Een raming van de becijferbare risico's is het uitgangspunt voor de bepaling van het minimumbedrag van de reserves van de Bank. Alle financiële risico's van de Bank worden ofwel berekend volgens de *value at risk/expected shortfall*-methodologie, waarvoor de Bank zeer voorzichtige parameters op het gebied van probabiliteit en tijdshorizon hanteert, ofwel volgens scenario's op lange termijn.

De raming van de benedengrens van de risico's geeft voor eind 2021 een bedrag in de orde van grootte van € 5,8 miljard, tegen € 6,5 miljard eind 2020.

Die daling is hoofdzakelijk toe te schrijven aan het besluit van de Raad van Bestuur om de aankopen van activa geleidelijk te verminderen, zodat de monetairbeleidskoers blijft toewerken naar een stabilisering van de inflatie op het peil van de doelstelling op middellange termijn. De huidige context met een toenemende onzekerheid over de bronnen en het verloop van de inflatie alsook over de impact van de geopolitieke problemen kan echter een aanzienlijke invloed hebben op het toekomstige beleid en op de risico-ontwikkelingen, waardoor een voorzichtige aanpak op dat gebied nog nodig is.

Dit bedrag omvat de financiële risico's op:

- de eigen effectenportefeuilles van de Bank in euro en in deviezen;
- de voor doeleinden van monetair beleid aangehouden effectenportefeuilles op de balans van de Bank, waarvoor ze alleen de risico's draagt;
- de krediettransacties en voor doeleinden van monetair beleid aangehouden effectenportefeuilles op de balans van alle NCB's van het Eurosysteem, waarvan het risico over deze NCB's wordt verdeeld (zie toelichtingen 5 en 7 van de toelichting bij de jaarrekening).

Door het toenemende volume en de samenstelling van de balans, in het bijzonder het APP en het PEPP, bestaat het risico dat de resultaten van de Bank onder druk komen te staan, in het bijzonder in geval van een rentestijging. In die omstandigheden handhaaft de Bank haar beleid om 50 % van de winst van het boekjaar te reserveren zolang de periode van onconventionele monetaire maatregelen aanhoudt.

Zo wordt een bedrag van € 177,7 miljoen toegevoegd aan de beschikbare reserve. Als gevolg van de winstverdeling bedragen de buffers van de Bank € 7,1 miljard. Overigens is het resultaat van het boekjaar de eerste buffer om mogelijke verliezen op te vangen.

Het dividendbeleid blijft ongewijzigd. Dit resulteert in een brutodividend van € 138,04 per aandeel, dat is een stijging met 30,5 % ten opzichte van het boekjaar 2020. Deze stijging is vooral toe te schrijven aan de storting van een dividend van € 31,3 miljoen door de BIB en aan de netto meerwaarde die de verkoop van het gebouw van de Drukkerij oplevert (€ 18,1 miljoen).

Op grond van de organieke wet van de Bank wordt het saldo van de winst van het boekjaar toegewezen aan de Staat. Voor 2021 bedraagt dat € 122,5 miljoen.

3.1.2 Risicobeheer

Inzake risicobeheer hanteert de Bank de methode van de 'drie verdedigingslijnen'.

De departementen, autonome diensten en cellen dragen de **eerstelijnsverantwoordelijkheid** voor de efficiënte werking van het interne controlesysteem. Dit houdt in dat ze:

- de risico's van hun entiteiten identificeren, evalueren, controleren en beperken;
- adequate mechanismen instellen voor interne controle en risicobeheer, met het oog op de beheersing van de risico's voor hun entiteiten, binnen de door het Directiecomité vastgelegde risicotolerantiegrenzen;
- erop toezien dat de doelstellingen, de beleidslijnen en de interne controle in hun entiteiten in acht worden genomen.

De **tweedelijnsverantwoordelijkheid** voor de efficiente werking van het interne controlesysteem berust, wat de financiële risico's betreft (zie 3.1.2.1), bij de directeur bevoegd voor het departement Financiële markten. Wat de niet-financiële risico's betreft (zie 3.1.2.2), ligt de tweedelijnsverantwoordelijkheid bij de directeur bevoegd voor het departement 2nd Line of Defense.

De dienst Interne audit draagt de **derdelijnsverantwoordelijkheid** voor de efficiënte werking van het interne controlesysteem. Hij is ermee belast het Directiecomité, met inachtneming van de hoogste graad van organisatorische onafhankelijkheid en objectiviteit, bijkomende zekerheid te verstrekken over de doelmatigheid van de *governance*, het risicobeheer en de interne controle van de Bank, ook wat betreft de verwezenlijking van de doelstellingen inzake beheer en controle van de risico's door de eerste en de tweede verdedigingslijn.

Het beheer van de financiële en niet-financiële risico's tijdens het verslagjaar wordt hieronder nader toegelicht.

3.1.2.1 Beheer van de financiële risico's

3.1.2.1.1 Beheer van de goud- en deviezenreserves, van de effectenportefeuilles in euro en van de monetairbeleidstransacties

Het beheer van de goud- en deviezenreserves en van de effectenportefeuilles in euro, en de monetairbeleidstransacties (interventieportefeuilles, leningen, …) stellen de Bank, net als elke financiële instelling, bloot aan financiële risico's, zoals markt- en kredietrisico's, alsook aan operationele risico's.

Bij elke raming van een financieel risico wordt gebruikgemaakt van (in het bijzonder kwantitatieve) methodes die bepaalde keuzes vereisen op het vlak van hypotheses, parameters of scenario's. Deze keuzes weerspiegelen de moeilijkheidsgraad van deze oefening en de onwaarschijnlijkheid van een nauwkeurige risicometing. De schijnbare willekeur in deze keuzes wordt echter beheerst, en daardoor zelfs verminderd, door een combinatie van (i) een validatie op het hoogste niveau van de door experts van de Bank uitgewerkte voorstellen en (ii) een gevoeligheidsanalyse van de resultaten voor de gemaakte keuzes.

Voor haar beheer van de reserves bepaalt de Bank in eerste instantie een risiconiveau dat ze passend acht volgens de omvang van haar risicoaversie, die onder andere afhangt van de verplichtingen die gerelateerd zijn aan het vervullen van haar opdrachten, in alle omstandigheden, alsook van haar vermogen om zelfs uitzonderlijke verliezen te lijden. Dat risiconiveau wordt op geregelde tijdstippen opnieuw beoordeeld in het licht van het verloop en de ontwikkeling van haar opdrachten met name inzake monetair beleid, alsook van de opgetekende of verwachte veranderingen van de marktrisico's. Vervolgens zet ze een beleid op om die risico's te beperken en te beheersen, alsook om ze op een vooraf aangenomen niveau te handhaven. De Bank bepaalt met name de samenstelling inzake valuta's, markten en financiële instrumenten, alsook de strategische *duration* van elke obligatieportefeuille in eigen beheer (en de maximaal toegestane afwijkingen in het kader van het actieve beheer), aan de hand van de *value at risk*-methodologie, waardoor het marktrisico (verliezen die zouden kunnen voortvloeien uit een ongunstige ontwikkeling van de wisselkoersen, de activaprijzen en de rente) kan worden beoordeeld. Ze voert ook stresstests op haar volledige balans uit om het verloop van haar resultaten op korte of zelfs langere termijn te ramen volgens diverse scenario's die zowel intern in de Bank als door externe instellingen worden opgesteld. De inzake de risicofactoren opgelegde beperkingen en de samenstelling van de portefeuilles weerspiegelen dus het risicopeil dat de Bank aanvaardbaar acht en worden zo nodig aangepast aan de marktontwikkelingen en aan de gevolgen van het vervullen van de taken van de Bank, met name de samenstelling van monetairbeleidsportefeuilles (*Securities Markets Programme, Covered Bonds Purchase Programmes, Asset-backed Securities Purchase Programme, Public Sector Purchase Programme, Corporate Sector Purchase Programme* en *Pandemic Emergency Purchase Programme*).

Om het kredietrisico (inclusief het migratierisico), namelijk het risico op verliezen die kunnen voortvloeien uit wanbetaling (met inbegrip van een herstructurering van de schuld) of uit de verslechtering van de kredietwaardigheid van de tegenpartijen of emittenten, te beperken, geeft de Bank bovendien de voorkeur aan instrumenten met een soeverein risico van hoge kredietkwaliteit of aan instrumenten die door onderpand worden gedekt, en begrenst ze strikt haar andere beleggingen, met name de bankdeposito's. Ook eist ze van de emittenten van de instrumenten waarin ze belegt en van de tegenpartijen waarmee ze werkt een hoge rating en zorgt ze in de mate van het mogelijke voor een diversificatie van haar beleggingen. De programma's voor de aankoop van effecten in het kader van het *Expanded Asset Purchase Programme* hebben een specifieke impact op het kredietrisico als gevolg van de concentratie bij sommige soevereine emittenten.

Om het kredietrisico voor elke emittent of tegenpartij te ramen, gaat de Bank onder meer uit van de ratings van verscheidene gespecialiseerde bureaus, van 'voorspellingsmethodes' (zoals de *implied ratings*), waarbij rekening wordt gehouden met het verloop van sommige markten (*credit default swaps*, beurswaarde, enz.) en financiële ratio's, en eventueel van financiële analyses die gerealiseerd worden met inachtneming van een totale scheiding van de entiteiten van de Bank die belast zijn met het toezicht op de banken. Voor de algemene raming van het kredietrisico wordt de *Creditmetrics*-methodologie gehanteerd met voorzichtige en coherente parameters, waarvan de geschiktheid op gezette tijden wordt bijgesteld.

Teneinde het rendement van haar activa in dollar op lange termijn te verbeteren, belegt de Bank een gering gedeelte ervan in bedrijfsobligaties. Voor dat type obligaties werden specifieke regels uitgewerkt (minimumrating, verregaande diversificatieverplichting, enz.)

teneinde het kredietrisico en de eventuele verliezen te beperken.

De portefeuilles waardepapieren in euro bestaan voornamelijk uit in euro luidende overheidseffecten, uitgegeven door de lidstaten van de Europese Unie, en, in mindere mate, uit obligaties gewaarborgd door eersterangsvorderingen, van het type *Pfandbriefe* of andere *covered bonds*, waarmee het verwachte rendement kan worden verbeterd. De investeringsverrichtingen met betrekking tot de portefeuilles van de Bank worden uitgevoerd rekening houdend met de voorrang van de monetairbeleidsprogramma's en met een strikte organisatorische scheiding die erop gericht is om elk risico op belangenconflict te vermijden.

Voorts zet de Bank haar beleid voort inzake het opnemen van ecologische, maatschappelijke en governancecriteria (ESG) bij het beheer van haar tegoeden.

Met het oog op de verbetering van de risico/rendementsverhouding op lange termijn heeft de Bank voor een bescheiden bedrag haar deelname in een beleggingsfonds verhoogd, bestaande uit aandelen van Europese ondernemingen, dat zo getrouw mogelijk de prestaties van een Europese index (waaruit het Verenigd Koninkrijk en Zwitserland worden weggelaten) weerspiegelt en ESG-criteria toepast. Het fonds wordt extern en passief beheerd om elk belangenconflict uit te sluiten.

Zowel de marktrisico's als de kredietrisico's van de portefeuilles worden van nabij gevolgd. De Bank beschikt over risicobeheersingsprocedures waarbij limieten en criteria waaraan de effecten moeten voldoen in het geïntegreerde portefeuillebeheerssysteem worden gecontroleerd, en er is een periodieke interne rapportering van deze risico's.

Tot slot beperkt de Bank het operationele risico door de aan de beleggingstransacties gerelateerde activiteiten te spreiden over drie afzonderlijke diensten : de Front Office, die belast is met de transacties, de Back Office, die zorgt voor de afwikkeling ervan, en de Middle Office, die belast is met het beheer van de risico's.

Wat de krediettransacties betreft die de Bank verricht tot uitvoering van het monetair beleid van het Eurosysteem, werd in het Eurosysteem een risicobeheersingskader opgezet om een geharmoniseerde tenuitvoerlegging in het gehele eurogebied mogelijk te maken. Zodoende kunnen de beleenbare activa op niet-discriminatoire wijze worden aangewend en zijn de maatregelen ter controle van de risico's in het gehele Eurosysteem gelijk. Het risicobeheersingskader bevat de beleenbaarheidscriteria aan de hand waarvan enerzijds de enkelvoudige lijst met verhandelbare activa kan worden opgesteld en anderzijds de niet-verhandelbare activa (bankleningen) kunnen worden geselecteerd. Dat *framework* omvat tevens de risicobeheersingsprocedures en wordt op gezette tijden herzien, teneinde rekening te houden met de ontwikkelingen en om een hoogwaardige bescherming te waarborgen. Sinds 2012 heeft elke centrale bank de mogelijkheid een additioneel *framework* voor de niet-verhandelbare activa te definiëren dat beleenbaarheidscriteria en specifieke risicomaatregelen bevat. Die additionele *frameworks* worden door het Eurosysteem goedgekeurd. In het kader van de coronacrisis van 2020 kregen de centrale banken de mogelijkheid om zo'n *framework* versneld tot stand te brengen. Bijgevolg heeft de Bank beslist om dit tijdelijke *framework* (dat samenhangt met de coronacrisis) op te stellen om niet-verhandelbare activa met een lagere kredietrating toe te staan. De activa die binnen dit *framework* worden verkregen houden een risico in voor de Bank dat niet wordt gedeeld met het Eurosysteem. Niettemin gaat de aanvaarding van dergelijke activa gepaard met hogere *haircuts* die deze extra risico's moeten dekken.

3.1.2.1.2 Rentevoetrisico's en risico's verbonden aan het volume van de rentegevende activa

Wat de inkomsten van de Bank betreft, zijn die welke voortvloeien uit de emissie van bankbiljetten traditioneel de belangrijkste. Voor de centrale banken zijn bankbiljetten passiva waarvoor geen rente wordt vergoed. Als tegenpost houden ze rentegevende of productieve activa aan. De inkomsten uit die activa worden 'seigneuriage-inkomsten' genoemd. Zij worden samengevoegd op het niveau van het Eurosysteem en herverdeeld tussen de centrale banken van het Eurosysteem op basis van hun respectieve aandeel in de emissie van de eurobiljetten.

Als gevolg van het *Asset Purchase Programme* (APP) en het *Pandemic Emergency Purchase Programme* (PEPP) heeft een groter wordend gedeelte van de actiefzijde van de Bank geen bankbiljetten meer als tegenpost, maar wel andere passiva, zoals de lopende rekeningen van de kredietinstellingen en de depositofaciliteit, die worden vergoed tegen een vooraf bepaalde (positieve of negatieve) kortetermijnrente. Deze evolutie brengt een verhoging van het rentevoetrisico op langere termijn met zich mee.

Als tegenprestatie voor het aan de Bank verleende emissieprivilege, heeft de Staat recht op het saldo van de winst van de Bank, na winstreservering en dividenduitkering. Aldus worden de gevolgen van de volatiliteit van de inkomsten van de Bank in de eerste plaats gedragen door de Staat.

3.1.2.2 Beheer van de niet-financiële risico's

Het raamwerk voor het beheer van de niet-financiële risico's van de Bank berust op drie verdedigingslinies. Op de eerste linie staan alle operationele en transversale diensten die verantwoordelijk zijn voor het opsporen, evalueren en aanpakken van risico's die inherent zijn aan hun activiteiten. Dit impliceert dat alle diensten van de eerste linie al hun activiteiten aan risicoanalyses onderwerpen om ervoor te zorgen dat ze binnen aanvaardbare grenzen blijven zodat de doelstellingen kunnen worden behaald.

Op de tweede linie beschikt de Bank sinds 2017 over een apart gespecialiseerd tweedelijnstoezicht voor het beheer van de niet-financiële risico's. Dat werd ondergebracht in een departement dat belast is met de tenuitvoerlegging van en het toezicht op het kader voor het beheer van de niet-financiële risico's. Dit departement zorgt voor de ontwikkeling en het onderhoud van de verschillende componenten van het risicoraamwerk voor de Bank en voor de ondersteuning van de eerste lijn bij het beheer van alle niet-financiële risico's, waaronder de risico's die verband houden met de fysieke veiligheid, de bedrijfscontinuïteit *(business continuity)* en de uitbesteding, de IT-, informatie- en cyberbeveiliging en de compliance (zoals de naleving van de antiwitwaswetgeving, de wetgeving betreffende de algemene verordening gegevensbescherming (*General Data Protection Regulation*, GDPR), de deontologische code, enz.).

In de loop van 2021 heeft de Bank de verschillende onderdelen van haar referentiekader voor het beheer van niet-financiële risico's verder ontwikkeld om te kunnen voldoen aan de verschillende reglementaire vereisten en normatieve verwachtingen op dit gebied. In dit verband heeft de Bank o.a. het overkoepelend raamwerk voor het beheer van de niet-financiële risico's verder uitgewerkt en geformaliseerd, met bijzondere aandacht voor het universum van niet-financiële risico's en de nagestreefde risicocultuur van de Bank. Voortbouwend op de conclusies van een globale strategische reflectie uit 2020 waarin het niet-financieel risicobeheer deel was, heeft de Bank ook haar *governance* met betrekking tot het niet-financieel risicobeheer versterkt door de oprichting van een Risicocomité, met specifieke bevoegdheden, dat minimaal driemaandelijks bijeenkomst en het Directiecomité ondersteunt bij het beheer van de niet-financiële risico's. Het doel hiervan is het niet-financiële risicobeheer progressief verder te ontwikkelen op basis van een meerjarenplan tot 2025.

Wat de ***business continuity*** betreft, blijft de Bank het maturiteitsniveau van haar referentiekader verder ontwikkelen. In deze context werd de lijst met te hanteren risicoscenario's voor IT-gerelateerde verstoringen geactualiseerd met aandacht voor de kans van optreden en de mogelijke impact op de bedrijfsvoering. Ook kreeg het thuiswerken, rekening houdend met de positieve opgedane ervaring in de COVID-periode, een meer prominente plaats in de lijst met te benutten oplossingen voor meerdere noodscenario's. De impactanalyses en de bedrijfscontinuïteitsplannen voor de kritieke activiteiten worden regelmatig herzien en bijgewerkt. Deze plannen worden volgens een jaarplanning getoetst aan specifieke scenario's en worden aangepast op grond van de resultaten van die toetsing. Het crisisbeheer van de Bank maakt deel uit van het *business continuity* management van de Bank en wordt ook geregeld getest. Het bedrijfswijde beheer van de COVID-impact op de werking van de Bank, werd aldus door het niet-financieel risicobeheer gecoördineerd.

Op het vlak van de **informatiebeveiliging** wordt een duidelijke verdeling van de rollen en verantwoordelijkheden gehanteerd tussen de eerste en tweede lijn. Om voor alle medewerkers transparantie te bieden over de regels waaraan moet worden voldaan op het vlak van beveiliging van informatiesystemen, heeft de Bank haar informatiebeveiligingspolitiek grondig geactualiseerd. In deze politiek wordt o.a. dieper ingegaan op de bescherming van persoonsgegevens onder de GDPR, evenals het werken met gevoelige informatie op werkplekken buiten de kantoren van de Bank; m.n. in de thuisomgeving of op afstand als gevolg van het toenemende plaats- en tijdsonafhankelijk werken. Omdat, naast een duidelijke *governance*, ook de *awareness* van gebruikers bijdraagt tot een betere informatiebeveiliging, werd het *awareness*-programma via *e-learning* voor alle personeelsleden verder uitgebreid en werd het doornemen van alle *awareness*-modules opgenomen in de persoonlijke jaardoelstellingen van alle medewerkers. Het *awareness*-programma strekt

zich uit over een periode van vier jaar en de inhoud wordt geregeld aangevuld. Tot slot werd het vorig jaar opgestarte project om de informatiebeveiliging structureel te verhogen verdergezet om nieuwe cyberrisico's te kunnen aanpakken.

In het kader van het tweedelijnstoezicht op de **bankbiljettenactiviteit** worden regelmatig conformiteitscontroles uitgevoerd in de Hoofdkas om mogelijke risico's te identificeren en te voorkomen. Het betreft kasinspecties, de behandeling van kasverschillen en klachten van financiële instellingen, interne controleactiviteiten bij beschadigde biljetten, bij niet integer verpakte waarden en bij *offline* vernietigingen van waarden, acceptatietesten van de BPS-machines, controles bij de leveranciers en de bestrijding van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme (AML/CFT). In 2021 werd ook gestart met het uitvoeren van conformiteitscontroles op basis van camerabeelden om na te gaan of de interne instructies en procedures door de medewerkers gekend zijn en nageleefd worden.

Inzake ***compliance*** werden 46 vragen over interpretatie, 4 aanvragen tot toestemming voor een financiële transactie en 26 verklaringen inzake voordelen van personeels- en directieleden behandeld, in verband met de toepassing van de deontologische code en de *General Data Protection Regulation*. Om tegemoet te komen aan de vereisten van de GDPR werd voor een aantal nieuwe gegevensverwerkingen die een hoog privacy risico kunnen opleveren voor de betrokkenen een gegevensbeschermingseffectbeoordeling uitgevoerd. Om te voldoen aan de vereisten van de Kaderwet Verwerking Persoonsgegevens werden alle overdrachten van persoonsgegevens aan andere overheden geformaliseerd aan de hand van een protocol en gepubliceerd op de website van de Bank. Daarnaast werd ook een nieuw beleid ingevoerd ter bestrijding van het AML/CFT. Tenslotte werd op 17 december 2021 het Richtsnoer van de ECB tot vaststelling van beginselen van een Ethisch Kader voor het Eurosysteem gepubliceerd. De Bank moet de nodige maatregelen nemen om dit richtsnoer uit te voeren en na te leven en de uitvoeringsvoorschriften en -maatregelen toe te passen vanaf 1 juni 2023.

3.1.3 Gebeurtenissen na balansdatum

Na de balansdatum hebben zich geen gebeurtenissen voorgedaan die een significante invloed hadden op de financiële situatie en de resultaten van de Bank op 31 december 2021.

In het licht van de recente geopolitieke ontwikkelingen wil de Bank opmerken dat ze geen activa aanhoudt waardoor ze rechtstreeks is blootgesteld aan een kredietrisico op Rusland.

3.1.4 Omstandigheden die de ontwikkeling van de Bank aanmerkelijk kunnen beïnvloeden

Op 10 maart 2022 heeft de Raad van Bestuur van de ECB besloten om het aankoopschema voor het activa-aankoopprogramma (*Expanded Asset Purchase Programme,* APP) aan te passen. In functie van verdere data-analyse zouden de netto-aankopen onder dit programma, na een tijdelijke verhoging ervan in het tweede kwartaal van 2022, kunnen worden stopgezet in het derde kwartaal van 2022. Daarnaast wenst de Raad van Bestuur de herinvestering van effecten die op eindvervaldag komen en die verworven werden in het kader van dit programma voor geruime tijd verder te zetten, vanaf het tijdstip waarop de Raad de basisrentetarieven begint te verhogen en, in elk geval, zo lang als nodig is om gunstige liquiditeitsvoorwaarden en een ruime mate van monetaire steun te handhaven.

Wat betreft het *Pandemic Emergency Purchase Programme* (PEPP) heeft de Raad van Bestuur besloten om de netto aankopen van activa op te schorten vanaf eind maart 2022. Niettemin kunnen deze aankopen worden hervat, indien nodig, om negatieve schokken in verband met de pandemie op te vangen. Bovendien wenst de Raad van Bestuur de herinvestering van de effecten die op eindvervaldag komen en die verworven werden in het kader van het PEPP tot ten minste eind 2024.

Verdere aanpassingen van het monetair beleid zijn uiteraard mogelijk ook rekening houdend met de recente geopolitieke onzekerheden en hun mogelijke impact op de inflatie in de eurozone.

De gevolgen van deze programma's zouden de resultaten van de Bank onder druk kunnen zetten.

3.1.5 Onderzoek en ontwikkeling

De werkzaamheden op het gebied van onderzoek en ontwikkeling waren vooral toegespitst op de dienstverlening in het Eurosysteem, die met name verband houdt met de bestrijding van valsemunterij, de ontwikkeling van nieuwe echtheidskenmerken en de bankbiljettencirculatie. De Bank heeft een belangrijke bijdrage geleverd aan diverse werkgroepen met verscheidene andere centrale banken, waaronder die van het Eurosysteem. Eind 2021 maakte de ECB bekend om vanaf 2024 te willen starten met een nieuwe reeks Eurobiljetten. Ook de Bank zal daaraan middels onderzoek en ontwikkeling een actieve bijdrage leveren.

3.1.6 Belangenconflicten

Geen enkel lid van het Directiecomité had tijdens het verslagjaar een rechtstreeks dan wel onrechtstreeks belang van vermogensrechtelijke aard, dat strijdig is met een beslissing of een transactie die ressorteert onder het Directiecomité.

3.1.7 Financiële instrumenten

In het kader van haar portefeuillebeheer, gebruikt de Bank financiële instrumenten zoals (*reverse*) *repurchase agreements*, deviezenswaps, renteswaps en *futures*. De informatie ter zake wordt verstrekt in de jaarrekening, in het bijzonder in de 'Boekhoudkundige principes en waarderingsregels' (I.3 en I.7) en in de toelichtingen (2, 3, 6, 9, 12, 15, 16, 24, 37 en 38).

Zie punt 3.1.2.1 voor een beschrijving van het beleid van de Bank inzake de beheersing van de financiële risico's.

3.1.8 Deskundigheid en onafhankelijkheid van het Auditcomité

De leden van het Auditcomité zijn deskundig op het gebied van boekhouding en audit, gelet op hun economische of financiële opleiding en/of de op die gebieden verworven relevante beroepservaring. De meerderheid van de leden van het Auditcomité beantwoordt aan de onafhankelijkheidscriteria zoals bedoeld in artikel 7:87, paragraaf 1 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen.

3.1.9 Verklaring inzake deugdelijk bestuur

3.1.9.1 De Belgische *corporate governance code* en het *corporate governance charter*

Voor beursgenoteerde ondernemingen in België is de Belgische *corporate governance code* (hierna 'de Code') de referentietekst inzake deugdelijk bestuur. De Code, die kan worden geraadpleegd via de website www.corporategovernancecommittee.be, heeft een aanbevelend karakter en formuleert principes en richtlijnen inzake deugdelijk bestuur die complementair zijn aan de wetgeving en niet in afwijking daarvan mogen worden geïnterpreteerd.

De Bank, die de vorm heeft van een beursgenoteerde naamloze vennootschap, is de centrale bank van het land en maakt integraal deel uit van het Eurosysteem, dat als voornaamste opdracht heeft prijsstabiliteit te handhaven. Daarnaast is ze belast met het toezicht op de financiële sector en oefent ze andere opdrachten van algemeen belang uit die haar door of krachtens de wet zijn toevertrouwd. Aldus verschilt de situatie van de Bank fundamenteel van die van een gewone handelsvennootschap, waarvan het hoofddoel bestaat in winstmaximalisatie.

De doorslaggevende rol van de opdrachten van algemeen belang heeft de wetgever ertoe gebracht een bijzonder rechtskader voor de Bank uit te werken. De bepalingen betreffende de naamloze vennootschappen gelden slechts aanvullend, dat wil zeggen voor de aangelegenheden die niet worden geregeld door het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, het aan dat Verdrag gehechte Protocol betreffende de statuten van het ESCB en van de ECB, de organieke wet en de statuten van de Bank, en voor zover de bepalingen betreffende de naamloze vennootschappen niet strijdig zijn met die hogere normen. Bovendien is de Bank, als lid van het Eurosysteem, onderworpen aan bijzondere boekhoudkundige regels. Ze heeft tevens een uitzonderingsstatuut inzake informatieverplichtingen: de regelgeving betreffende de

opmaak en de verspreiding van periodieke informatie is op haar niet van toepassing.

Haar opdrachten van algemeen belang, die eigen zijn aan haar rol als centrale bank, rechtvaardigen tevens de bijzondere bestuursstructuur van de Bank, zoals vastgelegd in de organieke wet en de statuten. De specifieke bepalingen met betrekking tot de wijze waarop de leden van haar organen worden benoemd, de bijzondere samenstelling en rol van de Regentenraad, de beperkte bevoegdheden van de algemene vergadering van aandeelhouders en de specifieke bepalingen inzake de uitoefening van de controle, beogen alle te waarborgen dat de Bank de haar toegewezen opdrachten van algemeen belang kan uitvoeren met respect voor de door het Verdrag opgelegde onafhankelijkheidseisen.

Dit verklaart dat een aantal bepalingen van de Code niet toepasselijk zijn op de Bank. De Bank is evenwel van oordeel dat de bestuursstructuur waaraan ze enerzijds door haar organieke wet en haar statuten en anderzijds door de Europese regelgeving is onderworpen, even veeleisend, zo niet op verschillende punten nog veeleisender is dan de Code.

Om het publiek ruime informatie te verstrekken over de door de Bank toegepaste *corporate governance*-regels heeft ze een *corporate governance charter* opgesteld waarin nadere toelichting wordt verschaft bij haar organisatie, bestuur en controle. Het *corporate governance charter* kan worden geraadpleegd op de website van de Bank.

3.1.9.2 Interne controle- en risicobeheersingssystemen in verband met het proces van financiële verslaggeving

De financiële en niet-financiële risico's die verbonden zijn aan de activiteiten van de Bank en het beheer ervan, alsook de organisatie van het risicobeheer volgens het standaard drielagenmodel, worden beschreven in punt 3.1.2 van dit verslag.

Het Auditcomité monitort het financiële verslaggevingsproces en verzekert zich ervan dat de voornaamste risico's, met inbegrip van de risico's die verband houden met de naleving van bestaande wetgeving en reglementering, behoorlijk worden geïdentificeerd, beheerd en ter kennis gebracht van het Auditcomité en van het Directiecomité. Het kijkt tevens de verklaringen na inzake interne controle en risicobeheer die in het jaarverslag worden opgenomen.

Het Auditcomité bespreekt significante kwesties inzake de financiële verslaggeving met het Directiecomité en met de bedrijfsrevisor. Het Directiecomité licht het Auditcomité in over de methodes die worden gebruikt voor het boeken van significante en ongebruikelijke transacties waarvan de boekhoudkundige verwerking vatbaar kan zijn voor diverse benaderingen. Het Auditcomité beoordeelt de relevantie en het consequent karakter van de boekhoudregels die de Regentenraad vaststelt, onderzoekt de voorgestelde wijzigingen van die boekhoudregels en legt hem hierover een advies voor. Het beoordeelt tevens de nauwkeurigheid, de volledigheid en het consequente karakter van de financiële informatie en onderzoekt inzonderheid de jaarrekening, vastgesteld door het Directiecomité, voorafgaand aan de bespreking en goedkeuring in de Regentenraad.

De Regentenraad keurt de jaarrekening en het jaarverslag goed, evenals de boekhoudkundige regels en de regels met betrekking tot de interne organisatie van de Bank. Hij hoort het Auditcomité alvorens te beslissen over de goedkeuring van de jaarrekening en kan het Auditcomité verzoeken specifieke vragen in dit verband te onderzoeken en hem daarover verslag uit te brengen.

De jaarrekening wordt, overeenkomstig het aan het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie gehechte Protocol betreffende de statuten van het ESCB en van de ECB, gecontroleerd en gecertificeerd door een onafhankelijke bedrijfsrevisor. De bedrijfsrevisor brengt bij het Auditcomité verslag uit over de bij de controle van de jaarrekening aan het licht gekomen belangrijke zaken en met name ernstige tekortkomingen in de interne controle met betrekking tot de financiële verslaggeving. Hij bevestigt jaarlijks schriftelijk aan het Auditcomité zijn onafhankelijkheid van de Bank en voert overleg met het Auditcomité over de bedreigingen voor zijn onafhankelijkheid en de veiligheidsmaatregelen die genomen zijn om deze bedreigingen in te perken.

3.1.9.3 Aandeelhouderschap

Het maatschappelijk kapitaal bedraagt € 10 miljoen en is vertegenwoordigd door 400 000 aandelen.

200 000 aandelen, of 50 % van de totale stemrechten, zijn in handen van de Belgische Staat. De overige 200 000 aandelen zijn verdeeld onder het publiek en staan genoteerd op Euronext Brussels. Behoudens de deelneming van de Staat heeft de Bank geen kennis van deelnemingen ten belope van 5 % of meer van de stemrechten.

Er zijn geen lopende of geplande programma's tot uitgifte of inkoop van aandelen. Er zijn geen effecten waaraan bijzondere zeggenschapsrechten verbonden zijn. Evenmin bestaan er wettelijke of statutaire beperkingen van de uitoefening van het stemrecht. De aandeelhouders van de Bank dienen er evenwel rekening mee te houden dat de algemene vergadering van aandeelhouders van de Bank slechts over beperkte bevoegdheden beschikt. Ze is namelijk enkel bevoegd voor het verkiezen van de regenten (uit een dubbeltal van kandidaten), voor de benoeming van de bedrijfsrevisor, voor de kennisneming van de jaarrekening en het jaarverslag en voor de wijziging van de statuten, op voorstel van de Regentenraad, in de gevallen waarin de Regentenraad hiervoor niet zelf bevoegd is.

De Regentenraad wijzigt de statuten teneinde ze in overeenstemming te brengen met de bepalingen van de organieke wet en de voor België bindende internationale verplichtingen. Andere wijzigingen in de statuten gebeuren op voorstel van de Regentenraad door de algemene vergadering van aandeelhouders. Deze algemene vergadering moet met dat bijzonder doel worden bijeengeroepen en kan slechts op geldige wijze beraadslagen indien het voorwerp der voorgestelde wijzigingen in de oproepingsbrief vermeld staat en wanneer zij die op de vergadering aanwezig of vertegenwoordigd zijn ten minste de helft van het maatschappelijk kapitaal vertegenwoordigen. Wanneer een eerste vergadering niet het hierboven voorgeschreven deel van het kapitaal vertegenwoordigt, zal een nieuwe vergadering worden bijeengeroepen die geldig zal beraadslagen ongeacht het aanwezig of vertegenwoordigd deel van het kapitaal. De statutenwijziging dient te worden goedgekeurd met drie vierde meerderheid van de stemmen verbonden aan het totaal van de op de algemene vergadering aanwezige of vertegenwoordigde aandelen. De statutenwijziging dient bovendien te worden goedgekeurd bij koninklijk besluit.

Het dividend dat aan de aandeelhouders wordt uitgekeerd, wordt bepaald door de Regentenraad. Voor de concrete modaliteiten wordt verwezen naar het reserverings- en dividendbeleid van de Bank (zie punt 3.2.7.3). Het dividend is betaalbaar de vierde bankwerkdag na de algemene vergadering.

3.1.9.4 Samenstelling en werking van de bestuursorganen en andere actoren

GOUVERNEUR

De gouverneur wordt door de Koning benoemd, voor een hernieuwbare termijn van vijf jaar. Hij kan slechts door de Koning van zijn ambt ontheven worden indien hij niet meer aan de eisen voor de uitoefening van zijn ambt voldoet of op ernstige wijze is tekortgeschoten. Tegen die beslissing kan een beroep worden ingesteld voor het Hof van Justitie van de Europese Unie.

De heer Pierre Wunsch oefent het mandaat van gouverneur uit sinds 2 januari 2019.

DIRECTIECOMITÉ

De directeurs worden door de Koning benoemd op voordracht van de Regentenraad voor een hernieuwbare termijn van zes jaar. Ze kunnen slechts door de Koning van hun ambt worden ontheven indien zij niet meer aan de eisen voor de uitoefening van hun ambt voldoen of op ernstige wijze zijn tekortgeschoten.

Samenstelling van het Directiecomité op 31 december 2021:

Lid	Functie
Pierre Wunsch	gouverneur
Steven Vanackere	vicegouverneur
Jean Hilgers	directeur
Vincent Magnée	directeur
Tom Dechaene	directeur
Tim Hermans	directeur

Bij koninklijk besluit van 28 maart 2021 werd het mandaat van directeur Tim Hermans hernieuwd met ingang van 7 april 2021. Bovendien kreeg directeur Steven Vanackere de titel van vicegouverneur bij koninklijk besluit van 28 maart 2021. Hij draagt deze titel sinds 19 april 2021.

De functie van schatbewaarder wordt uitgeoefend door directeur Jean Hilgers en deze van secretaris door directeur Tim Hermans.

Het curriculum vitae van de directieleden is beschikbaar op de website van de Bank.

Het Directiecomité vergaderde 49 keer in 2021 inzake centrale bank materies, 45 keer inzake prudentieel toezicht (+8 schriftelijke procedures) en 12 keer inzake macroprudentieel beleid.

REGENTENRAAD

Overeenkomstig artikel 20 van de organieke wet, zoals gewijzigd door de wet van 2 mei 2019 houdende diverse financiële bepalingen, is de Regentenraad samengesteld uit de gouverneur, de directeurs en veertien regenten. De regenten worden gekozen door de algemene vergadering voor een hernieuwbare termijn van drie jaar. Twee regenten worden gekozen op voordracht van de meest vooraanstaande werknemersorganisaties. Drie regenten worden gekozen op voordracht van de meest vooraanstaande organisaties van de nijverheid en de handel, van de landbouw en van de middenstand. Negen regenten worden gekozen op voordracht van de minister van Financiën. De functies van regent eindigen na de gewone algemene vergadering. De aftredingen hebben om het jaar plaats, per reeks, de ene van vier leden, de twee andere van vijf leden. De regent die gekozen wordt ter vervanging van een overleden of een ontslagnemend lid, voleindigt het mandaat van dat lid. De vertegenwoordiger van de minister van Financiën woont van rechtswege de vergaderingen van de Regentenraad bij.

Op de algemene vergadering van 17 mei 2021 kwam een einde aan de mandaten van mevrouwen Fabienne Bister en Marjan Maes en werden de mandaten van de heren Marc Leemans en Pieter Timmermans hernieuwd. De heren Georges Van Keerberghen en Thierry Bodson en mevrouwen Géraldine Thiry, Louise Fromont en Helga Coppen werden tot regent verkozen.

Regenten op 31 december 2021:

Mevr. Claire Tillekaerts[1], voorzitster
Dhr. Marc Leemans[2]
Dhr. Pieter Timmermans[3]
Dhr. Eric Mathay[1]
Dhr. Danny Van Assche[3]
Mevr. Mia De Schamphelaere[1]
Mevr. Géraldine Van der Stichele[1]
Mevr. Véronique Thirion[1]
Mevr. Estelle Cantillon[1]
Dhr. Georges Van Keerberghen[3]
Dhr. Thierry Bodson[2]
Mevr. Géraldine Thiry[1]
Mevr. Louise Fromont[1]
Mevr. Helga Coppen[1]

De Regentenraad vergaderde 20 keer in 2021. Deze vergaderingen waren onder meer gewijd aan de goedkeuring van de jaarrekening en het jaarverslag van 2020, inclusief het remuneratieverslag, alsmede aan de regeling van de winstverdeling voor dat boekjaar. De Regentenraad heeft de begroting van de Bank voor 2022 goedgekeurd en heeft de boekhoudregels voor het boekjaar 2021, na onderzoek door het Auditcomité, vastgesteld. Hij heeft kennis genomen van het activiteitenverslag van het Auditcomité. Ten slotte werd van gedachten gewisseld over de algemene kwesties met betrekking tot de Bank en met betrekking tot de Belgische, Europese en mondiale economie.

AUDITCOMITÉ

Het Auditcomité verstrekt advies aan de Regentenraad over de monitoring van het financiële verslaggevingsproces en aan het Directiecomité over de monitoring van de doeltreffendheid van het intern auditproces, de interne controle en het risicobeheer.

Het Auditcomité bestaat uit drie regenten die worden aangeduid door de Regentenraad. De vertegenwoordiger van de minister van Financiën woont van rechtswege de vergaderingen van het Auditcomité bij.

1 Regent verkozen op voordracht van de minister van Financiën.
2 Regent verkozen op voordracht van de meest vooraanstaande werknemersorganisaties.
3 Regent verkozen op voordracht van de meest vooraanstaande organisaties van de nijverheid en de handel, van de landbouw en van de middenstand.

Samenstelling van het Auditcomité op 31 december 2021:

Voorzitster: Mevr. Mia De Schamphelaere, regent
Dhr. Eric Mathay, regent
Mevr. Estelle Cantillon, regent

Het Auditcomité vergaderde zes keer in 2021. Tijdens deze vergaderingen heeft het Auditcomité de jaarrekening en het jaarverslag over het boekjaar 2020 onderzocht. Daarnaast heeft het Auditcomité kennis genomen van het werkprogramma en de werkzaamheden van de dienst Interne audit en toegezien op de onafhankelijkheid van de bedrijfsrevisor. Het Auditcomité heeft tevens toezicht gehouden op de voorbereiding van de begroting van de Bank voor 2022. Het heeft ook een positief advies gegeven betreffende de boekhoudregels voor het boekjaar 2021.

REMUNERATIE- EN BENOEMINGSCOMITÉ

Het Remuneratie- en benoemingscomité verstrekt advies aan de Regentenraad omtrent de vergoedingen van de leden van het Directiecomité en van de regenten. Tevens formuleert het, ten behoeve van de organen en entiteiten die bevoegd zijn voor de voordracht van de kandidaten voor de invulling van openstaande mandaten in het Directiecomité en de Regentenraad, adviezen die deze organen en entiteiten moeten toelaten om alle toepasselijke wettelijke, statutaire en deontologische regels te respecteren en te waken over de evenwichtige samenstelling van de organen van de Bank.

Het Remuneratie- en benoemingscomité bestaat uit drie regenten die worden aangeduid door de Regentenraad. De vertegenwoordiger van de minister van Financiën woont van rechtswege de vergaderingen van het Remuneratie- en benoemingscomité bij en de gouverneur neemt deel met raadgevende stem.

Samenstelling van het Remuneratie- en benoemingscomité op 31 december 2021:

Voorzitster: Mevr. Claire Tillekaerts, regent
Dhr. Pieter Timmermans, regent
Mevr. Géraldine Van der Stichele, regent

Het Remuneratie- en benoemingscomité vergaderde één keer in 2021. De vergaderingen van het Remuneratie- en benoemingscomité hebben een vertrouwelijk karakter. Teneinde nochtans afdoende transparantie te betonen aan het publiek worden de werkzaamheden en beslissingen van het Remuneratie- en benoemingscomité op het vlak van remuneratiebeleid en remuneraties nader toegelicht in het remuneratieverslag (zie punt 3.1.10).

VERTEGENWOORDIGER VAN DE MINISTER VAN FINANCIËN

Overeenkomstig artikel 22 van de organieke wet woont de vertegenwoordiger van de minister van Financiën van rechtswege de vergaderingen van de Regentenraad, van het Auditcomité en van het Remuneratie- en benoemingscomité bij. De functie van vertegenwoordiger van de minister van Financiën wordt sinds 1 oktober 2012 waargenomen door de heer Hans D'Hondt.

ALGEMENE VERGADERING VAN AANDEELHOUDERS

Rekening houdend met de COVID-19-pandemie en de van toepassing zijnde overheidsmaatregelen konden de aandeelhouders niet fysiek deelnemen aan de algemene vergadering van 17 mei 2021, maar ze hebben de mogelijkheid gekregen om op afstand deel te nemen. De vergadering kon gevolgd worden via een live streaming en de aandeelhouders konden hun deelnamerechten uitoefenen via een elektronisch platform. Ze konden hun vraagrecht uitoefenen via schriftelijke vragen die voorafgaand of tijdens de vergadering via de online chatfunctie werden gesteld. De notulen van de vergadering werden gepubliceerd op de website van de Bank.

BEDRIJFSREVISOR

De functie van bedrijfsrevisor van de Bank wordt waargenomen door de vennootschap Mazars Bedrijfsrevisoren, die wordt vertegenwoordigd door de heer Dirk Stragier. De algemene vergadering van 18 mei 2020 heeft het mandaat van Mazars Bedrijfsrevisoren, vertegenwoordigd door de heer Dirk Stragier, hernieuwd voor een termijn van drie jaar.

3.1.9.5 Diversiteitsbeleid

De Bank streeft naar diversiteit in alle mogelijke vormen. Ze hecht belang aan een evenwichtige samenstelling van haar bestuursorganen en haar personeelsbestand.

Met name houdt het Remuneratie- en benoemingscomité rekening met het diversiteitsaspect bij de adviezen inzake benoemingen.

De Bank is echter gebonden aan de specifieke bepalingen van de organieke wet en haar statuten. De gouverneur wordt door de Koning benoemd. De andere leden van het Directiecomité worden eveneens door de Koning benoemd, op voordracht van de Regentenraad. De regenten worden benoemd op voordracht van de minister van Financiën en van het maatschappelijk middenveld. De Bank ageert dus niet op zichzelf bij de opstelling en de tenuitvoerlegging van een diversiteitsbeleid, gelet op de manier waarop de leden van haar bestuursorganen worden aangesteld.

Wat het genderevenwicht betreft, moet de Bank ervoor zorgen dat ten minste één derde van de leden van de Regentenraad van een ander geslacht is dan dat van de overige leden. Daarnaast moet de regent die door de Koning wordt aangeduid als voorzitter van de Regentenraad van een andere taalrol en een ander geslacht zijn dan de gouverneur.

De Bank voldoet aan deze wettelijke verplichtingen, aangezien de Regentenraad vandaag acht vrouwen telt. Bovendien werd mevrouw Claire Tillekaerts aangeduid als voorzitster van de Regentenraad.

3.1.10 Remuneratieverslag

3.1.10.1 Bevoegdheid en besluitvorming

De Regentenraad is bevoegd om het remuneratiebeleid en de remuneraties te bepalen van de leden van het Directiecomité en van de Regentenraad. De leden van het Directiecomité nemen niet deel aan de beraadslagingen en stemmingen in de Regentenraad aangaande hun eigen vergoedingen.

Bij de uitoefening van zijn bevoegdheid wordt de Regentenraad bijgestaan door het Remuneratie- en benoemingscomité. De rol, samenstelling en werking van dit comité worden nader bepaald in het reglement van het Remuneratie- en benoemingscomité, dat kan worden geraadpleegd op de website van de Bank.

Het remuneratiebeleid en de toegekende remuneraties worden hieronder toegelicht.

3.1.10.2 Remuneratiebeleid

GOUVERNEUR, VICEGOUVERNEUR EN DIRECTEURS

Het remuneratiebeleid beoogt de strategie en de langetermijnbelangen van de Bank te verzekeren door een verloningspakket aan te bieden dat toelaat deskundige bestuurders aan te trekken, te behouden en te motiveren.

Het weddeniveau van de gouverneur, de vicegouverneur en de directeurs werd in 1949 vastgelegd door de toenmalige Algemene Raad. Ook de verhouding van dit weddeniveau tot het weddeniveau van het personeel werd in die periode vastgelegd.

In het licht van het debat over de lonen in de overheidssector heeft de Regentenraad in 2014 beslist tot een lineaire verlaging van het weddeniveau van gouverneur, vicegouverneur en directeurs met ruim 12 %. Ondanks deze lineaire verlaging bleek uit een benchmark-oefening dat het weddeniveau van de gouverneur in internationaal opzicht aan de hoge kant bleef en dat de loonspanning tussen de gouverneur en een directeur relatief groot was. Daarom heeft de Regentenraad in november 2020, op initiatief van het Directiecomité en op positief advies van het Remuneratie- en benoemingscomité, beslist om de bruto basiswedde van de gouverneur met ingang van 2021 bijkomend te verlagen met 10 %. Voor de functie van vicegouverneur werd de bruto basiswedde verlaagd met 5 %.

De wedde van de leden van het Directiecomité wordt geïndexeerd aan de hand van het verloop van de gezondheidsindex.

Aangezien voor de Bank, als centrale bank en in tegenstelling tot andere beursgenoteerde vennootschappen, de maximalisering van de winst geen hoofddoel vormt, bevat het remuneratiebeleid geen

financiële prestatiecriteria. Vanuit dezelfde logica bepaalt de organieke wet dat de vergoedingen van de gouverneur, de vicegouverneur en de directeurs geen aandeel in de winst mogen omvatten. Hun vergoeding bevat bijgevolg enkel een vast bestanddeel, zonder variabel deel. Er worden geen premies of bonussen toegekend. Er worden evenmin aandelen, aandelenopties of andere rechten om aandelen te verwerven toegekend.

De gouverneur, de vicegouverneur en de directeurs maken aan de Bank de vergoedingen over die zij desgevallend ontvangen voor externe mandaten die zij uitoefenen in het kader van hun mandaat bij de Bank. Als enige uitzondering op dit principe mag de gouverneur de vergoeding die hij ontvangt als bestuurder van de Bank voor Internationale Betalingen behouden. Daarentegen wordt de statutair voorziene terugbetaling van de kosten van huisvesting en meubilering van de gouverneur niet toegepast.

De gouverneur, de vicegouverneur en de directeurs ontvangen geen vergoeding voor de functie die zij waarnemen binnen de Regentenraad.

De gouverneur, de vicegouverneur en de directeurs mogen geen aandelen of deelbewijzen bezitten die uitgegeven zijn door de Bank, door ondernemingen die onder het toezicht van de Bank staan, door ondernemingen naar Belgisch recht die onderworpen zijn aan het toezicht van de Europese Centrale Bank of door in België gevestigde ondernemingen naar buitenlands recht die onderworpen zijn aan het toezicht van de Europese Centrale Bank, noch aandelen of deelbewijzen van andere vennootschappen die deel uitmaken van de groepen waartoe de onder het toezicht van de Bank of van de Europese Centrale Bank, zoals hierboven bedoeld, staande ondernemingen behoren, met uitzondering van de effecten die zij reeds in het bezit hadden op het ogenblik waarop ze in functie traden. Deze effecten mogen zij slechts verhandelen mits voorafgaande toestemming van het Directiecomité. Bij het verlenen of weigeren van deze toestemming houdt het Directiecomité rekening met een geheel aan elementen, waaronder de toestand van de markt en de emittent van de bedoelde effecten, het belang, de rechtvaardiging en de dringendheid van de transactie, het bestaan van niet-openbare informatie over de markt of de emittent van de bedoelde effecten en de eventuele risico's voor de reputatie van de Bank indien de transactie wordt gerealiseerd. Het Directiecomité stelt jaarlijks voor de Regentenraad een algemeen verslag op over de toestemmingen die het heeft verleend of geweigerd. Wanneer de leden van het Directiecomité aandelen van de Bank zouden verhandelen, zijn ze ertoe gehouden hiervan melding te doen aan de Autoriteit voor Financiële Diensten en Markten (FSMA).

Voor de leden van het Directiecomité bestaat een pensioenplan dat hen een aanvullend pensioen biedt bovenop het wettelijke pensioen. Het aanvullende pensioenplan is een plan 'vaste prestaties'. Het pensioen van de leden van het Directiecomité is onderworpen aan de bepalingen van de wet van 5 augustus 1978 houdende economische en budgettaire hervormingen (de wet 'Wyninckx').

De mandaten van de leden van het Directiecomité hebben een vaste looptijd. De gouverneur wordt benoemd voor een termijn van vijf jaar, de directeurs worden benoemd voor een termijn van zes jaar. Zij kunnen slechts door de Koning van hun ambt worden ontheven indien zij niet meer voldoen aan de eisen voor de uitoefening van hun ambt of op ernstige wijze zijn tekortgeschoten. Overeenkomstig artikel 26 van de organieke wet mogen de gouverneur, de vicegouverneur en de directeurs, tot een jaar na hun ambtsbeëindiging, geen functies of mandaten bekleden in instellingen die onderworpen zijn aan het toezicht van de Bank. Daarom heeft de Regentenraad, op voorstel van het Remuneratie- en benoemingscomité, als algemeen principe beslist dat een vergoeding ten bedrage van twaalf maanden loon kan worden uitgekeerd aan de leden van het Directiecomité van wie het mandaat niet wordt verlengd, althans voor zover zij geen nieuwe professionele activiteiten uitoefenen en voor zover zij de leeftijd van 67 jaar niet hebben bereikt. De Regentenraad zal steeds geval per geval bekijken of aan deze voorwaarden is voldaan.

REGENTEN

De regenten ontvangen een zitpenning, waarvan het bedrag enkel een vast bestanddeel omvat, zonder variabel deel en wordt toegekend per daadwerkelijk bijgewoonde vergadering van de Regentenraad, van het Auditcomité en van het Remuneratie- en benoemingscomité. Indien een vergadering georganiseerd wordt via schriftelijke procedure of via een vocaal telecommunicatiesysteem, wordt de zitpenning toegekend aan de regenten die daadwerkelijk participeren aan de vergadering.

Het bedrag van de zitpenning wordt jaarlijks geïndexeerd aan de hand van het verloop van de gezondheidsindex.

Regenten van wie de werkplaats buiten de Brusselse agglomeratie ligt, ontvangen een verplaatsingsvergoeding. De berekeningswijze van deze vergoeding is afgesteld op de regels van het fiscaal recht (forfaitaire kilometervergoeding). De verplaatsingsvergoeding wordt toegekend per daadwerkelijk uitgevoerde verplaatsing naar de hoofdzetel van de Bank.

3.1.10.3 Toegekende vergoedingen

GOUVERNEUR, VICEGOUVERNEUR EN DIRECTEURS

In de hiernavolgende paragrafen wordt het totale bedrag aan remuneratie dat tijdens het afgelopen boekjaar werd toegekend aan de gouverneur, de vicegouverneur en aan de directeurs uitgesplitst naar onderdeel.

Tijdens het afgelopen boekjaar bedroeg de brutowedde voor de functie van gouverneur € 465 521, € 276 411[2] voor de functie van vicegouverneur en € 356 720 voor de functie van directeur.

De verhouding van de laagste verloning van de werknemers ten opzichte van de wedde van een directeur bedraagt 1 op 8,6. De verhouding van de laagste verloning van de werknemers ten opzichte van de wedde van de gouverneur bedraagt 1 op 11,2. De wedde van de gouverneur, van de vicegouverneur en van de directeurs is gekoppeld aan het verloop van de gezondheidsindex. De verloning van de werknemers is gekoppeld aan de gezondheidsindex en aan een baremiek promotiesysteem.

Zoals hoger reeds vermeld, heeft de Regentenraad in november 2020, rekening houdend met de relatief grote loonspanning tussen de gouverneur en de werknemers, op initiatief van het Directiecomité en op positief advies van het Remuneratie- en benoemingscomité, beslist om de brutowedde van de gouverneur met ingang van 2021 te verlagen met 10 % en om de brutowedde van de vicegouverneur met ingang van 2021 te verlagen met 5 %.

De groepsverzekering in het kader van het pensioenplan van de leden van het Directiecomité omvat een luik rustpensioen en een overlijdensdekking. De tabel hieronder geeft voor ieder lid van het Directiecomité een overzicht van de tijdens het afgelopen boekjaar betaalde verzekeringspremies. De variabiliteit in de premies wordt bepaald door verschillende factoren, waaronder de basiswedde, de duur van de mandaten, de reeds opgebouwde reserves en de resterende periode tot de pensioenleeftijd.

(in €)

Lid	Premie groepsverzekering
Pierre Wunsch	103 135
Steven Vanackere	128 463
Jean Hilgers	88 032
Vincent Magnée	93 754
Tom Dechaene	261 923
Tim Hermans	55 657

De leden van het Directiecomité beschikken over een verzekering gewaarborgd inkomen bij arbeidsongeschiktheid (waarvoor tijdens het afgelopen boekjaar een bedrag van € 41 280 aan premies werd gestort) en over een verzekering arbeidsongevallen en ongevallen privéleven (waarvoor tijdens het afgelopen boekjaar een bedrag van € 6 875 aan premies werd gestort). Daarnaast is voor het Directiecomité een collectieve verzekering gezondheidszorgen en een collectieve verzekering bestuurdersaansprakelijkheid afgesloten. Tot slot beschikken de leden van het Directiecomité over een bedrijfswagen. Voor het afgelopen boekjaar wordt dit voordeel in natura gewaardeerd op € 3 092 voor de gouverneur en op € 18 156 voor de andere directeurs samen.

Tijdens het afgelopen boekjaar werd, in overeenstemming met de principes van de organieke wet en het door de Regentenraad vastgelegde remuneratiebeleid, geen variabele vergoeding toegekend aan de gouverneur, de vicegouverneur en de overige leden van het Directiecomité. Er werden evenmin aandelen, aandelenopties of andere rechten om aandelen te verwerven toegekend. Tot slot werden tijdens het afgelopen boekjaar geen vertrekvergoedingen toegekend.

2 Voor de periode van 19/04/2021 tot en met 31/12/2021. Voor de periode van 01/01/2021 tot en met 18/04/2021 bedroeg de brutowedde van Dhr. Vanackere als directeur € 106 043.

De tijdens het afgelopen boekjaar betaalde remuneraties stroken met de in punt 3.1.10.2 vermelde beslissingen van de Algemene Raad en van de Regentenraad. Zoals daar toegelicht, bevat het remuneratiebeleid geen financiële prestatiecriteria.

REGENTEN

Tijdens het afgelopen boekjaar bedroeg de zitpenning voor deelname aan de vergaderingen van de Regentenraad, het Auditcomité en het Remuneratie- en benoemingscomité € 554 bruto per bijgewoonde vergadering. Dit bedrag werd de voorbije vijf boekjaren niet gewijzigd, maar wel geïndexeerd, hetgeen volgend verloop geeft: € 523 in 2017, € 533 in 2018, € 545 in 2019, € 549 in 2020 en € 554 in 2021.

Voor deelname aan de vergaderingen van de Regentenraad, het Auditcomité en het Remuneratie- en benoemingscomité werden in 2021 volgende zitpenningen toegekend (in alfabetische volgorde):

(aantal vergaderingen, tenzij anders vermeld)

Lid	Regentenraad	Auditcomité	Remuneratie- en benoemingscomité	Totaal aantal vergaderingen	Totale vergoeding (in €)
Fabienne Bister [1]	7	–	–	7	3 878
Thierry Bodson [2]	7	–	–	7	3 878
Estelle Cantillon	19	5	–	24	13 296
Helga Coppen [3]	11	–	–	11	6 094
Mia De Schamphelaere	20	6	–	26	14 404
Louise Fromont [4]	5	–	–	5	2 770
Marc Leemans	14	–	–	14	7 756
Marjan Maes [5]	6	–	–	6	3 324
Eric Mathay	18	6	–	24	13 296
Véronique Thirion	2	–	–	2	1 108
Géraldine Thiry [6]	12	–	–	12	6 648
Claire Tillekaerts	18	–	1	19	10 526
Pieter Timmermans	19	–	1	20	11 580
Danny Van Assche	15	–	–	15	8 310
Géraldine Van der Stichele	15	–	–	15	8 310
Georges Van Keerberghen [7]	10	–	–	10	5 540

1 Lid van de Regentenraad tot 17 mei 2021.
2 Lid van de Regentenraad vanaf 17 mei 2021.
3 Lid van de Regentenraad vanaf 17 mei 2021.
4 Lid van de Regentenraad vanaf 17 mei 2021.
5 Lid van de Regentenraad tot 17 mei 2021.
6 Lid van de Regentenraad vanaf 17 mei 2021.
7 Lid van de Regentenraad vanaf 17 mei 2021.

3.1.11 Verklaring van niet-financiële informatie

Als centrale bank van het land voert de Bank opdrachten uit van algemeen belang. De voornaamste activiteiten van de Bank zijn niet commercieel of industrieel van aard.

Niettemin zorgt de Bank er als belangrijke speler in de economische wereld en op maatschappelijk vlak voor dat de niet-financiële waarden nageleefd worden.

De naleving door de Bank van de niet-financiële waarden wordt toegelicht in hoofdstuk 2 "De Bank en haar maatschappelijke verantwoordelijkheid" van dit ondernemingsverslag (p.75).

Regentenraad

Claire Tillekaerts
Regent
Voorzitster

Marc Leemans
Regent

Pieter Timmermans
Regent

Eric Mathay
Regent

Danny Van Assche
Regent

Mia De Schamphelaere
Regent

Géraldine Van der Stichele
Regent

Véronique Thirion
Regent

Estelle Cantillon
Regent

Georges Van Keerberghen
Regent

Thierry Bodson
Regent

Géraldine Thiry
Regent

Louise Fromont
Regent

Helga Coppen
Regent

Pierre Wunsch
Gouverneur

Steven Vanackere
Vicegouverneur

Jean Hilgers
Directeur
Schatbewaarder

Vincent Magnée
Directeur

Tom Dechaene
Directeur

Tim Hermans
Directeur
Secretaris

Hans D'Hondt
Vertegenwoordiger van de Ministe van Financiën

3.2 Jaarrekening

3.2.1 Balans

(vóór winstverdeling)

Activa

(eindeperiodegegevens, in € duizend)

	Zie toelichting onder	2021	2020
1. Goud en goudvorderingen	1	11 767 180	11 287 575
2. Vorderingen op niet-ingezetenen van het eurogebied, luidende in vreemde valuta	2	25 582 833	15 822 963
2.1 Vorderingen op het IMF		15 337 049	6 950 671
2.2 Tegoeden bij banken, beleggingen in waardepapieren, externe leningen en overige externe activa		10 245 784	8 872 292
3. Vorderingen op ingezetenen van het eurogebied, luidende in vreemde valuta	3	180 721	400 034
4. Vorderingen op niet-ingezetenen van het eurogebied, luidende in euro	4	17	138 376
5. Kredietverlening aan kredietinstellingen van het eurogebied in verband met monetairbeleidstransacties, luidende in euro	5	87 638 230	81 017 880
5.1 Basisherfinancieringstransacties		–	–
5.2 Langerlopende herfinancieringstransacties		87 638 230	81 017 880
5.3 'Fine-tuning'-transacties met wederinkoop		–	–
5.4 Structurele transacties met wederinkoop		–	–
5.5 Marginale beleningsfaciliteit		–	–
5.6 Kredieten uit hoofde van margestortingen		–	–
6. Overige vorderingen op kredietinstellingen van het eurogebied, luidende in euro	6	434 816	909 600
7. Waardepapieren uitgegeven door ingezetenen van het eurogebied, luidende in euro	7	216 071 007	171 031 799
7.1 Voor doeleinden van monetair beleid aangehouden waardepapieren		212 653 610	167 023 248
7.2 Overige waardepapieren		3 417 397	4 008 551
8. Vorderingen binnen het Eurosysteem	8	9 248 186	9 121 199
8.1 Deelneming in het kapitaal van de ECB		358 324	336 097
8.2 Vorderingen op de ECB uit hoofde van overdracht van externe reserves		1 469 828	1 469 828
8.3 Nettovorderingen uit hoofde van de toedeling van eurobankbiljetten binnen het Eurosysteem		7 420 034	7 315 274
8.4 Overige vorderingen binnen het Eurosysteem (netto)		–	–
9. Overige activa	9	8 476 908	8 864 955
9.1 Munten uit het eurogebied		8 711	8 009
9.2 Materiële en immateriële vaste activa		403 730	412 926
9.3 Overige financiële activa		7 195 259	6 988 312
9.4 Herwaarderingsverschillen op instrumenten buiten de balans		–	90 592
9.5 Overlopende rekeningen		837 199	1 360 459
9.6 Diversen		32 009	4 657
Totaal activa		359 399 897	298 594 381

Passiva

(eindeperiodegegevens, in € duizend)

	Zie toelichting onder	2021	2020
1. Bankbiljetten in omloop	10	51 767 819	48 084 842
2. Verplichtingen aan kredietinstellingen van het eurogebied in verband met monetairbeleidstransacties, luidende in euro	11	171 421 401	145 672 939
2.1 Rekeningen-courant (met inbegrip van reserveverplichtingen)		97 194 582	97 076 814
2.2 Depositofaciliteit		74 226 819	48 596 125
2.3 Termijndeposito's		–	–
2.4 'Fine-tuning'-transacties met wederinkoop		–	–
2.5 Deposito's uit hoofde van margestortingen		–	–
3. Overige verplichtingen aan kredietinstellingen van het eurogebied, luidende in euro	12	908 212	1 479 685
4. Verplichtingen aan overige ingezetenen van het eurogebied, luidende in euro	13	5 947 992	1 914 597
4.1 Overheid		5 440 401	1 304 531
4.2 Overige verplichtingen		507 591	610 066
5. Verplichtingen aan niet-ingezetenen van het eurogebied, luidende in euro	14	5 476 602	6 864 942
6. Verplichtingen aan ingezetenen van het eurogebied, luidende in vreemde valuta	15	2 953 293	2 320 512
7. Verplichtingen aan niet-ingezetenen van het eurogebied, luidende in vreemde valuta	16	1 461 240	1 346 671
8. Tegenwaarde toegewezen bijzondere trekkingsrechten in het IMF	17	12 937 044	5 095 493
9. Verplichtingen binnen het Eurosysteem	18	86 357 768	66 198 276
9.1 Verplichtingen ingevolge de uitgifte van promessen als zekerheidstelling voor door de ECB uitgegeven schuldbewijzen		–	–
9.2 Nettoverplichtingen uit hoofde van de toedeling van eurobankbiljetten binnen het Eurosysteem		–	–
9.3 Overige verplichtingen binnen het Eurosysteem (netto)		86 357 768	66 198 276
10. Overige passiva	19	568 036	665 831
10.1 Herwaarderingsverschillen op instrumenten buiten de balans		24 608	–
10.2 Overlopende rekeningen		23 892	15 396
10.3 Diversen		519 536	650 435
11. Voorzieningen	20	–	–
11.1 Voor toekomstige wisselkoersverliezen		–	–
11.2 Voor nieuwbouw		–	–
11.3 Voor diverse risico's		–	–
11.4 Inzake monetairbeleidstransacties		–	–
12. Herwaarderingsrekeningen	21	12 018 744	11 381 836
13. Kapitaal, reservefonds en beschikbare reserve	22	7 226 355	6 907 813
13.1 Kapitaal		10 000	10 000
13.2 Reservefonds:			
Statutaire reserve		1 168 694	1 168 694
Buitengewone reserve		1 153 603	1 153 603
Afschrijvingsrekeningen voor materiële en immateriële vaste activa		316 750	328 680
13.3 Beschikbare reserve		4 577 308	4 246 836
14. Winst van het boekjaar	23	355 391	660 944
Totaal passiva		359 399 897	298 594 381

3.2.2 Resultatenrekening

(eindeperiodegegevens, in € duizend)

		Zie toelichting onder	2021	2020
1.	Nettorentebaten	24	1 229 612	1 174 757
1.1	Rentebaten [1]		2 133 819	1 714 322
1.2	Rentelasten [1, 2]		–904 207	–539 565
2.	Nettobaten uit financiële transacties, afwaarderingen en voorzieningen	25	77 065	103 866
2.1	Gerealiseerde winsten/verliezen uit financiële transacties [1, 2]		107 639	111 813
2.2	Afwaarderingen van financiële activa en posities [2]		–30 574	–7 947
2.3	Overdracht naar/uit voorzieningen		–	–
3.	Nettobaten/-lasten uit provisies en commissies	26	592	2 446
3.1	Provisie- en commissiebaten		11 435	10 713
3.2	Provisie- en commissielasten		–10 843	–8 267
4.	Inkomsten uit gewone aandelen en deelnemingen [1]	27	65 432	79 958
5.	Nettoresultaat van pooling van monetaire inkomsten	28	–705 627	–325 693
6.	Overige baten [1]	29	195 667	171 805
7.	Personeelskosten	30	–301 037	–300 155
8.	Beheerskosten [1]	31	–94 594	–90 194
9.	Afschrijvingen op (im)materiële vaste activa	32	–16 024	–18 004
10.	Productiekosten bankbiljetten	33	–12 682	–13 563
11.	Overige kosten	34	–	–
12.	Vennootschapsbelasting	35	–83 013	–124 279
Winst over het boekjaar			355 391	660 944

1	Waarvan opbrengsten van de statutaire beleggingen en gelijkgesteld:			
1.1	Rentebaten		98 585	111 302
1.2	Rentelasten		229	60
2.1	Gerealiseerde winsten/verliezen uit financiële transacties		108	–
4.	Inkomsten uit gewone aandelen en deelnemingen		31 343	–
6.	Overige baten: Opbrengst van de verkoop van gebouwen		19 334	–
8.	Beheerskosten: Kosten verbonden aan de verkoop van gebouwen waarvan 37 in voorgaande jaren		–559	–
	Onroerende vervangingsinvesteringen (niet opgenomen in resultatenrekening)		–671	
Totaal			148 369	111 362

2	Waarvan verschuldigd aan (–) / door (+) de Staat:			
1.2	Rentelasten		–27 820	–30 809
2.1	Gerealiseerde winsten/verliezen uit financiële transacties		16 191	14 143
2.2	Afwaarderingen van financiële activa en posities		–	779
Totaal			–11 629	–15 887

3.2.3 Winstverdeling

(in € duizend)

	Zie toelichting onder	2021	2020
Winst van het boekjaar	36	355 391	660 944
De jaarlijkse winsten worden op de volgende wijze verdeeld, overeenkomstig artikel 32 van de organieke wet:			
1. Een eerste dividend van 6 % van het kapitaal wordt toegekend aan de aandeelhouders		600	600
2. Van het excedent wordt een bedrag voorgesteld door het Directiecomité en vastgesteld door de Regentenraad, in alle onafhankelijkheid, toegekend aan het reservefonds of aan de beschikbare reserve		177 695	330 472
3. Van het tweede overschot wordt aan de aandeelhouders een tweede dividend toegekend, vastgesteld door de Regentenraad, ten belope van minimaal 50 % van de netto-opbrengst van de activa die de tegenpost vormen van het reservefonds en de beschikbare reserve		54 616	41 708
4. Het saldo wordt toegekend aan de Staat; het is vrijgesteld van vennootschapsbelasting		122 480	288 164

3.2.4 Dividend per aandeel

(in €)

	2021	2020
Brutodividend	138,04	105,77
Roerende voorheffing	41,41	31,73
Nettodividend	96,63	74,04

Het dividend is betaalbaar de vierde bankwerkdag na de algemene vergadering.

3.2.5 Posten buiten balanstelling

(eindeperiodegegevens, in € duizend)

	Zie toelichting onder	2021	2020
Termijntransacties in vreemde valuta en in euro	**37**		
Termijnvorderingen		7 097 849	6 225 103
Termijnverplichtingen		7 135 291	6 144 334
Termijntransacties op rentetarieven en op vastrentende effecten	**38**	**93 855**	**1 571 999**
Verbintenissen die kunnen aanleiding geven tot een kredietrisico	**39**		
Verbintenissen tegenover internationale instellingen		15 474 880	15 935 247
Verbintenissen tegenover andere instellingen		1 461 767	1 443 539
Aan de instelling toevertrouwde waarden en vorderingen	**40**		
Ter inning		–	–
Tegoeden beheerd voor rekening van de Schatkist		201 579	174 183
Tegoeden beheerd voor rekening van de ECB		1 963 142	1 781 402
In open bewaarneming		950 294 663	914 609 774
Nog te storten kapitaal op aandelen	**41**	**254 422**	**265 884**

3.2.6 Sociale balans

1. Staat van de tewerkgestelde personen

A. Werknemers waarvoor de onderneming een DIMONA-verklaring heeft ingediend of die zijn ingeschreven in het algemeen personeelsregister

	Totaal	Mannen	Vrouwen
1. Tijdens het boekjaar			
a. Gemiddeld aantal werknemers			
Voltijds	1 740,60	1 188,10	552,50
Deeltijds	405,30	112,90	292,40
Totaal in voltijdse equivalenten (VTE)	2 034,46	1 272,10	762,36
b. Aantal daadwerkelijk gepresteerde uren			
Voltijds	2 433 104,30	1 675 274,20	757 830,10
Deeltijds	381 494,30	116 976,70	264 517,60
Totaal	2 814 598,60	1 792 250,90	1 022 347,70
c. Personeelskosten (in €)			
Voltijds	247 688 750,43	177 916 987,55	69 771 762,89
Deeltijds	34 770 794,03	10 705 906,60	24 064 887,43
Totaal	282 459 544,46	188 622 894,15	93 836 650,31
d. Bedrag van de voordelen bovenop het loon	3 086 432,50	2 061 080,40	1 025 352,10
2. Tijdens het vorige boekjaar			
Gemiddeld aantal werknemers in VTE	2 114,96	1 332,20	782,66
Aantal daadwerkelijk gepresteerde uren	2 852 226,20	1 828 925,70	1 023 300,50
Personeelskosten (in €)	281 374 354,65	189 706 788,43	91 667 566,22
Bedrag van de voordelen bovenop het loon (in €)	3 129 089,50	2 109 632,14	1 019 457,36

	Voltijds	Deeltijds	Totaal in voltijdse equivalenten
3. Op de afsluitingsdatum van het boekjaar			
a. Aantal werknemers	1 738	385	2 018,66
b. Volgens de aard van de arbeidsovereenkomst			
Overeenkomst voor een onbepaalde tijd	1 672	383	1 951,56
Overeenkomst voor een bepaalde tijd	66	2	67,10
Overeenkomst voor een duidelijk omschreven werk	–	–	–
Vervangingsovereenkomst	–	–	–
c. Volgens het geslacht en het studieniveau			
Mannen	1 178	109	1 259,90
Lager onderwijs	72	14	81,80
Secundair onderwijs	269	41	299,60
Hoger niet-universitair onderwijs	310	30	333,90
Universitair onderwijs	527	24	544,60
Vrouwen	560	276	758,76
Lager onderwijs	45	45	75,96
Secundair onderwijs	111	106	185,30
Hoger niet-universitair onderwijs	159	75	215,30
Universitair onderwijs	245	50	282,20
d. Volgens de beroepscategorie			
Directiepersoneel	18	0	18,00
Bedienden	1 720	385	2 000,66
Arbeiders	–	–	–
Andere	–	–	–

B. Uitzendkrachten en ter beschikking van de onderneming gestelde personen

	Uitzendkrachten	Ter beschikking van de onderneming gestelde personen
Tijdens het boekjaar		
Gemiddeld aantal tewerkgestelde personen	0,12	–
Aantal daadwerkelijk gepresteerde uren	226,65	–
Kosten voor de onderneming (in €)	9 566,44	–

2. Tabel van het personeelsverloop tijdens het boekjaar

A. Ingetreden

	Voltijds	Deeltijds	Totaal in voltijdse equivalenten
a. Aantal werknemers waarvoor de onderneming tijdens het boekjaar een DIMONA-verklaring heeft ingediend of die tijdens het boekjaar werden ingeschreven in het algemeen personeelsregister	127	5	130,20
b. Volgens de aard van de arbeidsovereenkomst			
Overeenkomst voor een onbepaalde tijd	81	2	82,60
Overeenkomst voor een bepaalde tijd	46	3	47,60
Overeenkomst voor een duidelijk omschreven werk	–	–	–
Vervangingsovereenkomst	–	–	–

B. Uitgetreden

	Voltijds	Deeltijds	Totaal in voltijdse equivalenten
a. Aantal werknemers met een in de DIMONA-verklaring aangegeven of een in het algemeen personeelsregister opgetekende datum waarop hun overeenkomst tijdens het boekjaar een einde nam	158	55	196,20
b. Volgens de aard van de arbeidsovereenkomst			
Overeenkomst voor een onbepaalde tijd	103	49	137,60
Overeenkomst voor een bepaalde tijd	55	6	58,60
Overeenkomst voor een duidelijk omschreven werk	–	–	–
Vervangingsovereenkomst	–	–	–
c. Volgens de reden van beëindiging van de overeenkomst			
Pensioen	84	48	118,10
Werkloosheid met bedrijfstoeslag	–	–	–
Afdanking	4	0	4,00
Andere reden	70	7	74,10
waarvan: het aantal werknemers dat als zelfstandige ten minste op halftijdse basis diensten blijft verlenen aan de onderneming	–	–	–

3. Inlichtingen over de opleidingen voor de werknemers tijdens het boekjaar

	Mannen	Vrouwen
1. Totaal van de formele voortgezette beroepsopleidingsinitiatieven ten laste van de werkgever		
Aantal betrokken werknemers	849	571
Aantal gevolgde opleidingsuren	19 969	16 700
Nettokosten voor de onderneming	3 516 316	2 940 592
waarvan :		
Brutokosten rechtstreeks verbonden met de opleiding	3 516 316	2 940 592
Betaalde bijdragen en stortingen aan collectieve fondsen	–	–
Ontvangen tegemoetkomingen (in mindering)	–	–
2. Totaal van de minder formele en informele voortgezette beroepsopleidingsinitiatieven ten laste van de werkgever		
Aantal betrokken werknemers	1 131	691
Aantal gevolgde opleidingsuren	22 997	13 147
Nettokosten voor de onderneming	2 307 947	1 319 417
3. Totaal van de initiële beroepsopleidingsinitiatieven ten laste van de werkgever		
Aantal betrokken werknemers	–	–
Aantal gevolgde opleidingsuren	–	–
Nettokosten voor de onderneming	–	–

3.2.7 Toelichting bij de jaarrekening

3.2.7.1 Juridisch kader

De jaarrekening wordt opgesteld overeenkomstig artikel 33 van de wet van 22 februari 1998 tot vaststelling van het organiek statuut van de Nationale Bank van België. Dit artikel bepaalt dat:

'De rekeningen en, in voorkomend geval, de geconsolideerde rekeningen van de Bank worden opgemaakt:

1° overeenkomstig deze wet en de bindende regels vastgesteld met toepassing van artikel 26.4 van het Protocol betreffende de statuten van het Europees Stelsel van Centrale Banken en van de Europese Centrale Bank;

2° voor het overige, overeenkomstig de regels vastgesteld door de Regentenraad.

De artikelen 2 tot 4, 6 tot 9 en 16 van de wet van 17 juli 1975 betreffende de boekhouding van de ondernemingen en de besluiten genomen ter uitvoering ervan zijn van toepassing op de Bank met uitzondering van de besluiten genomen ter uitvoering van de artikelen 4, zesde lid, en 9, § 2.'

Overeenkomstig de artikelen 11 en 12 van de wet van 17 juli 2013 houdende invoeging van Boek III 'Vrijheid van vestiging, dienstverlening en algemene verplichtingen van de ondernemingen', in het Wetboek van economisch recht en houdende invoeging van de definities eigen aan boek III en van de rechtshandhavingsbepalingen eigen aan boek III, in boeken I en XV van het Wetboek van economisch recht, dient deze bepaling te worden gelezen als volgt: *'De artikelen III.82 tot III.84, III.86 tot III.89 en XV.75 van het Wetboek van economisch recht en de besluiten genomen ter uitvoering ervan zijn van toepassing op de Bank met uitzondering van de besluiten genomen ter uitvoering van de artikelen III.84, zevende lid, en III.89, § 2.'*

De bindende regels waarvan sprake is in artikel 33, 1°, zijn omschreven in het richtsnoer van de ECB van 3 november 2016 betreffende het juridische kader ten behoeve van de financiële administratie en verslaglegging in het ESCB (herschikking) (ECB/2016/34), PB L347 van 20 december 2016, zoals gewijzigd door het richtsnoer van 28 november 2019 (ECB/2019/34), PB L332 van 23 december 2019 en door het richtsnoer van 11 november 2021 (ECB/2021/51), PB L419 van 24 november 2021.

Overeenkomstig artikel 20, § 4 van de organieke wet keurt de Regentenraad de begroting der uitgaven alsook de jaarrekeningen goed, die worden voorgelegd door het Directiecomité. Hij regelt definitief de verdeling der winsten die door het Directiecomité wordt voorgesteld.

De jaarrekening van het verslagjaar werd opgesteld in overeenstemming met bovenvermeld artikel 33 en volgens het formaat en de boekhoudkundige regels die de Regentenraad op 8 december 2021 heeft goedgekeurd. De boekhoudkundige regels zijn gelijk aan die van het voorgaande boekjaar.

De jaarrekening is opgemaakt in duizenden euro's, behalve waar anders vermeld.

3.2.7.2 Boekhoudkundige principes en waarderingsregels

I. VERPLICHTE BOEKHOUDKUNDIGE REGELS MET TOEPASSING VAN DE ESCB/ECB-STATUTEN

De rekeningen, opgesteld op basis van de historische kostprijs, worden aangepast om rekening te houden met de waardering tegen marktprijs van de verhandelbare waardepapieren – met uitzondering van de portefeuille statutaire beleggingen, de portefeuilles van tot de vervaldag aangehouden waardepapieren en deze aangehouden voor doeleinden van monetair beleid –, van het goud en van alle bestanddelen luidende in vreemde valuta, en dit zowel in als buiten de balans.

De contante en termijntransacties in vreemde valuta worden buiten de balans geboekt op de dag waarop ze worden aangegaan en in de balans op de vereffeningsdatum.

1. Activa en passiva luidende in goud en in deviezen

De officiële goud- en deviezenreserves van de Belgische Staat, die in de balans zijn opgenomen, worden aangehouden en beheerd door de Bank. Activa en passiva

luidende in goud en in deviezen worden omgerekend in euro tegen de wisselkoers op balansdatum.

De herwaardering van deviezen geschiedt per valuta en betreft zowel de bestanddelen van de balans als die buiten balanstelling.

De herwaardering van waardepapieren tegen marktprijs geschiedt apart van de valutakoersherwaardering.

2. Waardepapieren

De verhandelbare vastrentende waardepapieren (met uitzondering van deze van de statutaire portefeuille, van de tot de vervaldag aangehouden waardepapieren (*HTM*) en van de voor monetair beleid aangehouden waardepapieren) worden gewaardeerd tegen de marktprijs op balansdatum (*MTM*). De prijsherwaardering vindt voor waardepapieren lijn per lijn plaats.

De portefeuilles van tot de vervaldag aangehouden waardepapieren (*HTM*) bestaan uitsluitend uit verhandelbare effecten met een vaste of bepaalbare rente en een vaste looptijd, die de Bank uitdrukkelijk wil behouden tot de vervaldag. Deze waardepapieren worden behandeld als een aparte portefeuille en gewaardeerd tegen de afgeschreven aankoopprijs.

De waardepapieren aangehouden voor doeleinden van monetair beleid worden behandeld als afzonderlijke portefeuilles en worden gewaardeerd tegen de afgeschreven aankoopprijs.

De waardepapieren gewaardeerd tegen de afgeschreven aankoopprijs kunnen een waardevermindering (*impairment*) ondergaan.

De verhandelbare beleggingsfondsen worden gewaardeerd tegen de marktprijs op de balansdatum. De revaluatie van deze fondsen wordt uitgevoerd op nettobasis, en niet op de onderliggende activa, indien ze voldoen aan bepaalde criteria[1], zonder compensatie tussen de verschillende beleggingsfondsen.

3. *(Reverse) repurchase agreements*

Een *repurchase agreement* is een verkoop van waardepapieren waarbij de cedent zich uitdrukkelijk verbindt tot de terugkoop en de cessionaris tot de retrocessie van die effecten tegen een overeengekomen prijs en op een afgesproken datum.

De cedent boekt, op de passiefzijde van de balans, het bedrag van de ontvangen liquiditeiten als een schuld aan de cessionaris en waardeert de overgedragen waardepapieren overeenkomstig de boekhoudregels die van toepassing zijn op de effectenportefeuille waarvan ze blijven deel uitmaken.

De cessionaris, van zijn kant, boekt op de actiefzijde van zijn balans een vordering op de cedent die overeenstemt met het bestede bedrag, terwijl de verworven waardepapieren niet worden opgenomen in de balans, maar buiten de balans.

De Bank beschouwt de voornoemde transacties als *repurchase agreements* of *reverse repurchase agreements* naargelang zij optreedt als cedent of cessionaris van de waardepapieren.

Repurchase agreements en *reverse repurchase agreements* luidende in deviezen, hebben geen invloed op de desbetreffende deviezenpositie.

4. Deelneming in het kapitaal van de ECB

Krachtens artikel 28 van de statuten van het ESCB en de ECB kunnen enkel de nationale centrale banken (NCB's) van het ESCB inschrijven op het kapitaal van de ECB. De inschrijvingen geschieden volgens de overeenkomstig artikel 29 van de ESCB-statuten vastgestelde sleutel.

5. Bankbiljetten in omloop

De ECB en de NCB's van de landen waar de euro werd ingevoerd, die samen het Eurosysteem vormen, geven eurobankbiljetten uit[2]. De totale waarde van de eurobankbiljetten in omloop wordt toegedeeld op de laatste

1 Die criteria zijn gedefinieerd in artikel 11a van het ECB-richtsnoer van 3 november 2016, zoals gewijzigd door het richtsnoer van 28 november 2019 (ECB/2019/34), PB L332 van 23 december 2019 en door het richtsnoer van 11 november 2021 (ECB/2021/51), PB L419 van 24 november 2021.

2 Besluit van de ECB van 13 december 2010 betreffende de uitgifte van eurobankbiljetten (herschikking) (ECB/2010/29, PB L35 van 9 februari 2011) zoals gewijzigd door het besluit van 27 november 2014 (ECB/2014/49, PB L50 van 21 februari 2015) en door het besluit van 22 januari 2020 (ECB/2020/7, PB L27 van 1 februari 2020).

werkdag van elke maand, in overeenstemming met de verdeelsleutel voor de toedeling van bankbiljetten.

Van de totale waarde van de biljetten in omloop is een aandeel van 8 % toegewezen aan de ECB, terwijl de overblijvende 92 % is toegewezen aan de NCB's naar rato van hun gestorte aandeel in de kapitaalsleutel van de ECB. Het aandeel bankbiljetten dat zo aan elke NCB is toegedeeld, wordt vermeld onder de passiefpost "Bankbiljetten in omloop" van haar balans.

Het verschil tussen de waarde van de eurobankbiljetten die aan elke NCB worden toegedeeld naar rato van de desbetreffende verdeelsleutel en de waarde van de eurobankbiljetten die door elke NCB daadwerkelijk in omloop worden gebracht, geeft aanleiding tot saldi binnen het Eurosysteem. Deze vorderingen of verplichtingen, die rentedragend zijn, worden vermeld onder de subposten 'Nettovorderingen of -verplichtingen uit hoofde van de toedeling van eurobankbiljetten binnen het Eurosysteem' in de subpost 8.3 op de actiefzijde of de subpost 9.2 op de passiefzijde.

6. Resultaatbepaling

6.1 Voor de resultaatbepaling gelden de volgende regels:

- baten en lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarin ze verworven of verschuldigd zijn;
- gerealiseerde winsten en verliezen worden in de resultatenrekening opgenomen;
- aan het einde van het jaar worden de vastgestelde positieve herwaarderingsverschillen (op effecten en externe reserves) niet geboekt als resultaten, maar worden ze opgenomen in de herwaarderingsrekeningen op de passiefzijde van de balans;
- de negatieve herwaarderingsverschillen worden eerst afgetrokken van de overeenkomstige herwaarderingsrekening, waarna het eventuele saldo ten laste van het resultaat wordt gebracht;
- er is geen compensatie tussen ten laste van het resultaat gebrachte verliezen en de mogelijke in de daaropvolgende jaren geregistreerde positieve herwaarderingsverschillen en ook niet tussen de negatieve herwaarderingsverschillen op een waardepapier, valuta of activum in goud en de positieve herwaarderingsverschillen op andere waardepapieren, valuta of activa in goud;
- voor goud wordt geen enkel onderscheid gemaakt tussen de herwaarderingsverschillen op de goudprijs en die op de valuta waarin die prijs is uitgedrukt;
- om de aanschaffingsprijs van de verkochte waardepapieren of deviezen te berekenen, wordt de gemiddelde-kostprijsmethode op dagelijkse basis gebruikt; indien aan het einde van het jaar negatieve herwaarderingsverschillen ten laste van de resultatenrekening worden gebracht, wordt de gemiddelde kostprijs van het desbetreffende activum (goud, valuta of waardepapier) teruggebracht tot het niveau van de marktkoers of de marktprijs.

6.2 Het agio of disagio op waardepapieren, voortvloeiend uit het verschil tussen de gemiddelde aanschaffingsprijs en de terugbetalingsprijs, wordt gelijkgesteld met een renteresultaat en afgeschreven over de resterende looptijd van de desbetreffende effectenlijn.

6.3 De lopende maar niet-vervallen renten, die de deviezenposities beïnvloeden, worden dagelijks geboekt en omgerekend tegen de koers op de boekingsdatum.

6.4 De monetaire inkomsten van elke NCB van het Eurosysteem worden bepaald door de feitelijke jaarinkomsten te berekenen van de te oormerken activa die worden aangehouden als tegenpost voor hun referentiepassiva. Deze passiva omvatten de volgende posten:

- de bankbiljetten in omloop;
- de verplichtingen aan kredietinstellingen van het eurogebied in verband met monetair-beleidstransacties, luidende in euro;
- de nettoverplichtingen binnen het Eurosysteem afkomstig van TARGET2-transacties;
- de nettoverplichtingen binnen het Eurosysteem in verband met de toedeling van eurobankbiljetten binnen het Eurosysteem;
- de verlopen rente op de passiva voor monetaire politiek waarvan de inningsperiode gelijk is aan één of meer dan één jaar.

Alle renteresultaten op verplichtingen zijn inbegrepen in de referentiebasis van de monetaire inkomsten van elke NCB.

De te oormerken activa omvatten de volgende posten:

- de kredietverlening aan kredietinstellingen van het eurogebied i.v.m. monetairbeleidstransacties, luidende in euro;
- de vorderingen binnen het Eurosysteem uit hoofde van de externe reserves die werden overgedragen aan de ECB;
- de nettovorderingen binnen het Eurosysteem die voortvloeien uit de TARGET2-transacties;
- de nettovorderingen binnen het Eurosysteem die verband houden met de verdeling van de eurobankbiljetten in het Eurosysteem;
- de waardepapieren in euro die voor doeleinden van monetair beleid worden aangehouden;
- een beperkt bedrag van de tegoeden in goud van elke NCB, naar rato van haar verdeelsleutel voor het geplaatste kapitaal. Goud wordt geacht geen inkomsten op te leveren;
- de verlopen rente op de activa voor monetaire politiek waarvan de inningsperiode gelijk is aan één of meer dan één jaar;
- de verlopen rente op afgewaardeerde waardepapieren die voor doeleinden van monetair beleid worden aangehouden;
- de vorderingen op niet tot het Eurosysteem behorende centrale banken met betrekking tot liquiditeitsverstrekkende transacties.

Wanneer de waarde van de te oormerken activa van een NCB hoger of lager is dan die van haar referentiepassiva, wordt het verschil gecompenseerd door hierop de laatste marginale rentevoet van de basisherfinancieringstransacties van het Eurosysteem toe te passen[1].

6.5 De inkomsten van de ECB die afkomstig zijn van het aandeel van 8 % aan eurobankbiljetten dat haar is toegewezen en de inkomsten uit de portefeuilles van het monetair beleid (SMP, CBPP3, ABSPP, PSPP en PEPP) zijn integraal verschuldigd aan de NCB's tijdens hetzelfde boekjaar waarin ze worden gegenereerd. De ECB verdeelt deze inkomsten onder de NCB's in januari van het volgende boekjaar. Die inkomsten worden volledig verdeeld, voor zover zij de nettowinst van de ECB niet overschrijden.

Bovendien kan de Raad van Bestuur, vóór het einde van het boekjaar, besluiten over het principe om die inkomsten geheel of gedeeltelijk over te dragen naar een voorziening voor wisselkoers-, rente-, krediet- en goudprijsrisico's[2].

7. Instrumenten buiten de balans

Termijntransacties in deviezen, het termijnluik van deviezenswaps en andere deviezeninstrumenten die een omwisseling van een bepaalde valuta tegen een andere valuta op een toekomstige datum inhouden, worden opgenomen in de netto deviezenpositie voor het berekenen van de gemiddelde kostprijs en van de wisselkoerswinsten en -verliezen.

Voor de deviezenswaps wordt de termijnpositie tegelijk met de contantpositie geherwaardeerd. Aangezien de contant- en de termijnbedragen in deviezen worden omgerekend tegen dezelfde wisselkoers in euro, hebben ze geen invloed op de post 'Herwaarderingsrekeningen' op de passiefzijde.

De renteswaps en de *futures* worden lijn per lijn geherwaardeerd en in de posten buiten balanstelling geboekt.

Voor de *futures* worden de dagelijkse margestortingen in de resultatenrekening opgenomen en beïnvloeden ze de deviezenpositie.

Winsten en verliezen, voortvloeiend uit instrumenten buiten de balans, worden vastgesteld en verwerkt zoals die van instrumenten op de balans.

8. Gebeurtenissen na balansdatum

Activa en passiva worden aangepast in het licht van de informatie die wordt verkregen tussen de balansdatum en de datum waarop de jaarrekening door het Directiecomité van de Bank wordt vastgesteld, zodra

1 Besluit van de ECB van 3 november 2016 inzake de toedeling van monetaire inkomsten van de NCB's van lidstaten die de euro als munt hebben (herschikking) (ECB/2016/36, PB L347 van 20 december 2016) zoals gewijzigd door het besluit van 12 november 2020 (ECB/2020/55, PB L390 van 20 november 2020).

2 Besluit van de ECB van 15 december 2014 inzake de tussentijdse verdeling van de inkomsten van de ECB (herschikking) (ECB/2014/57, PB L53 van 25 februari 2015) zoals gewijzigd door het besluit van 2 juli 2015 (ECB/2015/25, PB L193 van 21 juli 2015) en door het besluit van 12 november 2020 (ECB/2020/56, PB L390 van 20 november 2020).

die informatie een significante invloed heeft op de activa en passiva van de balans bij de afsluiting van de rekening.

II. REGELS MET TOEPASSING VAN DE ORGANIEKE WET, EN VAN WETTEN, STATUTEN EN OVEREENKOMSTEN

1. Goud en goudvorderingen

De naar aanleiding van de arbitrage van activa in goud tegen andere externe reservebestanddelen gerealiseerde meerwaarden worden, overeenkomstig artikel 30 van de organieke wet en artikel 54 van de statuten, op een bijzondere onbeschikbare reserverekening geboekt. Die rekening is opgenomen in de subpost 10.3, 'Diversen' op de passiefzijde.

2. Verrichtingen van het IMF

Krachtens artikel 1 van de overeenkomst van 14 januari 1999 tussen de Belgische Staat en de Bank, die de regels bepaalt voor de toepassing van artikel 9 van de organieke wet, neemt de Bank de rechten die de Staat als lid van het IMF bezit, in haar boeken op als eigen tegoeden. Artikel 9, lid 2, van de voornoemde organieke wet bepaalt bovendien dat de Staat de Bank waarborgt tegen ieder verlies en de terugbetaling waarborgt van ieder krediet dat de Bank in het kader van deze verrichtingen verleend heeft.

3. Verstrekte kredieten en andere verrichtingen in het kader van de financiële stabiliteit

Krachtens artikel 9, lid 2, van de organieke wet waarborgde de Staat de terugbetaling van ieder krediet dat de Bank verleent in het kader van haar bijdrage tot de stabiliteit van het financiële stelsel; de Staat waarborgde de Bank ook tegen elk verlies veroorzaakt door alle in dit verband noodzakelijke verrichtingen.

Aangezien dergelijke automatische staatswaarborg volgens de Europese Commissie betekent dat noodliquiditeitsmaatregelen als staatssteun moeten worden beschouwd, hetgeen de uitvoering door de Bank van haar opdracht als kredietverstrekker in laatste instantie zou kunnen belemmeren, werd deze bepaling opgeheven[1]. Bij een plotse crisis op de financiële markten of een ernstige dreiging van een systeemcrisis zou de Koning, na advies van de Bank, nog steeds aan de Bank een ad-hocwaarborg kunnen verlenen bij een in Ministerraad overlegd koninklijk besluit op grond van artikel 36/24, § 1, 2° van de organieke wet.

4. Rekening-courant van de Schatkist

Krachtens een overeenkomst van 20 september 2019, wordt het creditsaldo van de rekening-courant van de Schatkist bij het afsluiten van TARGET2 vergoed tegen de EONIA-rente *(Euro Overnight Index Average rate)* ten belope van maximaal € 150 miljoen.

5. Kapitaal, reservefonds en beschikbare reserve

5.1 Kapitaal

Krachtens artikel 4 van de organieke wet is het maatschappelijk kapitaal, ten belope van € 10 miljoen, vertegenwoordigd door 400 000 aandelen zonder nominale waarde. Het maatschappelijk kapitaal is volgestort.

De Belgische Staat heeft ingetekend op 200 000 nominatieve en onoverdraagbare aandelen, dat is 50 % van de totale stemrechten.

5.2 Reservefonds

Het reservefonds, waarvan sprake in artikel 31 van de organieke wet, omvat de statutaire reserve, de buitengewone reserve en de afschrijvingsrekeningen.

Het is bestemd:
1° tot het herstel van de verliezen op het maatschappelijk kapitaal;
2° tot aanvulling van de jaarlijkse winsten, tot beloop van een dividend van 6 % van het kapitaal.

Bij het verstrijken van het emissierecht van de Bank valt een vijfde van het reservefonds de Staat

1 Wet van 18 december 2016 tot regeling van de erkenning en de afbakening van *crowdfunding* en houdende diverse bepalingen inzake financiën (artikel 76), Belgisch Staatsblad van 20 december 2016.

prioriteitshalve ten deel. De overige vier vijfden worden onder al de aandeelhouders verdeeld [1].

5.3 Beschikbare reserve

De beschikbare reserve, waarvan sprake in artikel 32 van de organieke wet, kan bij besluit van de Regentenraad worden aangewend om verliezen aan te zuiveren of het dividend uit te betalen.

6. Resultaatbepaling

6.1 Opbrengsten die volledig aan de Staat toekomen

Op grond van artikel 30 van de organieke wet wordt aan de Staat de netto-opbrengst toegekend van de activa die de tegenpost vormen van de door de Bank gerealiseerde meerwaarde naar aanleiding van arbitrages van activa in goud tegen andere externe reservebestanddelen, welke meerwaarde op een bijzondere onbeschikbare reserverekening wordt geboekt. De regels voor de toepassing van die bepalingen zijn vastgelegd in een overeenkomst van 30 juni 2005 tussen de Staat en de Bank, die op 5 augustus 2005 in het Belgisch Staatsblad is verschenen, en in zijn aanhangsel van 10 juli 2009 (gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 17 juli 2009).

Daarnaast stort de Bank, krachtens de wet van 2 januari 1991 betreffende de markt van de effecten van de overheidsschuld en het monetairbeleidsinstrumentarium, jaarlijks een bedrag van € 24,4 miljoen in de Schatkist als compensatie voor de meeruitgaven die voor de Staat voortvloeien uit de conversie, in 1991, van de geconsolideerde schuld tegenover de Bank in vrij verhandelbare effecten.

6.2 Wisselkoersresultaten toekomend aan de Staat

Krachtens artikel 9 van de organieke wet worden de akkoorden of verrichtingen van internationale monetaire samenwerking, die de Bank uitvoert voor rekening van of met de uitdrukkelijke instemming van de Staat, gedekt door de staatswaarborg. De op die transacties gerealiseerde wisselkoerswinsten en -verliezen worden toegewezen aan de Staat.

Ingevolge artikel 37 van de organieke wet worden aan de Staat de meerwaarden gestort die bij de verkoop van goud aan de Koninklijke Munt van België werden gerealiseerd. De overdrachten van goud aan deze instelling, met het oog op de uitgifte door de Staat van verzamelaars- of herdenkingsmunten, mogen niet meer bedragen dan 2,75 % van het gewicht in goud dat op 1 januari 1987 in de activa van de Bank voorkwam.

7. Winstverdeling

Krachtens artikel 32 van de organieke wet worden de jaarlijkse winsten op volgende wijze verdeeld:

1. een eerste dividend van 6 % van het kapitaal wordt aan de aandeelhouders toegekend;
2. van het excedent wordt een door het Directiecomité voorgesteld en door de Regentenraad vastgesteld bedrag, in alle onafhankelijkheid, toegekend aan het reservefonds of aan de beschikbare reserve;
3. van het tweede overschot wordt aan de aandeelhouders een tweede, door de Regentenraad vastgesteld dividend toegekend, dat minimaal 50 % beloopt van de netto-opbrengst van de activa die de tegenpost vormen van het reservefonds en de beschikbare reserve;
4. het saldo wordt toegekend aan de Staat; het is vrijgesteld van vennootschapsbelasting.

III. DOOR DE REGENTENRAAD VASTGESTELDE BOEKHOUDKUNDIGE REGELS

1. Deelnemingen in de portefeuille statutaire beleggingen

De deelnemingen die de Bank aanhoudt in de vorm van aandelen die het kapitaal vertegenwoordigen van verschillende instellingen, zijn in de balans opgenomen tegen hun aanschaffingsprijs, zoals aanbevolen door het voornoemde richtsnoer van de ECB.

1 Krachtens artikel 141, § 9 van de wet van 2 augustus 2002 betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten, wordt artikel 31, tweede lid, van de wet van 22 februari 1998 tot vaststelling van het organiek statuut van de Nationale Bank van België, uitgelegd in die zin dat het emissierecht waarvan daarin sprake is, het emissierecht omvat dat de Bank mag uitoefenen krachtens artikel 106(1) van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap (artikel 128(1) van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie).

2. Verhandelbare vastrentende waardepapieren in de portefeuille statutaire beleggingen

Dergelijke waardepapieren worden behandeld als een aparte portefeuille en worden gewaardeerd tegen de op basis van het actuariële rendement afgeschreven aankoopprijs, zoals aanbevolen door het voornoemde richtsnoer van de ECB.

3. Plafond van de portefeuille statutaire beleggingen

Het plafond van de statutaire beleggingen wordt jaarlijks vastgesteld bij de definitieve winstverdeling. Het is gelijk aan de som van de volgende elementen:

- het kapitaal;
- het reservefonds (statutaire reserve, buitengewone reserve en afschrijvingsrekeningen);
- de beschikbare reserve;
- de toevoegingen aan de reserves.

De waardering van de statutaire beleggingen berust op de hierboven in punt 1 en 2 beschreven principes.

4. Overdracht van waardepapieren tussen verschillende portefeuilles

De overdracht van waardepapieren tussen portefeuilles die onder verschillende boekhoudkundige regels vallen, vindt plaats tegen de marktprijs.

5. Materiële en immateriële vaste activa

De gronden, gebouwen, uitrustingen, computerapparatuur en -programma's, de meubelen en het rollend materieel worden tegen hun aanschaffingsprijs geboekt.

Gebouwen in aanbouw worden opgenomen tegen de werkelijk bestede bedragen.

Voor de aankopen vanaf het boekjaar 2009 worden de materiële en immateriële vaste activa, inclusief bijkomende kosten, waarvan de gebruiksduur beperkt is in de tijd, afgeschreven volgens de fiscaal toegestane waarschijnlijke gebruiksduur.

Gebruiksduur van de voornaamste activa:

■ gronden	onbeperkt
■ gebouwen	34 jaar
■ vernieuwingen	10 jaar
■ meubelen	10 jaar
■ software	5 jaar
■ materieel	5 jaar
■ beveiligingswerken	3 jaar
■ hardware	3 jaar
■ verbeteringswerken aan gehuurde gebouwen	maximaal de duur van de huur

6. Voorraden

De voorraden bestemd voor de productie van bestellingen voor rekening van derden, de werken in uitvoering evenals de afgewerkte producten die eruit voortvloeien, worden tegen de aanschaffingsprijs van de grondstoffen gewaardeerd.

7. Vennootschapsbelasting

Krachtens artikel 32 van de organieke wet is het aan de Staat toegekende winstsaldo van het boekjaar, na winstverdeling en reservering, vrijgesteld van de vennootschapsbelasting. Voor de berekening van het gemiddelde belastingtarief, met andere woorden de verhouding tussen de verschuldigde belasting en de winst vóór belasting, wordt het aan de Staat toekomende aandeel in de winst afgetrokken van het resultaat van het boekjaar.

In de berekening van het gemiddelde belastingtarief wordt rekening gehouden met de belastingregulariseringen van de voorgaande boekjaren, ongeacht of ze positief dan wel negatief zijn.

8. Berekening van het tweede dividend

De netto-opbrengsten uit de activa zoals bepaald in artikel 32, lid 3 van de organieke wet, zijn gelijk aan de bruto-opbrengsten na aftrek van de daarop verschuldigde belasting, berekend tegen het in punt 7 hierboven bepaalde gemiddelde belastingtarief.

De bruto-opbrengst is gelijk aan de opbrengst van de statutaire beleggingen, met uitzondering van de

opbrengst die is gegenereerd door het kapitaal, dat wordt vergoed met het eerste dividend.

9. Posten buiten balanstelling

	Onderverdeling van de posten buiten balanstelling	Waarderingsregel
Verbintenissen die kunnen aanleiding geven tot een kredietrisico	Tegenover internationale instellingen	Nominale waarde, deviezen omgerekend tegen de marktkoers
	Tegenover andere instellingen	
Aan de instelling toevertrouwde waarden en vorderingen	Ter inning	Nominale waarde
	Tegoeden beheerd voor rekening van de Schatkist	Nominale waarde/kost, deviezen omgerekend tegen de marktkoers
	Tegoeden beheerd voor rekening van de ECB	
	In open bewaarneming	Nominaal bedrag, deviezen omgerekend tegen de marktkoers
Nog te storten kapitaal op aandelen		Nominaal bedrag, deviezen omgerekend tegen de marktkoers

3.2.7.3 Reserverings- en dividendbeleid

De regels van het reserverings- en dividendbeleid, vastgesteld door de Regentenraad ter uitvoering van artikel 32 van de organieke wet, luiden als volgt:

1. Het resultaat van het boekjaar is de eerste buffer voor het opvangen van verliezen. Een negatief resultaat van het boekjaar wordt eerst ten laste gelegd van de beschikbare reserve. Vervolgens wordt het, indien nodig, gedekt door het reservefonds.

   Een raming van de becijferbare risico's is het uitgangspunt voor de bepaling van het minimumbedrag van de reserves. Alle financiële risico's van de Bank worden ofwel berekend volgens de *value at risk*/*expected shortfall*-methodologie, waarvoor de Bank zeer voorzichtige parameters op het gebied van probabiliteit en tijdshorizon hanteert, ofwel volgens scenario's op lange termijn. Deze methodologieën worden ook door andere leden van het Eurosysteem toegepast.

   Zolang de periode van onconventionele monetaire maatregelen aanhoudt, wordt ieder jaar 50 % van de winst van het boekjaar aan het reservefonds of aan de beschikbare reserve toegevoegd.

   Voor ieder boekjaar wordt de raming van de risico's bijgewerkt. Op grond van deze raming kan de Regentenraad beslissen tot een ander winstreserveringspercentage.

   Bij de toetsing van de bestaande reserves aan het minimumbedrag wordt geen rekening gehouden met de afschrijvingsrekeningen, aangezien die niet kunnen worden aangewend tot herstel van verliezen of aanvulling van winsten.

   Gelet op het nagenoeg onbeschikbare karakter van het reservefonds en de verhouding van dit fonds tot het kapitaal, worden te reserveren winsten toegevoegd aan de beschikbare reserve.

   Indien het peil van de reserves als te hoog wordt beschouwd, kunnen terugnemingen gebeuren op de beschikbare reserve. Ze dienen uitzonderlijk te zijn en terdege gemotiveerd. Dergelijke terugnemingen kunnen enkel worden uitgekeerd als dividend.

2. Het aan de aandeelhouders uitgekeerde dividend bestaat uit een eerste dividend van 6 % van het kapitaal en een tweede dividend dat door de Regentenraad wordt vastgesteld conform artikel 32, 3°, van de organieke wet.

   Het eerste dividend van € 1,5 per aandeel (6 % van het kapitaal) wordt gegarandeerd door zowel de beschikbare reserve als het reservefonds.

   Het tweede dividend is door de Regentenraad vastgesteld op 50 % van de netto-opbrengst van de activa die de tegenpost vormen van de reserves ('de statutaire portefeuille').

   Onder netto-opbrengst dient verstaan het bedrag vermeld in de resultatenrekening ('opbrengsten van de statutaire beleggingen'), na aftrek van de opbrengsten overeenstemmend met het aandeel van het kapitaal en na aftrek van de vennootschapsbelasting aan het voor het boekjaar in kwestie effectief verschuldigde tarief (zie punt 3.2.7.2.III.8).

   Het tweede dividend wordt gegarandeerd door de beschikbare reserve, tenzij een terugneming op

de beschikbare reserve zou leiden tot een peil van de reserves dat ontoereikend is om de geschatte risico's te dekken. De financiële soliditeit en onafhankelijkheid van de Bank primeren.

3. Indien minder dan de helft van de netto-opbrengst van de statutaire portefeuille aan de reserves wordt toegevoegd, wordt de dotatie aan de reserves aangevuld tot ze 50 % van die netto-opbrengst bedraagt, voor zover het saldo van de winst na aftrek van een tweede dividend dat toelaat.

   Indien de Bank geen dotaties meer zou verrichten aan haar reserves, wordt, bij voldoende winst, het tweede dividend verhoogd tot de volledige netto-opbrengst (100 %) van de statutaire portefeuille.

   Het reserverings- en dividendbeleid garandeert aldus dat de netto-opbrengst van de statutaire portefeuille bij voldoende winst ofwel wordt gereserveerd, waardoor de berekeningsbasis van het tweede dividend aangroeit, ofwel als tweede dividend rechtstreeks wordt uitgekeerd aan de aandeelhouders. Het saldo dat aan de Staat wordt toegekend, bevat nooit enig deel van de netto-opbrengst van die portefeuille.

4. Netto-opbrengsten van de verkoop van onroerende goederen worden, voor de toepassing van het reserverings- en dividendbeleid, volledig gelijkgesteld met opbrengsten van de statutaire portefeuille. Onder netto-opbrengsten wordt verstaan de opbrengsten na aftrek van alle kosten (inclusief belastingen) en van eventuele vervangingsinvesteringen in onroerende goederen.

5. Billijkheid, transparantie en stabiliteit zijn kernelementen voor het reserverings- en dividendbeleid. Het is de uitdrukkelijke bedoeling om het hierboven uiteengezette beleid duurzaam toe te passen. Iedere aanpassing van het beleid zal terdege worden gemotiveerd en onmiddellijk worden bekendgemaakt.

3.2.7.4 Toelichting bij de balans

TOELICHTING 1. GOUD EN GOUDVORDERINGEN

Goudvoorraad
(eindeperiodegegevens)

	2021	2020
In ons fijn goud	7 311 154,9	7 311 154,9
In kg fijn goud	227 402,4	227 402,4
Tegen marktprijs (in € miljoen)	11 767,2	11 287,6

Op 31 december 2021 is nog 9 ton goud beschikbaar voor de uitgifte door de Staat van verzamelaars- of herdenkingsmunten.

Het grootste deel van het goud wordt bewaard in de Bank of England. Een veel kleiner deel bevindt zich bij de Bank voor Internationale Betalingen (BIB) en bij de Bank of Canada. Een zeer beperkte hoeveelheid ligt opgeslagen in de Nationale Bank van België.

Op balansdatum is het goud gewaardeerd op basis van de door de ECB meegedeelde prijs in euro per ons fijn goud.

Goudprijs
(eindeperiodegegevens, in €)

	2021	2020
Ons fijn goud	1 609,48	1 543,88
Kg fijn goud	51 746,07	49 637,02

TOELICHTING 2. VORDERINGEN OP NIET-INGEZETENEN VAN HET EUROGEBIED, LUIDENDE IN VREEMDE VALUTA

Koersen van de vreemde valuta
(eindeperiodegegevens, per €)

	2021	2020
SDR	0,8091	0,8485
USD	1,1326	1,2271
JPY	130,3800	126,4900
CNY	7,1947	8,0225
KRW	1 346,3800	1 336,0000

Deze post omvat twee subposten:

- de vorderingen op het Internationaal Monetair Fonds (IMF);
- de tegoeden aangehouden op rekening bij banken die niet tot het eurogebied behoren alsmede leningen aan niet-ingezetenen van het eurogebied, waardepapieren en andere door deze laatsten uitgegeven activa in vreemde valuta.

Nettoposities in SDR en USD

Nettopositie in SDR
(miljoenen)

	in SDR	in €
Balans		
Vorderingen	12 409,6	15 337,0
Verplichtingen	–10 467,7	–12 937,0
Prorata van interesten	0,2	0,2
Posten buiten balanstelling		
Nettoverplichtingen	–1 921,4	–2 374,7
Nettopositie	20,7	25,5

De positie in bijzondere trekkingsrechten (*Special Drawing Rights*, SDR) is door de Staat gewaarborgd. Teneinde het wisselkoersrisico te verkleinen, heeft de Bank termijntransacties gesloten, waardoor de nettopositie beperkt is tot SDR 20,7 miljoen.

Nettopositie in USD
(miljoenen)

	in USD	in €
Balans		
Vorderingen	10 139,3	8 952,2
Verplichtingen	–4 999,9	–4 414,5
Prorata van interesten	34,1	30,1
Posten buiten balanstelling		
Vorderingen	1 192,8	1 053,2
Verplichtingen	–4 174,5	–3 685,8
Prorata van interesten	–1,2	–1,1
Nettopositie	2 190,6	1 934,1

De nettopositie bedraagt USD 2,2 miljard. Het grootste deel van de in dollar belegde portefeuille is gefinancierd met deviezenswaps of *repurchase agreements*.

Vorderingen op het IMF

Vorderingen op het IMF
(eindeperiodegegevens, in € miljoen)

	2021	2020
Bijzondere trekkingsrechten	12 927,3	4 597,4
Deelneming in het IMF	1 955,5	1 772,6
Leningen aan het IMF	116,4	218,3
Leningen aan de PRGT	337,8	362,4
Totaal	15 337,0	6 950,7

Bijzondere trekkingsrechten

SDR's zijn reserveactiva die *ex nihilo* door het IMF zijn gecreëerd en door dit Fonds aan zijn leden worden toegewezen ter aanvulling van hun bestaande officiële reserves.

In augustus 2021 besloot het IMF, in het kader van de COVID-19-pandemie, een algemene toewijzing van SDR's te verrichten voor een totaalbedrag van USD 650 miljard. Het aan België toegewezen gedeelte bedraagt SDR 6 144,4 miljoen. De nettocumulatieve toewijzing aan België nam dus toe van SDR 4 323,3 miljoen tot SDR 10 467,7 miljoen.

De aan de leden van het IMF toegewezen SDR's kunnen worden gecedeerd tegen convertibele valuta op basis van vrij afgesloten overeenkomsten tussen lidstaten. Het akkoord tussen de Bank en het IMF, dat in 2021 werd herzien, bepaalt dat de SDR-tegoeden van de Bank tussen 65 en 135 % van de nettocumulatieve toewijzing moeten liggen.

Het tegoed op de rekening 'Bijzondere trekkingsrechten' bedraagt SDR 10 459,8 miljoen op 31 december 2021, tegen SDR 3 900,7 miljoen een jaar eerder. De nettoaanwending van het SDR-tegoed, het verschil tussen de SDR-toewijzing en de SDR-tegoeden, beloopt op balansdatum SDR 7,9 miljoen.

Deelneming in het IMF

Deze liquide vordering van België op het IMF wordt ook de positie in de reservetranche genoemd. Ze is gelijk aan het verschil tussen het quotum van België bij het IMF, namelijk SDR 6 410,7 miljoen, en de tegoeden van het IMF in euro bij de Bank. Het quotum bepaalt de stemrechten van België in het IMF.

De deelneming van België in het IMF kan te allen tijde worden aangesproken om convertibele valuta te krijgen ter financiering van een tekort op de betalingsbalans. Wijzigingen in de deelneming kunnen ook het gevolg zijn van een bijdrage van België aan de financiering van kredietverstrekkingen door het IMF aan lidstaten die met zo een tekort worden geconfronteerd, van terugbetalingen van dergelijke kredieten door deze landen, alsook van transacties in euro die het IMF voor eigen rekening uitvoert. De over die vordering vergoede rente wordt wekelijks aangepast. De positie in de reservetranche bedraagt op balansdatum SDR 1 582,3 miljoen, tegen SDR 1 504,0 miljoen een jaar eerder. Die stijging is toe te schrijven aan nettoleningen door lidstaten van het IMF.

Leningen aan het IMF

Deze vorderingen vertegenwoordigen de tegenwaarde van de leningen die de Bank in eigen naam aan het IMF heeft toegestaan en van de vorderingen van de Belgische Staat op het IMF in geval van een tenuitvoerlegging van de leningsovereenkomsten ter versterking van de werkmiddelen van het IMF, met name de Nieuwe leningsovereenkomsten. Op 31 december 2021 bedragen de vorderingen die de Bank uit hoofde van de Nieuwe leningsovereenkomsten heeft uitstaan SDR 94,2 miljoen, tegen SDR 185,2 miljoen een jaar eerder, als gevolg van de gedeeltelijke terugbetalingen door verschillende lidstaten van het IMF.

Leningen aan de PRGT

Onder deze subpost is de tegenwaarde opgenomen van de valuta's die de Bank heeft geleend aan het door het IMF beheerde Trustfonds 'Faciliteit voor armoedebestrijding en groei (*Poverty Reduction and Growth Trust*, PRGT)'. Deze kredietfaciliteit is bedoeld ter ondersteuning van de inspanningen die ontwikkelingslanden met laag inkomen leveren in het kader van structurele en macro-economische aanpassingsprogramma's. Het IMF wendt de aan deze Trust verschafte middelen aan om de hoofdsom te financieren van de leningen die in het kader van deze faciliteit aan ontwikkelingslanden worden verstrekt.

Krachtens de leningsovereenkomsten van 2012, 2017 en 2020 beschikt de PRGT bij de Bank over een kredietlijn van SDR 1 050 miljoen. De vorderingen die de Bank uit dien hoofde heeft uitstaan, bedragen op 31 december 2021 SDR 273,3 miljoen, tegen SDR 307,5 miljoen een jaar eerder, als gevolg van de terugbetalingen tijdens het boekjaar.

Tegoeden bij banken, beleggingen in waardepapieren, externe leningen en overige externe activa

Uitsplitsing naar soort belegging
(eindeperiodegegevens, in € miljoen)

	2021	2020
Zichtrekeningen	13,9	8,9
Termijndeposito's	152,8	89,6
Reverse repurchase agreements	151,3	123,8
Vastrentende waardepapieren	9 927,8	8 650,0
Totaal	**10 245,8**	**8 872,3**

Uitsplitsing naar vreemde valuta
(eindeperiodegegevens, in € miljoen)

	2021	2020
USD	8 891,9	7 542,6
JPY	1 021,3	1 028,9
CNY	235,7	203,0
KRW	96,2	97,2
Overige	0,7	0,6
Totaal	**10 245,8**	**8 872,3**

Uitsplitsing van de vastrentende waardepapieren in vreemde valuta naar hun resterende looptijd
(eindeperiodegegevens, in € miljoen)

	MTM		*HTM*	
	2021	2020	2021	2020
≤ 1 jaar	2 985,7	3 123,1	–	–
> 1 jaar en ≤ 5 jaar	5 114,2	4 185,0	138,9	–
> 5 jaar	1 523,5	1 341,9	165,5	–
Totaal	**9 623,4**	**8 650,0**	**304,4**	**–**

Waarde van de vastrentende waardepapieren in vreemde valuta naar het land van de emittent
(in € miljoen)

	MTM		HTM	
	Boek-waarde	Markt-waarde	Boek-waarde	Markt-waarde
Verenigde Staten	6 674,6	6 674,6	107,0	105,9
Japan	1 173,6	1 173,6	6,2	6,1
Internationale instellingen	210,8	210,8	138,3	137,1
Verenigd Koninkrijk	72,9	72,9	–	–
Zwitserland	944,5	944,5	–	–
Overige	547,0	547,0	52,9	52,5
Totaal	**9 623,4**	**9 623,4**	**304,4**	**301,6**

Bij de herwaardering op balansdatum bedroegen de niet-gerealiseerde meer- en minderwaarden van de waardepapieren tegen de marktprijs respectievelijk € 159,9 miljoen en € 29,3 miljoen.

TOELICHTING 3. VORDERINGEN OP INGEZETENEN VAN HET EUROGEBIED, LUIDENDE IN VREEMDE VALUTA

Uitsplitsing naar soort belegging (USD)
(eindeperiodegegevens, in € miljoen)

	2021	2020
Zichtrekeningen	0,2	0,1
Termijndeposito's	26,4	110,8
Reverse repurchase agreements	–	156,5
Vastrentende waardepapieren	154,1	132,6
Totaal	**180,7**	**400,0**

Uitsplitsing van de vastrentende waardepapieren in vreemde valuta naar hun resterende looptijd
(eindeperiodegegevens, in € miljoen)

	MTM		HTM	
	2021	2020	2021	2020
≤ 1 jaar	29,3	47,2	–	–
> 1 jaar en ≤ 5 jaar	76,6	68,5	48,2	–
> 5 jaar	–	16,9	–	–
Totaal	**105,9**	**132,6**	**48,2**	**–**

Waarde van de vastrentende waardepapieren in vreemde valuta naar het land van de emittent
(in € miljoen)

	MTM		HTM	
	Boek-waarde	Markt-waarde	Boek-waarde	Markt-waarde
Duitsland	–	–	17,5	17,4
Frankrijk	10,8	10,8	–	–
Luxemburg	11,3	11,3	–	–
Nederland	70,4	70,4	30,7	30,2
Finland	7,4	7,4	–	–
België	6,0	6,0	–	–
Totaal	**105,9**	**105,9**	**48,2**	**47,6**

Bij de herwaardering op balansdatum bedroegen de niet-gerealiseerde meer- en minderwaarden van de waardepapieren tegen de marktprijs respectievelijk € 1,4 miljoen en € 0,6 miljoen.

TOELICHTING 4. VORDERINGEN OP NIET-INGEZETENEN VAN HET EUROGEBIED, LUIDENDE IN EURO

Uitsplitsing naar soort belegging
(eindeperiodegegevens, in € miljoen)

	2021	2020
Reverse repurchase agreements	–	108,4
Vastrentende waardepapieren	–	30,0
Totaal	**–**	**138,4**

Uitsplitsing van de vastrentende waardepapieren naar hun resterende looptijd
(eindeperiodegegevens, in € miljoen)

	MTM		HTM	
	2021	2020	2021	2020
≤ 1 jaar	–	–	–	30,0
> 1 jaar en ≤ 5 jaar	–	–	–	–
> 5 jaar	–	–	–	–
Totaal	**–**	**–**	**–**	**30,0**

Waarde van de vastrentende waardepapieren naar het land van de emittent
(in € miljoen)

	MTM		HTM	
	Boek-waarde	Markt-waarde	Boek-waarde	Markt-waarde
Internationale instellingen	–	–	–	–
Totaal	–	–	–	–

TOELICHTING 5. KREDIETVERLENING AAN KREDIETINSTELLINGEN VAN HET EUROGEBIED I.V.M. MONETAIRBELEIDSTRANSACTIES, LUIDENDE IN EURO

Deze post bedraagt € 2 201,9 miljard voor het Eurosysteem als geheel, waarvan € 87,6 miljard voor de Nationale Bank van België. Ingevolge artikel 32.4 van de ESCB/ECB-statuten wordt elk verlies dat voortvloeit uit de in deze post geboekte operaties, zodra het wordt opgetekend, in principe volledig door de NCB's van het Eurosysteem gedragen, in verhouding tot hun verdeelsleutel in het kapitaal van de ECB.

Basisherfinancieringstransacties

Transacties met wederinkoop om voor één week aan de kredietinstellingen liquiditeiten te verschaffen via wekelijkse tenders.

De liquiditeitsverstrekking via de wekelijkse basisherfinancieringstransacties bedroeg op balansdatum € 386 miljoen, terwijl ze eind 2020 € 468 miljoen beliep voor het eurogebied als geheel, waarbij aan de kredietinstellingen in België geen enkel bedrag werd toegewezen. De rente op de derde reeks van *Targeted Long-Term Refinancing Operations* (TLTRO III) en *Pandemic Emergency Long-Term Refinancing Operations* (PELTRO) is veel voordeliger dan die van de transacties op één week. Dit verklaart de voorkeur voor langerlopende transacties.

Langerlopende herfinancieringstransacties

Transacties met wederinkoop om aan de kredietinstellingen liquiditeiten te verschaffen door middel van tenders met een looptijd tussen 3 en 48 maanden.

Binnen het Eurosysteem zijn die transacties gestegen van € 1 792,6 miljard in 2020 tot € 2 201,5 miljard in 2021, hoofdzakelijk ten gevolge van de intekening op de TLTRO III- en PELTRO-transacties ten belope van respectievelijk € 589,2 miljard en € 3,4 miljard. Deze intekening werd deels gecompenseerd door de eindaflossing van de TLTRO II en de gedeeltelijke aflossing van TLTRO III en PELTRO voor € 156,3 miljard en € 26,6 miljard, en door een verlaging van de deelname aan de driemaands *Long-Term Refinancing Operations* (LTRO) met € 0,8 miljard.

Eind 2021 beliepen de langerlopende herfinancieringstransacties van de Belgische banken € 87,6 miljard, namelijk € 87,4 miljard in TLTRO en € 0,2 miljard in PELTRO, tegen € 81,0 miljard eind 2020.

TOELICHTING 6. OVERIGE VORDERINGEN OP KREDIETINSTELLINGEN VAN HET EUROGEBIED, LUIDENDE IN EURO

Vorderingen op kredietinstellingen die niet in verband staan met de monetairbeleidstransacties.

Uitsplitsing naar soort belegging
(eindeperiodegegevens, in € miljoen)

	2021	2020
Rekeningen-courant	0,1	0,1
Reverse repurchase agreements	434,7	909,5
Totaal	434,8	909,6

TOELICHTING 7. WAARDEPAPIEREN UITGEGEVEN DOOR INGEZETENEN VAN HET EUROGEBIED, LUIDENDE IN EURO

Voor doeleinden van monetair beleid aangehouden waardepapieren

Naast de herbelegging van vervallende effecten, verrichtte het Eurosysteem in 2021 aankopen van obligaties in het kader van het programma voor de aankoop van activa (*Asset Purchase Programme*, APP) voor gemiddeld € 20 miljard per maand. Het APP omvat het CBPP3, het PSPP, het CSPP en het ABSPP (deze laatste is opgenomen in de balans van de ECB).

Bovendien heeft het Eurosysteem de aankopen in het kader van het pandemie-noodaankoopprogramma

(*Pandemic Emergency Purchase Programme*, PEPP) voortgezet, voor een totaalbedrag van € 1 850 miljard. De aankopen zullen eind maart 2022 stopgezet, worden, maar zouden, indien nodig, herstart kunnen worden om negatieve schokken verbonden aan de pandemie op te vangen. De aankopen hebben betrekking op alle categorieën van activa die beleenbaar zijn in het kader van het APP. De herbeleggingen van vervallende effecten die werden aangekocht in het kader van het PEPP, zullen plaatsvinden tot ten minste eind 2024.

Samenstelling van de door de Bank aangehouden monetairbeleidsportefeuilles
(eindeperiodegegevens, in € miljoen)

	Boek-waarde	Markt-waarde	Boek-waarde	Markt-waarde
	2021		2020	
Met verdeelde risico's				
CBPP3	7 689,5	7 769,2	8 763,6	9 005,0
SMP	104,3	116,2	693,3	726,1
CSPP	71 966,4	73 296,5	54 893,5	57 836,1
PECBPP	99,2	98,4	42,7	43,2
PECSPP	11 163,4	11 318,4	8 473,0	8 883,6
Subtotaal	91 022,8	92 598,7	72 866,1	76 494,0
Met niet-verdeelde risico's				
CBPP1	10,0	10,1	10,0	10,5
CBPP2	12,1	12,3	12,1	12,9
PSPP	75 599,0	78 750,9	72 749,8	78 898,7
PEPSPP	46 009,7	45 638,2	21 385,2	21 627,2
Subtotaal	121 630,8	124 411,5	94 157,1	100 549,3
Totaal	212 653,6	217 010,2	167 023,2	177 043,3

Ingevolge artikel 32.4 van de ESCB/ECB-statuten worden alle verliezen van de NCB's op CBPP3-, PECBPP- en SMP-effecten, op effecten van internationale of supranationale instellingen in de PSPP- en PEPSPP-portefeuilles en op CSPP- en PECSPP-effecten, zodra ze worden gerealiseerd, volledig door de NCB's van het Eurosysteem gedeeld, in verhouding tot hun verdeelsleutel in het kapitaal van de ECB. Op balansdatum houdt de Bank in die portefeuilles effecten aan voor een totaal van € 91 022,8 miljoen.

Daarentegen worden de in de balans opgenomen risico's op de CBPP1-, CBPP2-, PSPP- en PEPSPP-portefeuilles door de Bank gedragen. Op 31 december 2021 houdt de Bank in die portefeuilles effecten aan voor een totaal van € 121 630,8 miljoen.

CBPP1 – *First covered bonds purchase programme* – eerste programma voor de aankoop van gedekte obligaties

Dit programma, dat eind juni 2010 is verstreken, bood de gelegenheid gedekte obligaties in euro te kopen die werden uitgegeven door kredietinstellingen van het eurogebied. De Bank hield op 31 december 2021 voor € 10 miljoen gedekte obligaties aan.

Uitsplitsing van de gedekte obligaties van het eerste programma naar hun resterende looptijd
(eindeperiodegegevens, in € miljoen)

	2021	2020
≤ 1 jaar	10,0	–
> 1 jaar en ≤ 5 jaar	–	10,0
> 5 jaar	–	–
Totaal	10,0	10,0

CBPP2 – *Second covered bonds purchase programme* – tweede programma voor de aankoop van gedekte obligaties

Dit tweede programma voor de aankoop van gedekte obligaties in euro verstreek op 31 oktober 2012. Op 31 december 2021 hield de Bank, in dat programma, voor € 12,1 miljoen gedekte obligaties aan.

Uitsplitsing van de gedekte obligaties van het tweede programma naar hun resterende looptijd
(eindeperiodegegevens, in € miljoen)

	2021	2020
≤ 1 jaar	12,1	–
> 1 jaar en ≤ 5 jaar	–	12,1
> 5 jaar	–	–
Totaal	12,1	12,1

CBPP3 – *Third covered bonds purchase programme* – derde programma voor de aankoop van gedekte obligaties

Derde programma voor de aankoop van in euro luidende gedekte obligaties die zijn uitgegeven door kredietinstellingen van het eurogebied. Deze aankopen worden verdeeld over het hele eurogebied en geleidelijk door de ECB en de NCB's van het Eurosysteem

uitgevoerd in de vorm van aankopen op de primaire en secundaire markt.

Op 31 december 2021 hield de Bank, in dat programma, voor € 7 689,5 miljoen gedekte obligaties aan.

Uitsplitsing van de gedekte obligaties van het derde programma naar hun resterende looptijd
(eindeperiodegegevens, in € miljoen)

	2021	2020
≤ 1 jaar	1 533,0	2 099,5
> 1 jaar en ≤ 5 jaar	4 257,8	4 614,8
> 5 jaar	1 898,7	2 049,3
Totaal	7 689,5	8 763,6

SMP – *Securities markets programme* – programma voor de effectenmarkten

Dit programma, dat op 6 september 2012 is verstreken, bood de gelegenheid zowel particuliere obligaties als overheidsobligaties van het eurogebied aan te kopen. Op 31 december 2021 hield de Bank, in dat programma, voor € 104,3 miljoen effecten aan.

Uitsplitsing van de obligaties van het programma voor de effectenmarkten naar hun resterende looptijd
(eindeperiodegegevens, in € miljoen)

	2021	2020
≤ 1 jaar	67,3	591,4
> 1 jaar en ≤ 5 jaar	37,0	93,2
> 5 jaar	–	8,7
Totaal	104,3	693,3

PSPP – *Public sector purchase programme* – programma voor de aankoop van overheidsactiva

De aankopen op de secundaire markt in het kader van dit programma vingen aan op 9 maart 2015. Op 31 december 2021 hield de Bank voor € 75 599,0 miljoen PSPP-effecten aan, die zijn uitgegeven door Belgische overheden.

Uitsplitsing van de obligaties van het programma voor de aankoop van overheidsactiva, naar hun resterende looptijd
(eindeperiodegegevens, in € miljoen)

	2021	2020
≤ 1 jaar	5 732,3	2 762,0
> 1 jaar en ≤ 5 jaar	21 826,1	20 514,2
> 5 jaar	48 040,6	49 473,6
Totaal	75 599,0	72 749,8

CSPP – *Corporate sector purchase programme* – programma voor de aankoop van door de bedrijvensector uitgegeven schuldbewijzen

De aankopen in het kader van dit programma vingen aan op 8 juni 2016. Op 31 december 2021 hield de Bank voor € 71 966,4 miljoen CSPP-effecten aan, waarvan de emittenten in verschillende Europese landen gevestigd zijn (BE, LU, NL, PT en SK).

Uitsplitsing van de obligaties van het programma voor de aankoop van door de bedrijvensector uitgegeven schuldbewijzen, naar hun resterende looptijd
(eindeperiodegegevens, in € miljoen)

	2021	2020
≤ 1 jaar	2 591,4	2 142,7
> 1 jaar en ≤ 5 jaar	29 505,7	21 299,3
> 5 jaar	39 869,3	31 451,5
Totaal	71 966,4	54 893,5

PECBPP – *Pandemic emergency covered bonds purchase programme* – programma voor de pandemie-noodaankoop van gedekte obligaties

De aankopen op de secundaire markt in het kader van dit programma vingen aan in maart 2020. Op 31 december 2021 hield de Bank voor € 99,2 miljoen PECBPP-effecten aan.

Uitsplitsing van de gedekte obligaties van het pandemie-noodaankoopprogramma, naar hun resterende looptijd
(eindeperiodegegevens, in € miljoen)

	2021	2020
≤ 1 jaar	–	–
> 1 jaar en ≤ 5 jaar	73,4	38,3
> 5 jaar	25,8	4,4
Totaal	99,2	42,7

PEPSPP – *Pandemic emergency public sector purchase programme* – programma voor de pandemie-noodaankoop van overheidsactiva

De aankopen op de secundaire markt in het kader van dit programma vingen aan in maart 2020. Op 31 december 2021 hield de Bank voor € 46 009,7 miljoen PEPSPP-effecten aan.

Uitsplitsing van de overheidsactiva van het pandemie-noodaankoopprogramma, naar hun resterende looptijd
(eindeperiodegegevens, in € miljoen)

	2021	2020
≤ 1 jaar	3 380,8	3 618,9
> 1 jaar en ≤ 5 jaar	14 913,7	4 590,3
> 5 jaar	27 715,2	13 176,0
Totaal	46 009,7	21 385,2

PECSPP – *Pandemic emergency corporate sector purchase programme* – programma voor de pandemie-noodaankoop van door de bedrijvensector uitgegeven schuldbewijzen

De aankopen op de secundaire markt in het kader van dit programma vingen aan in maart 2020. Op 31 december 2021 hield de Bank voor € 11 163,4 miljoen PECSPP-effecten aan.

Uitsplitsing van de door de bedrijvensector uitgegeven schuldbewijzen van het pandemie-noodaankoopprogramma, naar hun resterende looptijd
(eindeperiodegegevens, in € miljoen)

	2021	2020
≤ 1 jaar	108,5	1 716,2
> 1 jaar en ≤ 5 jaar	3 184,8	1 707,9
> 5 jaar	7 870,1	5 048,9
Totaal	11 163,4	8 473,0

Overige waardepapieren

Portefeuille waardepapieren in euro aangehouden voor beleggingsdoeleinden, die hoofdzakelijk in euro luidende verhandelbare overheidseffecten, uitgegeven door lidstaten van de Europese Unie, omvat, naast door sommige kredietinstellingen van landen van het eurogebied uitgegeven obligaties die gewaarborgd zijn door eersterangsvorderingen (van het type *Pfandbriefe*), door nationale overheidsinstellingen uitgegeven obligaties alsook, sinds 2019, beleggingsfondsen.

Samenstelling van de portefeuille waardepapieren in euro
(eindeperiodegegevens, in € miljoen)

	MTM		*HTM*	
	2021	2020	2021	2020
Vastrentende waardepapieren	–	–	2 504,1	3 469,2
Beleggingsfondsen	913,3	539,3	–	–
Totaal	913,3	539,3	2 504,1	3 469,2

Uitsplitsing van de vastrentende waardepapieren naar hun resterende looptijd
(eindeperiodegegevens, in € miljoen)

	MTM		*HTM*	
	2021	2020	2021	2020
≤ 1 jaar	–	–	588,5	951,2
> 1 jaar en ≤ 5 jaar	–	–	1 915,6	2 518,0
> 5 jaar	–	–	–	–
Totaal	–	–	2 504,1	3 469,2

Waarde van de vastrentende waardepapieren naar het land van de emittent
(in € miljoen)

	MTM		*HTM*	
	Boek-waarde	Markt-waarde	Boek-waarde	Markt-waarde
België	–	–	928,9	964,6
Duitsland	–	–	235,2	244,7
Spanje	–	–	59,5	61,8
Frankrijk	–	–	625,6	650,7
Oostenrijk	–	–	217,0	224,7
Italië	–	–	20,3	21,4
Nederland	–	–	228,4	235,1
Finland	–	–	189,2	194,8
Totaal	–	–	2 504,1	2 597,8

Bij de herwaardering op balansdatum bedroegen de niet-gerealiseerde meerwaarden van de waardepapieren tegen de marktprijs € 163,3 miljoen.

TOELICHTING 8. VORDERINGEN BINNEN HET EUROSYSTEEM

Deelneming in het kapitaal van de ECB

Sinds 1 juli 2013 bedraagt het geplaatste kapitaal van de ECB € 10 825 miljoen. De deelneming van de Bank in dat kapitaal is gestegen van 2,5280 % tot 2,9630 % vanaf 1 februari 2020, als gevolg van de uittreding van de Bank of England uit het ESCB. Dat is een toename van de deelneming met € 47,1 miljoen. Deze deelneming werd in 2020 deels volgestort via een eerste storting van € 2,6 miljoen. In 2021 werd een bedrag van € 22,2 miljoen bijgestort. Het nog vol te storten saldo van € 22,3 miljoen zal in 2022 worden betaald. Eind 2021 beloopt de deelneming € 298,5 miljoen. De herverdeling tussen de NCB's van hun aandeel in de opgebouwde reserves van de ECB als gevolg van de opeenvolgende wijzigingen in de verdeling van het kapitaal van de ECB, bracht de deelname van de Bank op € 358,3 miljoen.

Vorderingen op de ECB uit hoofde van overdracht van externe reserves

Deze vordering ten belope van € 1 469,8 miljoen wordt vergoed tegen de rentevoet die van toepassing is op de basisherfinancieringstransacties van het Eurosysteem, na een aanpassing om rekening te houden met de niet-vergoeding van de goudcomponent. De Bank beheert de reserves die zij begin 1999 aan de ECB heeft overgedragen. Ze verschijnen in de posten buiten balanstelling.

Nettovorderingen uit hoofde van de toedeling van eurobankbiljetten binnen het Eurosysteem

Nettovorderingen op het Eurosysteem in verband met de toedeling van eurobankbiljetten binnen het Eurosysteem (zie de boekhoudkundige principes en waarderingsregels betreffende de post 'Bankbiljetten in omloop'). Deze rentedragende positie binnen het Eurosysteem stemt overeen met het verschil tussen het aan de Bank toegewezen bedrag van de bankbiljettenomloop en het bedrag van de bankbiljetten die ze in omloop heeft gebracht.

Nettovorderingen uit hoofde van de toedeling van eurobankbiljetten binnen het Eurosysteem
(eindeperiodegegevens, in € miljoen)

	2021	2020
Bankbiljetten in omloop	51 767,8	48 084,8
Door de Bank in omloop gebrachte bankbiljetten	–44 347,8	–40 769,5
Totaal	7 420,0	7 315,3

De door de Bank in omloop gebrachte bankbiljetten namen krachtiger toe dan in het Eurosysteem, maar die inhaalbeweging was onvoldoende om de vordering te doen afnemen.

TOELICHTING 9. OVERIGE ACTIVA

Munten uit het eurogebied

Kasvoorraad euromunten van de Bank. De munten worden door de Bank in omloop gebracht voor rekening van de Schatkist en deze wordt voor het desbetreffende bedrag gecrediteerd. Overeenkomstig het besluit van de ECB van 24 november 2020 inzake de goedkeuring met betrekking tot de omvang van de muntenuitgifte (ECB/2020/57), bedroeg het maximumbedrag van de in euro uit te geven munten in 2021, voor België, € 33,0 miljoen. Aangezien het netto uitgegeven bedrag in 2020 uitkwam op € 1 459,5 miljoen, beliep het voor 2021 toegestane totaalbedrag € 1 492,5 miljoen. Op 31 december 2021 beliep het werkelijk uitgegeven bedrag € 1 486,3 miljoen.

Materiële en immateriële vaste activa

In 2021 bedroegen de investeringen van de Bank in materiële en immateriële vaste activa in totaal € 19,2 miljoen. Voorts is van de rekening 'Materiële en immateriële vaste activa' een bedrag van € 28,4 miljoen afgeboekt dat overeenstemt met de aanschaffingsprijs van de verkochte of buiten gebruik gestelde activa, onder andere ten gevolge van de verkoop van de drukkerij.

Overige financiële activa

Overeenkomstig artikel 19, lid 4 van de organieke wet beslist het Directiecomité na raadpleging van de Regentenraad over de statutaire beleggingen. Deze laatste bestaan hoofdzakelijk uit verhandelbare overheidseffecten, uit door sommige kredietinstellingen van landen van het eurogebied uitgegeven obligaties die gewaarborgd zijn door eersterangsvorderingen (van het type *Pfandbriefe*), en uit aandelen van de BIB. Een deel van de in 2021 aangekochte effecten heeft een negatief rendement.

Uitsplitsing naar soort belegging
(eindeperiodegegevens, in € miljoen)

	2021	2020
Vastrentende waardepapieren	6 863,2	6 530,9
Deelnemingen	332,1	332,2
Reverse repurchase agreements	–	125,2
Totaal	**7 195,3**	**6 988,3**

Waarde van de vastrentende waardepapieren naar het land van de emittent (de marktwaarde wordt ter informatie gegeven)
(eindeperiodegegevens, in € miljoen)

	Boekwaarde		Marktwaarde	
	2021	2020	2021	2020
België	3 559,1	3 417,9	3 767,8	3 822,0
Duitsland	692,8	722,1	735,3	792,2
Spanje	280,0	311,0	296,3	336,5
Frankrijk	933,2	786,5	981,6	871,3
Oostenrijk	99,9	159,4	111,9	178,4
Italië	52,4	89,2	55,5	95,1
Internationale instellingen	483,1	346,9	496,4	379,4
Nederland	132,5	112,0	138,5	124,1
Portugal	50,2	50,3	55,2	57,9
Griekenland	32,3	32,7	33,8	35,5
Finland	212,3	213,5	224,5	234,5
Overige	335,4	289,4	333,3	298,5
Totaal	**6 863,2**	**6 530,9**	**7 230,1**	**7 225,4**

Het nettobedrag van de niet-gerealiseerde meerwaarden op de vastrentende waardepapieren beliep € 366,9 miljoen op 31 december 2021, tegen € 694,5 miljoen in het voorgaande boekjaar.

Rating van de vastrentende waardepapieren
(boekwaarde in € miljoen)

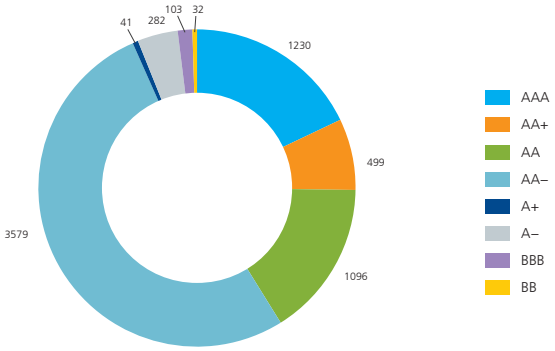

Rendement van de vastrentende waardepapieren naar hun vervaldatum, op 31 december 2021

Vervaldatum	Boekwaarde	Gemiddeld volume	Opbrengst	Rendement
	(in € miljoen)			(in %)
2021	–	204,7	8,3	4,1
2022	351,9	353,0	13,0	3,7
2023	504,2	505,8	13,2	2,6
2024	368,3	369,6	9,1	2,5
2025	390,1	390,5	6,2	1,6
2026	572,8	575,2	14,2	2,5
2027	539,3	540,4	5,5	1,0
2028	702,3	702,2	10,4	1,5
2029	460,5	455,7	0,9	0,2
2030	208,4	200,3	0,1	0,0
2031	514,0	363,1	2,6	0,7
2032	131,4	129,9	1,2	1,0
2033	272,6	273,5	1,8	0,7
2034	294,3	263,6	2,3	0,9
2035	436,1	415,1	2,9	0,7
2036	148,9	119,6	1,2	1,0
2037	273,2	273,0	2,6	0,9
2038	261,9	262,7	2,5	0,9
2039	14,5	14,6	0,1	0,4
2040	388,1	230,0	0,6	0,3
2041	30,4	23,0	0,1	0,4
Renteresultaten	**6 863,2**	**6 665,5**	**98,8**	**1,5**
Transactieresultaten			**0,1**	
Totaal	**6 863,2**	**6 665,5**	**98,9**	**1,5**

Uitsplitsing van de deelnemingen
(eindeperiodegegevens)

	Aantal aandelen	In € miljoen	Aantal aandelen	In € miljoen
	2021		2020	
BIB	50 100	329,8	50 100	329,8
BMI	801	2,0	801	2,0
SWIFT	113	0,3	156	0,4
Totaal		332,1		332,2

Overlopende rekeningen

Deze zijn onderverdeeld in:
- over te dragen lasten (€ 5,9 miljoen);
- verworven opbrengsten (€ 831,3 miljoen), voornamelijk niet-ontvangen verlopen rente op waardepapieren en andere activa.

Diversen

Voornamelijk:
- terug te vorderen belasting (€ 10,9 miljoen);
- commerciële vorderingen (€ 0,9 miljoen);
- te innen opbrengst van de verkoop van gebouwen (€ 19,8 miljoen).

TOELICHTING 10. BANKBILJETTEN IN OMLOOP

Aandeel van de in het Eurosysteem in omloop zijnde eurobankbiljetten dat aan de Bank is toegewezen (zie toelichting 8).

TOELICHTING 11. VERPLICHTINGEN AAN KREDIETINSTELLINGEN VAN HET EUROGEBIED I.V.M. MONETAIRBELEIDSTRANSACTIES, LUIDENDE IN EURO

Rekeningen-courant (met inbegrip van reserveverplichtingen)

Rekeningen in euro van de kredietinstellingen die prioriteitshalve dienen om te voldoen aan hun reserveverplichtingen. Deze verplichtingen moeten gemiddeld over de aanhoudingsperiode worden nagekomen, volgens het door de ECB uitgebrachte tijdschema. De verplichte reserves worden vergoed tegen de rente van de basisherfinancieringstransacties.

De door de kredietinstellingen van het eurogebied op de rekeningen-courant geplaatste bedragen (met inbegrip van de overtollige reserves) stegen in 2021 met € 706,7 miljard tot € 3 512,2 miljard op de afsluitingsdatum van het boekjaar.

Ter herinnering: de Raad van Bestuur had in september 2019 besloten een tweeledig systeem voor de vergoeding van reserves in te voeren waarbij een deel van het door de banken aangehouden liquiditeitsoverschot (maximaal zesmaal het bedrag van de reserveverplichtingen) vanaf 30 oktober 2019 niet meer wordt vergoed tegen de negatieve rente op de depositofaciliteit maar tegen nul procent. Het niet-vrijgestelde gedeelte blijft onderworpen aan de negatieve rente op de depositofaciliteit. De multiplicator werd tijdens het verslagjaar niet gewijzigd.

De door het Eurosysteem goedgekeurde aankoopprogramma's en de langerlopende herfinancieringstransacties creëerden een liquiditeitsoverschot die ofwel is opgenomen in de rekeningen-courant als overtollige reserves, ofwel in de depositofaciliteit of in TARGET2 (zie toelichting 18).

In België stegen de op de rekeningen-courant geplaatste bedragen van € 97,1 miljard tot € 97,2 miljard.

Depositofaciliteit

Stelt de kredietinstellingen in staat om deposito's tot de volgende ochtend te plaatsen bij de Bank, tegen een vooraf vastgestelde rentevoet. Deze rentevoet beloopt 0,50 % sinds september 2019.

De kredietinstellingen in België hebben hun deposito's sterk verhoogd van € 48,6 miljard in 2020 tot € 74,2 miljard in 2021. De op de depositofaciliteit gehandhaafde bedragen komen niet in aanmerking voor de in september 2019 goedgekeurde vrijstelling. Derhalve geven de kredietinstellingen er in principe de voorkeur aan hun liquiditeitsoverschotten maximaal op rekeningen-courant te plaatsen in de vorm van overtollige reserves, tot het vrijgestelde gedeelte. De toename van het liquiditeitsoverschot oversteeg echter ruimschoots dat bedrag, zodat de lagere vergoeding van de depositofaciliteit geen nadelen meer heeft boven zesmaal het bedrag van de reserveverplichtingen. De kredietinstellingen maakten dus intensiever gebruik van de depositofaciliteit dan het voorgaande jaar. Op het niveau van het Eurosysteem

steeg het beroep op de depositofaciliteit om dezelfde redenen van € 683,9 miljard tot € 779,6 miljard.

TOELICHTING 12. OVERIGE VERPLICHTINGEN AAN KREDIETINSTELLINGEN VAN HET EUROGEBIED, LUIDENDE IN EURO

Repurchase agreements die verband houden met het beheer van de portefeuilles waardepapieren.

TOELICHTING 13. VERPLICHTINGEN AAN OVERIGE INGEZETENEN VAN HET EUROGEBIED, LUIDENDE IN EURO

Overheid

Saldi van de rekeningen-courant op naam van de Staat en de overheidsbesturen. Op balansdatum bedroeg het saldo van de rekening-courant van de Schatkist € 5,4 miljard.

Overige verplichtingen

Tegoeden in rekeningen-courant die voornamelijk worden aangehouden door financiële tussenpersonen die geen toegang hebben tot de permanente faciliteiten.

TOELICHTING 14. VERPLICHTINGEN AAN NIET-INGEZETENEN VAN HET EUROGEBIED, LUIDENDE IN EURO

Rekeningen-courant aangehouden door centrale banken en andere banken, internationale en supranationale instellingen en andere rekeninghouders die niet in het eurogebied gevestigd zijn. *Repurchase agreement*s die verband houden met het beheer van de portefeuilles waardepapieren.

TOELICHTING 15. VERPLICHTINGEN AAN INGEZETENEN VAN HET EUROGEBIED, LUIDENDE IN VREEMDE VALUTA

Deze *repurchase agreements* in USD hangen samen met het beleid van de Bank inzake beleggingen.

TOELICHTING 16. VERPLICHTINGEN AAN NIET-INGEZETENEN VAN HET EUROGEBIED, LUIDENDE IN VREEMDE VALUTA

Deze *repurchase agreements* in USD hangen samen met het beleid van de Bank inzake beleggingen.

TOELICHTING 17. TEGENWAARDE TOEGEWEZEN BIJZONDERE TREKKINGSRECHTEN IN HET IMF

Tegenwaarde van de SDR's die aan het IMF moeten worden teruggestort indien SDR's worden geannuleerd, indien de door het Fonds ingestelde SDR-afdeling zou worden opgeheven of indien België zou besluiten zich eruit terug te trekken. Deze verplichting van onbepaalde duur beloopt SDR 10 467,7 miljoen, tegen SDR 4 323,3 miljoen aan het einde van het voorgaande boekjaar (zie toelichting 2).

TOELICHTING 18. VERPLICHTINGEN BINNEN HET EUROSYSTEEM

Overige verplichtingen binnen het Eurosysteem (netto)

Nettoverplichting van de Bank die resulteert uit het geheel van verplichtingen en vorderingen ten opzichte van het Eurosysteem.

De saldi binnen het Eurosysteem zijn het gevolg van de grensoverschrijdende betalingen die binnen de EU worden gerealiseerd in euro en worden vereffend in centralebankgeld. Het grootste deel van die transacties wordt verricht door privé-entiteiten (kredietinstellingen, ondernemingen of particulieren). Ze worden vereffend via het TARGET2-systeem en geven aanleiding tot bilaterale saldi op de TARGET2-rekeningen van de centrale banken van de EU. Die bilaterale saldi worden dagelijks toegewezen aan de ECB, zodat elke NCB nog slechts één netto bilaterale positie heeft ten opzichte van de ECB alleen. De nettopositie van de Nationale Bank van België in TARGET2 tegenover de ECB en de overige in euro luidende verplichtingen tegenover het Eurosysteem (zoals de aan de NCB's uitgekeerde interimdividenden) worden op de balans van de Bank weergegeven in de vorm van een nettopositie op de actief- of passiefzijde en zijn opgenomen in de post 'Overige vorderingen binnen het Eurosysteem (netto)' of 'Overige verplichtingen binnen het Eurosysteem (netto)'. De saldi van de niet tot

het eurogebied behorende NCB's ten opzichte van de ECB, die voortvloeien uit hun deelname aan TARGET2, zijn opgenomen in de post 'Verplichtingen aan niet-ingezetenen van het eurogebied, luidende in euro'.

De saldi binnen het Eurosysteem die afkomstig zijn van de toedeling van eurobankbiljetten binnen het Eurosysteem, worden opgenomen in de vorm van één enkel nettoactivum in de post 'Nettovorderingen uit hoofde van de toedeling van eurobankbiljetten binnen het Eurosysteem'. De saldi binnen het Eurosysteem die resulteren uit de overdracht van reserves aan de ECB door de NCB's die tot het Eurosysteem toetreden, luiden in euro en worden geboekt in de post 'Vorderingen op de ECB uit hoofde van overdracht van externe reserves' (zie toelichting 8).

In het kader van het programma SURE (*Support to mitigate Unemployment Risks in an Emergency*) heeft de Europese Unie aan België bijna € 8,2 miljard verstrekt in de vorm van leningen tegen onderpand. Overeenkomstig Verordening (EU) nr. 2020/672 van de Raad van 19 mei 2020 heeft de Belgische Staat, via de Bank, bij de ECB een specifieke rekening geopend om de ontvangen financiële bijstand te beheren. De middelen op die speciale rekening worden voor slechts twee doeleinden aangehouden: de uitbetalingen en de aflossing van de rente en de hoofdsom die twintig TARGET2-werkdagen vóór de overeenstemmende vervaldatum op die rekening moeten worden gedeponeerd. Gedurende die periode zijn de bedragen opgenomen in de post 'Overige vorderingen binnen het Eurosysteem (netto)' of 'Overige verplichtingen binnen het Eurosysteem (netto)'.

De nettoverplichting van de Bank ten aanzien van het Eurosysteem is als volgt samengesteld:

1. de verplichting tegenover de ECB ten gevolge van de overdrachten via TARGET2 (€ 85 661,8 miljoen);
2. de verplichting binnen het Eurosysteem ten belope van € 705,6 miljoen, die voortvloeit uit de samenvoeging en de toedeling van de monetaire inkomsten binnen het Eurosysteem (zie toelichting 28);
3. de vordering binnen het Eurosysteem ten belope van € 5,5 miljoen, die verband houdt met de verdeling van de inkomsten van de ECB (zie toelichting 27);
4. de vordering binnen het Eurosysteem ten belope van € 4,1 miljoen in verband met het SURE-programma.

TOELICHTING 19. OVERIGE PASSIVA

Herwaarderingsverschillen op instrumenten buiten de balans

Netto negatieve herwaarderingsverschillen op de termijntransacties in vreemde valuta en op rentetarieven, alsook op de contante transacties in vreemde valuta tussen de dag waarop ze worden aangegaan en de vereffeningsdatum (€ 24,6 miljoen).

Overlopende rekeningen

Toe te rekenen kosten (€ 23,9 miljoen) waaronder niet-verlopen rente op verplichtingen en te ontvangen facturen.

Diversen

Onder meer:

- onbeschikbare reserve meerwaarde op goud (€ 298,9 miljoen);
- fiscale schulden, schulden met betrekking tot lonen en sociale lasten (€ 199,1 miljoen);
- opbrengsten die aan de Staat toekomen (€ 11,6 miljoen);
- handelsschulden (€ 4,5 miljoen).

TOELICHTING 20. VOORZIENINGEN

Overeenkomstig het in 2009 ingevoerde reserverings- en dividendbeleid (cf. § 3.2.7.3), en ten gevolge van de creatie van de beschikbare reserve, legt de Bank geen algemene voorzieningen aan.

TOELICHTING 21. HERWAARDERINGSREKENINGEN

Positieve koers- en prijsherwaarderingsverschillen tussen de marktwaarde van de nettoposities in externe reserves en effecten (met uitzondering van die welke tegen afgeschreven kostprijs worden gewaardeerd) en hun waarde tegen de gemiddelde kostprijs.

(eindeperiodegegevens, in € miljoen)

	2021	2020
Positieve koersherwaarderings-verschillen op:		
■ goud	11 450,2	10 970,6
■ vreemde valuta	243,9	93,1
Positieve prijsherwaarderings-verschillen op:		
■ waardepapieren in vreemde valuta (posten 2 en 3 van het actief)	161,3	278,8
■ waardepapieren in euro (posten 4 en 7 van het actief)	163,3	39,3
Totaal	12 018,7	11 381,8

TOELICHTING 22. KAPITAAL, RESERVEFONDS EN BESCHIKBARE RESERVE

Kapitaal

De Bank ontving geen kennisgevingen die, ingevolge artikel 6, § 1 van de wet van 2 mei 2007 op de openbaarmaking van belangrijke deelnemingen in ter beurze genoteerde vennootschappen, gewag maken van andere deelnemingen ten belope van 5 % of meer van de stemrechten dan die van de Staat.

Vertegenwoordiging van het kapitaal
(eindeperiodegegevens, aantal aandelen)

	2021	2020
Aandelen op naam	210 709	206 361
Gedematerialiseerde aandelen	189 291	193 639
Totaal	400 000	400 000

Reservefonds

Het reservefonds neemt in 2021 met € 11,9 miljoen af als gevolg van de daling van de afschrijvingsrekeningen voor materiële en immateriële vaste activa.

Het fiscaal vrijgestelde gedeelte van de buitengewone reserve bedraagt € 18,5 miljoen.

Verloop van de afschrijvingsrekeningen in 2021
(in € miljoen)

Saldo op 31-12-2020	328,7
Geboekt	+16,0
Teruggenomen of afgeboekt na overdrachten en buitengebruikstellingen	–27,9
Saldo op 31-12-2021	316,8

Beschikbare reserve

Een bedrag van € 330,5 miljoen met betrekking tot de winstverdeling van het voorgaande boekjaar werd in de beschikbare reserve opgenomen.

Kapitaal, reservefonds, beschikbare reserve en desbetreffende winstverdeling
(eindeperiodegegevens, in € miljoen)

	2021	2020
Kapitaal	10,0	10,0
Reservefonds	2 639,0	2 651,0
Beschikbare reserve	4 577,3	4 246,8
Totaal voor verdeling	7 226,3	6 907,8
Winstverdeling	177,7	330,5
Totaal na verdeling	7 404,0	7 238,3

Bij het verstrijken van het emissierecht van de Bank, valt een vijfde van het reservefonds de Staat prioriteitshalve ten deel. Deze regel is niet van toepassing op de beschikbare reserve.

3.2.7.5 Toelichting bij de resultatenrekening

TOELICHTING 24. NETTORENTEBATEN

Door de huidige negatieve rentetarieven genereren bepaalde activa (langerlopende herfinancieringstransacties, overige vorderingen op kredietinstellingen van het eurogebied, luidende in euro,…) rentelasten en leveren bepaalde passiva (rekeningen-courant, depositofaciliteit,…) rentebaten op.

Met het oog op een harmonisatie in het Eurosysteem van de weergave van de rentebaten/rentelasten die samenhangen met de monetairbeleidsactiva en -passiva, worden de rentebaten en -lasten in nettowaarde geboekt in de posten 1.1. ‘Rentebaten’ of 1.2. ‘Rentelasten’ naargelang van het teken. De rente wordt berekend per subpost van de balans. Die benadering wordt ook gevolgd voor de andere, niet met het monetair beleid samenhangende subposten.

Rentebaten

(eindeperiodegegevens)

	Baten	Gemiddeld volume	Gemiddelde rente	Baten	Gemiddeld volume	Gemiddelde rente
	(in € miljoen)		(in %)	(in € miljoen)		(in %)
	2021			2020		
Rentebaten van activa in euro						
Krediettransacties in het kader van het monetaire beleid	0,0	0,0	0,0	0,0	3,8	0,0
Portefeuilles waardepapieren in euro aangehouden voor doeleinden van monetair beleid	984,6	190 810,2	0,5	984,8	142 882,0	0,7
Overige portefeuilles waardepapieren in euro	67,6	3 132,4	2,2	102,7	4 353,1	2,4
Vorderingen op de ECB uit hoofde van overdracht van externe reserves	0,0	1 469,8	0,0	0,0	1 469,4	0,0
Nettovorderingen uit hoofde van de toedeling van eurobankbiljetten binnen het Eurosysteem	0,0	7 333,5	0,0	0,0	6 890,9	0,0
Statutaire beleggingen (vastrentende effecten, *reverse repurchase agreements* en *repurchase agreements*)	98,8	6 665,5	1,5	111,4	6 175,1	1,8
Totaal	**1 151,0**	**209 411,4**	**0,5**	**1 198,9**	**161 774,3**	**0,7**
Rentebaten van externe reserves						
Vorderingen in verband met transacties uit hoofde van internationale samenwerking	5,2	9 685,9	0,1	13,9	6 748,6	0,2
Beleggingen in goud en in deviezen	114,4	8 860,3	1,3	138,1	10 045,8	1,4
Totaal	**119,6**	**18 546,2**	**0,6**	**152,0**	**16 794,4**	**0,9**
Rentebaten van verplichtingen in euro						
Monetaire reserverekeningen, depositofaciliteit en overige rentedragende deposito's	863,2	221 279,1	0,4	363,4	122 909,5	0,3
Repurchase agreements in euro	0,0	0,0	0,0	0,0	0,7	0,0
Totaal	**863,2**	**221 279,1**	**0,4**	**363,4**	**122 910,2**	**0,3**
Totale rentebaten	**2 133,8**			**1 714,3**		

Rentelasten

(eindeperiodegegevens)

	Lasten	Gemiddeld volume	Gemiddelde rente	Lasten	Gemiddeld volume	Gemiddelde rente
	(in € miljoen)		(in %)	(in € miljoen)		(in %)
	2021			2020		
Rentelasten van verplichtingen in euro						
Nettoverplichtingen ten opzichte van de ECB in het kader van TARGET2	0,0	26 666,9	0,0	0,0	49 602,2	0,0
Totaal	**0,0**	**26 666,9**	**0,0**	**0,0**	**49 602,2**	**0,0**
Rentelasten van externe verplichtingen						
SDR-verplichting	–4,3	7 756,5	–0,1	–10,8	5 244,3	–0,2
Repurchase agreements in vreemde valuta	–4,3	3 545,6	–0,1	–31,5	3 479,4	–0,9
Totaal	**–8,6**	**11 302,1**	**–0,1**	**–42,3**	**8 723,7**	**–0,5**
Rentelasten van activa in euro						
Langerlopende kredietransacties in het kader van het monetair beleid	–867,8	86 859,3	–1,0	–466,5	52 933,8	–0,9
Andere vorderingen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Totaal	**–867,8**	**86 859,3**	**–1,0**	**–466,5**	**52 933,8**	**–0,9**
Baten die volledig aan de Staat toekomen						
Inkomsten uit de op een bijzondere onbeschikbare reserverekening geboekte meerwaarden op goud [1]	–3,4			–6,4		
Jaarlijks aan de Staat gestort bedrag ter compensatie van de meeruitgaven die voor de Staat voortvloeien uit de conversie van de geconsolideerde schuld tegenover de Bank in vrij verhandelbare effecten [2]	–24,4			–24,4		
Totaal	**–27,8**			**–30,8**		
Totale rentelasten	**–904,2**			**–539,6**		

1 Deze inkomsten worden berekend door op het gemiddelde saldo, tijdens het boekjaar, van de onbeschikbare reserverekening een rendement toe te passen dat gelijk is aan de verhouding tussen de netto financiële opbrengsten en het verschil tussen het op jaarbasis berekende gemiddelde bedrag van de rentegevende activa en de vergoede passiva. De tegenpost van het kapitaal, de reserves en de afschrijvingsrekeningen, alsook de opbrengst ervan worden buiten beschouwing gelaten voor die berekening. Voor het boekjaar 2021 bedraagt het gemiddelde saldo van de onbeschikbare reserverekening € 298,9 miljoen; de netto financiële opbrengsten belopen € 564,0 miljoen, het gemiddelde bedrag van de rentegevende activa op jaarbasis € 309,0 miljard en het gemiddelde bedrag van de vergoede passiva op jaarbasis € 259,2 miljard.

2 De meerkosten voor de Staat van die in 1991 uitgevoerde conversie zijn gelijk aan het verschil tussen de 3 % die hij aan de Bank liet, overeenkomstig de toenmalige verdelingsregel, en de forfaitaire toelage van 0,1 % die de Staat tot dan toe verschuldigd was op zijn geconsolideerde schuld tegenover de Bank. Op het bedrag van die schuld, namelijk 34 miljard frank, beloopt dat verschil 986 miljoen frank, dat is € 24,4 miljoen.

TOELICHTING 25. NETTOBATEN UIT FINANCIËLE TRANSACTIES, AFWAARDERINGEN EN VOORZIENINGEN

Gerealiseerde winsten/verliezen uit financiële transacties

(eindeperiodegegevens, in € miljoen)

	2021	2020
Kapitaalwinsten/-verliezen (–)		
op statutaire beleggingen	0,1	–
op beleggingen		
in USD	12,8	52,5
in EUR	75,6	33,8
Wisselkoerswinsten/ -verliezen (–)		
op USD	19,2	25,5
op andere deviezen	–	–
op SDR	–16,2	–14,1
op goud	–	–
Wisselkoerswinsten (–) / -verliezen (+) die aan de Staat toekomen (SDR en goud)	16,2	14,1
Totaal	107,7	111,8

Afwaarderingen van financiële activa en posities

(eindeperiodegegevens, in € miljoen)

	2021	2020
Kapitaalverliezen op beleggingen		
in USD	–29,9	–1,8
in EUR	–	–
Wisselkoersverliezen		
op USD	–	–
op CNY	–	–3,4
op KRW	–0,7	–2,7
op SDR	–	–0,8
op andere deviezen	–	–
Wisselkoersverliezen ten laste van de Staat (SDR)	–	0,8
Totaal	–30,6	–7,9

Totaal van de gerealiseerde winsten/verliezen en van de afwaarderingen

(eindeperiodegegevens, in € miljoen)

	2021	2020
Gerealiseerde winsten/verliezen	107,7	111,8
Afwaarderingen	–30,6	–7,9
Totaal	77,1	103,9

Op de markt van de waardepapieren in euro namen de gerealiseerde kapitaalwinsten sterk toe als gevolg van transacties in waardepapieren die voor doeleinden van monetair beleid worden aangehouden.

Voor de beleggingen in dollar kwam de rentestijging tot uiting in een forse daling van de gerealiseerde kapitaalwinsten.

Evenzo zijn de op de passiefzijde van de balans geboekte herwaarderingsmeerwaarden op de waardepapieren in dollar aanzienlijk gedaald en zijn de afwaarderingen op diezelfde waardepapieren fors gestegen.

Bovendien liet de Bank, ten gevolge van de appreciatie van de dollar, grotere herwaarderingsverschillen optekenen dan in het voorgaande boekjaar.

De transacties in SDR resulteerden in gerealiseerde en niet-gerealiseerde wisselkoersverliezen ten belope van € 16,2 miljoen die ten laste van de Staat werden gebracht.

TOELICHTING 26. NETTOBATEN/-LASTEN UIT PROVISIES EN COMMISSIES

Provisie- en commissiebaten

Door de Bank ontvangen provisies voor haar dienstverlening als financieel bemiddelaar: (€ 11,4 miljoen), waarvan € 9,6 miljoen in verband met de verpanding van waardepapieren voor het monetair beleid. Het grootste deel van de baten is afkomstig van de waarborgen die de Bank in het kader van het *Correspondent Central Banking Model* (CCBM) beheert. De toename van de door de Bank ontvangen provisies ten opzichte van 2020 heeft te maken met het monetair beleid.

Provisie- en commissielasten

Door de Bank betaalde provisies voor financiële diensten die derden aan de Bank verlenen (€ 10,8 miljoen), waarvan € 10 miljoen in het kader van het monetair beleid.

Net als de baten namen de betaalde provisies voor het monetair beleid in 2021 aanzienlijk toe.

TOELICHTING 27. INKOMSTEN UIT GEWONE AANDELEN EN DEELNEMINGEN

(eindeperiodegegevens, in € miljoen)

	2021	2020
Dividend op deelneming ECB	13,9	33,9
Door de ECB verdeelde inkomsten	5,5	46,0
Dividenden op deelnemingen in de portefeuille statutaire beleggingen	31,3	–
Dividenden op beleggingsfondsen	14,7	0,1
Totaal	**65,4**	**80,0**

Op de nettowinst van de ECB voor 2020 werd bij de afsluiting van het voorgaande boekjaar een interimdividend van € 46,0 miljoen uitgekeerd. Het saldo van € 13,9 miljoen, dat overeenstemt met het dividend op de deelneming van de Bank in het kapitaal van de ECB, werd in februari 2021 uitbetaald.

Na dotatie aan haar voorziening voor diverse risico's heeft de ECB de inkomsten uit het aandeel dat haar werd toegewezen in de uitgifte van eurobankbiljetten, alsook de inkomsten uit de waardepapieren die ze heeft aangekocht in het kader van de programma's SMP, CBPP3, ABSPP, PSPP en PEPP volledig verdeeld, overeenkomstig het besluit van de Raad van Bestuur van 18 januari 2022. Het interimdividend dat aan de Bank toekomt, bedraagt € 5,5 miljoen.

Voor het boekjaar 2020-2021 heeft de BIB een dividend van € 31,3 miljoen (SDR 520 per aandeel) uitbetaald; vorig jaar had ze geen dividend uitgekeerd.

TOELICHTING 28. NETTORESULTAAT VAN POOLING VAN MONETAIRE INKOMSTEN

Pooling van monetaire inkomsten

(eindeperiodegegevens, in € miljoen)

	Baten (+) / Lasten (–)		
	Resultaat	Pooling van monetaire inkomsten	Reëel resultaat
	(1)	(2)	(3) = (1) + (2)
		2021	
Binnen het Eurosysteem door de Bank samengevoegde monetaire inkomsten		–752,9	
Door het Eurosysteem aan de Bank toegedeelde monetaire inkomsten		42,6	
		–710,3	
Voor de monetaire inkomsten in aanmerking genomen posten			
Kredietransacties in het kader van het monetair beleid	–868,8	119,5	–749,3
Portefeuilles waardepapieren in euro aangehouden voor doeleinden van monetair beleid	984,6	–530,0	454,6
Vorderingen op de ECB uit hoofde van overdracht van externe reserves	–	–	–
Nettovorderingen uit hoofde van de toedeling van eurobankbiljetten binnen het Eurosysteem	–	–	–
Nettoverplichtingen tegenover de ECB in het kader van TARGET2	–	–	–
Monetaire reserverekeningen en depositofaciliteit	823,0	–228,6	594,4
Niet-identificeerbare activa	–	–	–
	938,8	**–639,1**	**299,7**
Niet voor de monetaire inkomsten in aanmerking genomen posten			
Nettobeleggingen in goud en deviezen	110,1		110,1
Nettovorderingen in verband met transacties uit hoofde van internationale samenwerking	0,9		0,9
Portefeuilles waardepapieren en *repurchase agreements* in euro	67,6		67,6
Portefeuille statutaire beleggingen	98,8		98,8
Andere vorderingen	0,0		0,0
Rentedragende deposito's die niet met het monetair beleid samenhangen	40,2		40,2
Opbrengsten die volledig aan de Staat toekomen	–27,8		–27,8
	289,8		**289,8**
Nettorentebaten (rubriek 1)	**1 228,6**	**–639,1**	**589,5**
Nettoresultaat uit financiële transacties (rubriek 2)		**–71,2**	
Herziening voorgaande jaren		**4,7**	
		–705,6	
Voorziening inzake monetairbeleidstransacties		**–**	
		–705,6	

De monetaire inkomsten worden tussen de NCB's van het eurogebied verdeeld volgens de verdeelsleutel van het gestorte kapitaal (3,64324 % voor de Bank sinds 1 februari 2020).

De impact op de toegedeelde netto monetaire inkomsten vloeit voort uit de balansstructuur van de NCB's.

De Bank vervult een specifieke rol in de CSPP- en PECSPP-programma's en draagt bij aan de aankoop van door bedrijven uitgegeven schuldbewijzen voor bedragen die verhoudingsgewijs groter zijn dan haar sleutel in het kapitaal. Bovendien ligt het rendement van de door de Bank aangekochte waardepapieren in die portefeuilles hoger dan het gemiddelde rendement op de door het Eurosysteem verworven waardepapieren.

Daarentegen kon de Bank rente ontvangen op de supranationale effecten die andere NCB's aanhouden in de PSPP- en PEPSPP-programma's.

De Belgische kredietinstellingen laten in rekeningencourant en in de depositofaciliteit nog steeds grotere volumes staan, die hoger zijn dan de sleutel, waardoor moet worden bijgedragen tot de verdeling van de monetaire inkomsten.

Deze post omvat, in voorkomend geval, ook de verandering in de voorziening voor risico's op de monetairbeleidstransacties.

TOELICHTING 29. OVERIGE BATEN

(eindeperiodegegevens, in € miljoen)

	2021	2020
Terugwinningen bij derden	175,4	171,1
Overige	20,3	0,7
Totaal	**195,7**	**171,8**

De terugwinningen bij derden hebben betrekking op de levering van goederen en de dienstverlening in diverse domeinen, met name:

- de Balanscentrale, de Centrales voor kredieten aan particulieren en aan ondernemingen en het Centraal aanspreekpunt (€ 43,5 miljoen);
- het prudentieel toezicht (€ 102,8 miljoen);
- het betalingssysteem TARGET2 (€ 1,4 miljoen);
- het effectenvereffeningssysteem (€ 14,7 miljoen);
- de internationalisering van computertoepassingen (€ 9,2 miljoen).

Overeenkomstig artikel 12bis van de organieke wet worden de werkingskosten van de Bank betreffende het prudentieel toezicht op de financiële instellingen door de betrokken instellingen gedragen.

Bovendien voert de Bank, op grond van artikel 12ter van de organieke wet, de taken van de afwikkelingsautoriteit uit en worden de desbetreffende werkingskosten ook door de betrokken instellingen gedragen.

De werkingskosten worden jaarlijks berekend en ten laste van de betrokken financiële instellingen gebracht volgens de bepalingen van het koninklijk besluit van 17 juli 2012, dat werd gewijzigd bij de koninklijke besluiten van 1 oktober 2012, 21 december 2013 en 5 juli 2015.

Voor het boekjaar 2021 beliepen de kosten € 65,4 miljoen voor banken en beursvennootschappen en € 36,7 miljoen voor verzekerings- en herverzekeringsondernemingen.

Andere instellingen onder toezicht, zoals de verrekeningsinstellingen, de vereffeningsinstellingen, de instellingen voor onderlinge borgstelling en de betalingsdiensten, betalen een forfaitaire bijdrage, waarvan het totaalbedrag voor het boekjaar 2021 € 0,7 miljoen beliep.

De post 'Overige' omvat de opbrengst van de verkoop van gebouwen, waaronder de meerwaarde op de verkoop van de Drukkerij ten belope van € 19,3 miljoen. Die post omvat ook de opbrengst van de tegeldemaking van buiten gebruik gesteld materieel en meubilair, en andere diverse opbrengsten.

TOELICHTING 30. PERSONEELSKOSTEN

Deze kosten omvatten de bezoldigingen en sociale lasten van het personeel en van de Directie, alsook de presentiegelden van de Regenten en Censoren.

TOELICHTING 31. BEHEERSKOSTEN

De post omvat onder meer de administratieve kosten en de informaticakosten (€ 31,6 miljoen), alsook de kosten verbonden aan de herstelling en het

onderhoud van de gebouwen (€ 13,1 miljoen) en de door derden verrichte werkzaamheden en diensten (€ 24,1 miljoen). Hier zijn ook de onroerende voorheffing, de niet-aftrekbare btw en de gewestelijke, provinciale en gemeentelijke belastingen opgenomen (€ 5,5 miljoen).

TOELICHTING 32. AFSCHRIJVINGEN OP (IM) MATERIËLE VASTE ACTIVA

De afschrijvingen dekken de volgende investeringen:

(eindeperiodegegevens, in € miljoen)

	2021	2020
Vernieuwing van gebouwen	7,7	8,3
Informaticamaterieel en software	4,2	4,7
Materieel voor de Drukkerij	–	1,0
Overig materieel en meubelen	4,1	4,0
Totaal	**16,0**	**18,0**

TOELICHTING 33. PRODUCTIEKOSTEN BANKBILJETTEN

Deze post omvat de kosten van de diensten van externe bedrijven die belast zijn met de productie van bankbiljetten in naam van de Bank.

TOELICHTING 34. OVERIGE KOSTEN

Deze post omvat, in voorkomend geval, het fiscaal vrijgestelde bedrag, dat in de buitengewone reserve wordt opgenomen (zie toelichting 22), overeenkomstig de belastingwetgeving.

TOELICHTING 35. VENNOOTSCHAPSBELASTING

Verschuldigde belasting

(eindeperiodegegevens, in € miljoen)

	2021	2020
Belasting op het resultaat van het boekjaar	82,7	124,1
Belasting op het resultaat van vorige boekjaren	0,3	0,2
Totaal (1)	**83,0**	**124,3**

Voornaamste verschillen

(eindeperiodegegevens, in € miljoen)

	2021	2020
Winst vóór belasting	**438,4**	**785,2**
Belastingvrije winst die aan de Staat toekomt	–122,5	–288,2
Aan belastingen onderworpen winst (2)	**315,9**	**497,0**
Verschillen		
Sociale verplichtingen	6,3	–9,3
Aftrek voor risicokapitaal	0,0	0,0
Overschot afschrijvingen	–1,4	–1,5
Overige	10,1	10,0
Belastbare winst	**330,9**	**496,2**
Gemiddeld belastingtarief (in %) (1) ÷ (2)	**26,3**	**25,0**

3.2.7.6 Toelichting bij de winstverdeling voor het boekjaar (Toelichting 36)

Een raming van de becijferbare risico's is het uitgangspunt voor de bepaling van het minimumbedrag van de reserves van de Bank. Alle financiële risico's van de Bank worden ofwel berekend volgens de *value at risk*/*expected shortfall*-methodologie, waarvoor de Bank zeer voorzichtige parameters op het gebied van probabiliteit en tijdshorizon hanteert, ofwel volgens scenario's op lange termijn.

De raming van de benedengrens van de risico's per einde 2021 geeft een bedrag in de orde van grootte van € 5,8 miljard, tegen € 6,5 miljard per einde 2020.

Die daling is hoofdzakelijk toe te schrijven aan het besluit van de Raad van Bestuur om de aankopen van activa geleidelijk te verminderen, zodat de monetairbeleidskoers blijft toewerken naar een stabilisering van de inflatie op het peil van de doelstelling op middellange termijn. De huidige context met een toenemende onzekerheid over de bronnen en het verloop van de inflatie alsook over de impact van de geopolitieke problemen kan echter een aanzienlijke invloed hebben op het toekomstige beleid en op de risico-ontwikkelingen, waardoor een voorzichtige aanpak op dat gebied nog nodig is.

Dit bedrag omvat de financiële risico's op:

- de portefeuilles eigen waardepapieren van de Bank in euro en in deviezen;
- de in de balans van de Bank opgenomen portefeuilles waardepapieren ten behoeve van het monetair beleid, waarvoor zij alleen de risico's draagt;
- de in de balans van alle NCB's van het Eurosysteem opgenomen krediettransacties en portefeuilles waardepapieren ten behoeve van het monetair beleid, waarvoor zij het risico delen (zie toelichtingen 5 en 7).

De jaarlijkse winsten worden, overeenkomstig artikel 32 van de organieke wet, op volgende wijze verdeeld (in € miljoen):

1. een eerste dividend van 6 % van het kapitaal wordt aan de aandeelhouders toegekend 0,6

2. van het excedent wordt een door het Directiecomité voorgesteld en door de Regentenraad vastgesteld bedrag, in alle onafhankelijkheid, toegekend aan het reservefonds of aan de beschikbare reserve. Voor 2021 heeft de Regentenraad besloten 50 % van de te verdelen winst voor de beschikbare reserve te bestemmen. 177,7

3. van het tweede overschot wordt aan de aandeelhouders een tweede, door de Regentenraad vastgesteld dividend toegekend, dat minimaal 50 % beloopt van de netto-opbrengst van de activa die de tegenpost vormen van het reservefonds en de beschikbare reserve

   - Bruto-opbrengst van de statutaire beleggingen en gelijkgesteld:

	Baten	Gemiddeld volume	Rendement
	(in € miljoen)		(in %)
Obligaties	98,8	6 665,5	1,5
Deelnemingen	31,5	332,1	9,5
Verkoop van gebouw	18,1		
Totaal	**148,4**	**6 997,6**	

   - Aandeel van de door het kapitaal gegenereerde inkomsten in de totale opbrengsten van de statutaire beleggingen:
     10 × 148,4 ÷ 6 997,6 = 0,21
   - Gemiddeld belastingtarief: 26,3 % (zie toelichting 35)
   - Berekening van het tweede dividend
     [(148,4 – 0,21) × (1 – 0,263) × 0,5] 54,6

4. het saldo wordt toegekend aan de Staat; het is vrijgesteld van vennootschapsbelasting 122,5

Winst van het boekjaar	**355,4**

3.2.7.7 Toelichting bij de posten buiten balanstelling

TOELICHTING 37. TERMIJNTRANSACTIES IN VREEMDE VALUTA EN IN EURO

(eindeperiodegegevens, in € miljoen)

	2021	2020
Termijnvorderingen		
EUR	6 017,7	5 199,9
USD	1 053,2	1 008,7
SDR	26,9	16,5
Termijnverplichtingen		
EUR	27,8	16,6
USD	3 685,8	3 254,4
JPY	1 020,1	1 027,7
SDR	2 401,6	1 845,6

De deviezenswaptransacties werden grotendeels gesloten tegen euro's. De termijnvorderingen en -verplichtingen in vreemde valuta werden geherwaardeerd in euro tegen dezelfde koersen als die voor de contante deviezentegoeden.

De termijntransacties zijn erop gericht de nettopositie in vreemde valuta te beperken.

TOELICHTING 38. TERMIJNTRANSACTIES OP RENTETARIEVEN EN OP VASTRENTENDE EFFECTEN

Bij de afsluiting van het boekjaar had de Bank netto een aankooppositie in *futures* op effecten in dollar ten belope van € 93,9 miljoen. Die transacties passen in het actieve beheer van de portefeuilles.

TOELICHTING 39. VERBINTENISSEN DIE KUNNEN AANLEIDING GEVEN TOT EEN KREDIETRISICO

De verbintenissen tegenover internationale instellingen omvatten de door de Bank aangegane verbintenis om aan de PRGT SDR 1 050 miljoen (€ 1 297,7 miljoen) te lenen.

In 2020 besloot het IMF de omvang van de nieuwe leningsovereenkomsten die dienen als tweede verdedigingslinie na de quota, te verdubbelen en de bilaterale leningen, die dienen als derde verdedigingslinie, voor eenzelfde bedrag terug te schroeven. De nieuwe leningsovereenkomsten bereikten op 1 januari 2021 een totaalbedrag van SDR 361 miljard en de bilaterale leningen een totaalbedrag van SDR 138 miljard. Die operatie had tot doel de middelen van het IMF voor de komende jaren te consolideren rond het historische niveau en de bijdrage tot de inspanning beter te verdelen over de verschillende leden van het IMF. Tegen die achtergrond heeft de Bank een leningsovereenkomst ondertekend ten belope van SDR 7,99 miljard uit hoofde van de nieuwe leningsovereenkomsten voor de periode 2021-2025 en een overeenkomst voor € 4,3 miljard uit hoofde van de bilaterale leningen. Die leningen vervangen de voorgaande (die respectievelijk SDR 3 994,3 miljoen en € 9 990,0 miljoen beliepen) en verlagen licht de schuldpositie van België tegenover het IMF. Ze zijn door de Belgische Staat gewaarborgd en werden op 1 januari 2021 van kracht.

Het eind 2021 nog beschikbare bedrag (PRGT, nieuwe leningsovereenkomsten en bilaterale lening) beloopt € 14 405,2 miljoen. Deze leningen zijn door de Belgische Staat gewaarborgd.

De verplichtingen jegens andere instellingen omvatten de waarborgen die de Bank geeft in het kader van de clearingtransacties voor rekening van de in België gevestigde kredietinstellingen. Als tegenpost heeft de Bank zelf waarborgen ontvangen van diezelfde instellingen.

Eind 2021 beliep het uitstaande bedrag € 1 461,8 miljoen.

TOELICHTING 40. AAN DE INSTELLING TOEVERTROUWDE WAARDEN EN VORDERINGEN

De waarden toevertrouwd in open bewaarneming omvatten de nominale waarde van de effecten (schatkistcertificaten, lineaire obligaties, effecten verkregen als gevolg van de splitsing van lineaire obligaties, thesaurie- en depositobewijzen en bepaalde klassieke leningen) opgenomen in het effectenvereffeningssysteem en bewaard voor rekening van derden.

De verhoging van de open bewaarnemingen vloeit hoofdzakelijk voort uit de toename van de door ondernemingen uitgegeven effecten die in het effectenvereffeningssysteem zijn opgenomen, en van de waarborgen ontvangen voor rekening van andere centrale banken.

TOELICHTING 41. NOG TE STORTEN KAPITAAL OP AANDELEN

Op de door de Bank aangehouden BIB-aandelen is 25 % gestort. Deze post omvat het bedrag van het niet-opgevraagde kapitaal van SDR 187,9 miljoen (€ 232,2 miljoen).

Deze post omvat ook het resterende vol te storten bedrag op de verhoging van de deelname van de Bank in het kapitaal van de ECB na de uittreding van de Bank of England uit het ESCB (€ 22,3 miljoen).

3.2.7.8 Vergoeding van de bedrijfsrevisor

De totale vergoeding toegekend aan Mazars Bedrijfsrevisoren bedroeg € 110 250. Deze vergoeding bestaat uit:

- een bedrag van € 81 000 voor de wettelijke opdracht van de bedrijfsrevisor, waaronder de wettelijke controle van de jaarrekening en een beperkt nazicht van de halfjaarlijkse rekeningen;
- een bedrag van € 29 250 voor de certificatie-opdrachten ten behoeve van de revisor van de ECB.

Daarnaast heeft de bedrijfsrevisor geen vergoeding ontvangen voor andere taken uitgevoerd voor rekening van de Bank.

3.2.7.9 Rechtsgedingen

Op 3 januari 2014 heeft een aandeelhouder een vordering tegen de Bank ingesteld bij de Rechtbank van Koophandel van Brussel. Deze aandeelhouder beweerde dat de jaarrekening van de Bank niet in overeenstemming was met de op de Bank van toepassing zijnde regelgeving en hij vorderde de correctie van die jaarrekening op drie punten. Op 22 mei 2015 heeft de Rechtbank van Koophandel een vonnis uitgesproken. De rechtbank heeft alle vorderingen afgewezen en heeft bevestigd dat de Bank haar rekeningen opmaakt volgens de op haar van toepassing zijnde regels.

Op 15 juli 2015 heeft de aandeelhouder-eiser tegen dat vonnis hoger beroep aangetekend. Op 28 oktober 2019 heeft het Hof van Beroep van Brussel uitspraak gedaan. Het Hof verklaarde het hoger beroep van de betrokken aandeelhouder ongegrond en bevestigde de uitspraak in eerste aanleg, namelijk dat de Bank haar jaarrekening correct opmaakt, in overeenstemming met de boekhoudkundige regelgeving die op haar van toepassing is. De aandeelhouder in kwestie heeft op 10 maart 2020 voorziening in cassatie ingesteld tegen dit arrest. Op 19 oktober 2020 heeft het Hof van Cassatie het cassatieberoep verworpen. Dit geschil is derhalve, wat de Belgische rechtsorde betreft, definitief beslecht.

Op 12 maart 2021 heeft de aandeelhouder in kwestie een nieuwe procedure ingesteld, in het verlengde van dat dossier, voor het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (EHRM). Gelet op de aard van een procedure voor het EHRM, werd deze ingesteld tegen de Belgische Staat en niet tegen de Bank. Op 15 april 2021 heeft het Hof het verzoekschrift verworpen.

Voorts heeft de Raad van State op 20 en 21 december 2021 twee arresten gewezen in twee soortgelijke procedures, ingeleid door dezelfde aandeelhouder tegen de beslissingen van de Regentenraad tot vaststelling van de jaarrekeningen 2018 en 2019 en in het bijzonder de winstverdeling voor deze boekjaren. De Raad van State volgde de argumentatie van de Bank en verklaarde zich onbevoegd. Het komt immers niet aan de Raad van State, als hoogste administratief rechtscollege, toe om te oordelen over een geschil tussen de Bank als bedrijf en een aandeelhouder. Dit behoort tot de bevoegdheid van de Ondernemingsrechtbank.

Er zijn geen andere geschillen hangende die, wegens hun kritische aard of hun materialiteit, de Bank ertoe zouden verplichten een voorziening aan te leggen of in deze rubriek een toelichting te verstrekken.

3.2.7.10 Gebeurtenissen na balansdatum

Na de balansdatum hebben zich geen gebeurtenissen voorgedaan die een significante invloed hadden op de financiële situatie en de resultaten van de Bank op 31 december 2021.

In het licht van de recente geopolitieke ontwikkelingen wil de Bank opmerken dat ze geen activa aanhoudt waardoor ze rechtstreeks is blootgesteld aan een kredietrisico op Rusland.

3.2.8 Vergelijking over vijf jaar

3.2.8.1 Balans

Activa
(in € duizend)

	2021	2020	2019	2018	2017
1. Goud en goudvorderingen	11 767 180	11 287 575	9 900 064	8 195 519	7 909 800
2. Vorderingen op niet-ingezetenen van het eurogebied, luidende in vreemde valuta	25 582 833	15 822 963	15 872 290	15 288 762	13 885 370
2.1 Vorderingen op het IMF	15 337 049	6 950 671	6 595 494	6 402 443	5 951 516
2.2 Tegoeden bij banken, beleggingen in waardepapieren, externe leningen en overige externe activa	10 245 784	8 872 292	9 276 796	8 886 319	7 933 854
3. Vorderingen op ingezetenen van het eurogebied, luidende in vreemde valuta	180 721	400 034	474 210	405 191	328 489
4. Vorderingen op niet-ingezetenen van het eurogebied, luidende in euro	17	138 376	169 538	1 666 137	848 633
5. Kredietverlening aan kredietinstellingen van het eurogebied in verband met monetairbeleidstransacties, luidende in euro	87 638 230	81 017 880	19 279 480	22 690 200	24 383 650
5.1 Basisherfinancieringstransacties	–	–	423 000	–	40 000
5.2 Langerlopende herfinancieringstransacties	87 638 230	81 017 880	18 856 480	22 690 200	24 343 650
5.3 'Fine-tuning'-transacties met wederinkoop	–	–	–	–	–
5.4 Structurele transacties met wederinkoop	–	–	–	–	–
5.5 Marginale beleningsfaciliteit	–	–	–	–	–
5.6 Kredieten uit hoofde van margestortingen	–	–	–	–	–
6. Overige vorderingen op kredietinstellingen van het eurogebied, luidende in euro	434 816	909 600	65 646	17 543	227 673
7. Waardepapieren uitgegeven door ingezetenen van het eurogebied, luidende in euro	216 071 007	171 031 799	119 704 133	122 199 708	107 720 140
7.1 Voor doeleinden van monetair beleid aangehouden waardepapieren	212 653 610	167 023 248	113 918 412	113 574 838	96 877 893
7.2 Overige waardepapieren	3 417 397	4 008 551	5 785 721	8 624 870	10 842 247
8. Vorderingen binnen het Eurosysteem	9 248 186	9 121 199	7 939 450	8 199 806	9 648 703
8.1 Deelneming in het kapitaal van de ECB	358 324	336 097	328 735	287 101	287 101
8.2 Vorderingen op de ECB uit hoofde van overdracht van externe reserves	1 469 828	1 469 828	1 465 002	1 435 911	1 435 911
8.3 Nettovorderingen uit hoofde van de toedeling van eurobankbiljetten binnen het Eurosysteem	7 420 034	7 315 274	6 145 713	6 476 794	7 925 691
8.4 Overige vorderingen binnen het Eurosysteem (netto)	–	–	–	–	–
9. Overige activa	8 476 908	8 864 955	8 384 276	7 876 801	7 723 922
9.1 Munten uit het eurogebied	8 711	8 009	8 453	8 849	9 112
9.2 Materiële en immateriële vaste activa	403 730	412 926	436 525	416 899	410 473
9.3 Overige financiële activa	7 195 259	6 988 312	6 507 559	6 041 445	5 846 341
9.4 Herwaarderingsverschillen op instrumenten buiten de balans	–	90 592	57 050	–	47 699
9.5 Overlopende rekeningen	837 199	1 360 459	1 358 129	1 399 710	1 400 374
9.6 Diversen	32 009	4 657	16 560	9 898	9 923
Totaal activa	359 399 897	298 594 381	181 789 087	186 539 667	172 676 380

Passiva

(in € duizend)

	2021	2020	2019	2018	2017
1. Bankbiljetten in omloop	51 767 819	48 084 842	43 190 510	39 870 275	37 913 638
2. Verplichtingen aan kredietinstellingen van het eurogebied in verband met monetairbeleidstransacties, luidende in euro	171 421 401	145 672 939	45 443 128	59 408 947	64 957 740
2.1 Rekeningen-courant (met inbegrip van reserveverplichtingen)	97 194 582	97 076 814	36 466 154	23 669 646	15 710 572
2.2 Depositofaciliteit	74 226 819	48 596 125	8 976 974	35 739 301	49 247 168
2.3 Termijndeposito's	–	–	–	–	–
2.4 'Fine-tuning'-transacties met wederinkoop	–	–	–	–	–
2.5 Deposito's uit hoofde van margestortingen	–	–	–	–	–
3. Overige verplichtingen aan kredietinstellingen van het eurogebied, luidende in euro	908 212	1 479 685	301 391	543 628	838 406
4. Verplichtingen aan overige ingezetenen van het eurogebied, luidende in euro	5 947 992	1 914 597	612 745	379 465	293 207
4.1 Overheid	5 440 401	1 304 531	80 616	11 355	25 605
4.2 Overige verplichtingen	507 591	610 066	532 129	368 110	267 602
5. Verplichtingen aan niet-ingezetenen van het eurogebied, luidende in euro	5 476 602	6 864 942	857 264	8 147 501	8 413 888
6. Verplichtingen aan ingezetenen van het eurogebied, luidende in vreemde valuta	2 953 293	2 320 512	3 350 988	710 480	236 388
7. Verplichtingen aan niet-ingezetenen van het eurogebied, luidende in vreemde valuta	1 461 240	1 346 671	654 709	3 219 651	3 515 801
8. Tegenwaarde toegewezen bijzondere trekkingsrechten in het IMF	12 937 044	5 095 493	5 334 574	5 254 592	5 134 403
9. Verplichtingen binnen het Eurosysteem	86 357 768	66 198 276	63 974 101	53 192 130	36 296 706
9.1 Verplichtingen ingevolge de uitgifte van promessen als zekerheidstelling voor door de ECB uitgegeven schuldbewijzen	–	–	–	–	–
9.2 Nettoverplichtingen uit hoofde van de toedeling van eurobankbiljetten binnen het Eurosysteem	–	–	–	–	–
9.3 Overige verplichtingen binnen het Eurosysteem (netto)	86 357 768	66 198 276	63 974 101	53 192 130	36 296 706
10. Overige passiva	568 036	665 831	660 484	706 583	727 179
10.1 Herwaarderingsverschillen op instrumenten buiten de balans	24 608	–	–	8 994	–
10.2 Overlopende rekeningen	23 892	15 396	41 546	44 542	30 569
10.3 Diversen	519 536	650 435	618 938	653 047	696 610
11. Voorzieningen	–	–	3 146	5 670	2 424
11.1 Voor toekomstige wisselkoersverliezen	–	–	–	–	–
11.2 Voor nieuwbouw	–	–	–	–	–
11.3 Voor diverse risico's	–	–	–	–	–
11.4 Inzake monetairbeleidstransacties	–	–	3 146	5 670	2 424
12. Herwaarderingsrekeningen	12 018 744	11 381 836	10 068 000	8 231 503	7 898 906
13. Kapitaal, reservefonds en beschikbare reserve	7 226 355	6 907 813	6 512 795	6 123 680	5 815 009
13.1 Kapitaal	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000
13.2 Reservefonds:					
Statutaire reserve	1 168 694	1 168 694	1 168 694	1 168 694	1 168 694
Buitengewone reserve	1 153 603	1 153 603	1 153 603	1 153 600	1 152 963
Afschrijvingsrekeningen voor materiële en immateriële vaste activa	316 750	328 680	346 288	329 958	338 266
13.3 Beschikbare reserve	4 577 308	4 246 836	3 834 210	3 461 428	3 145 086
14. Winst van het boekjaar	355 391	660 944	825 252	745 562	632 685
Totaal passiva	359 399 897	298 594 381	181 789 087	186 539 667	172 676 380

3.2.8.2 Resultatenrekening

(in € duizend)

	2021	2020	2019	2018	2017
1. Nettorentebaten	1 229 612	1 174 757	1 427 590	1 532 936	1 284 936
1.1 Rentebaten	2 133 819	1 714 322	1 700 539	1 783 670	1 476 176
1.2 Rentelasten	–904 207	–539 565	–272 949	–250 734	–191 240
2. Nettobaten uit financiële transacties, afwaarderingen en voorzieningen	77 065	103 866	87 790	–25 090	4 674
2.1 Gerealiseerde winsten/verliezen uit financiële transacties	107 639	111 813	91 854	20 331	53 408
2.2 Afwaarderingen van financiële activa en posities	–30 574	–7 947	–4 064	–45 421	–48 734
2.3 Overdracht naar/uit voorzieningen	–	–	–	–	–
3. Nettobaten/-lasten uit provisies en commissies	592	2 446	–661	–264	627
3.1 Provisie- en commissiebaten	11 435	10 713	7 217	6 859	7 452
3.2 Provisie- en commissielasten	–10 843	–8 267	–7 878	–7 123	–6 825
4. Inkomsten uit gewone aandelen en deelnemingen	65 432	79 958	80 530	66 271	61 190
5. Nettoresultaat van pooling van monetaire inkomsten	–705 627	–325 693	–313 502	–367 648	–248 906
6. Overige baten	195 667	171 805	169 788	173 484	161 556
7. Personeelskosten	–301 037	–300 155	–311 572	–326 889	–336 948
8. Beheerskosten	–94 594	–90 194	–101 332	–105 028	–90 469
9. Afschrijvingen op (im)materiële vaste activa	–16 024	–18 004	–18 755	–14 791	–13 015
10. Productiekosten bankbiljetten	–12 682	–13 563	n.	n.	n.
11. Overige kosten	–	–	–3	–637	–
12. Vennootschapsbelasting	–83 013	–124 279	–194 621	–186 782	–190 960
Winst over het boekjaar	355 391	660 944	825 252	745 562	632 685

3.2.8.3 Dividend per aandeel

(in €)

	2021	2020	2019	2018	2017
Brutodividend	138,04	105,77	122,57	138,47	127,63
Roerende voorheffing	41,41	31,73	36,77	41,54	38,29
Nettodividend	96,63	74,04	85,80	96,93	89,34

3.3 Verslag van de bedrijfsrevisor aan de Regentenraad

mazars

NATIONALE BANK van BELGIE
Naamloze Vennootschap
De Berlaimontlaan 14, BE-1000 BRUSSEL
Ondernemingsnummer : BE 0203.201.340

Verslag van de bedrijfsrevisor

In uitvoering van het Protocol Nr. 4 betreffende de statuten van het Europees Stelsel van Centrale Banken en van de Europese Centrale Bank, werden wij door de algemene vergadering van aandeelhouders van 18 mei 2020 aangesteld als bedrijfsrevisor, belast met de opdracht om verslag uit te brengen aan de Regentenraad van de Nationale Bank van België N.V. ("**Bank**") over de controle van de financiële verslaggeving. De draagwijdte van deze wettelijke opdracht is verder uitgewerkt in de contractuele opdrachtdocumenten. Wij hebben de audit van de Bank uitgevoerd gedurende vijf opeenvolgende jaren.

Voornoemde opdracht als bedrijfsrevisor werd ons toevertrouwd op voorstel van het Auditcomité van de Bank en, ab initio, op aanbeveling van de Raad van Bestuur van de Europese Centrale Bank door de Raad van de Europese Unie bekrachtigd.

In het kader van deze opdracht hebben wij het genoegen verslag uit te brengen over onze controle van de financiële verslaggeving van de Bank, opgesteld in toepassing van het sui generis boekhoudkundig referentiestelsel waaraan de Bank onderworpen is (daarin inbegrepen de presentatieregels en -principes alsook de toelichtingen die worden verstrekt) zoals vastgelegd door de Regentenraad, en over de overige bepalingen die contractueel werden afgesproken met de Bank.

Oordeel zonder voorbehoud

Wij hebben de contractuele controle uitgevoerd van de financiële verslaggeving van de Bank - waarvan het balanstotaal € 359,4 miljard bedraagt en de winst van het afgelopen boekjaar € 355,4 miljoen - en de toelichting, zoals vermeld in het Ondernemingsverslag, Verslag 2021, hoofdstuk 3 'Jaarrekening en verslagen betreffende het boekjaar' ("**financiële verslaggeving**").

Naar ons oordeel geeft deze financiële verslaggeving een getrouw beeld van het vermogen en de financiële toestand van de Bank per 31 december 2021, alsook van haar resultaten over het boekjaar dat op die datum is afgesloten, in overeenkomst met het sui generis boekhoudkundig referentiestelsel waaraan de Bank onderworpen is (daarin inbegrepen de presentatieregels en -principes en de toelichtingen die worden verstrekt) zoals vastgelegd door de Regentenraad.

mazars

Basis voor het oordeel zonder voorbehoud

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens de internationale controlestandaarden (ISA's), Onze verantwoordelijkheden op grond van deze standaarden zijn verder beschreven in de sectie "Verantwoordelijkheden van de bedrijfsrevisor voor de controle van de financiële verslaggeving" van ons verslag. Wij hebben alle deontologische vereisten die relevant zijn voor de controle van de financiële verslaggeving in België nageleefd, met inbegrip van deze met betrekking tot de onafhankelijkheid.

Wij hebben van het Directiecomité en van de aangestelden van de Bank de voor onze controle vereiste opheldering en inlichtingen verkregen.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Kernpunten van de controle

Kernpunten van onze controle betreffen die aangelegenheden die naar ons professioneel oordeel het meest significant waren bij de controle van de jaarrekening van de huidige verslagperiode. Deze aangelegenheden zijn behandeld in de context van onze controle van de financiële verslaggeving als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover, en wij verschaffen geen afzonderlijk oordeel over deze aangelegenheden.

Onderstaande verslaggeving houdt rekening met de geheimhoudingsplicht waartoe de Bank ten aanzien van een aantal onderwerpen gehouden is, hetgeen impliceert dat bepaalde kernpunten niet / niet volledig worden gerapporteerd.

Kernpunt	Auditaanpak
KERNPUNT 1 : KREDIETRISICO In het kader van haar activiteiten is de Bank blootgesteld aan het kredietrisico. Om de volledige risicopositie inzake vastrentende effecten te bepalen, dient naast de portefeuilles in eigen beheer van de Bank en het eigen risico van de monetaire beleidsportefeuilles die op de balans van de Bank zijn opgenomen eveneens het aandeel van de Bank in de monetaire beleidsportefeuilles van het Eurosysteem in aanmerking te worden genomen. De communicatie omtrent de monetaire beleidsportefeuilles behoort evenwel tot de bevoegdheid van de ECB.	▪ Kennisname en beoordeling van de ingestelde procedures en processen inzake de aanvaarding van tegenpartijen (ratings van verscheidene ratingbureaus, implied ratings, financiële ratio's en gebeurlijk financiële analyses, bepaling en verwerking van limieten). ▪ Voor wat de portefeuille betreft tot uitvoering van het monetair beleid van het Eurosysteem, wordt nagezien of de beleenbaarheidscriteria – de zogenaamde enkelvoudige lijst met verhandelbare activa en de niet-verhandelbare activa (bankleningen) – worden nageleefd. ▪ Nazicht van ingestelde controlemaatregelen inzake de opvolging en de naleving van de ingestelde limieten ten overstaan van het gelopen risico, behoudens op Belgische overheden.

mazars

Kernpunt	Auditaanpak
Het Asset Purchase Programme veroorzaakt een toename van de risico's die de resultaten van de Bank onder druk zou kunnen zetten temeer daar in het licht van de Sars-Cov-2 pandemie de aankoopprogramma's werden aangevuld (Pandemic Emergency Purchase Programme). Ten einde dit risico te ondervangen legde de Bank, in het kader van haar winstverdelings-beleid, de reeds bestaande beschikbare reserve verder aan. Na beslissing van de Raad van Bestuur van de ECB legt de Bank gebeurlijk een specifieke voorziening aan om de verliezen op de monetairbeleidstransacties te dekken. Gezien de gebeurlijk significante impact op de resultatenrekening en/of het belang voor de beoordeling van de grootteorde van de beschikbare reserves beschouwen wij de identificatie en de beoordeling van het kredietrisico als een kernpunt van onze opdracht. <u>Verwijzing Ondernemingsverslag – Hfst 3.</u> 3.1.1.1 Balans 3.1.1.3. Winstverdeling 3.1.2.1. Beheer van de financiële risico's Toelichting 36 : Toelichting bij de winstverdeling voor het boekjaar	▪ Nazicht en beoordeling van de werkzaamheden uitgevoerd door de Interne Audit van de Bank, zowel wat de procedures betreft als de eindjaar afsluiting. ▪ Per jaareinde, nazicht van de ingestelde controleprocedures voor de identificatie van gebeurlijke risico's en beoordeling van de gepastheid van deze procedures ▪ Kennisname van berekeningswijze van geregistreerde voorzieningen, daarin inbegrepen het steunen op de werkzaamheden van de Interne Audit inzake hun nazicht van de gehanteerde interne risico identificatie en -beheersingsmodellen. ▪ Beoordeling van de informatie opgenomen in de financiële verslaggeving in het licht van de gebruiken van de Bank en het sui generis referentiestelsel. ▪ Bevestigingen vanwege de Directie inzake de informatie verkregen van de ECB.

mazars

Kernpunt	Auditaanpak
KERNPUNT 2 : MARKTRISICO In het kader van het monetair en het eigen beleid investeert de Bank middelen in de aankoop van effecten die worden gewaardeerd, ofwel aan de marktwaarde ofwel tegen de zogenaamde afgeschreven aankoopprijs. Op de portefeuilles gewaardeerd aan marktwaarde loopt de Bank een marktrisico. De negatieve herwaarderingsverschillen worden eerst afgetrokken van de overeenkomstige herwaarderingsrekening op het passief, waarna het eventuele saldo ten laste van het resultaat wordt gebracht. Op de portefeuilles gewaardeerd aan de afgeschreven aankoopprijs loopt de Bank een indirect risico dat dient beoordeeld te worden in het licht van het algemeen marktrisico van de Bank. Om de volledige risicopositie inzake vastrentende effecten te bepalen neemt de Bank ook het aandeel van de Bank in de monetaire beleidsportefeuilles van het Eurosysteem in beschouwing. De communicatie hieromtrent behoort evenwel tot de bevoegdheid van de ECB. Gezien de gebeurlijk significante impact op de resultatenrekening en het belang voor de beoordeling van de grootteorde van de beschikbare reserves beschouwen wij de identificatie en de beoordeling van het marktrisico als een kernpunt van onze opdracht. Verwijzing Ondernemingsverslag – Hfst 3. 3.1.2.1. Beheer van de financiële risico's 3.1.1.3. Winstverdeling Toelichting 36 : Toelichting bij de winstverdeling voor het boekjaar	▪ Beoordeling van de ingestelde procedures en processen voor de inschatting van het marktrisico. ▪ Beoordeling van de door de Bank gehanteerde marktgegevens, veronderstellingen en inschattingen, inbegrepen het steunen op de werkzaamheden van de Interne Audit inzake hun nazicht van de gehanteerde interne risico identificatie en -beheersingsmodellen. ▪ Bespreking van de resultaten van de door de Bank uitgevoerde analyses met de dienstverantwoordelijken. ▪ Nazicht van de samenhang van de verslaggeving aan het Directiecomité. ▪ Kennisname van de besprekingen binnen het Directiecomité. ▪ Beoordeling van de informatie opgenomen in de financiële verslaggeving in het licht van de gebruiken van de Bank en het sui generis referentiestelsel. ▪ Bevestigingen van de ECB betreffende de resultaten van het monetaire beleid en aansluiting met de resultatenrekening.

mazars

Kernpunt	Auditaanpak
KERNPUNT 3 : COMPLIANCE RISICO Rekening houdend met het hybride sui generis regelgevend kader van de Bank worden volgende compliance risico's onderscheiden : ▪ Aankoopbeleid – regelgeving op de openbare aanbestedingen ▪ Witwasreglementering ▪ ECB en aanverwante regelgeving ▪ GDPR Voorgaande regelgevingen kunnen een belangrijk impact hebben op de wisselwerking met andere instanties en/of de reputatie van de Bank. Verwijzing Ondernemingsverslag – Hfst 3. 3.1.2.2. Beheer van de niet-financiële risico's	▪ Kennisname van het design van de ingestelde processen en procedures inzake de aankopen van de Bank. ▪ Nazicht en beoordeling van de werkzaamheden uitgevoerd door de Interne Audit van de Bank. ▪ Bespreking van de gelopen compliance risico's met de Legal Compliance Officer van de Bank. ▪ Bespreking van de diverse risico's inzake het beheer van gegevens met de Data Protection Officer. Uitvoeren van verschillende testen op steekproefbasis inzake enkele kernaspecten van de ECB en aanverwante regelgeving.

mazars

Kernpunt	Auditaanpak
KERNPUNT 4 : IT ALGEMENE CONTROLES De Bank is, voor zowel haar operationele activiteiten als voor het voeren van haar boekhouding, in niet onbelangrijke mate afhankelijk van de betrouwbaarheid en bescherming van haar informatica platformen en toepassingen. Rekening houdend met de grote diversiteit aan activiteiten – met inbegrip van de systemen voor de opvolging en de begroting van de gelopen risico's – is de goede werking van de informatica platformen en toepassingen essentieel voor de Bank. Als centraal punt voor de verwerking van gegevens of als verwerkings-verantwoordelijke van bepaalde gegevens (kredietcentrales, balanscentrale, central securities depository/securities settlement system, betalingsverkeer, monetair beleid, statistiek, prudentieel toezicht, …) is het beheer van dit risico niet onbelangrijk voor de Bank. Gezien onze specifieke taak hebben wij enkel toegezien op enkele specifieke kernpunten van de IT Algemene Controles die direct relevant zijn voor de financiële verslaggeving van de Bank. Verwijzing Ondernemingsverslag – Hfst 3. 3.1.2.2. Beheer van de niet- financiële risico's	▪ Opbouw, met behulp van het Dienst Interne Audit, van een cartografie van de diverse IT-systemen en platformen die van belang zijn voor het voeren van de boekhouding van de Bank. ▪ Kennisname van de voornaamste incidenten op de IT-systemen en platformen met een bijzondere aandacht op deze incidenten die een impact hadden op de boekhoudkundige informatie en beoordeling van de genomen maatregelen. ▪ Het beoordelen van het design – van enkele voorname toepassingen –, en voor zover relevant, de operationele effectiviteit van bepaalde sleutel controles. ▪ Beoordeling van nazichten en controles uitgevoerd door het Dienst Interne Audit.

Verantwoordelijkheden van het Directiecomité voor de financiële verslaggeving

Het Directiecomité is verantwoordelijk voor het opstellen van de financiële verslaggeving die een getrouw beeld geeft in overeenstemming met het sui generis boekhoudkundig referentiekader, zoals geïdentificeerd in de inleiding alsook voor het implementeren van de interne beheersing die zij noodzakelijk acht voor het opstellen van de financiële verslaggeving die geen afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten.

mazars

Bij het opstellen van de financiële verslaggeving is het Directiecomité verantwoordelijk voor het inschatten van de mogelijkheid van de Bank om haar continuïteit te handhaven en het gebruiken van de continuïteitsveronderstelling.

Verantwoordelijkheden van de bedrijfsrevisor voor de controle van de financiële verslaggeving

Overeenkomstig de contractuele bepalingen bestaan onze doelstellingen in het verkrijgen van een redelijke mate van zekerheid over de vraag of de financiële verslaggeving als geheel geen afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten en het uitbrengen van een verslag aan de Regentenraad waarin ons oordeel is opgenomen.

Een redelijke mate van zekerheid is een hoog niveau van zekerheid, maar is geen garantie dat een controle die overeenkomstig de ISA's is uitgevoerd altijd een afwijking van materieel belang ontdekt wanneer die bestaat. Afwijkingen kunnen zich voordoen als gevolg van fraude of fouten en worden als van materieel belang beschouwd indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat zij, individueel of gezamenlijk, de economische beslissingen genomen door gebruikers op basis van deze financiële verslaggeving, beïnvloeden.

Als deel van een controle uitgevoerd overeenkomstig de ISA's, passen wij een professionele oordeelsvorming toe en handhaven wij een professioneel-kritische ingesteldheid gedurende de controle. We voeren tevens de volgende werkzaamheden uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de financiële verslaggeving een afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten, het bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden die op deze risico's inspelen en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Het risico van het niet detecteren van een van materieel belang zijnde afwijking is groter indien die afwijking het gevolg is van fraude dan indien zij het gevolg is van fouten, omdat bij fraude sprake kan zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten om transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle, met als doel controlewerkzaamheden op te zetten die in de gegeven omstandigheden geschikt zijn maar die niet zijn gericht op het geven van een oordeel over de effectiviteit van de interne beheersing van de Bank;
- het evalueren van de redelijkheid van de door het Directiecomité gemaakte schattingen;
- het concluderen dat de door het Directiecomité gehanteerde continuïteits-veronderstelling aanvaardbaar is. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van huidig verslag aan de Regentenraad;
- het evalueren van de algehele presentatie, structuur en inhoud van de financiële verslaggeving en van de vraag of de financiële verslaggeving de onderliggende transacties en gebeurtenissen weergeven op een wijze die leidt tot een getrouw beeld rekening houdend met het sui generis wettelijk kader – inbegrip de waarderings- en verslaggevingsprincipes en de gebruikelijke door de Bank verstrekte toelichtingen – van toepassing op de Bank.

Onze werkzaamheden bieden evenwel geen zekerheid omtrent de toekomstige levensvatbaarheid van de Bank, noch omtrent de efficiëntie of de doeltreffendheid waarmee het bestuursorgaan de bedrijfsvoering van de Bank ter hand heeft genomen of zal nemen.

mazars

Conform de bepalingen van de ISA's 260 en 265 communiceren wij met het auditcomité, onder meer over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante controlebevindingen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing die wij identificeren gedurende onze controle alsook de kernpunten van de controle.

* * *

VERSLAG VAN ENKELE OVERIGE DOOR WET EN REGELGEVING GESTELDE EISEN

Verantwoordelijkheden van het Directiecomité

Het Directiecomité is verantwoordelijk voor het opstellen en de inhoud van het ondernemingsverslag en in het bijzonder hoofdstuk 3 'Jaarrekening en verslagen betreffende het boekjaar', voor het naleven van de wettelijke en bestuursrechtelijke voorschriften die van toepassing zijn op het voeren van de boekhouding, alsook voor het naleven van de organieke wet en overige wettelijke en reglementaire bepalingen alsook van de statuten van de Bank.

Verantwoordelijkheden van de bedrijfsrevisor

In het kader van onze opdracht ten overstaan van de Regentenraad zoals uitgewerkt in de contractuele opdrachtdocumenten, is het onze verantwoordelijkheid om, in alle van materieel belang zijnde opzichten, gebeurlijk specifiek aangepast aan het hybride karakter van de Bank en haar sui generis wettelijk kader, verslag over de aangelegenheden uit te brengen bedoeld in artikel 3:75 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen.

Overige vermeldingen

Naar ons oordeel, na het uitvoeren van specifieke werkzaamheden op de financiële verslaggeving, stemt dit verslag overeen met de jaarrekening voor hetzelfde boekjaar, enerzijds, en is de financiële verslaggeving opgesteld overeenkomstig de artikelen 3:5 en 3:6 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen, anderzijds met dien verstande dat wij hieromtrent geen assurance-conclusie formuleren.

Onverminderd formele aspecten van ondergeschikt belang en rekening houdend met de gebruiken van de Bank, werd de boekhouding gevoerd in overeenstemming met het sui generis boekhoudkundig referentiestelsel en presentatieregels en -principes en de gebruikelijke door de Bank verstrekte toelichtingen van toepassing op de Bank, zoals geïnterpreteerd en vastgelegd door de Regentenraad.

De resultaatverwerking, die aan de Regentenraad wordt voorgesteld, stemt overeen met de wettelijke en statutaire bepalingen.

De sociale balans bevat, zowel qua vorm als qua inhoud alle door het Wetboek van vennootschappen en verenigingen voorgeschreven inlichtingen en bevat, naar onze kennis, geen van materieel belang zijnde inconsistenties ten aanzien van de informatie waarover wij beschikken in het kader van onze contractuele opdracht.

Wij hebben geen kennis van verrichtingen of beslissingen die in overtreding zijn met de organieke wet, de statuten of op voormelde toepasselijke bepalingen van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen (zoals door de Bank beoogd op haar van toepassing te zijn) waarvoor het nazicht ons contractueel werd toegewezen.

mazars

Er werden geen bijkomende opdrachten uitgevoerd die onverenigbaar zijn met onze contractuele opdracht, en ons bedrijfsrevisorenkantoor en, in voorkomend geval, ons netwerk, zijn in de loop van ons mandaat onafhankelijk gebleven tegenover de Bank.

Brussel, 25 maart 2022

MAZARS BEDRIJFSREVISOREN
Bedrijfsrevisor
vertegenwoordigd door

Digitaal ondertekend
door STRAGIER
DIRK PIERRE E
Datum: 25/03/2022
17:43:46

Dirk STRAGIER
Bedrijfsrevisor

Audit Verslag
31.12.2021

3.4 Goedkeuring door de Regentenraad

Na kennisname van het onderzoek door het Auditcomité heeft de Regentenraad op 30 maart 2022 de jaarrekening en het jaarverslag van het boekjaar 2021 goedgekeurd en de winstverdeling voor dat boekjaar geregeld. Overeenkomstig artikel 44 van de statuten geldt de goedkeuring van de jaarrekening als kwijting voor de leden van het Directiecomité.

MONITEUR BELGE

BELGISCH STAATSBLAD

Le Moniteur belge peut être consulté à l'adresse :
www.moniteur.be
Direction du Moniteur belge, chaussée d'Anvers 53,
1000 Bruxelles - Directeur : Wilfried Verreyen
Numéro tél. gratuit : 0800-98 809

SOMMAIRE

Lois, décrets, ordonnances et règlements

WETTEN, DECRETEN, ORDONNANTIES EN VERORDENINGEN
LOIS, DECRETS, ORDONNANCES ET REGLEMENTS

MINISTERIE VAN FINANCIEN

N. 98 — 788

22 FEBRUARI 1998. — Wet tot vaststelling van het organiek statuut van de Nationale Bank van België (1)

ALBERT II, Koning der Belgen,

Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen, Onze Groet.

Artikel 1. Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

HOOFDSTUK I. — *Aard en doelstellingen*

Art. 2. De Nationale Bank van België, in het Frans « Banque Nationale de Belgique », in het Duits « Belgische Nationalbank », ingesteld bij de wet van 5 mei 1850, maakt integrerend deel uit van het Europees stelsel van centrale banken, hierna ESCB genoemd, waarvan de statuten werden vastgelegd in het desbetreffend Protocol gehecht aan het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap.

Daarenboven gelden voor de Bank deze wet, haar eigen statuten en, aanvullend, de bepalingen betreffende de naamloze vennootschappen.

Art. 3. De maatschappelijke zetel van de Bank is te Brussel gevestigd.

De Bank richt vestigingen op in de plaatsen van het Belgische grondgebied waar de noodzakelijkheid ervan wordt vastgesteld.

Art. 4. Het maatschappelijk kapitaal van de Bank, dat vierhonderd miljoen frank bedraagt, is vertegenwoordigd door vierhonderdduizend aandelen, waarvan tweehonderdduizend aandelen die nominatief en onoverdraagbaar zijn, door de Belgische Staat zijn ingeschreven en tweehonderdduizend aandelen op naam of aan toonder. Het maatschappelijk kapitaal is volledig afgelost.

HOOFDSTUK II. — *Taken en verrichtingen die van het ESCB afhangen*

Art. 5. 1. Om de doelstellingen van het ESCB te verwezenlijken en de taken ervan te vervullen, mag de Bank :

— op de kapitaalmarkten opereren, hetzij door vast aan te kopen en te verkopen (contant of op termijn), hetzij door in het kader van stellingsopenties op te treden of te geven (omgekeerde verrichtingen) hetzij door schuldvorderingen en verhandelbare effecten, uitgedrukt in communautaire of niet communautaire munten, alsook edele metalen te leasen of te ontleenen;

— leenbetrekkelijke verrichten met kredietinstellingen en andere geld- of kapitaalmarktpartijen waarbij de verbeurde kredieten worden gedekt door voldoende zekerheid.

(1) *Parlementaire voorbereiding :*

Kamer van volksvertegenwoordigers :

Zitting 1996-1997.

Parlementaire stukken. — Wetsontwerp nr. 1061/1. — Amendementen nr. 1061/2. — Verslag nr. 1061/3. — Tekst aangenomen door de Commissie nr. 1061/4. — Amendementen nr. 1061/5 tot 8. — Aanvullend verslag nr. 1061/9. — Artikelen gewijzigd door de Commissie nr. 1061/10. — Amendementen nr. 1061/11 - Tekst aangenomen in plenaire vergadering en overgezonden aan de Senaat nr. 1061/12.

Parlementaire Handelingen. — Bespreking en aanneming : plenaire vergadering van 10 juli 1997.

Senaat :

Zitting 1996-1997.

Parlementaire stukken. — Wetsontwerp overgezonden door de Kamer van volksvertegenwoordigers nr. 1-707/1.

Zitting 1997-1998.

Parlementaire stukken. — Amendementen nr. 1707/2. — Verslag van de Commissie (Evocatieprocedure) nr. 1707/3. — Tekst aangenomen door de Commissie nr. 1707/4. — Amendementen nrs. 1707/5 en 6. — Advies van de Raad van de State nr. 1707/7. — Beslissing om niet te amenderen nr. 1707/8.

Parlementaire Handelingen. — Algemene bespreking : 29 februari 1998. Stemming over het geheel : 12 februari 1998

MINISTERE DES FINANCES

F. 98 — 788

22 FEVRIER 1998. — Loi fixant le statut organique de la Banque Nationale de Belgique (1)

ALBERT II, Roi des Belges,

A tous, présents et à venir, Salut.

Article 1er. La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

CHAPITRE Ier. — *Nature et objets*

Art. 2. La Banque nationale de Belgique, en néerlandais « Nationale Bank van België », en allemand « Belgische Nationalbank », instituée par la loi du 5 mai 1850, fait partie intégrante du Système européen de banques centrales, ci-après dénommé SEBC, dont les statuts ont été fixés par le Protocole y relatif annexé au Traité instituant la Communauté européenne.

En outre, la Banque est régie par la présente loi, par ses propres statuts et, à titre supplétif, par les dispositions sur les sociétés anonymes.

Art. 3. Le siège social de la Banque est fixé à Bruxelles.

La Banque établit des sièges d'activité dans les localités du territoire de la Belgique où le besoin en est constaté.

Art. 4. Le capital social de la Banque, d'un montant de quatre cents millions de francs, est représenté par quatre cent mille actions, dont deux cent mille, nominatives et incessibles, souscrites par l'Etat belge, et deux cent mille en nom ou au porteur. Le capital social est entièrement libéré.

CHAPITRE II. — *Missions et opérations relevant du SEBC*

Art. 5. 1. Afin d'atteindre les objectifs du SEBC et d'accomplir ses missions, la Banque peut :

— intervenir sur les marchés de capitaux, soit en achetant et en vendant ferme (au comptant et à terme), soit en prenant et en mettant en pension (opérations de cession-rétrocession), soit en prêtant ou en empruntant des créances et des titres négociables, libellés en monnaies communautaires ou non communautaires, ainsi que des métaux précieux;

— effectuer des opérations de crédit avec des établissements de crédit et d'autres intervenants des marchés monétaire ou des capitaux sur la base d'une sûreté appropriée pour les prêts.

(1) *Références parlementaires :*

Chambre des représentants :

Session 1996-1997.

Documents parlementaires. — Projet de loi n° 1061/1. — Amendements n° 1061/2. — Rapport n° 1061/3 - Texte adopté par la Commission n° 1061/4. — Amendements n° 1061/5 à 8. — Rapport complémentaire n° 1061/9. — Articles modifiés par la Commission n° 1061/10. — Amendements n° 1061/11. — Texte adopté en séance plénière et transmis au Sénat n° 1061/12.

Annales parlementaires. — Discution et adoption : séance plénière du 10 juillet 1997.

Sénat :

Session 1996-1997.

Documents parlementaires. — Projet transmis par la Chambre des représentants n° 1-707/1.

Session 1997-1998.

Documents parlementaires. — Amendements n° 1-707/2. — Rapport de la Commission (procédure d'évocation) n° 1-707/3. — Texte adopté par la Commission n° 1-707/4. — Amendements n° 1-707/5 et 6. — Avis du Conseil d'Etat n° 1-707/7. — Décision de ne pas amender n° 1-707/8.

Annales parlementaires. — Discussion générale : 29 février 1998. — Vote sur l'ensemble : 12 février 1998.

4. Bijlagen

Hierna volgen de Organieke wet en het Corporate governance charter van de Bank.

De Statuten, het Huishoudelijk reglement, het Reglement van het Auditcomité, het Reglement van het Remuneratie- en Benoemingscomité en heel wat andere wetgevende en reglementaire teksten over de Nationale Bank, haar actiedomeinen en haar referentiekader kunnen worden geraadpleegd op de website van de Bank.

De Bank werkt de teksten op haar website permanent bij zodat ze rekening houden met recente wijzigingen.

Bijlage 1 Organieke wet 187

Bijlage 2 Corporate governance charter 239

Bijlage 1 Organieke wet[1]

Artikel 1. – Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Hoofdstuk I – Aard en Doelstellingen

Art. 2. – De Nationale Bank van België, in het Frans 'Banque Nationale de Belgique', in het Duits 'Belgische Nationalbank', ingesteld bij de wet van 5 mei 1850, maakt integrerend deel uit van het Europees stelsel van centrale banken, hierna ESCB genoemd, waarvan de statuten werden vastgelegd in het desbetreffend Protocol gehecht aan het Verdrag tot oprichting van de Europese Unie.

Daarenboven gelden voor de Bank deze wet, haar eigen statuten en, aanvullend, de bepalingen betreffende de naamloze vennootschappen[2].

Art. 3. – De maatschappelijke zetel van de Bank is te Brussel gevestigd.

De Bank richt vestigingen op in de plaatsen van het Belgische grondgebied waar de noodwendigheid ervan wordt vastgesteld.

Art. 4. – Het maatschappelijk kapitaal van de Bank, dat tien miljoen euro bedraagt, is vertegenwoordigd door vierhonderdduizend aandelen, waarvan tweehonderdduizend aandelen die nominatief en onoverdraagbaar zijn, door de Belgische Staat zijn ingetekend en tweehonderdduizend aandelen op naam of gedematerialiseerd. Het maatschappelijk kapitaal is volledig afgelost.

De aandelen, behoudens die welke aan de Staat toebehoren, kunnen naar goedvinden van de eigenaar, zonder kosten, worden omgezet in aandelen op naam of in gedematerialiseerde aandelen.

Hoofdstuk II – Taken en verrichtingen

Art. 5. – 1. Om de doelstellingen van het ESCB te verwezenlijken en haar taken te vervullen, mag de Bank:

- op de kapitaalmarkten opereren, hetzij door vast aan te kopen en te verkopen (contant of op termijn), hetzij door in het kader van stallingsoperaties op te nemen of te geven (cessie-retrocessie verrichtingen) hetzij door schuldvorderingen en verhandelbare effecten, uitgedrukt in communautaire of niet communautaire munten, alsook edele metalen te lenen of te ontlenen;

- kredietransacties verrichten met kredietinstellingen en andere geld- of kapitaalmarktpartijen waarbij de verleende kredieten worden gedekt door toereikende zekerheid.

2. De Bank schikt zich naar de algemene grondslagen aangaande de open markt- en kredietransacties vastgesteld door de ECB, erin begrepen die voor de aankondiging van de voorwaarden waaronder deze transacties worden verricht.

Art. 6. – Binnen de perken en volgens de nadere regels vastgesteld door de ECB, mag de Bank

1 Wet van 22 februari 1998 tot vaststelling van het organiek statuut van de Nationale Bank van België (officieuze coördinatie: december 2021).

2 De bepalingen betreffende de naamloze vennootschappen zijn slechts van toepassing op de Nationale Bank van België:
1° voor de aangelegenheden die niet worden geregeld door de bepalingen van titel VII van het derde deel van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap en van het Protocol betreffende de statuten van het Europees Stelsel van centrale banken en van de Europese Centrale Bank, noch door voornoemde wet van 22 februari 1998 of de statuten van de Nationale Bank van België; en
2° voor zover zij niet strijdig zijn met de bepalingen bedoeld in 1°. (*artikel 141, § 1 van de wet van 2 augustus 2002 betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten*).

daarenboven, onder andere, onderstaande transacties verrichten :

1° haar eigen schuldbewijzen uitgeven en inkopen ;

2° effecten en edele metalen in bewaring nemen, zich belasten met het incasso van effecten en voor rekening van derden bemiddelen bij transacties in effecten, andere financiële instrumenten en edele metalen ;

3° transacties met rente-instrumenten verrichten ;

4° valuta- of goud- of andere edele metalentransacties verrichten ;

5° transacties verrichten met het oog op het beleggen en het financiële beheer van haar tegoeden in vreemde valuta's en in andere externe reservebestanddelen ;

6° in het buitenland krediet opnemen en daartoe garanties verlenen ;

7° transacties in het kader van de Europese of de internationale monetaire samenwerking uitvoeren.

Art. 7. – De vorderingen van de Bank die voortkomen uit krediettransacties, zijn bevoorrecht op alle effecten die de schuldenaar als eigen tegoed bij de Bank of bij haar effectenclearingstelsel op rekening heeft staan.

Dit voorrecht heeft dezelfde rang als het voorrecht van de pandhoudende schuldeiser. Het heeft voorrang op de rechten bedoeld in de artikelen 8, derde lid, van de wet van 2 januari 1991 betreffende de markt van de effecten van de overheidsschuld en het monetair beleidsinstrumentarium, 12, vierde lid, en 13, vierde lid, van het koninklijk besluit nr. 62 betreffende de bewaargeving van vervangbare financiële instrumenten en de vereffening van transacties op deze instrumenten, gecoördineerd door het koninklijk besluit van 27 januari 2004, en 471, vierde lid, van het Wetboek van vennootschappen.

Bij gebrek aan betaling van de schuldvorderingen van de Bank waarvan sprake in het eerste lid, mag de Bank, na de schuldenaar schriftelijk in gebreke te hebben gesteld, ambtshalve, zonder voorafgaande gerechtelijke beslissing, overgaan tot de tegeldemaking van de effecten waarop haar voorrecht slaat, niettegenstaande het eventuele faillissement van de schuldenaar of van enige andere toestand van samenloop met de schuldeisers van deze laatste. De Bank moet trachten die effecten tegen de voordeligste prijs en binnen de kortst mogelijke termijn te gelde te maken, rekening houdend met het volume van de transacties. De opbrengst van die tegeldemaking wordt toegerekend op de schuldvordering in hoofdsom, interesten en kosten van de Bank, terwijl het eventuele saldo na aanzuivering aan de schuldenaar toekomt.

Wanneer de Bank schuldvorderingen in pand aanvaardt, wordt, zodra de pandovereenkomst gesloten is, hiervan melding gemaakt in een register bij de Nationale Bank van België of bij een derde die zij hiertoe aanduidt.

Door de inschrijving in dit register, dat niet aan bijzondere vormvereisten is onderworpen, verkrijgt het pand van de Nationale Bank van België vaste datum en wordt dit erga omnes tegenwerpelijk, behalve ten aanzien van de schuldenaar van de in pand gegeven schuldvordering.

Het register is enkel consulteerbaar door derden die overwegen een zakelijk (zekerheids)recht te aanvaarden op schuldvorderingen die in aanmerking komen voor inpandneming door de Nationale Bank van België. De consultatie van het register gebeurt volgens de modaliteiten die door de Nationale Bank van België worden vastgelegd.

In geval van opening van een insolventieprocedure, zoals nader gedefinieerd in artikel 3, 5°, van de wet van 15 december 2004 betreffende financiële zekerheden en houdende diverse fiscale bepalingen inzake zakelijke-zekerheidsovereenkomsten en leningen met betrekking tot financiële instrumenten, ten laste van een kredietinstelling dewelke schuldvorderingen in pand heeft gegeven aan de Nationale Bank van België, gelden de volgende bepalingen :

a) het geregistreerde pandrecht van de Nationale Bank van België op schuldvorderingen primeert op alle later gevestigde of aan derden toegekende zakelijke zekerheden met betrekking tot dezelfde schuldvorderingen, ongeacht of de voormelde zekerheden al dan niet aan de schuldenaar van de verpande schuldvorderingen ter kennis werden gebracht dan wel door deze laatste werden erkend ; ingeval de Nationale Bank van België de inpandgeving ter kennis brengt van de schuldenaar van de verpande schuldvordering, kan deze enkel nog in handen van de Nationale Bank van België bevrijdend betalen ;

b) derde verkrijgers van enig met de Nationale Bank van België concurrerend zakelijk zekerheidsrecht zoals bedoeld in a), zijn er alleszins toe gehouden om de sommen die zij na de opening van een insolventieprocedure vanwege de schuldenaar van de verpande schuldvorderingen hebben ontvangen, onverwijld aan de Nationale Bank van België over te maken. De Nationale Bank van België beschikt over het recht om de betaling van die sommen te eisen, onverminderd haar recht op schadevergoeding;

c) niettegenstaande eventuele andersluidende bepalingen, mag de schuldvergelijking die kan leiden tot de gehele of gedeeltelijke aflossing van schuldvorderingen die aan de Bank zijn verpand of die door haar te gelde zijn gemaakt, in geen geval worden ingeroepen tegenover de Bank of tegenover de derde verkrijgers indien de schuldvorderingen te gelde zijn gemaakt;

d) artikel 8 van de wet van 15 december 2004 betreffende financiële zekerheden en houdende diverse fiscale bepalingen inzake zakelijkezekerheidsovereenkomsten en leningen met betrekking tot financiële instrumenten is van overeenkomstige toepassing op de inpandneming door de Nationale Bank van België van schuldvorderingen, waarbij de woorden 'financiële instrumenten'worden vervangen door 'schuldvorderingen';

e) de artikelen 5, *juncto* artikel 40 van de hypotheekwet, zijn niet van toepassing.

Art. 8. – **§ 1.** De Bank waakt over de goede werking van de verrekenings-, vereffenings- en betalingssystemen en ze vergewist zich van hun doelmatigheid en deugdelijkheid overeenkomstig deze wet, de bijzondere wetten of reglementen en, in voorkomend geval, de Europese regels ter zake.

Ze mag met dit doel alle verrichtingen doen en faciliteiten ter beschikking stellen.

Ze gaat over tot de toepassing van de verordeningen vastgelegd door de ECB ter verzekering van doelmatige en deugdelijke verrekenings- en betalingssystemen binnen de Europese Unie en met andere landen.

§ 2. In de aangelegenheden waarvoor zij krachtens dit artikel bevoegd is, kan de Bank reglementen vaststellen ter aanvulling van de betrokken wettelijke of reglementaire bepalingen betreffende technische punten.

Zonder afbreuk te doen aan de raadpleging waarin andere wetten of reglementen voorzien, kan de Bank overeenkomstig de procedure van de openbare raadpleging de inhoud van elk reglement dat zij overweegt vast te stellen, toelichten in een consultatieronde en deze bekendmaken op haar website voor eventuele opmerkingen van belanghebbende partijen.

Deze reglementen hebben slechts uitwerking na goedkeuring door de Koning en bekendmaking ervan in het *Belgisch Staatsblad*. De Koning kan wijzigingen aanbrengen aan deze reglementen of deze regels zelf vaststellen indien de Bank geen reglementen heeft vastgesteld.

§ 3. De Bank oefent de bevoegdheden krachtens dit artikel uitsluitend in het algemeen belang uit. De Bank, de leden van haar organen en haar personeelsleden zijn niet burgerlijk aansprakelijk voor hun beslissingen, niet-optreden, handelingen of gedragingen in het kader van de uitoefening van deze opdracht, behalve in geval van bedrog of zware fout.

Art. 9. – Zonder afbreuk te doen aan de bevoegdheden van de instellingen en organen van de Europese Gemeenschappen, voert de Bank de akkoorden van internationale monetaire samenwerking uit die België heeft onderschreven, conform de nadere regels vastgelegd bij overeenkomsten gesloten tussen de Minister van Financiën en de Bank. Ze levert en ontvangt de betaalmiddelen en kredieten die vereist zijn voor de uitvoering der akkoorden.

De Staat waarborgt de Bank tegen ieder verlies en waarborgt de terugbetaling van ieder krediet dat de Bank verleend heeft ingevolge de uitvoering van de akkoorden bedoeld in voorgaand lid, of ingevolge haar deelname aan akkoorden of verrichtingen van internationale monetaire samenwerking waarbij de Bank, mits een in Ministerraad besliste goedkeuring, partij is.

Art. 9*bis*. – In het kader vastgesteld door artikel 105 (2) van het Verdrag tot oprichting van de Europese Unie en door de artikelen 30 en 31 van het Protocol betreffende de statuten van het Europees Stelsel van centrale banken en van de Europese Centrale Bank, worden de officiële externe reserves van de Belgische Staat aangehouden en beheerd door de Bank. Deze tegoeden vormen een doelvermogen dat bestemd is voor de taken en verrichtingen die

onder dit hoofdstuk vallen, evenals voor de andere opdrachten van algemeen belang die door de Staat aan de Bank zijn toevertrouwd. De Bank boekt deze tegoeden en de betreffende opbrengsten en kosten in haar rekeningen overeenkomstig de regels bedoeld in artikel 33.

Art. 10. – De Bank mag, onder de voorwaarden door of krachtens de wet bepaald en onder voorbehoud van hun verenigbaarheid met de taken die van het ESCB afhangen, belast worden met opdrachten van algemeen belang.

Art. 11. – De Bank neemt, onder de voorwaarden door de wet bepaald, de Dienst van de Rijkskassier waar.

Ze is, met uitsluiting van iedere andere Belgische of buitenlandse instelling, belast met de omzetting in euro's van de door de Staat geleende valuta's van Staten die niet deelnemen aan de monetaire unie of van voor de Europese Unie derde-Staten.

De Bank wordt in kennis gesteld van alle voorgenomen deviezenleningen van de Staat, de Gemeenschappen en de Gewesten. Op verzoek van de Bank plegen de Minister van Financiën en de Bank overleg telkens wanneer deze laatste oordeelt dat die leningen de doeltreffendheid van het monetaire of het wisselbeleid in het gedrang dreigen te brengen. De nadere regelen voor die kennisgeving en dat overleg worden vastgelegd in een tussen de Minister van Financiën en de Bank te sluiten overeenkomst, onder voorbehoud van goedkeuring van deze overeenkomst door de ECB.

Art. 12. – **§ 1.** De Bank draagt bij tot de stabiliteit van het financiële stelsel. Hiertoe en overeenkomstig de bepalingen van Hoofdstuk IV/3 zorgt zij met name voor de opsporing, de beoordeling en de opvolging van de verschillende factoren en ontwikkelingen die de stabiliteit van het financiële stelsel kunnen aantasten, bepaalt zij door middel van aanbevelingen welke maatregelen de diverse betrokken autoriteiten ten uitvoer zouden moeten leggen om bij te dragen tot de stabiliteit van het financiële stelsel als geheel, met name door de robuustheid van het financiële stelsel te versterken, door systeemrisico's te voorkomen en door de gevolgen van een eventuele verstoring te beperken, en stelt zij met dat doel de onder haar bevoegdheid vallende maatregelen vast.

Voor alle beslissingen en verrichtingen die in het kader van haar bijdrage tot de stabiliteit van het financiële stelsel worden genomen, geniet de Bank dezelfde graad van onafhankelijkheid als vastgesteld in artikel 130 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie.

§ 2. De Bank mag daarenboven belast worden met de inzameling van statistische gegevens of met de internationale samenwerking die verband houden met iedere taak bedoeld in artikel 10.

Art. 12*bis*. – **§ 1.** De Bank oefent het toezicht uit op financiële instellingen overeenkomstig deze wet en de bijzondere wetten die het toezicht op deze instellingen regelen en overeenkomstig de Europese regels betreffende het Gemeenschappelijk Toezichtsmechanisme.

§ 2. In de toezichtsaangelegenheden waarvoor zij bevoegd is, kan de Bank reglementen vaststellen ter aanvulling van de betrokken wettelijke of reglementaire bepalingen betreffende technische punten.

Zonder afbreuk te doen aan de raadpleging waarin in andere wetten of reglementen is voorzien, kan de Bank overeenkomstig de procedure van de open raadpleging, de inhoud van elk reglement dat zij overweegt vast te stellen, toelichten in een consultatieronde en deze bekendmaken op haar website voor eventuele opmerkingen van belanghebbende partijen.

Deze reglementen hebben slechts uitwerking na goedkeuring door de Koning en bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad. De Koning kan wijzigingen aanbrengen aan deze reglementen of deze regels zelf vaststellen indien de Bank geen reglement heeft vastgesteld.

§ 3. De Bank oefent haar toezichtsopdracht uitsluitend in het algemeen belang uit. De Bank, de leden van haar organen en haar personeelsleden zijn niet burgerlijk aansprakelijk voor hun beslissingen, niet-optreden, handelingen of gedragingen in het kader van de uitoefening van de wettelijke toezichtsopdracht van de Bank, behalve in geval van bedrog of zware fout.

§ 4. De werkingskosten van de Bank die betrekking hebben op het toezicht bedoeld in de eerste paragraaf worden gedragen door de instellingen die onder haar toezicht staan, volgens de nadere regels vastgesteld door de Koning.

De Bank kan de Algemene Administratie van de inning en invordering van de Federale overheidsdienst Financiën belasten met de inning van de onbetaalde vergoedingen.

Art. 12*ter*. – **§ 1.** De Bank voert de taken uit van de afwikkelingsautoriteit, die gemachtigd is om de afwikkelingsinstrumenten toe te passen en de afwikkelingsbevoegdheden uit te oefenen overeenkomstig de wet van 25 april 2014 op het statuut van en het toezicht op kredietinstellingen en beursvennootschappen.

§ 2. De werkingskosten die betrekking hebben op de taken bedoeld in paragraaf 1 worden gedragen door de instellingen die onder de in paragraaf 1 bedoelde wetgeving vallen, volgens de door de Koning vastgestelde regels.

§ 3. De bepalingen van artikel 12*bis*, § 3 zijn van toepassing voor wat betreft de in dit artikel bedoelde taken. In het bijzonder dient het al dan niet bestaan van een zware fout te worden beoordeeld op grond van de concrete omstandigheden van het betrokken geval, en inzonderheid van de hoogdringendheid waarmee die personen werden geconfronteerd, van de praktijken op de financiële markten, van de complexiteit van het betrokken geval, van de bedreigingen voor de bescherming van het spaarwezen en van het gevaar voor schade aan de nationale economie.

Art. 12*quater*. – **§ 1.** Onverminderd de uitzonderingen bedoeld in de artikelen 14, lid 5, punten c) en d), 17, lid 3, punt b), 18, lid 2, en 20, lid 3, van de Verordening 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG, wordt, teneinde de doelstellingen te waarborgen van artikel 23, lid 1, punten d), e) en h), van de voornoemde verordening, de uitoefening van de rechten bedoeld in de artikelen 12 (transparante informatie, communicatie en nadere regels voor de uitoefening van de rechten van de betrokkene), 13 (te verstrekken informatie wanneer persoonsgegevens bij de betrokkene worden verzameld), 15 (recht van inzage), 16 (recht op rectificatie), 19 (kennisgevingsplicht inzake rectificatie of wissing van persoonsgegevens of verwerkingsbeperking), 21 (recht van bezwaar) en 34 (mededeling van een inbreuk in verband met persoonsgegevens aan de betrokkene) van deze verordening volledig beperkt voor verwerkingen van persoonsgegevens als bedoeld in artikel 4, lid 1, van dezelfde verordening die de Bank uitvoert als verwerkingsverantwoordelijke die belast is met taken van algemeen belang, met taken die betrekking hebben op de voorkoming en de opsporing van strafbare feiten, alsook met taken op het gebied van toezicht, inspectie of regelgeving die verband houden met de uitoefening van het openbaar gezag :

1° met het oog op de uitoefening van haar opdrachten zoals bedoeld in artikel 12*bis* van deze wet of van enige andere opdracht op het vlak van prudentieel toezicht op financiële instellingen die aan de Bank wordt toegekend op grond van een andere bepaling van nationaal of Europees recht, wanneer die gegevens niet bij de betrokkene zijn verkregen ;

2° in het kader van de uitoefening van haar opdracht als afwikkelingsautoriteit zoals bedoeld in artikel 12*ter* van deze wet, of van enige afwikkelingsbevoegdheid die aan de Bank wordt toegekend op grond van een andere bepaling van nationaal of Europees recht, wanneer die gegevens niet bij de betrokkene zijn verkregen ;

3° in het kader van haar opdracht om te waken over de goede werking van de verrekenings-, vereffenings- en betalingssystemen en om zich te vergewissen van de doelmatigheid en deugdelijkheid van deze systemen, zoals bedoeld in artikel 8 van deze wet, wanneer die gegevens niet bij de betrokkene zijn verkregen ;

4° in het kader van de procedures voor het opleggen van administratieve geldboetes die de Bank voert met toepassing van de afdelingen 2 en 3 van hoofdstuk IV/1 van deze wet, alsook in het kader van de uitoefening van de mogelijkheid die de Bank in dat verband heeft om dwangsommen op te leggen op grond van afdeling 3*bis* van hetzelfde hoofdstuk, voor zover de desbetreffende persoonsgegevens niet losstaan van het voorwerp van het onderzoek of de controle.

De in het eerste lid, 1°, 2° en 3° bedoelde afwijkingen gelden zolang de betrokkene in voorkomend geval geen wettelijke toegang heeft verkregen tot het hem betreffend administratief dossier dat wordt bijgehouden door de Bank en dat de desbetreffende persoonsgegevens bevat.

§ 2. Artikel 5 van voornoemde Verordening 2016/679 is niet van toepassing op de verwerkingen van persoonsgegevens bedoeld in paragraaf 1, voor zover de bepalingen van dit artikel overeenstemmen met de rechten en verplichtingen bedoeld in de artikelen 12 tot en met 22 van deze verordening.

Art. 12*quinquies*. – Voor zover de Bank de hoedanigheid heeft van administratieve overheid in de zin van artikel 22*quinquies* van de wet van 11 december 1998 betreffende de classificatie en de veiligheidsmachtigingen, veiligheidsattesten en veiligheidsadviezen, is zij gerechtigd om persoonsgegevens betreffende strafrechtelijke veroordelingen en strafbare feiten te verwerken indien dit noodzakelijk is voor de uitoefening van de opdrachten die zij op grond van voornoemde wet van 11 december 1998 heeft. De artikelen 12 tot en met 22 en artikel 34 van de Verordening 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG, zijn niet van toepassing op deze en andere verwerkingen van persoonsgegevens die de Bank in deze hoedanigheid uitvoert indien die verwerkingen noodzakelijk zijn voor de uitoefening van deze opdrachten. Artikel 5 van deze verordening is evenmin van toepassing op deze verwerkingen van persoonsgegevens, voor zover de bepalingen van dit artikel overeenstemmen met de rechten en verplichtingen bedoeld in de artikelen 12 tot en met 22 van deze verordening.

Art. 13. – De Bank mag alle operaties verrichten en alle diensten verlenen die bijkomstig zijn of aansluiten bij de opdrachten bedoeld in deze wet.

Art. 14. – De Bank mag de uitvoering van opdrachten die niet behoren tot het ESCB, waarmede ze is belast of voor dewelke zij het initiatief neemt, toevertrouwen aan één of verscheidene onderscheiden juridische entiteiten die daarvoor speciaal worden opgericht waarin de Bank een significante deelneming bezit en één of meer leden van haar Directiecomité deelnemen in de leiding.

De voorafgaandelijke toelating van de Koning, op voorstel van de bevoegde minister, is vereist indien de opdracht bij wet aan de Bank wordt toevertrouwd.

Art. 15. – *Opgeheven*.

Art. 16. – De juridische entiteiten bedoeld in artikel 14 waarover de Bank de exclusieve controle bezit, zijn onderworpen aan de controle van het Rekenhof.

Hoofdstuk III – Organen – samenstelling – onverenigbaarheden

Art. 17. – De organen van de Bank bestaan uit de gouverneur, het Directiecomité, de Regentenraad, de Sanctiecommissie en het Afwikkelingscollege.

Art. 18. – 1. De gouverneur staat in voor de leiding van de Bank; hij zit het Directiecomité en het Afwikkelingscollege voor.

2. In geval van belet wordt hij vervangen door de vice-gouverneur, onverminderd de toepassing van artikel 10.2 van de statuten van het ESCB.

Art. 19. – 1. Het Directiecomité bevat, naast de gouverneur die het voorzit, maximaal vijf directeurs van wie er één de titel van vicegouverneur draagt die de Koning hem toekent. Het Directiecomité bestaat uit evenveel Nederlandstalige als Franstalige leden.

2. Het Comité bestuurt en beheert de Bank en bepaalt de koers van het beleid ervan.

3. Het beschikt over de reglementaire macht in de gevallen die door de wet zijn bepaald. Het bepaalt, in omzendbrieven of aanbevelingen, alle maatregelen ter verduidelijking van de toepassing van de wettelijke of reglementaire bepalingen waarvan de Bank de toepassing controleert.

4. Het beslist over de plaatsing van het kapitaal, de reserves en de afschrijvingsrekeningen, na raadpleging van de Regentenraad en onverminderd de regels vastgelegd door de ECB.

5. Het spreekt zich uit over alle zaken die niet uitdrukkelijk door de wet, de statuten of het huishoudelijk reglement zijn voorbehouden aan een ander orgaan.

6. Het verstrekt advies aan de verschillende overheden die een wettelijke of reglementaire macht uitoefenen voor elk ontwerp van wetgevende of reglementaire akte die de toezichtsopdrachten betreft waarmee de Bank belast is of zou worden.

7. In spoedeisende gevallen of bijzondere omstandigheden vastgesteld door de gouverneur of, bij diens afwezigheid, door de vicegouverneur, kan het beslissen via een schriftelijke procedure of door middel van telecommunicatietechnieken die een interactieve beraadslaging mogelijk maken, volgens de nadere regels bepaald in het huishoudelijk reglement van de Bank.

Art. 20. – 1. De Regentenraad is samengesteld uit de gouverneur, de directeurs en veertien regenten. Hij telt evenveel Nederlandstalige als Franstalige regenten.

Ten minste één derde van de leden van de Regentenraad is van een ander geslacht dan dat van de overige leden. Voor de toepassing van deze bepaling wordt het vereiste minimumaantal van die leden van een ander geslacht afgerond naar het dichtstbijzijnde gehele getal.

2. De Raad wisselt van gedachten over de algemene kwesties met betrekking tot de Bank, het monetaire beleid en de economische toestand van het land en van de Europese Unie, het toezichtsbeleid op elke sector die onder het toezicht van de Bank staat, de Belgische, Europese en internationale ontwikkelingen op het gebied van het toezicht, en in het algemeen elke ontwikkeling betreffende het financieel stelsel dat onder toezicht van de Bank staat, zonder daartoe over enige bevoegdheid te beschikken om tussen te komen op het operationele vlak of kennis te nemen van individuele dossiers. Hij neemt iedere maand kennis van de toestand van de instelling.

Hij stelt, op voorstel van het Directiecomité, het huishoudelijk reglement vast dat de basisregels bevat inzake de werking van de organen van de Bank en de organisatie van de departementen, diensten en vestigingen.

3. De Raad bepaalt afzonderlijk de wedde en het pensioen van de leden van het Directiecomité. Deze wedden en pensioenen mogen geen aandeel in de winsten omvatten en geen enkele vergoeding mag daaraan worden toegevoegd door de Bank, noch rechtstreeks noch onrechtstreeks.

4. De Raad keurt de begroting der uitgaven alsook de jaarrekeningen goed, die worden voorgelegd door het Directiecomité. Hij regelt definitief de verdeling der winsten die door het Comité wordt voorgesteld.

5. De Koning duidt één van de regenten aan als voorzitter van de Regentenraad. De voorzitter van de Regentenraad is onafhankelijk in de zin van artikel 526*ter* van het Wetboek van Vennootschappen, van de andere taalrol dan de gouverneur en van een ander geslacht dan dat van de gouverneur. Bij benoeming van een nieuwe gouverneur bevestigt de Koning de aanduiding van de zittende voorzitter of duidt hij een nieuwe voorzitter aan.

De voorzitter van de Regentenraad zit de vergaderingen van de Regentenraad voor behalve wanneer deze van gedachten wisselt over de algemene kwesties bedoeld in de eerste zin van punt 2 van dit artikel. Deze gedachtenuitwisselingen worden voorgezeten door de gouverneur.

6. In spoedeisende gevallen of bijzondere omstandigheden vastgesteld door de voorzitter van de Regentenraad of, bij diens afwezigheid, door de regent met de langste anciënniteit als regent of, als er verscheidene zijn, door de oudste van hen, kan de Regentenraad beslissen via een schriftelijke procedure of door middel van telecommunicatietechnieken die een interactieve beraadslaging mogelijk maken, volgens de nadere regels bepaald in het huishoudelijk reglement van de Bank.

Art. 21. – **§ 1.** Binnen de Regentenraad wordt een auditcomité opgericht dat bestaat uit drie regenten die worden aangeduid door de Regentenraad. De meerderheid van de leden van het auditcomité is onafhankelijk in de zin van artikel 526*ter* van het Wetboek van Vennootschappen. Het auditcomité oefent de raadgevende bevoegdheden uit bedoeld in artikel 21*bis* en ziet toe op de voorbereiding en de uitvoering van de begroting van de Bank.

De regentenraad duidt de voorzitter van het auditcomité aan die onafhankelijk is in de zin van artikel 526*ter* van het Wetboek van Vennootschappen. De voorzitter van de Regentenraad kan het voorzitterschap van het auditcomité niet waarnemen.

§ 2. Binnen de Regentenraad wordt een remuneratie- en benoemingscomité opgericht dat bestaat uit drie regenten die worden aangeduid door de Regentenraad. De meerderheid van de leden van het remuneratie- en benoemingscomité is onafhankelijk in de zin van artikel 526*ter* van het Wetboek van Vennootschappen.

Het remuneratie- en benoemingscomité oefent de raadgevende bevoegdheden inzake remuneratie en benoemingen uit waarmee het door de Regentenraad wordt belast.

De gouverneur woont de vergaderingen van het remuneratie- en benoemingscomité bij met raadgevende stem.

Art. 21*bis*. – 1. Onverminderd de wettelijke opdrachten van de organen van de Bank, en onverminderd de uitoefening van de taken en verrichtingen die van het ESCB afhangen en het toezicht daarop door de bedrijfsrevisor, heeft het auditcomité minstens de volgende taken:

a) monitoring van het financiële verslaggevings-proces;

b) monitoring van de doeltreffendheid van de systemen voor interne controle en risicobeheer, en van de interne audit van de Bank;

c) monitoring van de wettelijke controle van de jaarrekening, inclusief opvolging van de vragen en aanbevelingen geformuleerd door de bedrijfsrevisor;

d) beoordeling en monitoring van de onafhankelijkheid van de bedrijfsrevisor, waarbij met name wordt gelet op de verlening van bijkomende diensten aan de Bank.

2. Onverminderd artikel 27.1 van het Protocol betreffende de statuten van het Europees Stelsel van centrale banken en van de Europese Centrale Bank en onverminderd de voordrachtbevoegdheid van de ondernemingsraad, wordt het voorstel van het Directiecomité inzake de benoeming van de bedrijfsrevisor uitgebracht op voorstel van het auditcomité. Dit voorstel van het auditcomité wordt ter informatie aan de ondernemingsraad meegedeeld. Het auditcomité geeft tevens advies bij de gunningsprocedure voor de aanstelling van de bedrijfsrevisor.

3. Onverminderd de verslagen of waarschuwingen die de bedrijfsrevisor richt aan de organen van de Bank, brengt de bedrijfsrevisor aan het auditcomité verslag uit over de bij de wettelijke controle van de jaarrekening aan het licht gekomen belangrijke zaken, en met name ernstige tekortkomingen in de interne controle met betrekking tot de financiële verslaggeving.

4. De bedrijfsrevisor:

a) bevestigt jaarlijks schriftelijk aan het auditcomité zijn onafhankelijkheid van de Bank;

b) meldt jaarlijks alle voor de Bank verrichte bijkomende diensten aan het auditcomité;

c) voert overleg met het auditcomité over de bedreigingen voor zijn onafhankelijkheid en de veiligheidsmaatregelen die genomen zijn om deze bedreigingen in te perken en die hij heeft onderbouwd in de controledocumenten.

5. Het huishoudelijk reglement bepaalt nader de werkingsregels van het auditcomité.

Art. 21*ter*. – **§ 1.** Binnen de Bank wordt een Afwikkelingscollege opgericht, dat bevoegd is voor de taken bedoeld in artikel 12*ter*.

§ 2. Het Afwikkelingscollege bestaat uit de volgende personen:

1° de gouverneur;

2° de vicegouverneur;

3° de directeur die verantwoordelijk is voor het departement belast met het prudentieel toezicht op de banken en de beursvennootschappen;

4° de directeur die verantwoordelijk is voor het departement belast met het prudentieel beleid en de financiële stabiliteit;

5° de directeur die door de Bank is aangewezen als verantwoordelijke voor de afwikkeling van kredietinstellingen;

6° *Opgeheven.*

7° de voorzitter van het directiecomité van de Federale Overheidsdienst Financiën;

8° de leidende ambtenaar van het Afwikkelingsfonds;

9° 4 leden die door de Koning worden aangewezen bij een in Ministerraad overlegd besluit; en

10° een magistraat die door de Koning wordt aangewezen.

§ 2/1. De voorzitter van de Autoriteit voor Financiële Diensten en Markten woont de vergaderingen van het Afwikkelingscollege met raadgevende stem bij.

§ 3. De personen bedoeld in paragraaf 2, eerste lid, 9° worden benoemd op grond van hun specifieke competenties op bancair gebied en op het vlak van financiële analyse.

De personen bedoeld in paragraaf 2, 9° en 10°, worden benoemd voor een hernieuwbare termijn van vier jaar. Ze blijven in functie totdat in hun vervanging wordt voorzien. Zij kunnen maar van hun functies worden ontheven door de autoriteiten die hen benoemd hebben, indien zij niet langer voldoen aan de voorwaarden voor de uitoefening van hun functies of indien zij een zware fout hebben begaan.

§ 4. De Koning stelt bij een in Ministerraad overlegd besluit het volgende vast :

1° de organisatie en de werking van het Afwikkelingscollege en van de diensten belast met de voorbereiding van de werkzaamheden ervan ;

2° de voorwaarden voor de uitwisseling van informatie tussen het Afwikkelingscollege en derden, met inbegrip van de andere organen en diensten van de Bank ; en

3° de maatregelen die moeten worden genomen om belangenconflicten in hoofde van de leden van het Afwikkelingscollege of tussen het Afwikkelingscollege en de andere organen en diensten van de Bank te vermijden.

§ 5. In geval van schending van de bepalingen van boek II, titels IV en VIII, Boek XI en de artikelen 581 en 588 van de wet van 25 april 2014 op het statuut van en het toezicht op kredietinstellingen en beursvennootschappen en van de maatregelen genomen in uitvoering daarvan, vervangt het Afwikkelingscollege het Directiecomité voor de toepassing van afdeling 3 van hoofdstuk IV/1 van deze wet.

Art. 22. – 1. Behalve voor de taken en verrichtingen die van het ESCB afhangen, voor de toezichtsopdrachten bedoeld in artikel 12*bis* en voor de opdrachten bedoeld in artikel 12 en in Hoofdstuk IV/3, heeft de Minister van Financiën, langs zijn vertegenwoordiger om, het recht controle uit te oefenen op de verrichtingen van de Bank en kan hij opkomen tegen de uitvoering van elke maatregel die strijdig zou zijn met de wet, met de statuten of met 's Rijks belangen.

2. De vertegenwoordiger van de Minister van Financiën woont van rechtswege de vergaderingen van de Regentenraad , van het auditcomité en van het remuneratie- en benoemingscomité bij. Behalve voor de taken en verrichtingen die van het ESCB afhangen, voor de toezichtsopdrachten bedoeld in artikel 12*bis* en voor de opdrachten bedoeld in artikel 12 en in Hoofdstuk IV/3, houdt hij toezicht op de verrichtingen van de Bank, schorst en brengt hij ter kennis van de Minister van Financiën elke beslissing die met de wet, met de statuten of met 's Rijks belangen strijdig zou zijn.

Indien de Minister van Financiën binnen acht dagen niet over de schorsing heeft beslist, mag de beslissing uitgevoerd worden.

3. De wedde van de vertegenwoordiger van de Minister van Financiën wordt door de Minister van Financiën vastgesteld in overleg met het bestuur van de Bank en wordt door deze laatste gedragen.

De vertegenwoordiger van de Minister brengt over zijn opdracht ieder jaar verslag uit aan de Minister van Financiën.

Art. 23. – 1. De gouverneur wordt door de Koning benoemd, voor een hernieuwbare termijn van vijf jaar. Hij kan slechts door de Koning van zijn ambt ontheven worden indien hij niet meer aan de eisen voor de uitoefening van zijn ambt voldoet of op ernstige wijze is tekortgeschoten. Hij beschikt tegen zulke beslissing over een beroep bedoeld in artikel 14.2 van de statuten van het ESCB.

2. De andere leden van het Directiecomité worden door de Koning benoemd op de voordracht van de Regentenraad voor een hernieuwbare termijn van zes jaar. Ze kunnen slechts door de Koning van hun ambt ontheven worden indien zij niet meer aan de eisen voor de uitoefening van hun ambt voldoen of op ernstige wijze zijn tekortgeschoten.

3. De regenten worden gekozen door de algemene vergadering voor een termijn van drie jaar. Hun mandaat is hernieuwbaar. Twee regenten worden gekozen op de voordracht van de meest vooraanstaande werknemersorganisaties. Drie regenten worden gekozen op de voordracht van de meest vooraanstaande

organisaties van de nijverheid en de handel, van de landbouw en van de middenstand. Negen regenten worden gekozen op de voordracht van de Minister van Financiën. De nadere regels voor de voordracht der kandidaten voor deze mandaten worden door de Koning vastgesteld, nadat de Ministerraad erover heeft beraadslaagd.

4. *Opgeheven*

Art. 24. – De regenten krijgen presentiegeld en, zo nodig, een vergoeding voor verplaatsingskosten. Het bedrag van deze vergoedingen wordt door de Regentenraad bepaald.

Art. 25. – De leden van de Wetgevende Kamers, van het Europees Parlement, van de Gemeenschaps- en Gewestparlementen, de personen met de hoedanigheid van minister of staatssecretaris of van lid van een Gemeenschaps- of Gewestregering en de kabinetsleden van een lid van de federale Regering of van een Gemeenschaps- of Gewestregering mogen de functie van gouverneur, vice-gouverneur, lid van het Directiecomité, lid van de Sanctiecommissie, lid van het Afwikkelingscollege of regent niet waarnemen. Deze laatste functies nemen van rechtswege een einde bij de eedaflegging van de titularis voor de uitoefening van de in limine genoemde functies of wanneer hij dergelijke functies uitoefent.

Art. 26. – **§ 1.** De gouverneur, de vice-gouverneur en de andere leden van het Directiecomité mogen geen enkele functie uitoefenen in een handelsvennootschap of in een vennootschap met handelsvorm evenmin als in een openbare instelling met een bedrijf van industriële, commerciële of financiële aard. Ze mogen evenwel, met de goedkeuring van de Minister van Financiën, functies uitoefenen :

1. In internationale financiële instellingen die zijn opgericht overeenkomstig akkoorden die België heeft onderschreven ;

2. In het Beschermingsfonds voor de deposito's en financiële instrumenten, in het Herdiscontering- en Waarborginstituut en in de Nationale Delcrederedienst ;

3. In de juridische entiteiten waarvan sprake in artikel 14.

Voor de gouverneur, de vicegouverneur en de andere leden van het Directiecomité blijven de verbodsbepalingen van het eerste lid na hun ambtsneerlegging nog een jaar gelden voor functies en mandaten in een instelling onderworpen aan het toezicht van de Bank of in een instelling naar Belgisch recht of naar buitenlands recht gevestigd in België of in een dochteronderneming van een van deze instellingen en onderworpen aan het toezicht van de Europese Centrale Bank.

De Regentenraad stelt de voorwaarden vast met betrekking tot de beëindiging van het mandaat. Hij mag, op advies van het Directiecomité, afwijken van het verbod dat is bepaald voor de periode na de beëindiging van het mandaat, indien hij vaststelt dat de beoogde activiteit geen significante invloed heeft op de onafhankelijkheid van de betrokken persoon.

§ 2. De regenten mogen geen lid zijn van de bestuurs-, beheers- of toezichtsorganen van een instelling onderworpen aan het toezicht van de Bank of van een instelling naar Belgisch recht of naar buitenlands recht gevestigd in België of in een dochteronderneming van een van deze instellingen en onderworpen aan het toezicht van de Europese Centrale Bank, noch in zulke instelling een leidinggevende functie uitoefenen.

§ 3. De Regentenraad stelt, op voorstel van het Directiecomité, de deontologische code vast die de leden van het Directiecomité en de personeelsleden van de Bank dienen na te leven, alsook de controlemaatregelen met betrekking tot de naleving van deze code. De personen belast met het toezicht op de naleving van deze code zijn gebonden door het beroepsgeheim bepaald in artikel 458 van het Strafwetboek.

Art. 27. – De mandaten van de leden van het Directiecomité en van de Regentenraad zullen ophouden wanneer deze de volle leeftijd van 67 jaar hebben bereikt.

Mits toelating vanwege de Minister van Financiën mogen de titelvoerders echter hun lopend mandaat voleindigen. De mandaten van de leden van het Directiecomité mogen daarna nog verlengd worden voor een hernieuwbare termijn van één jaar. Indien het over het mandaat van de gouverneur gaat, worden de toelating om het lopend mandaat te voleindigen of de verlenging toegekend bij een in Ministerraad overlegd koninklijk besluit.

In geen geval mogen de titularissen van de in dit artikel vernoemde mandaten in functie blijven boven de leeftijd van 70 jaar.

Art. 28. – De gouverneur bezorgt aan de voorzitter van de Kamer van volksvertegenwoordigers het jaarverslag bedoeld in artikel 284, lid 3 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, alsook een jaarlijks verslag over de taken van de Bank met betrekking tot het prudentieel toezicht op de financiële instellingen en over haar taken in het kader van haar opdracht om bij te dragen tot de stabiliteit van het financiële stelsel als bedoeld in Hoofdstuk IV/3. De gouverneur kan door de bevoegde commissies van de Kamer van volksvertegenwoordigers worden gehoord op verzoek van die commissies of op zijn eigen initiatief.

De mededelingen die krachtens dit artikel worden verricht, mogen door hun inhoud of de omstandigheden echter geen risico inhouden voor de stabiliteit van het financiële stelsel.

Hoofdstuk IV – Financiële bepalingen en herziening van de statuten

Art. 29. – *Opgeheven*.

Art. 30. – De meerwaarde die door de Bank wordt gerealiseerd naar aanleiding van arbitragetransacties van activa in goud tegen andere externe reservebestanddelen wordt geboekt op een bijzondere onbeschikbare reserverekening. Zij is vrijgesteld van alle belasting. Ingeval evenwel sommige externe reservebestanddelen worden gearbitrageerd tegen goud, wordt het verschil tussen de aanschafprijs van dat goud en de gemiddelde verkrijgingsprijs van de bestaande goudvoorraad in mindering gebracht van het bedrag van die bijzondere rekening.

De netto-opbrengst van de activa die de tegenpost vormen van de in het eerste lid bedoelde meerwaarde, wordt aan de Staat toegekend.

De externe reservebestanddelen, verworven ten gevolge van de in het eerste lid bedoelde transacties, zijn gedekt door de Staatsgarantie bedoeld in artikel 9, tweede lid, van deze wet.

De regels voor de toepassing van de in de vorenstaande alinea's opgenomen bepalingen worden vastgesteld bij overeenkomsten die tussen de Staat en de Bank zullen worden gesloten. Deze overeenkomsten worden in het *Belgisch Staatsblad* bekendgemaakt.

Art. 31. – Het reservefonds is bestemd :

1° tot het herstel van de verliezen op het maatschappelijk kapitaal ;

2° tot aanvulling van de jaarlijkse winsten, tot beloop van een dividend van zes ten honderd van het kapitaal.

Bij het verstrijken van het emissierecht[1] van de Bank, valt een vijfde van het reservefonds de Staat prioriteitshalve ten deel. De overige vier vijfden worden onder al de aandeelhouders verdeeld.

Art. 32. – De jaarlijkse winsten worden op de volgende wijze verdeeld :

1° een eerste dividend van 6 % van het kapitaal wordt toegekend aan de aandeelhouders ;

2° van het excedent wordt een bedrag voorgesteld door het Directiecomité en vastgesteld door de Regentenraad, in alle onafhankelijkheid, toegekend aan het reservefonds of aan de beschikbare reserve ;

3° van het tweede overschot wordt aan de aandeelhouders een tweede dividend toegekend, vastgesteld door de Regentenraad, ten belope van minimaal 50 % van de netto-opbrengst van de activa die de tegenpost vormen van het reservefonds en de beschikbare reserve ;

4° het saldo wordt toegekend aan de Staat ; het is vrijgesteld van vennootschapsbelasting.

Art. 33. – De rekeningen en, in voorkomend geval, de geconsolideerde rekeningen van de Bank worden opgemaakt :

1° overeenkomstig deze wet en de bindende regels vastgesteld met toepassing van artikel 26.4 van het Protocol betreffende de statuten van het Europees

1 Het emissierecht waarvan hier sprake is, omvat het emissierecht dat de Bank mag uitoefenen krachtens artikel 106(1) van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap (*artikel 141, § 9 van de wet van 2 augustus 2002 betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten*).

Stelsel van centrale banken en van de Europese Centrale Bank;

2° voor het overige overeenkomstig de regels vastgesteld door de Regentenraad.

De artikelen 2 tot 4, 6 tot 9 en 16 van de wet van 17 juli 1975 betreffende de boekhouding van de ondernemingen en de besluiten genomen ter uitvoering ervan zijn van toepassing op de Bank met uitzondering van de besluiten genomen ter uitvoering van de artikelen 4, zesde lid, en 9, § 2.[1]

Art. 34. – De Bank en haar vestigingen leven de wettelijke bepalingen over het taalgebruik in bestuurszaken na.

Art. 35. – **§ 1.** Behalve wanneer zij worden opgeroepen om in strafzaken te getuigen, en behalve wanneer zij informatie verstrekken in het kader van parlementaire onderzoekscommissies, zijn de Bank, de leden en gewezen leden van haar organen en van haar personeel en de deskundigen waarop zij een beroep doet aan het beroepsgeheim gebonden en mogen ze aan geen enkele persoon of autoriteit de vertrouwelijke gegevens bekendmaken waarvan zij uit hoofde van hun functie in kennis werden gesteld.

De in het eerste lid bedoelde personen worden vrijgesteld van de verplichting waarvan sprake in artikel 29 van het Wetboek van Strafvordering.

De inbreuken op dit artikel worden bestraft met de straffen waarin artikel 458 van het Strafwetboek voorziet. De bepalingen van Boek 1 van het Strafwetboek, met inbegrip van hoofdstuk VII en artikel 85, zijn van toepassing op de in dit artikel bedoelde inbreuken.

Dit artikel verhindert geenszins de naleving, door de Bank, de leden van haar organen en haar personeelsleden, van specifieke, al dan niet restrictievere, wettelijke bepalingen, met betrekking tot het beroepsgeheim, met name wanneer de Bank wordt belast met de inzameling van statistische informatie of met het prudentieel toezicht.

§ 2. Onverminderd paragraaf 1 mag de Bank vertrouwelijke informatie meedelen:

1° ingeval de mededeling van dergelijke informatie wordt voorgeschreven of toegestaan door of krachtens de wet;

2° voor de aangifte van strafrechtelijke misdrijven bij de gerechtelijke autoriteiten;

3° in het kader van administratieve of gerechtelijke beroepsprocedures tegen de handelingen of beslissingen van de Bank, en in het kader van elk ander rechtsgeding waarbij de Bank partij is;

4° in beknopte of samengevoegde vorm zodat individuele natuurlijke of rechtspersonen niet kunnen worden geïdentificeerd.

De Bank kan de beslissing om strafrechtelijke misdrijven bij de gerechtelijke autoriteiten aan te geven, openbaar maken.

§ 3. Binnen de grenzen van het recht van de Europese Unie en binnen de eventuele beperkingen waarin bij of krachtens een wet uitdrukkelijk is voorzien, mag de Bank gebruikmaken van de vertrouwelijke informatie waarover zij in het kader van haar wettelijke opdrachten beschikt, om haar taken en opdrachten als bedoeld in de artikelen 8, 12, § 1, 12*ter*, 36/2, 36/3 en haar opdrachten binnen het ESCB uit te voeren.

Art. 35/1. – **§ 1.** In afwijking van artikel 35 en binnen de grenzen van het recht van de Europese Unie mag de Bank vertrouwelijke informatie meedelen:

1° *Opgeheven*;

2° in het kader van de uitvoering van haar taak als bedoeld in artikel 12*ter*, § 1, en met het oog op de uitoefening van die taak,

a) aan de afwikkelingsautoriteiten van de Europese Unie en van andere lidstaten van de Europese Economische Ruimte, alsook aan de autoriteiten van derde Staten die belast zijn met taken die te vergelijken zijn met die als bedoeld in artikel 12*ter*, § 1;

1 Overeenkomstig de artikelen 11 en 12 van de wet van 17 juli 2013 houdende invoeging van Boek III 'Vrijheid van vestiging, dienstverlening en algemene verplichtingen van de ondernemingen', in het Wetboek van economisch recht en houdende invoeging van de definities eigen aan boek III en van de rechtshandhavingsbepalingen eigen aan boek III, in boeken I en XV van het Wetboek van economisch recht, dient deze bepaling te worden gelezen als: *'De artikelen III.82 tot III.84, III.86 tot III.89 en XV.75 van het Wetboek van economisch recht en de besluiten genomen ter uitvoering ervan zijn van toepassing op de Bank met uitzondering van de besluiten genomen ter uitvoering van de artikelen III.84, zevende lid, en III.89, § 2.'.*

b) aan de personen of autoriteiten als bedoeld in artikel 36/14, § 1, 1°, 2°, 3°, 4°, 5°, 8°, 11°, 18° en 19°;

c) aan de minister van Financiën;

d) aan iedere andere persoon, ongeacht of hij onder het Belgische recht of onder een buitenlands recht valt, wanneer dit noodzakelijk is voor het plannen of uitvoeren van een afwikkelingsmaatregel, en met name,

- aan de bijzondere bestuurders die krachtens artikel 281, § 2, van de wet van 25 april 2014 op het statuut van en het toezicht op kredietinstellingen zijn benoemd;
- aan het orgaan dat bevoegd is voor de financieringsregelingen voor de afwikkeling;
- aan auditors, boekhouders, juridische en professionele adviseurs, taxateurs en andere deskundigen die rechtstreeks of onrechtstreeks door de Bank, een afwikkelingsautoriteit, een bevoegd ministerie of een potentiële verwerver in de arm zijn genomen;
- aan een overbruggingsinstelling als bedoeld in artikel 260 van de wet van 25 april 2014 op het statuut van en het toezicht op kredietinstellingen of aan een vehikel voor activabeheer als bedoeld in artikel 265 van dezelfde wet;
- aan de personen of autoriteiten als bedoeld in artikel 36/14, § 1, 6°, 7°, 9°, 10°, 12°, 15° et 20°;
- aan de potentiële verwervers van effecten of tegoeden die respectievelijk zijn uitgegeven of worden aangehouden door de instelling die het voorwerp uitmaakt van een afwikkelingsprocedure.

e) onverminderd de punten a) tot d), aan elke persoon of autoriteit die met een taak of opdracht is belast als bedoeld in Richtlijn 2014/59/EU van het Europees Parlement en de Raad van 15 mei 2014 betreffende de totstandbrenging van een kader voor het herstel en de afwikkeling van kredietinstellingen en beleggingsondernemingen, wanneer de mededeling van vertrouwelijke informatie over een persoon als bedoeld in artikel 1, lid 1, onder a), b), c) of d) van de genoemde Richtlijn voorafgaandelijk werd goedgekeurd door deze persoon of door de autoriteit die ten aanzien van die persoon een taak uitoefent die te vergelijken is met die als bedoeld in artikel 12, § 1 en artikel 12*ter*, wanneer deze informatie afkomstig is van deze persoon of autoriteit;

§ 2. De Bank mag enkel vertrouwelijke informatie krachtens paragraaf 1 meedelen op voorwaarde dat de autoriteiten, instellingen of personen die deze informatie ontvangen, deze informatie gebruiken voor de uitvoering van hun opdrachten, en dat zij, wat die informatie betreft, aan een beroepsgeheim zijn gebonden dat te vergelijken is met dat als bedoeld in artikel 35. Bovendien mag de informatie die afkomstig is van een autoriteit van een andere lidstaat enkel bekendgemaakt worden aan een autoriteit van een derde Staat mits deze autoriteit uitdrukkelijk akkoord gaat met deze bekendmaking, en, in voorkomend geval, mits de informatie alleen voor de door deze autoriteit toegestane doeleinden bekendgemaakt wordt. Evenzo mag de informatie die afkomstig is van een autoriteit van een derde Staat enkel bekendgemaakt worden mits deze autoriteit uitdrukkelijk akkoord gaat met deze bekendmaking, en, in voorkomend geval, mits de informatie alleen voor de door deze autoriteit toegestane doeleinden bekendgemaakt wordt.

De Bank mag enkel vertrouwelijke informatie krachtens paragraaf 1 meedelen aan de autoriteiten van derde Staten waarmee zij een samenwerkingsakkoord heeft gesloten waarin wordt voorzien in de uitwisseling van informatie.

§ 3. Onverminderd de strengere bepalingen van de bijzondere wetten die op hen van toepassing zijn, zijn de Belgische personen, autoriteiten en instellingen gebonden aan het in artikel 35 bedoelde beroepsgeheim voor wat betreft de vertrouwelijke informatie die zij van de Bank ontvangen met toepassing van paragraaf 1. Zij waken erover dat hun interne regels de vertrouwelijke behandeling waarborgen van de vertrouwelijke informatie die de personen die betrokken zijn in het afwikkelingsproces van de Bank ontvangen met toepassing van paragraaf 1, 2°.

Art. 35/2. – In afwijking van artikel 35 en binnen de grenzen van het recht van de Europese Unie mag de Bank vertrouwelijke informatie meedelen aan de Belgische Gegevensbeschermingsautoriteit, voor zover deze autoriteit deze informatie nodig heeft voor de uitoefening van haar taken.

Art. 35/3. – Artikel 35 is van toepassing op de erkende commissarissen, op de bedrijfsrevisoren en op

de deskundigen, wat de informatie betreft waarvan zij kennis hebben genomen in het kader van hun opdrachten bij instellingen waarop de Bank toezicht uitoefent of mede toezicht uitoefent, met toepassing van de artikelen 12*bis* en 36/2.

In het kader van hun verplichting om op eigen initiatief verslag uit te brengen bij de toezichthouder zodra zij kennis krijgen van beslissingen of feiten die kunnen wijzen op een overtreding van de sectorale toezichtwetten, dienen de erkende commissarissen werkzaam bij instellingen waarop de Bank toezicht uitoefent of mede toezicht uitoefent met toepassing van de artikelen 12*bis* en 36/2, aan de Bank een aangifte te doen wanneer ze bij de uitvoering van hun opdrachten over concrete elementen beschikken met betrekking tot bijzondere mechanismen in de zin van artikel 36/4.

Het eerste lid en artikel 86, § 1, eerste lid, van de wet van 7 december 2016 tot organisatie van het beroep van en het publiek toezicht op de bedrijfsrevisoren, zijn niet van toepassing op de mededeling van informatie aan de Bank die is voorgeschreven of toegestaan door de wettelijke of reglementaire bepalingen die de opdrachten van de Bank regelen.

Art. 36. – De Regentenraad wijzigt de statuten teneinde ze in overeenstemming te brengen met de bepalingen van deze wet en de voor België bindende internationale verplichtingen.

Andere wijzigingen in de statuten worden, op voorstel van de Regentenraad, goedgekeurd met de drievierde meerderheid van de stemmen verbonden aan het totaal van de op de algemene vergadering van de aandeelhouders aanwezige of vertegenwoordigde aandelen. Voor de statutenwijzigingen is de goedkeuring van de Koning vereist.

Hoofdstuk IV/1 – Bepalingen inzake het toezicht op de financiële instellingen

Afdeling 1 – Algemene bepalingen

Art. 36/1. – Definities: Voor de toepassing van dit hoofdstuk en hoofdstuk IV/2 wordt verstaan onder:

1° 'de wet van 2 augustus 2002': de wet van 2 augustus 2002 betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten;

2° 'financieel instrument': een instrument als gedefinieerd in artikel 2, 1° van de wet van 2 augustus 2002;

3° 'kredietinstelling': een instelling als bedoeld in Boek II en in de Titels I en II van Boek III van de wet van 25 april 2014 op het statuut van en het toezicht op kredietinstellingen en beursvennootschappen;

4° 'instelling voor elektronisch geld': een instelling als bedoeld in artikel 2, 74° van de wet van 11 maart 2018 op het statuut van en het toezicht op de betalingsinstellingen en de instellingen voor elektronisch geld, de toegang tot het bedrijf van betalingsdienstaanbieder en tot de activiteit van uitgifte van elektronisch geld, en de toegang tot betalingssystemen;

5° 'beleggingsonderneming met het statuut van beursvennootschap': een beleggingsonderneming als bedoeld in Boek XII van de wet van 25 april 2014 op het statuut van en het toezicht op kredietinstellingen en beursvennootschappen, die een vergunning heeft als beursvennootschap of beleggingsdiensten mag verlenen die, indien zij door een Belgische beleggingsonderneming zouden worden verleend, een vergunning als beursvennootschap zouden vereisen;

6° 'verzekeringsonderneming of herverzekeringsonderneming': een onderneming als bedoeld in artikel 5, eerste lid, 1°, of 2°, van de wet van 13 maart 2016 op het statuut van en het toezicht op de verzekerings- of herverzekeringsondernemingen;

7° *Opgeheven*.

8° 'maatschappij voor onderlinge borgstelling': een maatschappij als bedoeld in artikel 57 van de programmawet van 10 februari 1998 tot bevordering van het zelfstandig ondernemerschap;

9° 'betalingsinstelling': een instelling als bedoeld in artikel 2, 8° van de wet van 11 maart 2018 op het statuut van en het toezicht op de betalingsinstellingen en de instellingen voor elektronisch geld, de toegang tot het bedrijf van betalingsdienstaanbieder en tot de activiteit van uitgifte van elektronisch geld, en de toegang tot betalingssystemen;

10° 'gereglementeerde markt': een Belgische of buitenlandse gereglementeerde markt;

11° 'Belgische gereglementeerde markt': een door een marktonderneming geëxploiteerd en/of beheerd

multilateraal systeem dat verschillende koop- en verkoopintenties van derden met betrekking tot financiële instrumenten – binnen dit systeem en volgens de niet-discretionaire regels van dit systeem – samenbrengt of het samenbrengen daarvan vergemakkelijkt op zodanige wijze dat er een overeenkomst uit voortvloeit met betrekking tot financiële instrumenten die volgens de regels en/of de systemen van de markt tot de handel zijn toegelaten, en waaraan vergunning is verleend en die regelmatig werkt, overeenkomstig het bepaalde in hoofdstuk II van de wet van 2 augustus 2002;

12° 'buitenlandse gereglementeerde markt': een markt voor financiële instrumenten die is georganiseerd door een marktonderneming waarvan de Staat van herkomst een andere lidstaat van de Europese Economische Ruimte is dan België, en waaraan in deze lidstaat een vergunning als gereglementeerde markt met toepassing van titel III van Richtlijn 2014/65/EU is verleend;

13° 'centrale tegenpartij': een centrale tegenpartij als gedefinieerd in artikel 2, punt 1), van Verordering (EU) Nr. 648/2012 van het Europees Parlement en de Raad van 4 juli 2012 betreffende otc-derivaten, centrale tegenpartijen en transactieregisters;

14° *Opgeheven*;

15° 'FSMA': de Autoriteit voor Financiële Diensten en Markten, in het Duits 'Autorität Finanzielle Dienste und Märkte';

16° 'bevoegde autoriteit': de Bank, de FSMA of de autoriteit die door elke lidstaat wordt aangewezen met toepassing van artikel 67 van Richtlijn 2014/65/EU, artikel 22 van Verordening 648/2012 of artikel 11 van Verordening 909/2014, tenzij anders is bepaald in de Richtlijn en de respectieve verordeningen;

17° 'Richtlijn 2014/65/EU': Richtlijn 2014/65/EU van het Europees Parlement en de Raad van 15 mei 2014 betreffende markten voor financiële instrumenten en tot wijziging van Richtlijn 2002/92/EG en Richtlijn 2011/61/EU;

18° 'CSRSFI': het Comité voor systeemrisico's en systeemrelevante financiële instellingen;

19° *Opgeheven.*

20° 'Europese Bankautoriteit': de Europese Bankautoriteit opgericht bij Verordening nr. 1093/2010 van het Europees Parlement en de Raad van 24 november 2010 tot oprichting van een Europese toezichthoudende autoriteit (Europese Bankautoriteit), tot wijziging van Besluit nr. 716/2009/EG en tot intrekking van Besluit 2009/78/EG van de Commissie;

21° 'Europese Autoriteit voor verzekeringen en bedrijfspensioenen': de Europese Autoriteit voor verzekeringen en bedrijfspensioenen opgericht bij Verordening nr. 1094/2010 van het Europees Parlement en de Raad van 24 november 2010 tot oprichting van een Europese toezichthoudende autoriteit (Europese Autoriteit voor verzekeringen en bedrijfspensioenen), tot wijziging van Besluit nr. 716/2009/EG en tot intrekking van Besluit 2009/79/EG van de Commissie;

21°/1 'Europese Autoriteit voor effecten en markten': de Europese Autoriteit voor effecten en markten opgericht bij Verordening 1095/2010 van het Europees Parlement en de Raad van 24 november 2010 tot oprichting van een Europese toezichthoudende autoriteit (Europese Autoriteit voor effecten en markten), tot wijziging van Besluit nr. 716/2009/EG en tot intrekking van Besluit 2009/77/EG van de Commissie;

22° 'Verordering 648/2012': Verordering (EU) nr. 648/2012 van het Europees Parlement en de Raad van 4 juli 2012 betreffende otc-derivaten, centrale tegenpartijen en transactieregisters;

23° 'financiële tegenpartij': een tegenpartij als gedefinieerd in artikel 2, punt 8), van Verordering 648/2012 of in artikel 3, punt 3), van Verordening 2015/2365;

24° 'niet-financiële tegenpartij': een tegenpartij als gedefinieerd in artikel 2, punt 9), van Verordering 648/2012 of in artikel 3, punt 4), van Verordening 2015/2365;

25° 'centrale effectenbewaarinstelling': een centrale effectenbewaarinstelling als omschreven in artikel 2, lid 1, punt 1), van Verordening 909/2014;

26° 'Verordening 909/2014': Verordening (EU) nr. 909/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 23 juli 2014 betreffende de verbetering van de effectenafwikkeling in de Europese Unie, betreffende centrale effectenbewaarinstellingen en tot wijziging van Richtlijnen 98/26/EG en 2014/65/EU en Verordening (EU) nr. 236/2012;

27° 'Verordening 2015/2365' : Verordening (EU) 2015/2365 van het Europees Parlement en de Raad van 25 november 2015 betreffende de transparantie van effectenfinancieringstransacties en van hergebruik en tot wijziging van Verordening (EU) nr. 648/2012 ;

28° 'de wet van 7 april 2019' : de wet van 7 april 2019 tot vaststelling van een kader voor de beveiliging van netwerk- en informatiesystemen van algemeen belang voor de openbare veiligheid ;

29° 'insolventierechtbank' : de insolventierechtbank als bedoeld in artikel I.22, 4°, van het Wetboek van economisch recht.

30° 'wet van 18 september 2017' : de wet van 18 september 2017 tot voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en tot beperking van het gebruik van contanten ;

31° 'Verordening GTM' : Verordening (EU) nr. 1024/2013 van de Raad van 15 oktober 2013 waarbij aan de Europese Centrale Bank specifieke taken worden opgedragen betreffende het beleid inzake het prudentieel toezicht op kredietinstellingen ;

32° 'Richtlijn 2015/849' : Richtlijn (EU) 2015/849 van het Europees Parlement en de Raad van 20 mei 2015 inzake de voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld of terrorismefinanciering, tot wijziging van Verordening (EU) nr. 648/2012 van het Europees Parlement en de Raad en tot intrekking van Richtlijn 2005/60/EG van het Europees Parlement en de Raad en Richtlijn 2006/70/EG van de Commissie.

Art. 36/2. – **§ 1.** De Bank heeft als opdracht, overeenkomstig artikel 12*bis*, de bepalingen van onderhavig hoofdstuk en de bijzondere wetten die het toezicht op de financiële instellingen regelen, het prudentieel toezicht uit te oefenen op de kredietinstellingen, de beleggingsondernemingen met het statuut van beursvennootschap, de verzekeringsondernemingen, de herverzekeringsondernemingen, de maatschappijen voor onderlinge borgstelling, de centrale tegenpartijen, de vereffeningsinstellingen, de met vereffeningsinstellingen gelijkgestelde instellingen, de betalingsinstellingen , de instellingen voor elektronisch geld, de centrale effectenbewaarinstellingen, de instellingen die ondersteuning verlenen aan centrale effectenbewaarinstellingen en de depositobanken.

Voor het toezicht op de verzekeringsondernemingen duidt de Bank binnen het directiecomité of onder de personeelsleden een vertegenwoordiger aan die met raadgevende stem zitting heeft in het beheerscomité voor de arbeidsongevallen en in bepaalde technische comités van Fedris.

In afwijking van het eerste lid valt het toezicht op de maatschappijen voor onderlinge bijstand bedoeld in de artikelen 43*bis*, § 5, en 70, §§ 6, 7 en 8, van de wet van 6 augustus 1990 betreffende de ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen, evenals op hun verrichtingen, onder de bevoegdheid van de Controledienst voor de ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen.

Bij de uitoefening van haar taken houdt de Bank in de hoedanigheid van bevoegde prudentiële autoriteit rekening met de convergentie van de toezichtinstrumenten en -praktijken bij de toepassing van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen die overeenkomstig de toepasselijke Europese Richtlijnen zijn vastgesteld.

Daartoe dient zij :

a) deel te nemen aan de werkzaamheden van de Europese Bankautoriteit, van de Europese Autoriteit voor verzekeringen en bedrijfspensioenen en, in voorkomend geval, van de Europese Autoriteit voor effecten en markten :

b) zich te houden aan de richtsnoeren, aanbevelingen, normen en andere door de Europese Bankautoriteit, door de Europese Autoriteit voor verzekeringen en bedrijfspensioenen en, in voorkomend geval, door de Europese Autoriteit voor effecten en markten vastgestelde maatregelen en als zij dat niet doet daarvoor de redenen aan te voeren.

De Bank neemt in haar hoedanigheid van bevoegde prudentiële autoriteit bij de uitoefening van haar algemene taken naar behoren de mogelijke gevolgen in overweging die haar besluiten, met name in noodsituaties, kunnen hebben voor de stabiliteit van het financiële stelsel van alle andere betrokken lidstaten, uitgaande van de op het desbetreffende tijdstip beschikbare informatie.

§ 2. De Bank heeft eveneens als opdracht, overeenkomstig artikel 12*bis*, de bepalingen van dit hoofdstuk, en in de mate waarin artikel 85 van de wet van

18 september 2017 hierin voorziet, toe te zien op de naleving door de financiële instellingen bedoeld in paragraaf 1, eerste lid, van de wettelijke en reglementaire of Europeesrechtelijke bepalingen die strekken tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld en de financiering van terrorisme, evenals van de financiering van de proliferatie van massavernietigingswapens.

Art. 36/3. – **§ 1.** Zonder afbreuk te doen aan artikel 36/2, heeft de Bank tevens als opdracht, overeenkomstig artikelen 12 en 12*bis* en bijzondere wetten die het toezicht op de financiële instellingen regelen,

1° tussen te komen bij het opsporen van mogelijke bedreigingen voor de stabiliteit van het financiële stelsel, in het bijzonder door in te staan voor de opvolging en de beoordeling van de strategische ontwikkelingen en het risicoprofiel van de systeemrelevante financiële instellingen;

2° de federale regering en het federale parlement te adviseren over de maatregelen die noodzakelijk of nuttig zijn voor de stabiliteit, de deugdelijke werking en de doelmatigheid van het financiële stelsel van het land;

3° het beheer van financiële crisissen te coördineren;

4° bij te dragen tot de opdrachten van de Europese en internationale instellingen, organisaties en organen in de domeinen beschreven in 1° tot 3°, en in het bijzonder samen te werken met de Europese Raad voor Systeemrisico's.

§ 2. De Bank bepaalt onder de financiële instellingen bedoeld in artikel 36/2, met uitzondering van de kredietinstellingen, de beursvennootschappen, de betalingsinstellingen en de instellingen voor elektronisch geld en de verzekerings- en herverzekeringsondernemingen, welke als systeemrelevant moeten worden beschouwd, en brengt elk van deze instellingen op de hoogte. Vanaf dat ogenblik dienen deze instellingen het ontwerp van hun strategische beslissingen aan de Bank mede te delen. De Bank kan zich, binnen een termijn van twee maanden na ontvangst van een volledig dossier dat de strategische beslissing onderbouwt, verzetten tegen deze beslissingen indien zij meent dat deze in strijd zouden zijn met een gezond en voorzichtig beleid van de systeemrelevante financiële instelling of indien deze de stabiliteit van het financiële stelsel ernstig zouden kunnen aantasten. Zij kan gebruik maken van alle bevoegdheden die haar door de onderhavige wet en door de bijzondere wetten die het toezicht op de betrokken financiële instellingen regelen worden verleend.

Onder strategische beslissingen worden die beslissingen verstaan die een zeker belang hebben, en die betrekking hebben op elke investering, desinvestering, deelneming of strategische samenwerkingsrelatie van de systeemrelevante financiële instelling, met name de beslissingen tot aankoop of oprichting van een andere instelling, tot oprichting van een joint venture, tot vestiging in een andere staat, tot het sluiten van een samenwerkingsovereenkomst, tot het inbrengen of het kopen van een bedrijfstak, tot het aangaan van een fusie of een splitsing.

De Bank kan nader bepalen welke beslissingen voor de toepassing van dit artikel als strategisch en van een zeker belang moeten worden beschouwd. Zij maakt deze nadere bepalingen openbaar.

§ 3. Wanneer de Bank van oordeel is dat een systeemrelevante financiële instelling een onaangepast risicoprofiel heeft of wanneer het beleid van de instelling een negatieve weerslag kan hebben op de stabiliteit van het financiële stelsel, kan zij aan de betrokken instelling specifieke maatregelen opleggen, waaronder bijzondere vereisten inzake solvabiliteit, liquiditeit, risicoconcentratie en risicoposities.

§ 4. Elke systeemrelevante financiële instelling bezorgt aan de Bank een verslag over de ontwikkelingen in haar bedrijfsactiviteiten, haar risicopositie en haar financiële positie, om haar in staat te stellen de in de vorige paragrafen bedoelde bevoegdheden uit te oefenen.

De Bank bepaalt de inhoud van de informatie die zij moet ontvangen evenals de frequentie en de modaliteiten van deze verslaggeving.

§ 5. De niet-naleving van de bepalingen van dit artikel kan aanleiding geven tot het opleggen van administratieve geldboetes, dwangsommen en/of strafsancties die voorzien zijn in deze wet en de bijzondere wetten die van toepassing zijn op de betrokken financiële instellingen.

§ 6. De FSMA verstrekt de Bank de informatie waarover ze beschikt en die door de Bank gevraagd wordt voor de uitvoering van de opdrachten zoals bepaald in dit artikel.

Art. 36/4. – Bij de uitoefening van haar opdrachten bedoeld in de artikelen 12*bis* en 36/2 is de Bank niet bevoegd inzake belastingaangelegenheden. Wanneer zij evenwel over concrete elementen beschikt met betrekking tot bijzondere mechanismen bij een instelling waarop zij toezicht uitoefent of mede toezicht uitoefent, doet ze daarvan aangifte bij het gerecht.

Onder 'bijzonder mechanisme' wordt een procedé verstaan dat aan de volgende cumulatieve voorwaarden voldoet :

1° het heeft als doel of gevolg fiscale fraude door derden mogelijk te maken of te bevorderen ;

2° het initiatief ertoe wordt door de instelling zelf genomen of de instelling neemt er duidelijk actief aan deel, of het is het gevolg van een grove nalatigheid van de instelling ;

3° het bestaat uit een reeks gedragingen of onthoudingen ;

4° het heeft een bijzonder karakter, wat betekent dat de instelling weet of zou moeten weten dat het mechanisme afwijkt van de normen en de normale praktijken inzake bancaire, verzekerings- en financiële verrichtingen.

Art. 36/5. – **§ 1.** In de gevallen bepaald door de wet die de betrokken opdracht regelt, kan de Bank een voorafgaand schriftelijk akkoord geven betreffende een verrichting. De Bank kan haar akkoord afhankelijk stellen van de voorwaarden die zij geschikt acht.

§ 2. Het in § 1 bedoelde akkoord bindt de Bank, behalve :

1° indien blijkt dat de verrichtingen die het beoogt, op onvolledige of onjuiste wijze zijn beschreven in de aanvraag tot akkoord ;

2° indien deze verrichtingen niet worden uitgevoerd op de manier voorgesteld aan de Bank ;

3° indien het effect van deze verrichtingen wordt gewijzigd door één of meerdere andere latere verrichtingen waaruit blijkt dat de in het akkoord beoogde verrichtingen niet langer beantwoorden aan de beschrijving die eraan werd gegeven bij de aanvraag tot akkoord ;

4° indien niet of niet langer wordt voldaan aan de voorwaarden waarvan het akkoord afhankelijk is gesteld.

§ 3. Op advies van de Bank bepaalt de Koning de regels voor de toepassing van dit artikel.

Art. 36/6. – **§ 1.** De Bank maakt een website en werkt deze bij. Die website bevat alle reglementen, handelingen en beslissingen die moeten worden bekendgemaakt in het kader van haar wettelijke opdrachten krachtens artikel 12*bis*, alsook alle andere gegevens waarvan de Bank de verspreiding aangewezen acht in het belang van diezelfde opdrachten.

Onverminderd de wijze van bekendmaking die door de toepasselijke wettelijke of reglementaire bepalingen wordt voorgeschreven, bepaalt de Bank de eventuele andere wijzen van bekendmaking van de reglementen, beslissingen, berichten, verslagen en andere handelingen die zij openbaar maakt.

§ 2. De Bank verstrekt op haar website eveneens de volgende informatie :

1° naast de wetgeving op het statuut van en het toezicht op de kredietinstellingen en de beursvennootschappen en de wetgeving op het statuut van en het toezicht op de verzekerings- en herverzekeringsondernemingen, evenals de besluiten, reglementen en circulaires genomen in uitvoering of met toepassing van deze wetgeving of van de Europeesrechtelijke verordeningen ter zake, een omzettingstabel van de bepalingen van de Europese Richtlijnen inzake prudentieel toezicht op kredietinstellingen en beursvennootschappen en toezicht op de verzekerings- en herverzekeringsondernemingen, met opgaaf van de gekozen opties ;

2° de doelstellingen van het toezicht dat door haar wordt uitgeoefend met toepassing van de in 1°, bedoelde wetgeving en de taken en activiteiten die zij in die hoedanigheid uitoefent, in het bijzonder de toetsingscriteria en de methodiek die zij gebruikt bij haar beoordeling als bedoeld in artikel 142 van de wet van 25 april 2014 op het statuut van en het toezicht op kredietinstellingen en beursvennootschappen, met inbegrip van de criteria voor de toepassing van het evenredigheidsbeginsel bedoeld in het vierde lid van het genoemde artikel 142, en in de artikelen 318 tot 321 van de wet van 13 maart 2016 op het statuut van en het toezicht op de verzekerings- en herverzekeringsondernemingen ;

3° geaggregeerde statistische gegevens over de belangrijkste aspecten inzake toepassing van de in 1°, bedoelde wetgeving;

4° andere informatie, als voorgeschreven bij de besluiten en reglementen genomen in uitvoering van deze wet.

De in het eerste lid bedoelde informatie wordt bekendgemaakt volgens de richtsnoeren die in voorkomend geval zijn opgesteld door de Europese Commissie, de Europese Bankautoriteit of de Europese Autoriteit voor verzekeringen en bedrijfspensioenen. De Bank zorgt voor een geregelde actualisering van de op haar website verstrekte informatie.

De Bank maakt ook alle andere informatie bekend die vereist is met toepassing van de Unierechtelijke handelingen die van toepassing zijn op het vlak van het toezicht op kredietinstellingen en beursvennootschappen en op het vlak van het toezicht op de verzekerings- en herverzekeringsondernemingen.

De Bank kan volgens de modaliteiten die zij vaststelt en met inachtneming van het recht van de Europese Unie de resultaten bekendmaken van de stresstests die zij overeenkomstig het recht van de Europese Unie heeft uitgevoerd.

Art. 36/7. – Alle kennisgevingen die de Bank of de minister per aangetekende brief of per brief met ontvangstbewijs moet doen krachtens de wetten en reglementen waarvan de Bank de toepassing controleert, mogen bij deurwaardersexploot geschieden of via elk ander door de Koning bepaald procedé.

Art. 36/7/1. – **§ 1.** Tegen een persoon die de Bank te goeder trouw heeft ingelicht over een feitelijke of vermeende inbreuk op de wetten of reglementen die het statuut van en het toezicht op de financiële instellingen als bedoeld in artikel 36/2 regelen, kunnen geen burgerrechtelijke, strafrechtelijke of tuchtrechtelijke vorderingen worden ingesteld, noch professionele sancties worden uitgesproken omwille van deze melding. Deze melding wordt niet geacht een inbreuk uit te maken op enige bij overeenkomst of bij wettelijke of bestuursrechtelijke bepaling opgelegde beperking op de openbaarmaking of mededeling van informatie, en de persoon die is overgegaan tot een dergelijke melding kan op geen enkele wijze aansprakelijk worden gesteld voor het melden deze informatie.

Het eerste lid is niet van toepassing op advocaten die een melding verrichten die betrekking heeft op informatie die zij van één van hun cliënten ontvangen of over één van hun cliënten verkrijgen.

§ 2. De Bank waarborgt de geheimhouding van de identiteit van de persoon die een melding verricht als bedoeld in § 1, eerste lid. Tenzij deze persoon hiermee instemt, wijst de Bank elke vraag om inzage, uitleg of mededeling, in welke vorm ook, van een bestuursdocument waaruit rechtstreeks of onrechtstreeks zijn identiteit blijkt, af.

Onverminderd het eerste lid kan de Bank, op verzoek van de betrokkene, de persoon die een melding heeft verricht als bedoeld in paragraaf 1, eerste lid, bijstaan voor de bevoegde administratieve of gerechtelijke instanties die kennis nemen van een nadelige behandeling of nadelige maatregel die verboden is op basis van paragraaf 3, eerste lid, en kan naar aanleiding daarvan in het bijzonder de status van klokkenluider van de meldende persoon bevestigen in arbeidsgeschillen.

§ 3. Vergelding, discriminatie en andere vormen van nadelige behandeling of nadelige maatregelen, die verband houden met de melding bedoeld in § 1, eerste lid, ten aanzien van een persoon die in contractueel of statutair dienstverband werkt en die te goeder trouw een inbreuk meldt, zijn verboden.

§ 4. Indien de nadelige behandeling of maatregel zich voordoet binnen een periode van twaalf maanden vanaf de melding, rust de bewijslast dat deze behandeling of maatregel geen verband houdt met de betrokken melding, op de werkgever, voor zover de betrokken persoon redelijke argumenten aanvoert die toelaten te geloven dat de nadelige behandeling een represaille uitmaakt als gevolg van zijn melding.

§ 5. Wanneer een werkgever in strijd met paragraaf 3 de arbeidsbetrekking beëindigt of de arbeidsvoorwaarden van een persoon die een inbreuk meldt zoals bedoeld in paragraaf 1, eerste lid, eenzijdig op nadelige wijze wijzigt, kan de betrokkene, of de representatieve organisatie waarbij hij is aangesloten, om re-integratie verzoeken onder de voorwaarden die vóór de beëindiging van de arbeidsbetrekking of de nadelige wijziging van de arbeidsvoorwaarden golden. Het verzoek moet met een aangetekende brief geschieden, binnen dertig dagen volgend op de datum van de kennisgeving van de opzegging of van

de nadelige wijziging van de arbeidsvoorwaarden. De werkgever moet zich binnen dertig dagen na ontvangst van het verzoek tot re-integratie over dit verzoek uitspreken. De werkgever die de betrokkene opnieuw in de instelling opneemt onder dezelfde voorwaarden, moet de gederfde voordelen en het gederfde loon gedurende de periode voorafgaand aan de re-integratie vergoeden.

§ 6. De werkgever die na het verzoek bedoeld in paragraaf 5 niet overgaat tot re-integratie onder dezelfde voorwaarden, is gehouden tot het betalen van een schadevergoeding aan de betrokkene, onverminderd de vergoedingen die bij verbreking van de overeenkomst betaald moeten worden. Deze vergoeding is, naar keuze van de betrokkene, gelijk aan hetzij een forfaitair bedrag dat overeenstemt met het totale brutoloon van zes maanden met inbegrip van alle extralegale voordelen, hetzij aan de werkelijk door hem geleden schade. In het laatstgenoemde geval moet de betrokkene de omvang van deze schade bewijzen.

De werkgever is verplicht dezelfde schadevergoeding te betalen, zonder dat een verzoek als bedoeld in paragraaf 5 moet worden ingediend, indien door het bevoegde rechtscollege bewezen wordt geacht dat een vergelding, discriminatie of enige andere vorm van nadelige maatregelen of behandeling het gevolg is van de melding als bedoeld in paragraaf 1, eerste lid.

Wanneer een nadelige maatregel of behandeling in strijd met § 3 wordt getroffen nadat de arbeidsbetrekking beëindigd werd, heeft de betrokkene die tijdens de duur ervan een melding verricht heeft zoals bedoeld in paragraaf 1, eerste lid, recht op de vergoeding bedoeld in het eerste lid indien door het bevoegde rechtscollege bewezen wordt geacht dat de nadelige maatregel of behandeling het gevolg is van de melding als bedoeld in § 1, eerste lid.

§ 7. De bepalingen van contractuele of statutaire aard of de bepalingen in een collectieve arbeidsovereenkomst die strijdig zijn met dit artikel of met de bepalingen genomen ter uitvoering ervan, alsook de contractuele bedingen die bepalen dat afgezien wordt van de rechten die erdoor gewaarborgd worden, zijn nietig.

Afdeling 2 – Sanctiecommissie

Art. 36/8. – **§ 1.** De Sanctiecommissie oordeelt over het opleggen van de administratieve geldboetes waarin voorzien is in de wetten bedoeld in de artikelen 8, 12*bis* en 12*ter* en in artikel 161 van de wet van 11 maart 2018 op het statuut van en het toezicht op de betalingsinstellingen en de instellingen voor elektronisch geld, de toegang tot het bedrijf van betalingsdienstaanbieder en tot de activiteit van uitgifte van elektronisch geld, en de toegang tot betalingssystemen.

§ 2. De Sanctiecommissie bestaat uit zes leden, aangeduid door de Koning:

1° één staatsraad of erestaatsraad, aangeduid op voordracht van de eerste voorzitter van de Raad van State;

2° één raadsheer bij het Hof van Cassatie of één ereraadsheer bij het Hof van Cassatie, aangeduid op voordracht van de eerste voorzitter van het Hof van Cassatie;

3° twee magistraten die geen raadsheren zijn bij het Hof van Cassatie noch bij het hof van beroep te Brussel;

4° twee andere leden.

§ 3. De voorzitter wordt door de leden van de Sanctiecommissie gekozen uit de in de bepalingen onder § 2, 1°, 2° en 3° vermelde personen.

§ 4. Tijdens de drie jaar die aan hun benoeming voorafgaan, mogen de leden van de Sanctiecommissie geen deel hebben uitgemaakt, noch van het Directiecomité van de Bank, noch van het Afwikkelingscollege van de Bank, noch van het personeel van de Bank, noch van het CSRSFI.

In de loop van hun mandaat mogen de leden noch enige functie of mandaat uitoefenen in een aan het toezicht van de Bank onderworpen instelling of in een beroepsvereniging die de aan het toezicht van de Bank onderworpen instellingen vertegenwoordigt, noch diensten verstrekken ten gunste van een beroepsvereniging die de aan het toezicht van de Bank onderworpen instellingen vertegenwoordigt.

§ 5. Het mandaat van de leden van de Sanctiecommissie heeft een duur van zes jaar en is hernieuwbaar. Bij gebreke van herbenoeming blijven de leden in functie tot de Sanctiecommissie voor het eerst in haar nieuwe samenstelling bijeenkomt. De leden kunnen slechts door de Koning van hun ambt

worden ontheven indien zij niet meer aan de eisen voor de uitoefening van hun ambt voldoen of op ernstige wijze zijn tekortgeschoten.

Indien een zetel van een lid van de Sanctiecommissie om welke reden ook vrijkomt, wordt overgegaan tot de vervanging van dat lid voor de verdere duur van het mandaat.

§ 6. De Sanctiecommissie kan geldig beslissen als twee van haar leden en haar voorzitter aanwezig zijn en in staat zijn om te beraadslagen. Wanneer haar voorzitter verhinderd is, kan zij geldig beslissen als drie van haar leden aanwezig zijn en in staat om te beraadslagen.

De leden van de Sanctiecommissie kunnen niet beraadslagen in een aangelegenheid waarin ze een persoonlijk belang hebben dat hun oordeel zou kunnen beïnvloeden.

§ 7. De Koning bepaalt, in overleg met de directie van de Bank, het bedrag van de vergoeding toegekend aan de Voorzitter en aan de leden van de Sanctiecommissie op basis van de dossiers waarover zij zullen hebben beraadslaagd.

§ 8. De Sanctiecommissie stelt haar huishoudelijk reglement en haar deontologische regels vast.

Afdeling 3 – Procedureregels voor het opleggen van administratieve geldboetes

Art. 36/9. – **§ 1.** Indien de Bank, bij de uitoefening van haar wettelijke opdrachten krachtens de artikelen 8, 12*bis* of 12*ter*, vaststelt dat er ernstige aanwijzingen zijn voor het bestaan van een praktijk die aanleiding kan geven tot het opleggen van een administratieve geldboete, of indien zij ingevolge een klacht van een dergelijke praktijk in kennis wordt gesteld, beslist het Directiecomité een onderzoek in te stellen, en belast het de auditeur met dit onderzoek. De auditeur voert het onderzoek ten laste en ten gunste.

De auditeur wordt aangesteld door de Regentenraad uit de personeelsleden van de Bank. Bij de uitoefening van zijn opdracht als auditeur is hij volstrekt onafhankelijk.

Voor de uitoefening van zijn opdracht kan de auditeur alle onderzoeksbevoegdheden uitoefenen die aan de Bank zijn toevertrouwd door de wettelijke en reglementaire bepalingen die de betrokken materie regelen. Hij wordt bij het voeren van elk onderzoek bijgestaan door één of meer personeelsleden van de Bank die hij kiest uit de door het Directiecomité daartoe aangeduide personeelsleden.

§ 1/1. Niettegenstaande § 1, derde lid, beschikt de auditeur over de bevoegdheid om eenieder op te roepen en te verhoren, volgens de hierna bepaalde regels.

De oproeping voor een verhoor geschiedt hetzij door gewone kennisgeving, hetzij door een ter post aangetekende brief, hetzij bij deurwaardersexploot.

Eenieder die met toepassing van het eerste lid wordt opgeroepen is gehouden om te verschijnen.

Bij het verhoren van personen, ongeacht in welke hoedanigheid zij worden verhoord, neemt de auditeur ten minste de volgende regels in acht:

1° het verhoor begint met de mededeling aan de ondervraagde persoon dat:

a) hij kan vragen dat alle vragen die hem worden gesteld en alle antwoorden die hij geeft, worden genoteerd in de gebruikte bewoordingen;

b) hij kan vragen dat een bepaalde onderzoekshandeling wordt verricht of een bepaald verhoor wordt afgenomen;

c) zijn verklaringen als bewijs in rechte kunnen worden gebruikt;

2° eenieder die ondervraagd wordt, mag gebruik maken van de documenten in zijn bezit, zonder dat daardoor het verhoor wordt uitgesteld. Hij mag, tijdens de ondervraging of later, eisen dat deze documenten bij het proces-verbaal van het verhoor worden gevoegd;

3° aan het einde van het verhoor geeft de ondervrager de ondervraagde persoon het proces-verbaal van zijn verhoor te lezen, tenzij hij vraagt dat het hem wordt voorgelezen. Er wordt hem gevraagd of hij zijn verklaringen wil verbeteren of daaraan iets wil toevoegen;

4° indien de ondervraagde persoon zich in een andere taal dan die van de procedure wenst uit te drukken,

worden zijn verklaringen genoteerd in zijn taal, ofwel wordt hem gevraagd zelf zijn verklaring te noteren;

5° er wordt de ondervraagde persoon meegedeeld dat hij kosteloos een kopie van de tekst van zijn verhoor kan verkrijgen, die hem, desgevraagd, onmiddellijk of binnen een maand wordt overhandigd of verstuurd.

§ 2. Na afloop van het onderzoek en nadat de betrokken personen werden gehoord of op zijn minst behoorlijk werden opgeroepen, stelt de auditeur een verslag op dat hij overmaakt aan het Directiecomité.

Art. 36/10. – **§ 1.** Op basis van het verslag van de auditeur beslist het Directiecomité het dossier zonder gevolg te klasseren, een minnelijke schikking voor te stellen of de Sanctiecommissie te vatten.

§ 2. Indien het Directiecomité beslist een dossier zonder gevolg te klasseren, stelt het de betrokken personen in kennis van deze beslissing. Het kan deze beslissing openbaar maken.

§ 3. Indien het Directiecomité een voorstel doet tot minnelijke schikking, en indien zijn voorstel wordt aanvaard, wordt de minnelijke schikking op niet-nominatieve wijze gepubliceerd op de website van de Bank, tenzij de minnelijke schikking wordt voorgesteld voor inbreuken op de artikelen 4, 5 en 7 tot 11 van Verordering 648/2012 en deze publicatie de financiële markten ernstig zou verstoren of aan de betrokken centrale partijen of aan hun leden een onevenredig nadeel zou berokkenen.

De bedragen die in het kader van minnelijke schikkingen moeten worden betaald, worden ten voordele van de Schatkist geïnd door de Algemene Administratie van de inning en invordering van de Federale overheidsdienst Financiën.

§ 4. Indien het Directiecomité beslist de Sanctiecommissie te vatten, stuurt het een kennisgeving van de grieven, samen met het onderzoeksverslag, aan de betrokken personen en aan de voorzitter van de Sanctiecommissie.

§ 5. Indien één van de grieven een strafrechtelijke inbreuk kan vormen, stelt het Directiecomité de procureur des Konings ervan in kennis. Het Directiecomité kan beslissen haar beslissing openbaar te maken.

Wanneer de procureur des Konings beslist een strafvordering in te stellen voor de feiten waarop de kennisgeving van de grieven betrekking heeft, stelt hij de Bank daarvan onverwijld in kennis. De procureur des Konings kan aan de Bank, ambtshalve of op verzoek van deze laatste, een kopie bezorgen van alle procedurestukken met betrekking tot de feiten die zijn overgemaakt.

Tegen de beslissingen van het Directiecomité genomen krachtens dit artikel, kan geen beroep worden aangetekend.

Art. 36/11. – **§ 1.** De personen aan wie de grieven ter kennis zijn gebracht, beschikken over een termijn van twee maanden om hun schriftelijke opmerkingen met betrekking tot de grieven voor te leggen aan de voorzitter van de Sanctiecommissie. In bijzondere omstandigheden kan de voorzitter van de Sanctiecommissie deze termijn verlengen.

§ 2. De betrokken personen kunnen bij de Sanctiecommissie een kopie van de dossierstukken verkrijgen. Ze kunnen zich laten bijstaan of vertegenwoordigen door een advocaat naar hun keuze.

Zij kunnen tevens vragen een lid van de Sanctiecommissie te wraken indien zij twijfels hebben over zijn onafhankelijkheid of onpartijdigheid. De Sanctiecommissie beslist over dit verzoek bij gemotiveerde beslissing.

§ 3. De Sanctiecommissie kan, na een procedure op tegenspraak en na de auditeur te hebben gehoord, een administratieve geldboete opleggen aan de betrokken personen. De Sanctiecommissie beslist bij gemotiveerde beslissing. Er kunnen geen sancties worden uitgesproken zonder dat de betrokken persoon of zijn vertegenwoordiger gehoord is geweest of op zijn minst behoorlijk opgeroepen is geweest. Tijdens de hoorzitting wordt het Directiecomité vertegenwoordigd door de persoon van zijn keuze en laat het zijn opmerkingen horen.

§ 4. Behoudens door bijzondere wetten bepaalde bijkomende of andere criteria wordt het bedrag van de geldboete vastgesteld in functie van de ernst van de gepleegde inbreuken, en moet het in verhouding staan tot de voordelen of de winst die eventueel uit deze inbreuken is gehaald.

§ 5. De beslissing van de Sanctiecommissie wordt per aangetekende brief aan de betrokken personen

betekend. De kennisgevingsbrief vermeldt de rechtsmiddelen, de bevoegde instanties om er kennis van te nemen, alsook de vorm en termijnen die moeten worden geëerbiedigd; zo niet, gaat de verjaringstermijn voor het instellen van beroep niet in.

§ 6. De Sanctiecommissie maakt haar beslissingen nominatief bekend op de website van de Bank voor een duur van minstens vijf jaar, tenzij deze bekendmaking de financiële stabiliteit of een lopend strafrechtelijk onderzoek of een lopende strafrechtelijke procedure in het gedrang dreigt te brengen of onevenredig nadeel dreigt te berokkenen aan de betrokken personen of instellingen. In dat geval wordt de beslissing niet-nominatief bekendgemaakt op de website van de Bank. Indien er een beroep is ingesteld tegen de sanctiebeslissing, wordt zij niet-nominatief bekendgemaakt in afwachting van de uitslag van de beroepsprocedures, met de vermelding dat dit beroep is ingesteld.

Latere informatie over de uitkomst van het beroep, met inbegrip van een beslissing tot vernietiging van de sanctiebeslissing, wordt eveneens bekendgemaakt. De sancties voor inbreuken op de artikelen 4, 5 en 7 tot 11 van Verordering 648/2012 worden niet bekendgemaakt indien deze bekendmaking de financiele markten ernstig zou verstoren of aan de betrokken centrale partijen of aan hun leden een onevenredig nadeel zou berokkenen.

De beslissingen van de Sanctiecommissie worden medegedeeld aan het Directiecomité vóór hun bekendmaking.

Art. 36/12. – De door de Sanctiecommissie opgelegde administratieve geldboetes die definitief zijn geworden, alsook de minnelijke schikkingen die zijn afgesloten vooraleer de strafrechter zich definitief over dezelfde feiten heeft uitgesproken, worden aangerekend op het bedrag van elke strafboete die voor deze feiten ten aanzien van dezelfde persoon wordt uitgesproken.

Art. 36/12/1. – **§ 1.** Onverminderd overige maatregelen bepaald door deze wet kan de Bank, indien zij een inbreuk vaststelt op artikel 36/9, § 1/1, derde lid van deze wet, aan de overtreder een administratieve geldboete opleggen die noch minder mag bedragen dan € 2 500, noch voor hetzelfde feit of geheel van feiten meer mag bedragen dan € 2 500 000.

§ 2. De geldboeten opgelegd met toepassing van paragraaf 1 worden ten voordele van de Schatkist geïnd door de Algemene Administratie van de inning en invordering van de Federale overheidsdienst Financiën.

Afdeling 3bis – Door de Bank opgelegde dwangsommen

Art. 36/12/2. – **§ 1.** De Bank kan eenieder bevelen om zich binnen de door haar gestelde termijn te voegen naar artikel 36/9, § 1/1, derde lid van deze wet.

Indien de persoon tot wie zij een bevel heeft gericht met toepassing van het eerste lid, in gebreke blijft bij afloop van de hem opgelegde termijn, en op voorwaarde dat die persoon zijn middelen heeft kunnen laten gelden, kan de Bank de betaling van een dwangsom opleggen die per kalenderdag niet meer mag bedragen dan € 50 000, noch in het totaal € 2 500 000 mag overschrijden.

§ 2. De dwangsommen opgelegd met toepassing van paragraaf 1 worden ten voordele van de Schatkist geïnd door de Algemene Administratie van de inning en invordering van de Federale overheidsdienst Financiën.

Art. 36/12/3. – Wanneer door de Bank een dwangsom wordt opgelegd op grond van deze wet of van andere wettelijke of reglementaire bepalingen, en zolang de persoon aan wie die dwangsom wordt opgelegd, niet voldoet aan de verplichting die ten grondslag ligt aan de oplegging van die dwangsom, kan de Bank haar beslissing tot oplegging van de dwangsom nominatief bekendmaken op haar website.

Afdeling 3ter – Beroepsgeheim – finaliteitsbeginsel

Art. 36/12/4. – De Bank mag de informatie die zij ontvangt in het kader van haar bevoegdheden als bedoeld in de artikelen 36/2 en 36/3 enkel gebruiken voor de uitvoering van haar opdrachten, met name om sancties op te leggen of in het kader van een beroepsprocedure of rechtsvordering die wordt ingesteld tegen een beslissing van de Bank. In het kader van de in artikel 36/2, § 1, bedoelde opdrachten mag de informatie met name worden gebruikt om toezicht uit te oefenen op de naleving van de voorwaarden voor de toegang tot de werkzaamheden van de instellingen die krachtens artikel 36/2 onder haar toezicht staan en om het toezicht, op individuele of geconsolideerde

basis, op de naleving van de voorwaarden voor de uitoefening van deze werkzaamheden te vergemakkelijken, om corrigerende maatregelen of sancties op te leggen, of, in voorkomend geval, in het kader van het buitengerechtelijk mechanisme voor de behandeling van klachten van beleggers.

Afdeling 4 – Uitzonderingen op het beroepsgeheim

Onderafdeling 1 – Opdracht op het gebied van de voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme

Art. 36/13. – **§ 1.** In afwijking van artikel 35 en binnen de grenzen van het recht van de Europese Unie en van de bepalingen van de bijzondere wetten, in het bijzonder van de wet van 18 september 2017, mag de Bank aan de volgende autoriteiten en instellingen vertrouwelijke informatie meedelen die zij in het kader van de uitvoering van haar in artikel 36/2, § 2, bedoelde taken heeft ontvangen :

1° aan de Belgische toezichtautoriteiten bedoeld in artikel 85 van de wet van 18 september 2017 ;

2° aan de toezichtautoriteiten van andere lidstaten van de Europese Economische Ruimte alsook aan de toezichtautoriteiten van derde Staten die één of meerdere toezichtsbevoegdheden uitoefenen op grond van Richtlijn 2015/849 of van gelijkwaardige bepalingen van hun nationaal recht ;

3° aan de FSMA ;

4° aan de Federale Overheidsdienst Economie, KMO, Middenstand en Energie, in zijn hoedanigheid van toezichthouder in de zin van artikel 120/2, 7°, van de wet van 18 september 2017 ;

5° aan de bevoegde autoriteiten van de Europese Unie en van andere lidstaten van de Europese Economische Ruimte en aan de bevoegde autoriteiten van derde Staten die taken uitvoeren op het gebied van het toezicht op de naleving van de Europees- of nationaalrechtelijke bepalingen betreffende het toezicht op de kredietinstellingen en/of financiële instellingen als bedoeld in artikel 2, leden 1 en 2 van Richtlijn 2015/849 of van gelijkwaardige bepalingen van nationaal recht, alsook aan de Europese Centrale Bank voor wat betreft de taken die haar zijn opgedragen bij de GTM-verordening ;

6° aan de CFI ;

7° aan de Algemene Administratie van de Thesaurie van de Federale Overheidsdienst Financiën, indien het recht van de Europese Unie of een wettelijke of reglementaire bepaling inzake financiële sancties (met name de bindende bepalingen betreffende financiële embargo's die in artikel 4, 6° van de wet van 18 september 2017 zijn opgenomen) in de mededeling van vertrouwelijke informatie voorziet, of wanneer de Algemene Administratie van de Thesaurie optreedt als autoriteit die toezicht houdt op de naleving van Verordening (EG) nr. 2271/96 van de Raad van 22 november 1996 tot bescherming tegen de gevolgen van de extraterritoriale toepassing van rechtsregels uitgevaardigd door een derde land en daarop gebaseerde of daaruit voortvloeiende handelingen ;

8° binnen de grenzen van het recht van de Europese Unie, aan de Europese Autoriteit voor Effecten en Markten, aan de Europese Autoriteit voor Verzekeringen en Bedrijfspensioenen en aan de Europese Bankautoriteit.

§ 2. De Bank mag enkel vertrouwelijke informatie krachtens paragraaf 1 meedelen op de volgende voorwaarden :

1° de autoriteiten of instellingen die de informatie ontvangen, gebruiken deze voor de uitvoering van hun opdrachten, met inbegrip van de mededeling van deze informatie aan derden ingevolge een wettelijke verplichting van deze autoriteiten of instellingen ; in de andere gevallen kan de Bank evenwel toestaan, binnen de grenzen van het recht van de Europese Unie, dat de ontvangers van de informatie deze bekendmaken aan derden, mits de Bank daar voorafgaandelijk mee heeft ingestemd en, in voorkomend geval, mits de informatie alleen voor de door de Bank toegestane doeleinden bekendgemaakt wordt ;

2° wat de aldus aan hen meegedeelde informatie betreft, zijn deze buitenlandse autoriteiten of instellingen aan een beroepsgeheim gebonden dat gelijkwaardig is aan dat van artikel 35 ;

3° indien de betrokken informatie wordt uitgewisseld met de autoriteiten van een derde Staat, is er een samenwerkingsovereenkomst gesloten ;

4° indien de betrokken informatie afkomstig is van een autoriteit van een andere lidstaat van de Europese

Economische Ruimte, mag zij enkel bekendgemaakt worden aan een autoriteit van een derde Staat mits de autoriteit die de informatie heeft verstrekt uitdrukkelijk akkoord gaat met deze bekendmaking, en, in voorkomend geval, mits de informatie alleen voor de door deze autoriteit toegestane doeleinden bekendgemaakt wordt.

§ 3. Onverminderd de strengere bepalingen van de bijzondere wetten die op hen van toepassing zijn, zijn de in paragraaf 1 bedoelde Belgische personen, autoriteiten en instellingen, wat de vertrouwelijke informatie betreft die zij van de Bank ontvangen met toepassing van paragraaf 1, gebonden door het beroepsgeheim als bedoeld in artikel 35.

Onderafdeling 2 – Prudentiële toezichtsopdracht

Art. 36/14. – **§ 1.** In afwijking van artikel 35 mag de Bank tevens vertrouwelijke informatie meedelen die zij ontvangen heeft in het kader van de uitvoering van haar in artikel 36/2, § 1 bedoelde opdrachten:

1° aan de Europese Centrale Bank en aan de andere centrale banken en instellingen met een soortgelijke taak in hun hoedanigheid van monetaire autoriteit als deze gegevens van belang zijn voor de uitoefening van hun respectieve wettelijke taken, waaronder het voeren van monetair beleid en de daarmee samenhangende beschikbaarstelling van liquide middelen, de uitoefening van toezicht op betalings-, clearing- en afwikkelingssystemen en de waarborging van de stabiliteit van het financiële stelsel, alsook aan andere overheidsinstanties die belast zijn met het toezicht op de betalingssystemen.

Wanneer zich een noodsituatie voordoet, waaronder ongunstige ontwikkelingen op de financiële markten, die de liquiditeit van de markt en de stabiliteit van het financiële stelsel kan ondermijnen in een van de lidstaten waar aan entiteiten van een groep met kredietinstellingen of beleggingsondernemingen vergunning is verleend of significante bijkantoren zijn gevestigd in de zin van artikel 3, 65° van de wet van 25 april 2014 op het statuut van en het toezicht op kredietinstellingen en beursvennootschappen, kan de Bank gegevens overzenden aan centrale banken van het Europees stelsel van centrale banken als deze gegevens van belang zijn voor de uitoefening van hun wettelijke taken, waaronder het voeren van monetair beleid en de daarmee samenhangende beschikbaarstelling van liquide middelen, de uitoefening van toezicht op betalings-, clearing- en effectenafwikkelingssystemen en de waarborging van de stabiliteit van het financiële stelsel.

In een noodsituatie zoals hierboven bedoeld, kan de Bank gegevens meedelen die van belang zijn voor de centrale overheidsdiensten in alle betrokken lidstaten die bevoegd zijn voor de wetgeving inzake toezicht op de kredietinstellingen, financiële instellingen, beleggingsdiensten en verzekeringsmaatschappijen;

2° binnen de grenzen van het recht van de Europese Unie, aan de bevoegde autoriteiten van de Europese Unie en van andere Lidstaten van de Europese Economische Ruimte die één of meerdere bevoegdheden uitoefenen die vergelijkbaar zijn met die als bedoeld in de artikelen 36/2 en 36/3, met inbegrip van de Europese Centrale Bank voor wat betreft de taken die haar zijn opgedragen bij de GTM-verordening:

2°/1 binnen de grenzen van het recht van de Europese Unie, aan de bevoegde autoriteiten van andere lidstaten van de Europese Economische Ruimte die één of meerdere toezichtsbevoegdheden uitoefenen ten aanzien van de onderworpen entiteiten die worden opgesomd in artikel 2, lid 1, punten 1) en 2) van Richtlijn (EU) 2015/849, met het oog op de naleving van die richtlijn en in het kader van de uitvoering van de opdracht die hen is opgedragen bij die richtlijn;

3° met inachtneming van het recht van de Europese Unie , aan de bevoegde autoriteiten van derde Staten die één of meerdere bevoegdheden uitoefenen die vergelijkbaar zijn met die als bedoeld in de artikelen 36/2 en 36/3, met inbegrip van de autoriteiten die soortgelijke bevoegdheden hebben als de in de bepaling onder 2°/1 bedoelde autoriteiten, en waarmee de Bank een samenwerkingsovereenkomst voor de uitwisseling van informatie heeft gesloten;

4° aan de FSMA;

5° aan de Belgische instellingen of aan instellingen van een andere Lidstaat van de Europese Economische Ruimte die een beschermingsregeling voor deposito's, beleggers of levensverzekeringen beheren en aan het orgaan dat bevoegd is voor de financieringsregelingen voor de afwikkeling;

6° aan de centrale tegenpartijen de instellingen voor vereffening van financiële instrumenten of de centrale

effectenbewaarinstellingen die gemachtigd zijn om verrekenings- of vereffeningsdiensten te verstrekken voor transacties in financiële instrumenten verricht op een Belgische gereglementeerde markt, als de Bank van oordeel is dat de mededeling van de betrokken informatie noodzakelijk is om de regelmatige werking van die centrale tegenpartijen, instellingen voor vereffening en centrale effectenbewaarinstellingen te vrijwaren voor tekortkomingen, zelfs potentiële, van marktdeelnemers op de betrokken markt;

7° binnen de grenzen van het recht van de Europese Unie, aan de marktondernemingen voor de goede werking van, de controle van en het toezicht op de markten die deze inrichten;

8° tijdens burgerrechtelijke of handelsrechtelijke procedures, aan de autoriteiten en gerechtelijke mandatarissen die betrokken zijn bij procedures van faillissement of gerechtelijke reorganisatie of bij analoge collectieve procedures betreffende instellingen die onder het toezicht van de Bank staan, met uitzondering van de vertrouwelijke informatie over het aandeel van derden in reddingspogingen vóór de betrokken procedures werden ingesteld;

9° aan de commissarissen, de bedrijfsrevisoren en de andere personen die belast zijn met de wettelijke controle van de rekeningen van de instellingen die onder het toezicht van de Bank vallen, van de rekeningen van andere Belgische financiële instellingen of van soortgelijke buitenlandse instellingen;

10° aan de sekwesters, voor de uitoefening van hun opdracht als bedoeld in de wetten tot regeling van de opdrachten die aan de Bank zijn toevertrouwd;

11° aan het College van toezicht op de bedrijfsrevisoren en aan de autoriteiten van lidstaten of derde landen die toezicht houden op de personen die belast zijn met de wettelijke controle op de jaarrekening van de instellingen die onder het toezicht van de Bank staan;

12° binnen de grenzen van het recht van de Europese Unie, aan de Belgische mededingingsautoriteit;

13° – *Opgeheven:*

14° aan de Algemene Administratie van de Thesaurie van de Federale Overheidsdienst Financiën, indien het recht van de Europese Unie of een wettelijke of reglementaire bepaling inzake financiële sancties (met name de bindende bepalingen betreffende financiële embargo's die in artikel 4, 6°, van de wet van 18 september 2017 zijn opgenomen) in de mededeling van vertrouwelijke informatie voorziet, of wanneer de Algemene Administratie van de Thesaurie optreedt als autoriteit die toezicht houdt op de naleving van Verordening (EG) nr. 2271/96 van de Raad van 22 november 1996 tot bescherming tegen de gevolgen van de extraterritoriale toepassing van rechtsregels uitgevaardigd door een derde land en daarop gebaseerde of daaruit voortvloeiende handelingen;

15° binnen de grenzen van het recht van de Europese Unie, aan de van de instellingen onafhankelijke actuarissen die krachtens de wet een opdracht vervullen waarbij ze controle uitoefenen op die instellingen, alsook aan de instanties die met het toezicht op die actuarissen zijn belast;

16° aan Fedris;

17° binnen de grenzen van het recht van de Europese Unie, aan de Federale Overheidsdienst Economie, in zijn hoedanigheid van bevoegde autoriteit voor het toezicht op de naleving van de bepalingen van boek VII, titels 1 tot 3, titel 5, hoofdstuk 1, en titels 6 en 7 van het Wetboek van economisch recht, en aan de ambtenaren aangesteld door de minister die in het raam van hun opdracht bedoeld in artikel XV.2 van het Wetboek van economisch recht bevoegd zijn om de inbreuken op de bepalingen van artikel XV.89 van het voornoemde Wetboek op te sporen en vast te stellen;

18° aan de autoriteiten die onder het recht van lidstaten van de Europese Unie ressorteren en die bevoegd zijn op het vlak van macroprudentieel toezicht, evenals aan het Europees Comité voor Systeemrisico's, ingesteld bij Europese Verordening (EU) nr. 1092/2010 van het Europees Parlement en de Raad van 24 november 2010;

19° binnen de grenzen van de Europese verordeningen en richtlijnen, aan de Europese Autoriteit voor effecten en markten, aan de Europese Autoriteit voor verzekeringen en bedrijfspensioenen en aan de Europese Bankautoriteit;

20° binnen de grenzen van het recht van de Europese Unie, aan het Coördinatie- en Crisiscentrum van de

Regering van de FOD Binnenlandse Zaken, aan het Coördinatieorgaan voor de dreigingsanalyse, ingesteld door de wet van 10 juli 2006 betreffende de analyse van de dreiging, aan de autoriteit bedoeld in artikel 7, § 1, van de wet van 7 april 2019 en aan de politiediensten bedoeld in de wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus, in de mate dat de toepassing van artikel 19 van de wet van 1 juli 2011 betreffende de beveiliging en de bescherming van de kritieke infrastructuren zulks vereist ;

20°/1 binnen de grenzen van het recht van de Europese Unie, aan de politiediensten en aan de autoriteit bedoeld in artikel 7, § 1, van de wet van 7 april 2019 tot vaststelling van een kader voor de beveiliging van netwerk- en informatiesystemen van algemeen belang voor de openbare veiligheid – NIS-wet ten behoeve van de tenuitvoerlegging van artikel 53, § 2, van de wet van 11 maart 2018 betreffende het statuut van en het toezicht op de betalingsinstellingen en de instellingen voor elektronisch geld, de toegang tot het bedrijf van betalingsdienstaanbieder en tot de activiteit van uitgifte van elektronisch geld, en de toegang tot betalingssystemen ;

21° aan de Controledienst voor de ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen, voor de uitoefening van zijn wettelijke opdrachten als bedoeld in artikel 303, § 3, van de wet van 13 maart 2016 op het statuut van en het toezicht op de verzekerings- of herverzekeringsondernemingen, met betrekking tot de maatschappijen van onderlinge bijstand als bedoeld in artikel 43*bis*, § 5 of artikel 70, §§ 6, 7 en 8 van de wet van 6 augustus 1990 betreffende de ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen en hun verrichtingen ;

22° binnen de grenzen van het recht van de Europese Unie, aan de afwikkelingsautoriteiten als bedoeld in artikel 3 van Richtlijn 2014/59/EU van het Europees Parlement en de Raad van 15 mei 2014 betreffende de totstandbrenging van een kader voor het herstel en de afwikkeling van kredietinstellingen en beleggingsondernemingen, aan de autoriteiten van derde Staten die belast zijn met taken die te vergelijken zijn met die als bedoeld in artikel 12*ter*, § 1, waarmee de Bank een samenwerkingsakkoord heeft gesloten waarin wordt voorzien in de uitwisseling van informatie, alsook aan de bevoegde ministeries van de lidstaten van de Europese Economische Ruimte, wanneer dit noodzakelijk is voor het plannen of uitvoeren van afwikkelingsmaatregel.

23° aan eenieder die een taak uitvoert die door of krachtens de wet is vastgesteld en die deelneemt of bijdraagt aan de uitoefening van de toezichtsopdracht van de Bank, wanneer die persoon door of met instemming van de Bank werd aangeduid voor die taak, zoals, met name :

a) de portefeuillesurveillant bedoeld in artikel 16 van Bijlage III bij de wet van 25 april 2014 op het statuut van en het toezicht op kredietinstellingen en beursvennootschappen ;

b) de portefeuillebeheerder bedoeld in artikel 8 van Bijlage III bij de wet van 25 april 2014 op het statuut van en het toezicht op kredietinstellingen en beursvennootschappen ; en

c) de speciaal commissaris bedoeld in artikel 236, § 1, 1°, van de voornoemde wet, in artikel 517, § 1, 1°, van de wet van 13 maart 2016 op het statuut van en het toezicht op de verzekerings- of herverzekeringsondernemingen, artikel 35, § 1, tweede lid, 1°, van de wet van 21 december 2009 op het statuut van de betalingsinstellingen en van de instellingen voor elektronisch geld, de toegang tot het bedrijf van betalingsdienstaanbieder en tot de activiteit van uitgifte van elektronisch geld en de toegang tot betalingssystemen, artikel 87, § 1, tweede lid, 1°, van de voornoemde wet, artikel 48, eerste lid, 1°, van het koninklijk besluit van 30 april 1999 betreffende het statuut en de controle der maatschappijen voor onderlinge borgstelling en artikel 36/30, § 1, tweede lid, 3°, van deze wet ;

24° binnen de grenzen van het recht van de Europese Unie, aan de autoriteiten bedoeld in artikel 7 van de wet van 7 april 2019 voor de uitvoering van de bepalingen van de wet van 7 april 2019 en van de wet van 1 juli 2011 betreffende de beveiliging en de bescherming van de kritieke infrastructuren.

25° aan de Federale Overheidsdienst Economie, KMO, Middenstand en Energie, in het kader van de uitvoering van zijn opdracht bedoeld in artikel 85, § 1, 5°, van de wet van 18 september 2017 ten aanzien van de entiteiten bedoeld in artikel 5, § 1, 21°, van dezelfde wet ;

26° binnen de grenzen van het recht van de Europese Unie, aan de financiële inlichtingeneenheden bedoeld in artikel 4, 15° van de wet van 18 september 2017 tot voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en tot beperking van het gebruik van contanten.

§ 2. De Bank mag enkel vertrouwelijke informatie krachtens paragraaf 1 meedelen op de volgende voorwaarden :

1° de autoriteiten of instellingen die de informatie ontvangen, gebruiken deze voor de uitvoering van hun opdrachten, met inbegrip van de mededeling van deze informatie aan derden ingevolge een wettelijke verplichting van deze autoriteiten of instellingen ; in de andere gevallen kan de Bank toestaan, binnen de grenzen van het recht van de Europese Unie, dat de ontvangers van de informatie deze bekendmaken aan derden, mits de Bank daar voorafgaandelijk mee heeft ingestemd en, in voorkomend geval, mits de informatie alleen voor de door de Bank toegestane doeleinden bekendgemaakt wordt ;

2° Wat de aldus aan hen meegedeelde informatie betreft, zijn deze buitenlandse autoriteiten of instellingen aan een beroepsgeheim gebonden dat gelijkwaardig is aan dat van artikel 35 ; en

3° indien de betrokken informatie afkomstig is van een autoriteit van een andere lidstaat van de Europese Economische Ruimte, mag zij enkel bekendgemaakt worden aan de volgende autoriteiten of instellingen mits de autoriteit die de informatie heeft verstrekt uitdrukkelijk akkoord gaat met deze bekendmaking, en, in voorkomend geval, mits de informatie alleen voor de door deze autoriteit toegestane doeleinden bekendgemaakt wordt :

a) de in paragraaf 1, 5°, 6°, 8° en 11°, bedoelde autoriteiten of instellingen ;

b) de in paragraaf 1, 3°, 5°, 8°, 9°, 11°, 18° en 22°, bedoelde autoriteiten of instellingen van derde Staten ;

c) autoriteiten of instellingen van derde Staten die opdrachten uitvoeren die gelijkwaardig zijn aan die van de FSMA.

§ 3. Onverminderd de strengere bepalingen van de bijzondere wetten die op hen van toepassing zijn, zijn de in paragraaf 1 bedoelde Belgische personen, autoriteiten en instellingen, wat de vertrouwelijke informatie betreft die zij van de Bank ontvangen met toepassing van paragraaf 1, gebonden door het beroepsgeheim als bedoeld in artikel 35.

Art. 36/15. – **§ 1.** In afwijking van artikel 35 en binnen de grenzen van het recht van de Europese Unie mag de Bank ook vertrouwelijke informatie meedelen :

1° aan het International Monetair Fonds en de Wereldbank, met het oog op beoordelingen voor het Financial Sector Assessment Programme ;

2° aan de Bank voor Internationale Betalingen, met het oog op kwantitatieve effectenstudies ;

3° aan de Raad voor financiële stabiliteit, met het oog op zijn controlefunctie.

§ 2. De Bank mag enkel vertrouwelijke informatie krachtens paragraaf 1 meedelen op uitdrukkelijk verzoek van de betrokken instelling en indien aan de volgende voorwaarden is voldaan ;

1° het verzoek is naar behoren gemotiveerd in het licht van de specifieke taken die door de verzoekende instelling in overeenstemming met haar opdrachten worden verricht en de meegedeelde informatie is bijgevolg beperkt tot wat strikt noodzakelijk is voor de uitvoering van deze taken ;

2° het verzoek is nauwkeurig genoeg wat de aard, reikwijdte en vorm van de gevraagde informatie, alsook de wijze van mededeling ervan betreft ;

3° de informatie wordt uitsluitend meegedeeld aan de personen die rechtstreeks betrokken zijn bij de uitvoering van de specifieke taak ;

4° de verzoekende instelling is wat de informatie betreft aan een beroepsgeheim gebonden dat te vergelijken is met dat als bedoeld in artikel 35.

§ 3. De mededeling van vertrouwelijke informatie krachtens paragraaf 1 mag enkel in geaggregeerde of geanonimiseerde vorm gebeuren, of, bij ontstentenis, door tot deze informatie toegang te geven in de lokalen van de Bank.

§ 4. Voor zover de mededeling van informatie de verwerking van persoonsgegevens met zich meebrengt, voldoet de verwerking van persoonsgegevens door de verzoekende instelling aan de voorschriften van Verordening 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming).

Afdeling 4/1 – Samenwerking met de buitenlandse autoriteiten en uitwisseling van informatie

Onderafdeling 1 – Algemene samenwerkingsverplichting

Art. 36/16. – **§ 1.** Onverminderd de artikelen 35, 35/2, 35/3, 36/13 en 36/14 en de bepalingen in bijzondere wetten, werkt de Bank in aangelegenheden die tot haar bevoegdheid behoren samen met de buitenlandse bevoegde autoriteiten die één of meer bevoegdheden uitoefenen die vergelijkbaar zijn met deze als bedoeld in de artikelen 36/2 en 36/3.

In het bijzonder werkt de Bank voor de toepassing van Richtlijn 2015/849 samen, in het kader van haar in artikel 36/2, § 1, bedoelde bevoegdheden, met de buitenlandse bevoegde autoriteiten bedoeld in de artikelen 130 en 131/1 van de wet van 18 september 2017.

Overeenkomstig het recht van de Europese Unie werkt de Bank ook samen met De Europese Bankautoriteit, de Europese Autoriteit voor verzekeringen en bedrijfspensioenen, de Europese Autoriteit voor effecten en markten en de Europese Centrale Bank voor wat betreft de taken die haar zijn opgedragen bij de GTM-verordening.

§ 2. Onverminderd de verplichtingen die voor België voortvloeien uit het recht van de Europese Unie, kan de Bank, op basis van wederkerigheid, met de bevoegde autoriteiten waarvan sprake in § 1, eerste lid, overeenkomsten sluiten teneinde vast te stellen hoe deze samenwerking wordt opgevat, met inbegrip van de wijze waarop de controletaken desgevallend worden verdeeld, van de aanduiding van een bevoegde autoriteit als controlecoördinator, van de wijze van toezicht via inspecties ter plaatse of anderszins, van welke samenwerkingsprocedures gelden alsook van hoe het inwinnen en uitwisselen van informatie wordt georganiseerd.

§ 3. Onverminderd de artikelen 35, 35/2, 35/3, 36/13 en 36/14 en de bepalingen van bijzondere wetten sluit de Bank samenwerkingsovereenkomsten met de Controledienst voor de ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen betreffende de materie van de aanvullende ziekteverzekering door de maatschappijen van onderlinge bijstand bedoeld in de artikelen 43*bis*, § 5 en 70, §§ 6, 7 en 8, van de wet van 6 augustus 1990 betreffende de ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen. De samenwerkingsovereenkomsten regelen onder meer de uitwisseling van informatie en de eenvormige toepassing van de betrokken wetgeving.

Onderafdeling 2 – Uit Richtlijn 2014/65/EU voortvloeiende specifieke verplichtingen tot samenwerking in het kader van de prudentiële toezichtsopdracht

Art. 36/17. – **§ 1.** Onverminderd de relevante bepalingen van artikel 36/19, zijn de volgende bepalingen van toepassing in het kader van de bevoegdheden bedoeld in de artikelen 36/2 en 36/3 wat betreft de wederzijdse samenwerking tussen de Bank en de overige bevoegde autoriteiten als bedoeld in artikel 4, lid 1, punt 26) van Richtlijn 2014/65/EU en in artikel 3, lid 1, punt 36) van Richtlijn 2013/36/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 betreffende toegang tot het bedrijf van kredietinstellingen en het prudentieel toezicht op kredietinstellingen en beleggingsondernemingen, tot wijziging van Richtlijn 2002/87/EG en tot intrekking van de Richtlijnen 2006/48/EG en 2006/49/EG, teneinde de uit de voornoemde Richtlijn 2014/65/EU voortvloeiende verplichtingen na te leven :

1° Telkens wanneer dat noodzakelijk is voor het vervullen van hun taken, werkt de Bank samen met de andere bevoegde autoriteiten, en maakt daarbij gebruik van de wettelijke bevoegdheden waarover zij beschikt en verleent bijstand aan de bevoegde autoriteiten van de andere lidstaten. Zij wisselt met de andere bevoegde autoriteiten inzonderheid informatie uit en werkt met hen samen bij onderzoeks- of toezichtsactiviteiten, inclusief voor een inspectie ter plaatse, ook al houden de aldus onderzochte of geverifieerde praktijken geen schending van Belgische regelgeving in. De Bank kan met het oog op het vergemakkelijken van de inning van geldboetes ook met de andere bevoegde autoriteiten samenwerken.

2° De Bank verstrekt onmiddellijk alle informatie die voor de in het 1° genoemde doeleinden noodzakelijk is. Daartoe neemt de Bank, naast de passende organisatorische maatregelen voor een vlotte samenwerking als bedoeld in het 1°, onverwijld de nodige maatregelen om de gevraagde informatie te verzamelen. Indien, wat de in deze paragraaf bedoelde bevoegdheden betreft, een verzoek wordt gericht aan de Bank om een inspectie ter plaatse te verrichten of een onderzoek uit te voeren, geeft zij hier, binnen haar bevoegdheden, gevolg aan

- door de inspectie of het onderzoek zelf te verrichten;
- door de autoriteit die het verzoek heeft ingediend dan wel revisoren of deskundigen toe te staan de inspectie of het onderzoek zelf te verrichten.

3° De informatie die in het kader van de samenwerking wordt uitgewisseld, valt onder het bij artikel 35 opgelegde beroepsgeheim. Indien de Bank informatie verstrekt in het kader van de samenwerking, kan zij aangeven dat die informatie alleen mag worden doorgegeven met haar uitdrukkelijke toestemming of voor de doeleinden waarmee zij heeft ingestemd. Zo ook moet de Bank, wanneer zij informatie ontvangt, in afwijking van artikel 36/14, de beperkingen naleven die haar zouden zijn opgelegd door de buitenlandse autoriteit, wat de mogelijkheid betreft om de aldus ontvangen informatie door te geven.

4° Wanneer de Bank ernstige redenen heeft om te vermoeden dat er op het grondgebied van een andere lidstaat handelingen worden of zijn uitgevoerd die strijdig zijn met de bepalingen van Richtlijn 2014/65/EU of Verordening 600/2014, geeft zij hiervan op een zo specifiek mogelijke wijze kennis aan de bevoegde autoriteit van die andere lidstaat, aan de Europese Autoriteit voor Effecten en Markten en aan de FSMA. Indien de Bank er door een autoriteit van een andere lidstaat van in kennis wordt gesteld dat er in België dergelijke handelingen worden verricht, licht zij de FSMA daarover in, neemt zij de nodige maatregelen en brengt zij de kennisgevende autoriteit, de Europese autoriteit voor Effecten en Markten, alsook de FSMA op de hoogte van het resultaat van haar tussenkomst, en met name, voor zover mogelijk, van belangrijke tussentijdse ontwikkelingen.

§ 2. Bij de tenuitvoerlegging van § 1 kan de Bank weigeren om gevolg te geven aan een verzoek om inlichtingen, onderzoek, inspectie ter plaatse of toezicht indien:

- het gevolg geven aan dergelijke verzoeken gevaar zou kunnen opleveren voor de soevereiniteit, de veiligheid of de openbare orde van België, of
- voor dezelfde feiten en tegen dezelfde personen reeds een gerechtelijke procedure is ingeleid in België, dan wel
- jegens deze personen voor dezelfde feiten reeds een onherroepelijke uitspraak is gedaan in België.

In deze gevallen stelt zij de verzoekende bevoegde autoriteit en de Europese Autoriteit voor effecten en markten daarvan in kennis, waarbij zij, in voorkomend geval, zo gedetailleerd mogelijke informatie verstrekt over de procedure of uitspraak in kwestie.

§ 3. – *Opgeheven*.

§ 4. De paragrafen 1 en 2 zijn eveneens van toepassing, volgens de voorwaarden vastgelegd in samenwerkingsovereenkomsten, in het kader van de samenwerking met autoriteiten van derde Staten.

§ 5. De FSMA is de autoriteit die als enig contactpunt fungeert om in uitvoering van paragraaf 1 verzoeken om uitwisseling van gegevens of verzoeken om samenwerking in ontvangst te nemen.

De Minister stelt de Europese Commissie, de Europese Autoriteit voor Effecten en Markten en de andere lidstaten van de Europese Economische Ruimte hiervan in kennis.

Art. 36/18. – *Opgeheven*

Afdeling 5 – Onderzoeksbevoegdheden, strafbepalingen en verhaalmiddelen

Art. 36/19. – Onverminderd de onderzoeksbevoegdheden die haar worden toegekend door de wettelijke en reglementaire bepalingen die haar opdrachten regelen, kan de Bank, teneinde te verifiëren of een verrichting of een activiteit wordt beoogd door de wetten en reglementen waarvan zij op de toepassing dient toe te zien, alle nodige informatie vereisen van degenen die de verrichting uitvoeren of de betrokken activiteit uitoefenen en van iedere derde die de uitvoering of uitoefening ervan mogelijk maakt of vergemakkelijkt.

De Bank heeft dezelfde onderzoeksbevoegdheid teneinde te verifiëren, binnen het kader van een samenwerkingsakkoord gesloten met een buitenlandse autoriteit en wat de concrete punten betreft die zijn aangegeven in de schriftelijke aanvraag van deze autoriteit, of een verrichting of een activiteit die in België is uitgevoerd of uitgeoefend, wordt beoogd door de wetten en reglementen waarvan deze buitenlandse autoriteit op de toepassing dient toe te zien.

De betrokken persoon of instelling maakt deze informatie over binnen de termijn en in de vorm bepaald door de Bank.

De Bank kan in de boeken en documenten van de belanghebbenden de juistheid van de informatie die haar werd meegedeeld, nagaan of laten nagaan.

Indien de betrokken persoon of instelling de gevraagde informatie niet heeft verstrekt bij het verstrijken van de door de Bank vastgestelde termijn, kan de Bank, onverminderd de overige maatregelen bepaald door de wet, na de persoon of instelling gehoord of ten minste opgeroepen te hebben, de betaling van een dwangsom opleggen die per kalenderdag niet minder mag bedragen dan € 250, noch meer mag bedragen dan € 50 000, noch in het totaal € 2 500 000 mag overschrijden.

De dwangsommen opgelegd met toepassing van dit artikel worden ten voordele van de Schatkist geïnd door de Algemene Administratie van de inning en invordering van de Federale overheidsdienst Financiën.

Art. 36/20. – **§ 1.** Worden gestraft met een gevangenisstraf van een maand tot een jaar en een geldboete van € 250 tot € 2 500 000 of met één van deze straffen alleen :

- zij die de onderzoeken van de Bank krachtens dit hoofdstuk verhinderen of haar bewust onjuiste of onvolledige informatie verstrekken ;
- zij die bewust, door verklaringen of anderszins, doen of laten uitschijnen dat de verrichting of verrichtingen die zij uitvoeren of voornemens zijn uit te voeren worden verricht onder de voorwaarden bepaald in de wetten en reglementen waarvan de Bank op de toepassing toeziet, terwijl deze wetten en reglementen niet op hen van toepassing zijn of niet werden geëerbiedigd.

§ 2. De bepalingen van boek I van het Strafwetboek zijn, zonder uitzondering van hoofdstuk VII en van artikel 85, van toepassing op de inbreuken bedoeld in § 1.

Art. 36/21. – **§ 1.** Bij het Marktenhof kan beroep worden ingesteld tegen elke beslissing van de Bank waarbij een administratieve geldboete wordt opgelegd.

§ 2. Onverminderd de bijzondere voorschriften bepaald door of krachtens de wet, bedraagt de beroepstermijn, op straffe van nietigheid, 30 dagen.

De termijn voor het instellen van beroep vangt aan met de kennisgeving van de betwiste beslissing.

§ 3. Het beroep als bedoeld in § 1 moet, op straffe van niet-ontvankelijkheid die ambtshalve wordt uitgesproken, worden ingesteld bij ondertekend verzoekschrift ingediend ter griffie van het hof van beroep te Brussel in zoveel exemplaren als er partijen zijn.

Op straffe van niet-ontvankelijkheid, bevat het verzoekschrift :

1° de vermelding van de dag, de maand en het jaar ;

2° indien de verzoeker een natuurlijke persoon is, zijn naam, voornamen en woonplaats ; indien de verzoeker een rechtspersoon is, zijn naam, zijn rechtsvorm, zijn maatschappelijke zetel en het orgaan dat hem vertegenwoordigt ;

3° de vermelding van de beslissing waarop het beroep betrekking heeft ;

4° de uiteenzetting van de middelen ;

5° de aanduiding van de plaats, de dag en het uur van de verschijning vastgesteld door de griffie van het hof van beroep ;

6° de inventaris van de verantwoordingsstukken die samen met het verzoekschrift ter griffie zijn neergelegd.

Het verzoekschrift wordt door de griffie van het hof van beroep te Brussel ter kennis gebracht van alle partijen die door verzoeker in het geding zijn opgeroepen.

Op ieder ogenblik kan het Marktenhof ambtshalve alle andere personen, wier toestand beïnvloed dreigt te worden door de beslissing over het beroep, in het geding oproepen.

Het Marktenhof stelt de termijn vast waarbinnen de partijen elkaar hun schriftelijke opmerkingen moeten overleggen en een kopie ervan ter griffie moeten neerleggen. Het hof bepaalt eveneens de datum van de debatten.

Elk van de partijen kan haar schriftelijke opmerkingen neerleggen bij de griffie van het hof van beroep te Brussel en ter plaatse het dossier op de griffie raadplegen.

Het Marktenhof bepaalt de termijn waarbinnen die opmerkingen moeten worden overgelegd. Ze worden door de griffie ter kennis gebracht van de partijen.

§ 4. De griffie van het hof van beroep te Brussel vraagt aan de Bank, binnen vijf dagen na de inschrijving van de zaak op de rol, de toezending van het dossier met de stukken. Binnen vijf dagen na de ontvangst van de vraag moet het dossier worden toegezonden.

§ 5. Het beroep bedoeld in § 1 schorst de beslissing van de Bank.

Art. 36/22. – Bij de Raad van State kan, volgens een versnelde procedure zoals vastgesteld door de Koning, beroep worden ingesteld:

1° door de aanvrager van een vergunning, tegen de beslissingen inzake vergunning die de Bank heeft genomen krachtens artikel 12 van de wet van 25 april 2014 op het statuut van en het toezicht op kredietinstellingen en beursvennootschappen. Eenzelfde beroep kan worden ingesteld indien de Bank geen uitspraak heeft gedaan binnen de bij het eerste lid van het voormelde artikel 12 vastgestelde termijnen. In dit laatste geval wordt het beroep behandeld als was de aanvraag verworpen;

2° door de kredietinstelling en de beursvennootschap, tegen de beslissingen die de Bank heeft genomen krachtens, respectievelijk, de artikelen 86, vierde lid, 88/1, 544 en 546 van de voormelde wet van 25 april 2014, voor zover die drie laatste artikelen het voormelde artikel 86, vierde lid van toepassing verklaren;

3° door de kredietinstelling en de beursvennootschap, tegen de beslissingen die de Bank heeft genomen krachtens, respectievelijk, de artikelen 234, § 2, 1° tot 12°, 236, § 1, 1° tot 6°, en de artikelen 583 en 585, voor zover deze laatste artikelen de voormelde artikelen 234, § 2, 1° tot 12° en 236, § 1, 1° tot 6° van toepassing verklaren op de beursvennootschappen, en tegen gelijkaardige beslissingen genomen krachtens, respectievelijk, de artikelen 328, 329 en 340 en de artikelen 599 en 607 van de voormelde wet van 25 april 2014, voor zover deze laatste artikelen de voormelde artikelen 328, 329 en 340 van toepassing verklaren op de beursvennootschappen. Het beroep schorst de beslissing en haar bekendmaking, tenzij de Bank, bij ernstig gevaar voor de spaarders of de beleggers, haar beslissing uitvoerbaar heeft verklaard niettegenstaande elk beroep;

3°*bis* door de kredietinstelling en de beursvennootschap, tegen de beslissingen die het Afwikkelingscollege heeft genomen krachtens, respectievelijk, de artikelen 232 en 581 van de voormelde wet van 25 april 2014, voor zover dit laatste artikel het voormelde artikel 232 van toepassing verklaart op de beursvennootschappen;

4° door de aanvrager, tegen de beslissingen inzake vergunning die de Bank heeft genomen krachtens artikel 495 van de wet van 25 april 2014 op het statuut van en het toezicht op kredietinstellingen en beursvennootschappen. Eenzelfde beroep kan door de aanvrager worden ingesteld indien de Bank geen uitspraak heeft gedaan binnen de bij artikel 495, § 1, eerste lid van de voormelde wet van 25 april 2014 vastgestelde termijnen. In dit laatste geval wordt het beroep behandeld als was de aanvraag verworpen;

5° *Opgeheven.*

6° *Opgeheven.*

7° door de aanvrager van een toelating, tegen de beslissingen die de Bank heeft genomen krachtens de artikelen 28 en 584 van de wet van 13 maart 2016 op het statuut van en het toezicht op de verzekerings- of herverzekeringsondernemingen;

8° *Opgeheven*.

9° door de verzekerings- of herverzekeringsonderneming, tegen de beslissingen tot tariefverhoging die de Bank heeft genomen krachtens artikel 504 van de voormelde wet van 13 maart 2016;

10° door de verzekerings- of herverzekeringsonderneming, tegen de beslissingen die de Bank heeft genomen krachtens de artikelen 508, § 2, 1° tot en met 10°, en 517, § 1, 1°, 2°, 4°, 6° en 7°, van de voormelde wet van 13 maart 2016;

11° door de verzekerings- of herverzekeringsonderneming, tegen de beslissingen tot herroeping van de vergunning die de Bank heeft genomen krachtens de artikelen 517, § 1, 8°, 541 en 598, § 2, van de voormelde wet van 13 maart 2016;

12° door de verzekeringsonderneming, tegen de beslissingen tot verzet die de Bank heeft genomen krachtens de artikelen 108, § 3 en 115, § 2, van de voormelde wet van 13 maart 2016, of wanneer de Bank geen beslissing heeft meegedeeld binnen de termijnen vastgelegd in de artikelen 108, § 3, tweede lid en 115, § 2, tweede lid, van dezelfde wet;

12°*bis* door de verzekeringsonderneming, tegen de beslissingen die de Bank heeft genomen krachtens artikel 569 van de voormelde wet van 13 maart 2016;

13° door de aanvrager van een vergunning en door de vergunde instelling, tegen de beslissing van de Bank om de vergunning te weigeren, te schorsen of te herroepen krachtens de artikelen 3, 12 en 13 van de wet van 2 januari 1991 betreffende de markt van de effecten van de overheidsschuld en het monetaire beleidsinstrumentarium en krachtens de in uitvoering ervan getroffen besluiten. Het beroep schorst de beslissing tenzij de Bank, om zwaarwichtige redenen, haar beslissing uitvoerbaar zou hebben verklaard niettegenstaande hoger beroep;

14° *Opgeheven*.

15° door de herverzekeringsonderneming, tegen de beslissingen tot verzet die de Bank heeft genomen krachtens de artikelen 114 en 121 van de voormelde wet, voor zover zij respectievelijk verwijzen naar de artikelen 108, § 3 en 115, § 2, van dezelfde wet of wanneer de Bank geen beslissing heeft meegedeeld binnen de termijnen vastgelegd in de artikelen 108, § 3, tweede lid en 121, 2°, van dezelfde wet;

16° *Opgeheven*.

17° *Opgeheven*.

18° door de herverzekeringsonderneming, tegen de beslissingen die de Bank heeft genomen krachtens de artikelen 600 en 601, voor zover zij respectievelijk verwijzen naar de artikelen 580 en 598 van de voormelde wet;

19° door de aanvrager van een vergunning, tegen de beslissingen inzake vergunning die de Bank heeft genomen krachtens artikel 12 van de wet van 11 maart 2018 op het statuut van en het toezicht op de betalingsinstellingen en de instellingen voor elektronisch geld, de toegang tot het bedrijf van betalingsdienstaanbieder en tot de activiteit van uitgifte van elektronisch geld, en de toegang tot betalingssystemen. Eenzelfde beroep kan door de aanvrager worden ingesteld indien de Bank geen uitspraak heeft gedaan binnen de bij in het voormelde artikel 12, eerste lid, vastgestelde termijnen. In dit laatste geval wordt het beroep behandeld als was de aanvraag verworpen;

19°*bis* door de aanvrager van een registratie als bedoeld in artikel 82, § 2, of 91 van de wet van 11 maart 2018 op het statuut van en het toezicht op de betalingsinstellingen en de instellingen voor elektronisch geld, de toegang tot het bedrijf van betalingsdienstaanbieder en tot de activiteit van uitgifte van elektronisch geld, en de toegang tot betalingssystemen, tegen de beslissingen die de Bank op dit gebied heeft genomen. Eenzelfde beroep kan door de aanvrager van een registratie worden ingesteld indien de Bank geen uitspraak heeft gedaan binnen de termijnen die respectievelijk zijn vastgesteld bij het eerste lid van het voormelde artikel 82, § 2, en bij het voormelde artikel 91, eerste lid. In dit laatste geval wordt het beroep behandeld als was de aanvraag verworpen;

20° door een vergunninghoudende of geregistreerde betalingsinstelling als respectievelijk bedoeld in de artikelen 12 en 91 van de wet van 11 maart 2018 op het statuut van en het toezicht op de betalingsinstellingen en de instellingen voor elektronisch geld, de toegang tot het bedrijf van betalingsdienstaanbieder en tot de activiteit van uitgifte van elektronisch geld, en de toegang tot betalingssystemen, tegen de beslissingen die de Bank heeft genomen krachtens artikel 61 van de voormelde wet;

21° door de betalingsinstelling, tegen de beslissingen die de Bank heeft genomen krachtens de artikelen 116, § 2, en 117, §§ 1 en 2, en tegen

gelijkaardige beslissingen genomen krachtens artikel 142, § 1, van de wet van 11 maart 2018 op het statuut van en het toezicht op de betalingsinstellingen en de instellingen voor elektronisch geld, de toegang tot het bedrijf van betalingsdienstaanbieder en tot de activiteit van uitgifte van elektronisch geld, en de toegang tot betalingssystemen. Het beroep schorst de beslissing en de bekendmaking ervan, tenzij de Bank, bij ernstig gevaar voor de betalingsdienstgebruikers, haar beslissing uitvoerbaar heeft verklaard niettegenstaande elk beroep;

22° door de betrokken instelling, tegen de beslissingen die de Bank heeft genomen krachtens artikel 517, § 6, van de wet van 13 maart 2016 op het statuut van en het toezicht op de verzekerings- of herverzekeringsondernemingen en artikel 585 van de wet van 25 april 2014 op het statuut van en het toezicht op kredietinstellingen en beursvennootschappen, voor zover dit artikel 236, § 6 van diezelfde wet van toepassing verklaart op de beursvennootschappen;

23° door de aanvrager van een vergunning, tegen de beslissingen die de Bank heeft genomen krachtens artikel 36/25, § 3.

24° *Opgeheven*.

25° *Opgeheven*.

26° *Opgeheven*.

26°/1 door de aanvrager van een vergunning, tegen de beslissingen die de Bank heeft genomen krachtens de artikelen 17 en 55 van Verordening 909/2014. Eenzelfde beroep kan worden ingesteld indien de Bank geen uitspraak heeft gedaan binnen de bij het achtste lid van het voormelde artikel 17 vastgestelde termijnen. In dit laatste geval wordt het beroep behandeld als was de aanvraag verworpen;

26°/2 door de aanvrager van een vergunning, tegen de beslissingen die de Bank heeft genomen krachtens artikel 36/26/1, § 5 of § 6. Eenzelfde beroep kan worden ingesteld indien de Bank geen uitspraak heeft gedaan binnen de bij het voormelde artikel vastgestelde termijnen. In dit laatste geval wordt het beroep behandeld als was de aanvraag verworpen;

26°/3 door de centrale effectenbewaarinstelling, tegen de beslissingen die de Bank heeft genomen krachtens artikel 23, lid 4 van Verordening 909/2014 en door de instelling die ondersteuning verleent aan een centrale effectenbewaarinstelling of door de depositobank, tegen de gelijkaardige beslissingen die de Bank heeft genomen krachtens artikel 36/26/1, § 5 of § 6;

26°/4 door de centrale effectenbewaarinstelling, tegen de beslissingen die de Bank heeft genomen krachtens de artikelen 20 en 57 van Verordening 909/2014 en door de instelling die ondersteuning verleent aan een centrale effectenbewaarinstelling of door de depositobank, tegen de gelijkaardige beslissingen die de Bank heeft genomen krachtens artikel 36/26/1, § 5 of § 6. Het beroep schorst de beslissing en haar bekendmaking, tenzij de Bank, bij ernstig gevaar voor de cliënten of de financiële markten, haar beslissing uitvoerbaar heeft verklaard niettegenstaande elk beroep;

26°/5 door de centrale effectenbewaarinstelling, tegen de beslissingen die de Bank heeft genomen krachtens artikel 36/30/1, § 2, 3° tot 6°, en door de instelling die ondersteuning verleent aan een centrale effectenbewaarinstelling of door de depositobank, tegen de gelijkaardige beslissingen die de Bank heeft genomen krachtens artikel 36/26/1, § 5 of § 6. Het beroep schorst de beslissing en haar bekendmaking, tenzij de Bank, bij ernstig gevaar voor de cliënten of de financiële markten, haar beslissing uitvoerbaar heeft verklaard niettegenstaande elk beroep.

27° *Opgeheven*.

28° *Opgeheven*.

29° *Opgeheven*.

30° *Opgeheven*.

31° *Opgeheven*.

32° door de aanvrager van een vergunning, tegen de beslissingen inzake vergunning die de Bank heeft genomen krachtens artikel 169 van de wet van 11 maart 2018 op het statuut van en het toezicht op de betalingsinstellingen en de instellingen voor elektronisch geld, de toegang tot het bedrijf van betalingsdienstaanbieder en tot de activiteit van uitgifte van elektronisch geld, en de toegang tot betalingssystemen. Eenzelfde beroep kan door de aanvrager worden ingesteld indien de Bank geen uitspraak heeft gedaan binnen de bij het eerste lid van het voormelde

artikel 169 vastgestelde termijnen. In dit laatste geval wordt het beroep behandeld als was de aanvraag verworpen;

32°*bis* door de aanvrager van een registratie als bedoeld in artikel 200, § 2, van de wet van 11 maart 2018 op het statuut van en het toezicht op de betalingsinstellingen en de instellingen voor elektronisch geld, de toegang tot het bedrijf van betalingsdienstaanbieder en tot de activiteit van uitgifte van elektronisch geld, en de toegang tot betalingssystemen, tegen de beslissingen die de Bank op dit gebied heeft genomen. Eenzelfde beroep kan door de aanvrager van de registratie worden ingesteld indien de Bank geen uitspraak heeft gedaan binnen de bij het eerste lid van het voormelde artikel 200, § 2, vastgestelde termijnen. In dit laatste geval wordt het beroep behandeld als was de aanvraag verworpen;

33° door de instelling voor elektronisch geld, tegen de beslissingen die de Bank heeft genomen krachtens artikel 186 van de wet van 11 maart 2018 op het statuut van en het toezicht op de betalingsinstellingen en de instellingen voor elektronisch geld, de toegang tot het bedrijf van betalingsdienstaanbieder en tot de activiteit van uitgifte van elektronisch geld, en de toegang tot betalingssystemen, voor zover artikel 61 van dezelfde wet bij dit artikel van toepassing wordt verklaard;

34° door de instelling voor elektronisch geld, tegen de beslissingen die de Bank heeft genomen krachtens artikel 214, voor zover artikel 116, § 2, bij dit artikel van toepassing wordt verklaard, en krachtens artikel 215, § 1, en tegen gelijkaardige beslissingen genomen krachtens artikel 227 van de wet van 11 maart 2018 op het statuut van en het toezicht op de betalingsinstellingen en de instellingen voor elektronisch geld, de toegang tot het bedrijf van betalingsdienstaanbieder en tot de activiteit van uitgifte van elektronisch geld, en de toegang tot betalingssystemen, voor zover artikel 142, § 1, bij dit artikel van toepassing wordt verklaard. Het beroep schorst de beslissing en de bekendmaking ervan, tenzij de Bank, bij ernstig gevaar voor de houders van elektronisch geld, haar beslissing uitvoerbaar heeft verklaard niettegenstaande elk beroep;

34°*bis* door iedere onderworpen entiteit als bedoeld in artikel 5, § 1, 4° tot 10°, van de wet van 18 september 2017 tot voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en tot beperking van het gebruik van contanten, tegen de beslissingen die de Bank heeft genomen krachtens de artikelen 94 en 95 van die wet;

34°*ter* door de uitbater van het betalingsschema, tegen het verbod opgelegd door de Bank krachtens artikel 19, § 1, van de wet van 24 maart 2017 houdende het toezicht op verwerkers van betalingstransacties;

35° door eenieder aan wie een dwangsom is opgelegd door de Bank krachtens de artikelen 36/3, § 5, 36/19, vijfde lid, 36/30, § 1, tweede lid, 2°, en 36/30/1, § 2, 2°, van deze wet, artikel 93, § 2, 2°, van de wet van 18 september 2017 tot voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en tot beperking van het gebruik van contanten, artikel 603, § 2, van de wet van 13 maart 2016 op het statuut van en het toezicht op de verzekeringsof herverzekeringsondernemingen, de artikelen 147, § 2, derde lid, 161, § 1, 2° en 229, § 2, derde lid, van de wet van 11 maart 2018 op het statuut van en het toezicht op de betalingsinstellingen en de instellingen voor elektronisch geld, de toegang tot het bedrijf van betalingsdienstaanbieder en tot de activiteit van uitgifte van elektronisch geld, en de toegang tot betalingssystemen, artikel 16, § 2, van de wet van 24 maart 2017 houdende het toezicht op verwerkers van betalingstransacties, artikel 346, § 2 van de wet van 25 april 2014 op het statuut van en het toezicht op kredietinstellingen en beursvennootschappen en artikel 608 van de voormelde wet van 25 april 2014, voor zover dit het voormelde artikel 346, § 2 van toepassing verklaart op de beursvennootschappen.

Art. 36/23. – Om de toepassing van het strafrecht te vragen, is de Bank gemachtigd om in elke stand van het geding tussen te komen voor het strafgerecht waarbij een door deze wet of door een wet die de Bank belast met het toezicht op de naleving van haar bepalingen, bestraft misdrijf aanhangig is, zonder dat de Bank daarom het bestaan van enig nadeel hoeft aan te tonen. De tussenkomst geschiedt volgens de regels die gelden voor de burgerlijke partij.

Afdeling 6 – Crisismaatregelen

Art. 36/24. – **§ 1.** De Koning kan, na advies van de Bank, ingeval zich een plotse crisis voordoet op de financiële markten of in geval van een ernstige dreiging van een systemische crisis, teneinde de omvang of de gevolgen hiervan te beperken:

1° aanvullende of afwijkende reglementen vaststellen ten opzichte van de wet van 13 maart 2016 op het statuut van en het toezicht op de verzekerings- of herverzekeringsondernemingen, de wet van 2 januari 1991 betreffende de markt van de effecten van de overheidsschuld en het monetair beleidsinstrumentarium, de wet van 25 april 2014 op het statuut van en het toezicht op kredietinstellingen en beursvennootschappen, de wet van 25 oktober 2016 inzake de toegang tot het beleggingsdienstenbedrijf en betreffende het statuut van en het toezicht op de vennootschappen voor vermogensbeheer en beleggingsadvies, de wet van 2 augustus 2002 betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten, het Boek VIII, Titel III, hoofdstuk II, afdeling III van het Wetboek van vennootschappen en het koninklijk besluit nr. 62 betreffende de bewaargeving van vervangbare financiële instrumenten en de vereffening van transacties op deze instrumenten, gecoördineerd bij het koninklijk besluit van 27 januari 2004;

2° in een systeem voorzien waarbij een staatswaarborg wordt verleend voor verbintenissen die zijn aangegaan door de krachtens voornoemde wetten aan toezicht onderworpen instellingen die Hij bepaalt, of de staatswaarborg toekennen aan bepaalde schuldvorderingen gehouden door dergelijke instellingen;

3° in een systeem voorzien, in voorkomend geval door middel van reglementen vastgesteld overeenkomstig 1°, van toekenning van de staatswaarborg voor de terugbetaling aan vennoten die natuurlijke personen zijn van hun deel in het kapitaal van coöperatieve vennootschappen, erkend overeenkomstig het koninklijk besluit van 8 januari 1962 tot vaststelling van de voorwaarden tot erkenning van de nationale groeperingen van coöperatieve vennootschappen en van de coöperatieve vennootschappen, die instellingen zijn onderworpen aan toezicht krachtens voornoemde wetten of waarvan minstens de helft van het vermogen is geïnvesteerd in dergelijke instellingen;

4° in een systeem voorzien van toekenning van de dekking door de Staat van verliezen opgelopen op bepaalde activa of financiële instrumenten door krachtens voornoemde wetten aan toezicht onderworpen instellingen;

5° in een systeem voorzien van toekenning van de staatswaarborg voor verbintenissen aangegaan door entiteiten waarvan de activiteit bestaat in het verwerven en beheren van bepaalde activa gehouden door krachtens voornoemde wetten aan toezicht onderworpen instellingen;

De koninklijke besluiten genomen krachtens het eerste lid, 1°, hebben geen gevolg meer indien zij niet worden bekrachtigd door de wet binnen de twaalf maanden vanaf hun datum van inwerkingtreding. De bekrachtiging werkt terug tot op de datum van inwerkingtreding van de koninklijke besluiten. De koninklijke besluiten genomen op grond van het eerste lid, 2° tot 6°, worden overlegd in de Ministerraad.

§ 2. De instellingen die aan toezicht onderworpen zijn krachtens de toezichtswetten als bedoeld in paragraaf 1, eerste lid, 1° zijn, voor de toepassing van paragraaf 1, eerste lid, 2° tot 5°, de financiële holdings die zijn ingeschreven op de lijst bedoeld in artikel 14, tweede lid, van de wet van 25 april 2014 op het statuut van en het toezicht op kredietinstellingen en beursvennootschappen, de gemengde financiële holdings, de kredietinstellingen, de beleggingsondernemingen en de verzekeringsondernemingen, alsook hun rechtstreekse of onrechtstreekse dochtervennootschappen.

§ 3. Het totale bedrag van de hoofdsom van de garanties bedoeld in § 1, eerste lid, 2° en 5°, alsook van de dekking waarnaar wordt verwezen in § 1, eerste lid, 4°, mag per gecontroleerde instelling of per groep van verbonden gecontroleerde instellingen in de zin van artikel 11 van het Wetboek van vennootschappen, het bedrag van € 25 miljard niet overschrijden.

Voor de bepaling van de groepen bedoeld in het eerste lid wordt geen rekening gehouden met de band tussen de instellingen die voortvloeit uit de controle die de Staat uitoefent over deze instellingen.

Een eventuele overschrijding van het door het eerste lid vastgestelde plafond als gevolg van de evolutie van de wisselkoersen, tast de geldigheid van de toegekende garanties of dekking niet aan.

Hoofdstuk IV/2 – Bepalingen inzake de vergunningverlening aan en het toezicht op de centrale tegenpartijen en de financiële en niet-financiële tegenpartijen en bepalingen inzake de vergunningverlening aan en het toezicht op de vereffeningsinstellingen, met vereffeningsinstellingen gelijkgestelde instellingen, centrale effectenbewaarinstellingen, instellingen die ondersteuning verlenen aan centrale effectenbewaarinstellingen en depositobanken

Art. 36/25. – **§ 1.** De instellingen die in hun lidstaat van herkomst een vergunning als centrale tegenpartij bezitten of die als dusdanig erkend zijn krachtens Verordering 648/2012, mogen als centrale tegenpartij diensten verstrekken in België of vanuit het Belgische grondgebied.

§ 2. Krachtens artikel 22 van Verordering 648/2012 is de Bank de bevoegde autoriteit die is aangewezen om de uit Verordering 648/2012 voortvloeiende taken met betrekking tot de vergunningverlening aan en het toezicht op de centrale tegenpartijen uit te voeren, onverminderd de bevoegdheden die aan de FSMA zijn toegekend op grond van artikel 22 van de wet van 2 augustus 2002.

§ 3. De Bank verleent overeenkomstig de bepalingen van Verordering 648/2012 een vergunning aan de in België gevestigde instellingen die diensten willen verstrekken als centrale tegenpartij. De Bank beslist over de vergunningsaanvraag na advies van de FSMA, overeenkomstig artikel 22 van de wet van 2 augustus 2002.

De Bank oefent toezicht uit op de naleving van de vergunningsvoorwaarden door een centrale partij en onderwerpt de centrale tegenpartijen aan een toetsing en evaluatie, overeenkomstig artikel 21 van Verordering 648/2012.

§ 3*bis*. De Bank beslist over de interoperabiliteitsregelingen als geregeld in Titel V van Verordering 648/2012. Bovendien ziet de Bank toe op de naleving door de centrale tegenpartijen van de regels die van toepassing zijn op de interoperabiliteitsregelingen.

§ 4. De Bank is belast met het prudentieel toezicht op de centrale tegenpartijen.

De Bank ziet toe op de naleving door de centrale tegenpartijen van de bepalingen van de Hoofdstukken 1 en 3 van Titel IV van Verordering 648/2012, met uitzondering van artikel 33 van Verordering 648/2012, dat onder de bevoegdheid valt van de FSMA.

In het kader van Hoofdstuk 2 van Titel IV van Verordering 648/2012 controleert de Bank de toelatingscriteria en de toepassing ervan krachtens artikel 37 van Verordering 648/2012, om zich ervan te vergewissen dat ze volstaan om het risico waaraan deze centrale tegenpartijen zijn blootgesteld, te beheersen, onverminderd de bevoegdheden waarover de FSMA beschikt krachtens artikel 22, § 5, van de wet van 2 augustus 2002.

Het is de centrale tegenpartijen verboden een bijzonder mechanisme in de zin van artikel 36/4, tweede lid, in te stellen met dien verstande dat de in punt 4° van het voornoemde artikel bedoelde normen en normale praktijken de normen en normale praktijken zijn voor verrichtingen die in het kader van de in de artikelen 14 en 15 van Verordening 648/2012 bedoelde diensten worden uitgevoerd.

§ 5. De Bank deelt aan de FSMA alle relevante en nuttige informatie mee over de operationele vereisten die vastgelegd zijn in Hoofdstuk 1 van Titel IV van Verordering 648/2012, om de FSMA in staat te stellen haar bevoegdheden in het kader van artikel 31, lid 1 en 2 van Verordering 648/2012 uit te oefenen.

De Bank raadpleegt de FSMA bij de beoordeling van de betrouwbaarheid van de natuurlijke personen die lid zijn van het wettelijk bestuursorgaan van de centrale tegenpartij, van het directiecomité of, bij ontstentenis van een directiecomité, van de natuurlijke personen die belast zijn met de effectieve leiding, indien zij voor het eerst voor een dergelijke functie worden voorgedragen bij een financiële onderneming die met toepassing van artikel 36/2 onder het toezicht staan van de Bank.

Iedere natuurlijke of rechtspersoon die besluit om rechtstreeks of onrechtstreeks een gekwalificeerde deelneming in een centrale tegenpartij te verwerven, dan wel om zijn gekwalificeerde deelneming in een centrale tegenpartij rechtstreeks of onrechtstreeks te vergroten, moet de Bank, krachtens Verordering

648/2012, vooraf in kennis stellen van zijn beslissing. De Bank beoordeelt deze kennisgeving overeenkomstig de bepalingen van Verordering 648/2012 en na raadpleging van de FSMA indien de kandidaat-verwerver een gereglementeerde onderneming is die onder het toezicht staat van de FSMA.

De Bank maakt de lijst als bedoeld in artikel 32, lid 4, van Verordering 648/2012 openbaar.

§ 6. De bepalingen van dit artikel en van de ter uitvoering ervan genomen besluiten doen geen afbreuk aan de bevoegdheden van de Bank zoals bepaald in artikel 8 van deze wet.

§ 7. Krachtens artikel 22, lid 1, tweede alinea, van Verordering 648/2012, coördineert de Bank de samenwerking en de uitwisseling van informatie met de Commissie, de Europese Autoriteit voor Effecten en Markten (EAEM), de bevoegde autoriteiten van de andere lidstaten, de Europese Bankautoriteit (EBA) en de betrokken leden van het Europees Stelsel van Centrale Banken (ESCB), overeenkomstig de artikelen 23, 24, 83 en 84 van Verordering 648/2012.

Art. 36/25*bis*. – **§ 1.** De Bank is bevoegd om toe te zien op de naleving van Verordering 648/2012 door de financiële en niet-financiële tegenpartijen die onder haar toezicht staan krachtens artikel 36/2 van deze wet.

De Bank is met name belast met het toezicht op de naleving door de in het eerste lid bedoelde tegenpartijen van Titel II van Verordering 648/2012 inzake de clearingverplichting, de rapporteringsverplichting en de risicomatigingstechnieken voor niet door een centrale tegenpartij geclearde OTC-derivatenproducten, evenals van artikel 37, lid 3, van Verordering 648/2012 wat betreft de financiële middelen en de operationele capaciteit die vereist zijn om de activiteit van clearinglid uit te oefenen krachtens Verordering 648/2012.

§ 2. De Bank is bevoegd om toe te zien op de naleving van de artikelen 4 en 15 van Verordening 2015/2365 door de financiële en niet-financiële tegenpartijen die onder haar toezicht staan krachtens artikel 36/2.

Art. 36/25*ter*. – **§ 1.** Om de in artikel 36/25*bis* bedoelde taken te vervullen, oefent de Bank de bevoegdheden uit waarover zij krachtens de bepalingen van de hoofdstukken IV/1 en IV/2 beschikt.

§ 2. De niet-naleving van de door of krachtens Verordening 648/2012 en Verordening 2015/2365 vastgestelde bepalingen door een centrale tegenpartij, een financiële tegenpartij of een niet-financiële tegenpartij die onder het toezicht staat van de Bank krachtens artikel 36/2 van deze wet, kan aanleiding geven tot de toepassing van dwangsommen, andere dwangmaatregelen en sancties als bepaald in deze wet en in de bijzondere wetten die van toepassing zijn op de instellingen die onder het toezicht staan van de Bank.

Art. 36/26. – *Opgeheven.*

Art. 36/26/1. – **§ 1.** Krachtens artikel 11 van Verordening 909/2014 wordt de Bank aangewezen als bevoegde autoriteit die verantwoordelijk is voor het uitvoeren van de taken met betrekking tot de vergunningverlening aan en het toezicht op in België gevestigde centrale effectenbewaarinstellingen, behoudens andersluidende bepalingen in Verordening 909/2014 die specifieke bevoegdheden toekennen aan de autoriteiten die bevoegd zijn voor het toezicht op handelsplatformen.

Als aangewezen bevoegde autoriteit is de Bank bevoegd voor het toezicht op de naleving van alle bepalingen van Verordening 909/2014, met inbegrip van de bepalingen van Titel II van Verordening 909/2014, tenzij anders is bepaald in Verordening 909/2014 en onverminderd de bevoegdheden waarover de FSMA krachtens artikel 23*bis* van de wet van 2 augustus 2002 beschikt.

Onverminderd de bevoegdheden van de Bank staat de FSMA in voor het toezicht op de in België gevestigde centrale effectenbewaarinstellingen, daarbij handelend vanuit het oogpunt van de naleving van de regels bedoeld in artikel 45, § 1, 1°, van de wet van 2 augustus 2002, en vanuit het oogpunt van de naleving van de regels die een loyale, billijke en professionele behandeling van de deelnemers en hun cliënten moeten waarborgen. Handelend vanuit het oogpunt van deze bevoegdheden staat de FSMA in voor de naleving van de artikelen 26, lid 3, 29, 32 tot 35, 38, 49 en 53, van Verordening 909/2014 door de centrale effectenbewaarinstellingen.

In het kader van de toepassing van Verordening 909/2014 raadpleegt de Bank de FSMA voor de aspecten die tot de bevoegdheden van laatstgenoemde behoren overeenkomstig artikel 23*bis* van de wet van 2 augustus 2002. Indien de Bank geen rekening

houdt met het advies van de FSMA, wordt dat met de redenen voor de afwijking vermeld in de motivering van haar beslissing. Het voornoemd advies van de FSMA wordt bij de kennisgeving van de beslissing van de Bank gevoegd, tenzij het betrekking heeft op aangelegenheden als bedoeld in artikel 23*bis*, § 3, vierde lid, van de wet van 2 augustus 2002.

De FSMA en de Bank kunnen een overeenkomst sluiten waarin zij praktische afspraken vastleggen voor hun samenwerking, met name met betrekking tot de samenwerkingsakkoorden die de Bank conform artikel 24 van Verordening 909/2014 heeft gesloten.

§ 2. Overeenkomstig Verordening 909/2014 kan de Bank diensten verrichten als centrale effecten-bewaarinstelling.

§ 3. De Bank is belast met het toezicht op de centrale effectenbewaarinstellingen die krachtens paragraaf 1 een vergunning hebben verkregen. Onverminderd de bepalingen van Verordening 909/2014, kan de Koning op advies van de Bank het volgende bepalen :

1° de regels inzake het prudentieel toezicht, met inbegrip van de herstelmaatregelen, dat door de Bank wordt uitgeoefend op de in § 1 bedoelde centrale effectenbewaarinstellingen die geen in België gevestigde kredietinstellingen zijn ;

2° op zowel geconsolideerde als individuele basis, de minimumvereisten inzake organisatie, werking, financiële positie, interne controle en risicobeheer die van toepassing zijn op de in § 1 bedoelde centrale effectenbewaarinstellingen die geen in België gevestigde kredietinstellingen zijn.

§ 4. Overeenkomstig artikel 30 van Verordening 909/2014 kan een centrale effectenbewaarinstelling een ondersteuning verlenende instelling opdragen ondersteunende diensten te verlenen of operationele taken uit te voeren die van kritiek belang zijn om haar diensten en activiteiten te verzekeren, met inbegrip van het operationeel beheer van bancaire nevendiensten.

§ 5. De in paragraaf 4 bedoelde ondersteuning verlenende instellingen dienen een vergunning te verkrijgen van de Bank, op advies van de FSMA. De Bank is belast met het toezicht op die instellingen. Op advies van de Bank en de FSMA bepaalt de Koning met name het volgende :

1° op zowel geconsolideerde als individuele basis, de voorwaarden en de procedure voor de vergunningverlening aan en de handhaving van de vergunning van deze instellingen door de Bank, met inbegrip van de reikwijdte van het advies van de FSMA en de voorwaarden waaraan moet worden voldaan door de personen die de effectieve leiding waarnemen en de personen die een belangrijke deelneming bezitten ;

2° de regels inzake het prudentieel toezicht, met inbegrip van de herstelmaatregelen, dat door de Bank wordt uitgeoefend op de in paragraaf 4 bedoelde instellingen die geen in België gevestigde kredietinstellingen zijn ;

3° de minimumvereisten inzake organisatie, werking, financiële positie, interne controle en risicobeheer die van toepassing zijn op de in paragraaf 4 bedoelde instellingen die geen in België gevestigde kredietinstellingen zijn.

De Bank kan een ondersteuning verlenende instelling toestaan andere dan de in paragraaf 4 bedoelde diensten te verstrekken en bepaalt de voorwaarden waaronder die toestemming wordt verleend.

Op advies van de Bank en de FSMA kan de Koning, met naleving van de internationale verplichtingen van België, de in de paragrafen 4 en 5 bedoelde regels geheel of gedeeltelijk toepassen op de in het buitenland gevestigde instellingen waarvan het bedrijf bestaat in het geheel of gedeeltelijk verlenen van ondersteunende diensten of uitvoeren van operationele taken die van kritiek belang zijn om de diensten en activiteiten van in België gevestigde centrale effectenbewaarinstellingen te verzekeren.

De paragrafen 4 en 5 zijn niet van toepassing op het verlenen van ondersteunende diensten of het uitvoeren van operationele taken om de diensten en activiteiten van centrale effectenbewaarinstellingen te verzekeren, wanneer die diensten of taken verricht worden door een of meer centrale banken van het Eurosysteem.

§ 5/1. Het is de centrale effectenbewaarinstellingen en de ondersteuning verlenende instellingen verboden een bijzonder mechanisme in de zin van artikel 36/4, tweede lid, in te stellen met dien verstande dat de in punt 4° van het voornoemde artikel bedoelde normen en normale praktijken de normen en normale praktijken zijn voor verrichtingen die in het

kader van de in de bijlage van Verordening 909/2014 bedoelde diensten worden uitgevoerd.

§ 6. Voor de toepassing van deze paragraaf worden beschouwd als depositobanken de in België gevestigde kredietinstellingen waarvan het bedrijf uitsluitend bestaat in het verstrekken van diensten van bewaarneming van financiële instrumenten, het aanhouden van financiële-instrumentenrekeningen, de afwikkeling van financiële instrumenten en daarmee verband houdende niet-bancaire diensten, naast de activiteiten bedoeld in artikel 1, § 3, eerste lid, van de wet van 25 april 2014 op het statuut van en het toezicht op kredietinstellingen en beursvennootschappen, wanneer die activiteiten een nevendienst vormen van of verband houden met de voornoemde diensten.

De in het eerste lid bedoelde depositobanken dienen een vergunning te verkrijgen van de Bank, op advies van de FSMA. De Bank is belast met het prudentieel toezicht op die instellingen. Op advies van de Bank en de FSMA regelt de Koning inzonderheid, op zowel geconsolideerde als niet-geconsolideerde basis, de voorwaarden en de procedure voor de vergunningverlening aan en de handhaving van de vergunning van deze instellingen door de Bank, met inbegrip van de reikwijdte van het advies van de FSMA en de voorwaarden waaraan moet worden voldaan door de personen die de effectieve leiding waarnemen, en de personen die een belangrijke deelneming bezitten.

De Bank kan een depositobank toestaan andere dan de in het eerste lid bedoelde diensten te verstrekken en bepaalt de voorwaarden waaronder die toestemming wordt verleend.

§ 7. De bepalingen van dit artikel doen geen afbreuk aan de in artikel 8 bedoelde bevoegdheden van de Bank. Op advies van de Bank kan de Koning het volgende bepalen :

1° de standaarden voor het toezicht op de effectenafwikkelingssystemen ;

2° de mededelingsplicht in hoofde van de exploitant van een effectenafwikkelingssysteem of van de ondersteuning verlenende instelling ten aanzien van de door de Bank opgevraagde informatie ;

3° dwangmaatregelen indien de exploitant van een effectenafwikkelingssysteem of de ondersteuning verlenende instelling niet langer voldoet aan de opgelegde standaarden of indien de mededelingsplicht niet wordt nageleefd.

§ 8. De Bank coördineert de samenwerking en de uitwisseling van informatie met de bevoegde autoriteiten van de andere lidstaten, de betrokken autoriteiten, de Europese Autoriteit voor effecten en markten (ESMA) en de Europese Bankautoriteit (EBA).

§ 9. Onverminderd de artikelen 273 en 378 van de wet van 25 april 2014 op het statuut van en het toezicht op kredietinstellingen en beursvennootschappen, richt de voorzitter, de insolventierechtbank vooraleer een uitspraak wordt gedaan over de opening van een faillissementsprocedure ten aanzien van een centrale effectenbewaarinstelling of een ondersteuning verlenende instelling, een verzoek om advies aan de Bank. De griffier geeft dit verzoek onverwijld door. Hij stelt de procureur des Konings ervan in kennis.

De Bank wordt schriftelijk om advies verzocht. Bij deze aanvraag worden de nodige documenten gevoegd om haar op de hoogte te stellen.

De Bank verstrekt haar advies binnen vijftien dagen na de ontvangst van het verzoek om advies. Indien een procedure betrekking heeft op een centrale effectenbewaarinstelling of op een ondersteuning verlenende instelling waarvan de Bank oordeelt dat zij belangrijke systeemgevolgen kan hebben of waarvoor een voorafgaande coördinatie met buitenlandse autoriteiten vereist is, beschikt de Bank over een ruimere termijn om haar advies te verstrekken, met dien verstande dat de totale termijn niet langer mag zijn dan dertig dagen. Indien de Bank van oordeel is dat zij gebruik moet maken van deze uitzonderlijke termijn, brengt zij dit ter kennis van de rechterlijke instantie die een uitspraak moet doen. De termijn waarover de Bank beschikt om een advies uit te brengen, schorst de termijn waarbinnen de rechterlijke instantie uitspraak moet doen. Indien de Bank geen advies verstrekt binnen de vastgestelde termijn, kan de insolventierechtbank uitspraak doen over het verzoek.

De Bank verstrekt haar advies schriftelijk. Het wordt op ongeacht welke wijze bezorgd aan de griffier, die het doorgeeft aan de voorzitter van de insolventierechtbank en aan de procureur des Konings. Het advies wordt toegevoegd aan het dossier.

Art. 36/27. – **§ 1.** Wanneer een vereffeningsinstelling of een met een vereffeningsinstelling gelijkgestelde

instelling, als bedoeld in artikel 36/26, of een centrale effectenbewaarinstelling of een ondersteuning verlenende instelling, als bedoeld in artikel 36/26/1, niet werkt overeenkomstig de bepalingen van deze wet en de ter uitvoering ervan genomen besluiten en reglementen, wanneer haar beleid of haar financiële positie de goede afloop van haar verbintenissen in het gedrang dreigt te brengen of niet voldoende waarborgen biedt voor haar solvabiliteit, liquiditeit of rendabiliteit, of wanneer haar beleidsstructuren, haar administratieve of boekhoudkundige organisatie of haar interne controle zo'n ernstige leemten vertonen dat het Belgische of internationale financiële stelsel erdoor in het gedrang zou kunnen komen, kan de Koning, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, hetzij op verzoek van de Bank, hetzij op eigen initiatief, na advies van de Bank, elke daad van beschikking vaststellen, ten gunste van de Staat of om het even welke andere Belgische of buitenlandse publiek- of privaatrechtelijke persoon, inzonderheid elke overdracht, verkoop of inbreng met betrekking tot :

1° activa, passiva of één of meer bedrijfstakken en, meer algemeen, alle of een deel van de rechten en verplichtingen van de betrokken instelling, inclusief overgaan tot de overdracht van de cliëntentegoeden die bestaan uit financiële instrumenten die worden beheerst door de gecoördineerde tekst van het koninklijk besluit nr. 62 betreffende de bewaargeving van vervangbare financiële instrumenten en de vereffening van transacties op deze instrumenten, alsook uit de onderliggende effecten die in naam van de betrokken instelling bij depositarissen worden gehouden, evenals overgaan tot de overdracht van de middelen, inclusief de informaticamiddelen, die nodig zijn voor de verwerking van de verrichtingen met betrekking tot die tegoeden, en de rechten en verplichtingen met betrekking tot die verwerking ;

2° al dan niet stemrechtverlenende aandelen die al dan niet het kapitaal vertegenwoordigen, die door de vereffeningsinstelling of de daarmee gelijkgestelde instelling zijn uitgegeven.

§ 2. Het koninklijk besluit dat met toepassing van paragraaf 1 wordt genomen, bepaalt de vergoeding die moet worden betaald aan de eigenaars van de goederen of de houders van de rechten waarop de in het besluit bepaalde daad van beschikking betrekking heeft. Indien de bij het koninklijk besluit aangewezen overnemer een andere persoon is dan de Staat, komt de prijs die, volgens de met de Staat gesloten overeenkomst, door de overnemer verschuldigd is, als vergoeding toe aan de genoemde eigenaars of houders, volgens de verdeelsleutel die in hetzelfde besluit is vastgelegd.

Een deel van de vergoeding mag variabel zijn, voor zover dit variabele gedeelte bepaalbaar is.

§ 3. Het koninklijk besluit dat met toepassing van paragraaf 1 wordt genomen, wordt ter kennis gebracht van de betrokken instelling. De maatregelen waarin dit besluit voorziet, worden bovendien bekendgemaakt via een bericht in het Belgisch Staatsblad.

Zodra zij de in het eerste lid bedoelde kennisgeving heeft ontvangen, verliest de instelling de beschikkingsbevoegdheid over de activa waarop de in het koninklijk besluit bepaalde daden van beschikking betrekking hebben.

§ 4. Het is niet mogelijk om de in paragraaf 1 bedoelde daden niet-tegenwerpbaar te verklaren krachtens de artikelen XX.111, XX.112 of XX.114 van het Wetboek van economisch recht.

Niettegenstaande elke strijdige contractuele bepaling mogen de door de Koning met toepassing van paragraaf 1 vastgestelde maatregelen noch tot gevolg hebben dat de bepalingen van een tussen de instelling en één of meer derden gesloten overeenkomst worden gewijzigd, noch dat aan een dergelijke overeenkomst een einde wordt gesteld, noch dat aan één van de betrokken partijen het recht wordt verleend om de overeenkomst eenzijdig te beëindigen.

Ten aanzien van de door de Koning met toepassing van paragraaf 1 vastgestelde maatregelen geldt geen enkele statutaire of contractuele goedkeuringsclausule of geen enkel statutair of contractueel voorkooprecht, geen enkele optie tot aankoop van een derde alsook geen enkele statutaire of contractuele clausule die de wijziging van de controle over de betrokken instelling verhindert.

De Koning is gemachtigd om alle overige regelingen te treffen die nodig zijn om de goede uitvoering van de op grond van paragraaf 1 genomen maatregelen te verzekeren.

§ 5. De burgerlijke aansprakelijkheid van de personen die in naam van de Staat of op zijn verzoek optreden in het kader van de in dit artikel bedoelde

maatregelen, en die is opgelopen als gevolg van of met betrekking tot hun beslissingen, daden of handelingen in het kader van deze maatregelen, is beperkt tot gevallen van bedrog of zware fout in hun hoofde. Het al dan niet bestaan van een zware fout dient te worden beoordeeld op grond van de concrete omstandigheden van het betrokken geval, en inzonderheid van de hoogdringendheid waarmee die personen werden geconfronteerd, van de praktijken op de financiële markten, van de complexiteit van het betrokken geval, van de bedreigingen voor de bescherming van het spaarwezen en van het gevaar voor schade aan de nationale economie ingevolge de discontinuïteit van de betrokken instelling.

§ 6. Alle geschillen waartoe de in dit artikel bedoelde maatregelen en de in paragraaf 5 bedoelde aansprakelijkheid aanleiding zouden kunnen geven, behoren tot de uitsluitende bevoegdheid van de Belgische rechtbanken, die uitsluitend het Belgische recht toepassen.

§ 7. Ten behoeve van de toepassing van de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 32*bis* gesloten op 7 juni 1985 in de Nationale Arbeidsraad, betreffende het behoud van de rechten van de werknemers bij wijziging van werkgever ingevolge de overgang van ondernemingen krachtens overeenkomst en tot regeling van de rechten van de werknemers die worden overgenomen bij overname van activa na faillissement, worden de daden die krachtens paragraaf 1, 1°, zijn verricht, beschouwd als daden die door de vereffeningsinstelling of de daarmee gelijkgestelde instelling zelf zijn gesteld of door de centrale effectenbewaarinstelling of de ondersteuning verlenende instelling.

§ 8. Onverminderd de algemene rechtsbeginselen die hij zou kunnen inroepen, kan de raad van bestuur van de betrokken instelling van de statutaire beperkingen van zijn bestuursbevoegdheden afwijken indien een van de in paragraaf 1 vermelde toestanden van dien aard is dat hij de stabiliteit van het Belgische of internationale financiële stelsel dreigt aan te tasten. De raad van bestuur stelt een bijzonder verslag op waarin wordt verantwoord waarom deze bepaling wordt toegepast, en waarin de genomen beslissingen worden uiteengezet; dit verslag wordt binnen twee maanden aan de algemene vergadering bezorgd.

Art. 36/28. – **§ 1.** Voor de toepassing van dit artikel wordt verstaan onder:

1° koninklijk besluit: het koninklijk besluit dat na overleg in de Ministerraad is vastgesteld met toepassing van artikel 36/27, § 1;

2° daad van beschikking: de overdracht of de andere daad van beschikking waarin het koninklijk besluit voorziet;

3° rechtbank: de rechtbank van eerste aanleg te Brussel;

4° eigenaars: de natuurlijke of rechtspersonen die, op de datum van het koninklijk besluit, eigenaar zijn van de activa of aandelen dan wel houder zijn van de rechten die het voorwerp uitmaken van de daad van beschikking;

5° derde-overnemer: de natuurlijke of rechtspersoon, andere dan de Belgische Staat, die volgens het koninklijk besluit, de activa, aandelen of rechten die het voorwerp uitmaken van de daad van beschikking, zal verwerven;

6° schadeloosstelling: de schadeloosstelling die door het koninklijk besluit wordt vastgesteld ten voordele van de eigenaars als tegenprestatie voor de daad van beschikking.

§ 2. Het koninklijk besluit treedt in werking op de dag dat het in paragraaf 8 bedoelde vonnis wordt bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad.

§ 3. De Belgische Staat dient ter griffie van de rechtbank een verzoekschrift in teneinde te laten vaststellen dat de daad van beschikking in overeenstemming is met de wet en dat de schadeloosstelling haar billijk voorkomt, inzonderheid rekening houdend met de criteria bepaald in paragraaf 7, vierde lid.

Op straffe van nietigheid bevat dit verzoekschrift:

1° de identiteit van de betrokken vereffeningsinstelling of met een vereffeningsinstelling gelijkgestelde instelling, de identiteit van de betrokken centrale effectenbewaarinstelling of ondersteuning verlenende instelling;

2° in voorkomend geval, de identiteit van de derde-overnemer;

3° de verantwoording van de daad van beschikking gelet op de criteria vastgesteld in artikel 36/27, § 1;

4° de schadeloosstelling, de elementen op grond waarvan zij werd vastgesteld, inzonderheid wat het variabele deel betreft waaruit zij zou zijn samengesteld en, in voorkomend geval, de sleutel voor de verdeling onder de eigenaars;

5° in voorkomend geval, de vereiste toelatingen van overheidsinstanties en alle andere opschortende voorwaarden waaraan de daad van beschikking is onderworpen;

6° in voorkomend geval, de prijs die met de derde-overnemer is overeengekomen voor de activa of aandelen die het voorwerp uitmaken van de daad van beschikking, alsook de mechanismen voor prijsherziening of -aanpassing;

7° de opgave van dag, maand en jaar;

8° de handtekening van de persoon die de Belgische Staat vertegenwoordigt of van de advocaat van de Belgische Staat.

Bij het verzoekschrift wordt een kopie van het koninklijk besluit gevoegd.

De bepalingen van Deel IV, Boek II, Titel V*bis* van het Gerechtelijk Wetboek, met inbegrip van de artikelen 1034*bis* tot 1034*sexies*, zijn niet van toepassing op het verzoekschrift.

§ 4. De procedure die is ingeleid met het in paragraaf 3 bedoelde verzoekschrift, sluit alle andere gelijktijdige of toekomstige beroepen of rechtsvorderingen tegen het koninklijk besluit of tegen de daad van beschikking uit, met uitzondering van de vordering bedoeld in paragraaf 11. Ingevolge de indiening van het verzoekschrift vervalt elke andere procedure, gericht tegen het koninklijk besluit of de daad van beschikking, die voorheen zou zijn ingeleid en nog hangende zou zijn voor een ander gewoon of administratief rechtscollege.

§ 5. Binnen tweeënzeventig uur na de indiening van het verzoekschrift bedoeld in paragraaf 3, bepaalt de voorzitter van de rechtbank, bij beschikking, dag en uur van de in paragraaf 7 bedoelde rechtszitting, die moet plaatsvinden binnen zeven dagen na de indiening van het verzoekschrift. In deze beschikking worden alle in paragraaf 3, tweede lid, bepaalde vermeldingen opgenomen.

De beschikking wordt door de griffie bij gerechtsbrief ter kennis gebracht van de Belgische Staat, van de betrokken instelling alsook, in voorkomend geval, van de derde-overnemer. Zij wordt tezelfdertijd bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad. Deze bekendmaking geldt als kennisgeving aan de eventuele andere eigenaars dan de betrokken instelling.

De beschikking wordt ook door de betrokken instelling binnen vierentwintig uur na de kennisgeving op haar website gepubliceerd.

§ 6. De in paragraaf 5, tweede lid, bedoelde personen kunnen ter griffie kosteloos inzage nemen van het in paragraaf 3 bedoelde verzoekschrift en de bijlagen, tot het in paragraaf 8 bedoelde vonnis wordt uitgesproken.

§ 7. Tijdens de rechtszitting die door de voorzitter van de rechtbank is vastgelegd, alsook tijdens eventuele latere zittingen die de rechtbank nuttig acht, hoort de rechtbank de Belgische Staat, de betrokken instelling, in voorkomend geval de derde-overnemer alsook de eigenaars die vrijwillig tussenkomen in de procedure.

In afwijking van de bepalingen van hoofdstuk II van Titel III van Boek II van Deel IV van het Gerechtelijk Wetboek, mag geen enkele andere persoon dan bedoeld in het vorige lid, optreden in de procedure.

Na de partijen te hebben gehoord, gaat de rechtbank na of de daad van beschikking in overeenstemming is met de wet en of de schadeloosstelling haar billijk voorkomt.

De rechtbank houdt rekening met de daadwerkelijke situatie van de betrokken instelling op het ogenblik van de daad van beschikking, inzonderheid met haar financiële situatie zoals die was of zou zijn geweest indien haar geen rechtstreekse of onrechtstreekse overheidssteun zou zijn verleend. Ten behoeve van dit lid worden met overheidssteun gelijkgesteld, de dringende voorschotten van liquide middelen evenals de garanties die door een publiekrechtelijk rechtspersoon worden verleend.

De rechtbank spreekt zich uit in een en hetzelfde vonnis dat wordt gegeven binnen twintig dagen na de rechtszitting die door de voorzitter van de rechtbank is vastgelegd.

§ 8. Het vonnis waarmee de rechtbank vaststelt dat de daad van beschikking in overeenstemming is met de wet en de schadeloosstelling haar billijk voorkomt, geldt als akte van eigendomsoverdracht van de activa en aandelen die het voorwerp uitmaken van de daad van beschikking, evenwel onder voorbehoud van de opschortende voorwaarden bedoeld in paragraaf 3, tweede lid, 5°.

§ 9. Tegen het in paragraaf 8 bedoelde vonnis is geen beroep, verzet of derdenverzet mogelijk.

Het vonnis wordt bij gerechtsbrief ter kennis gebracht van de Belgische Staat, de betrokken instelling en, in voorkomend geval, de derde-overnemer, en het wordt tezelfdertijd bij uittreksel bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad.

Deze bekendmaking van het vonnis geldt als kennisgeving aan de eventuele andere eigenaars dan de betrokken instelling, en maakt de daad van beschikking, zonder verdere formaliteiten, tegenstelbaar aan derden.

Het vonnis wordt ook door de betrokken instelling binnen vierentwintig uur na de kennisgeving op haar website gepubliceerd.

§ 10. Na kennisgeving van het in paragraaf 8 bedoelde vonnis, geeft de Belgische Staat of, in voorkomend geval, de derde-overnemer, het bedrag van de schadeloosstelling in bewaring bij de Deposito- en Consignatiekas, zonder dat hiervoor enige formaliteit hoeft te worden vervuld.

De Belgische Staat ziet erop toe dat in het Belgisch Staatsblad een bericht wordt bekendgemaakt waarin bevestigd wordt dat voldaan is aan de opschortende voorwaarden bedoeld in paragraaf 3, tweede lid, 5°.

Zodra het in het tweede lid bedoelde bericht is gepubliceerd, stort de Deposito- en Consignatiekas, op de door de Koning vastgestelde wijze, het bedrag van de in bewaring gegeven schadeloosstelling aan de eigenaars, onverminderd eventueel regelmatig derdenbeslag op of verzet tegen het gedeponeerde bedrag.

§ 11. De eigenaars kunnen bij de rechtbank een vordering tot herziening van de schadeloosstelling indienen, en dit op straffe van verval binnen twee maanden te rekenen vanaf de bekendmaking in het Belgisch Staatsblad van het in paragraaf 8 bedoelde vonnis. Deze vordering heeft geen enkel gevolg ten aanzien van de eigendomsoverdracht van de activa of aandelen die het voorwerp uitmaken van de daad van beschikking.

De vordering tot herziening wordt voor het overige geregeld door het Gerechtelijk Wetboek. Paragraaf 7, vierde lid, is van toepassing.

Art. 36/29. – Voor de uitvoering van haar toezichtsopdracht als bedoeld in de artikelen 36/25, 36/26 en 36/26/1 of in de ter uitvoering ervan genomen besluiten, of om gevolg te geven aan verzoeken tot samenwerking van bevoegde autoriteiten in de zin van artikel 36/14, § 1, 2° en 3°, beschikt de Bank ten aanzien van de centrale tegenpartijen, de vereffeningsinstellingen, de centrale effectenbewaarinstellingen, de ondersteuning verlenende instellingen en de depositobanken, met inbegrip van hun op het grondgebied van de Unie gevestigde bijkantoren, over de volgende bevoegdheden :

a) zij kan zich elke informatie en elk document, in welke vorm ook, doen meedelen ;

b) zij kan ter plaatse inspecties en expertises verrichten, ter plaatse kennis nemen en een kopie maken van elk document, gegevensbestand en registratie, en toegang hebben tot elk informaticasysteem ;

c) zij kan de commissarissen of de met de controle van de jaarrekeningen van deze entiteiten belaste personen, op kosten van deze entiteiten, om bijzondere verslagen vragen over de door haar aangegeven onderwerpen ;

d) wanneer deze entiteiten in België zijn gevestigd, kan zij eisen dat deze haar alle nuttige informatie en documenten bezorgen over ondernemingen die deel uitmaken van dezelfde groep en in het buitenland zijn gevestigd.

Art. 36/30. – **§ 1.** De Bank kan elke centrale tegenpartij, elke vereffeningsinstelling, elke instelling die ondersteuning verleent aan een centrale effectenbewaarinstelling of elke depositobank bevelen binnen de door de Bank bepaalde termijn te voldoen aan de bepalingen die zijn vastgesteld door of krachtens de artikelen 36/25, 36/26 en 36/26/1 en aan elke bepaling die is vastgesteld door of krachtens Verordening 648/2012, Verordening 909/2014 of Verordening 2015/2365.

Indien de centrale tegenpartij, de vereffeningsinstelling, de instelling die ondersteuning verleent aan een centrale effectenbewaarinstelling of de depositobank waaraan de Bank met toepassing van het eerste lid een bevel heeft gericht, na afloop van de opgelegde termijn in gebreke blijft, kan de Bank, op voorwaarde dat de centrale tegenpartij, de vereffeningsinstelling, de instelling die ondersteuning verleent aan een centrale effectenbewaarinstelling of de depositobank haar middelen heeft kunnen laten gelden en onverminderd de andere bij de wet bepaalde maatregelen :

1° de betrokken tekortkoming bekendmaken ;

2° de betaling van een dwangsom opleggen die, per kalenderdag, noch meer mag bedragen dan € 50 000, noch in totaal € 2 500 000 mag overschrijden ;

3° bij een centrale tegenpartij, een vereffeningsinstelling, een instelling die ondersteuning verleent aan een centrale effectenbewaarinstelling of een depositobank, waarvan de maatschappelijke zetel in België is gevestigd, een bijzonder commissaris aanstellen van wie de toestemming vereist is voor de handelingen en beslissingen die de Bank bepaalt.

In spoedeisende gevallen kan de Bank de in het tweede lid, 1° en 3°, bedoelde maatregelen nemen zonder voorafgaand bevel met toepassing van het eerste lid, op voorwaarde dat de centrale tegenpartij, de vereffeningsinstelling, de ondersteuning verlenende instelling of de depositobank haar middelen heeft kunnen laten gelden.

§ 2. Onverminderd de andere bij de wet bepaalde maatregelen kan de Bank, indien zij overeenkomstig de artikelen 36/9 tot 36/11 een inbreuk vaststelt op de bepalingen die zijn vastgesteld door of krachtens de artikelen 36/25, 36/26 en 36/26/1 of op de bepalingen die zijn vastgesteld door of krachtens Verordening 648/2012, Verordening 909/2014 of Verordening 2015/2365, aan elke centrale tegenpartij, aan elke vereffeningsinstelling, aan elke instelling die ondersteuning verleent aan een centrale effectenbewaarinstelling of aan elke depositobank een administratieve geldboete opleggen die noch minder mag bedragen dan € 2 500, noch voor hetzelfde feit of geheel van feiten meer mag bedragen dan € 2 500 000. Wanneer de inbreuk de overtreder een vermogensvoordeel heeft opgeleverd, wordt dit maximum verhoogd tot het tweevoud van het bedrag van dit voordeel en, in geval van recidive, tot het drievoud van dit bedrag.

§ 3. De met toepassing van § 1 of § 2 opgelegde dwangsommen en geldboetes worden ten voordele van de Schatkist geïnd door de Algemene Administratie van de inning en invordering van de Federale overheidsdienst Financiën.

§ 4. Het bedrag van de boete wordt met name vastgesteld op grond van

a) de ernst en de duur van de tekortkomingen ;

b) de mate van verantwoordelijkheid van de betrokkene ;

c) de financiële draagkracht van de betrokkene, zoals die met name blijkt uit de totale omzet van de betrokken rechtspersoon of uit het jaarinkomen van de betrokken natuurlijke persoon ;

d) het voordeel of de winst die deze tekortkomingen eventueel opleveren ;

e) het nadeel dat derden door deze tekortkomingen hebben geleden, voor zover dit kan worden bepaald ;

f) de mate van medewerking van de betrokken natuurlijke of rechtspersoon met de bevoegde autoriteiten ;

g) vroegere tekortkomingen van de betrokkene ;

h) de potentiële negatieve impact van de tekortkomingen op de stabiliteit van het financiële stelsel.

Art. 36/30/1. – **§ 1.** Indien de Bank een van de inbreuken vaststelt als bedoeld in artikel 63 van Verordening 909/2014, kan zij aan de overtreder de sancties en andere administratieve maatregelen opleggen die vastgesteld zijn in artikel 63 van Verordening 909/2014. De sancties en andere administratieve maatregelen worden toegepast overeenkomstig artikel 64 van Verordening 909/2014. De Bank kan inzonderheid de administratieve geldelijke sancties opleggen als bedoeld in artikel 63, lid 2, onder e), f) en g) van Verordening 909/2014, overeenkomstig de artikelen 36/9 tot 36/11. De beslissingen tot het opleggen van een sanctie of enige andere administratieve maatregel zullen met inachtneming van artikel 62 van Verordening 909/2014 worden bekendgemaakt.

§ 2. Indien de centrale effectenbewaarinstelling waaraan de Bank een bevel heeft gericht om te voldoen aan de bepalingen van Verordening 909/2014, na afloop van de opgelegde termijn in gebreke blijft, kan de Bank, op voorwaarde dat de centrale effectenbewaarinstelling haar middelen heeft kunnen laten gelden :

1° de betrokken tekortkoming bekendmaken ;

2° de betaling van een dwangsom opleggen die, per kalenderdag, noch meer mag bedragen dan € 50 000, noch in totaal € 2 500 000 mag overschrijden ;

3° bij een centrale effectenbewaarinstelling waarvan de maatschappelijke zetel in België is gevestigd, een bijzonder commissaris aanstellen van wie de toestemming vereist is voor de handelingen en beslissingen die de Bank bepaalt ;

4° voor de duur die zij bepaalt, de rechtstreekse of onrechtstreekse uitoefening van het bedrijf van de centrale effectenbewaarinstelling geheel of ten dele schorsen dan wel verbieden.

De leden van de bestuurs- en beleidsorganen en de personen die instaan voor het beleid, die handelingen stellen of beslissingen nemen ondanks de schorsing of het verbod, zijn hoofdelijk aansprakelijk voor het nadeel dat hieruit voortvloeit voor de instelling of voor derden.

Indien de Bank de schorsing of het verbod in het Belgisch Staatsblad heeft bekendgemaakt, zijn alle hiermee strijdige handelingen en beslissingen nietig ;

5° strengere vereisten opleggen inzake solvabiliteit, liquiditeit, risicoconcentratie en andere begrenzingen ;

6° de vervanging gelasten van alle of een deel van de leden van het wettelijk bestuursorgaan van de centrale effectenbewaarinstelling binnen een termijn die zij bepaalt en, zo binnen deze termijn geen vervanging geschiedt, in de plaats van de voltallige bestuurs- en beleidsorganen van de centrale effectenbewaarinstelling een of meer voorlopige bestuurders of zaakvoerders aanstellen die alleen of collegiaal, naargelang van het geval, de bevoegdheden hebben van de vervangen personen. De Bank maakt haar beslissing bekend in het Belgisch Staatsblad.

De bezoldiging van de voorlopige bestuurder(s) of zaakvoerder(s) wordt vastgesteld door de Bank en gedragen door de centrale effectenbewaarinstelling.

De Bank kan de voorlopige bestuurder(s) of zaakvoerder(s) te allen tijde vervangen, hetzij ambtshalve, hetzij op verzoek van een meerderheid van aandeelhouders of vennoten, wanneer zij aantonen dat het beleid van de betrokkenen niet langer de nodige waarborgen biedt.

In spoedeisende gevallen kan de Bank de in paragraaf 2, 1°, 3° en 4° tot 6°, bedoelde maatregelen nemen zonder voorafgaand bevel, met toepassing van het eerste lid, op voorwaarde dat de centrale effectenbewaarinstelling haar middelen heeft kunnen laten gelden.

§ 3. De met toepassing van dit artikel opgelegde dwangsommen en geldboetes worden ten voordele van de Schatkist geïnd door de Algemene Administratie van de inning en invordering van de Federale overheidsdienst Financiën.

§ 4. Overeenkomstig artikel 65 van Verordening 909/2014 en onverminderd artikel 36/7/1, worden de regels en procedures inzake de melding van inbreuken door de Bank bij reglement vastgesteld overeenkomstig artikel 12*bis*.

Art. 36/31. – **§ 1.** Worden gestraft met een gevangenisstraf van één maand tot één jaar en een geldboete van € 50 tot € 10 000 of met één van deze straffen alleen :

1° zij die in België verrekenings- of vereffeningsactiviteiten in financiële instrumenten verrichten zonder dat zij daartoe gemachtigd zijn krachtens de artikelen 36/25, 36/26 en 36/26/1 of indien deze machtiging werd ingetrokken ;

2° zij die inbreuk plegen op de bepalingen die zijn vastgesteld met toepassing van de artikelen 36/25, 36/26 en 36/26/1 en door de Koning in de betrokken besluiten zijn aangeduid ;

3° zij die de onderzoeken en expertises verhinderen die de Bank krachtens dit hoofdstuk verricht, of haar bewust onjuiste of onvolledige informatie verstrekken ;

4° de in artikel 36/25, § 4, bedoelde centrale tegenpartijen en de in artikel 36/26/1 bedoelde centrale effectenbewaarinstellingen en ondersteuning verlenende instellingen die met opzet een bijzonder mechanisme instellen in de zin van de voornoemde bepalingen.

§ 2. De bepalingen van Boek I van het Strafwetboek, inclusief hoofdstuk VII en artikel 85, zijn van toepassing op de in § 1 bedoelde inbreuken.

Hoofdstuk IV/3 – Taken van de Bank in het kader van haar opdracht om bij te dragen tot de stabiliteit van het financiële stelsel

Afdeling 1 – Algemene bepalingen

Art. 36/32. – **§ 1.** In dit Hoofdstuk worden bepaalde taken van de Bank evenals de flankerende juridische instrumenten vastgelegd, in het kader van haar opdracht om bij te dragen tot de stabiliteit van het financiële stelsel als bedoeld in artikel 12, § 1.

§ 2. Voor de toepassing van dit Hoofdstuk wordt verstaan onder:

1° 'stabiliteit van het financiële stelsel': situatie waarin de kans op discontinuïteit of verstoring van de werking van het financiële stelsel gering is of, indien zich dergelijke verstoringen zouden voordoen, waarin de gevolgen voor de economie beperkt zouden zijn;

2° 'nationale autoriteiten': de Belgische autoriteiten, ongeacht of ze onder de Federale Staat of onder de Gewesten ressorteren, die uit hoofde van hun respectieve bevoegdheden belast kunnen zijn met de tenuitvoerlegging van de aanbevelingen die met toepassing van dit Hoofdstuk worden uitgebracht door de Bank;

3° 'GTM-verordening': de Verordening (EU) Nr. 1024/2013 van de Raad van 15 oktober 2013 waarbij aan de Europese Centrale Bank specifieke taken worden opgedragen betreffende het beleid op het gebied van het prudentieel toezicht op kredietinstellingen;

4° 'Europese toezichthoudende autoriteiten': de Europese Bankautoriteit opgericht bij Verordening (EU) nr. 1093/2010, de Europese Autoriteit voor Verzekeringen en Bedrijfspensioenen opgericht bij Verordening (EU) nr. 1094/2010 en de Europese Autoriteit voor Effecten en Markten opgericht bij Verordening (EU) nr. 1095/2010.

Afdeling 2 – Opsporing en opvolging van factoren die de stabiliteit van het financiële stelsel kunnen aantasten

Art. 36/33. – **§ 1.** De Bank is belast met de opsporing, de beoordeling en de opvolging van de verschillende factoren en ontwikkelingen die de stabiliteit van het financiële stelsel kunnen aantasten, met name deze die de robuustheid van het financiële stelsel kunnen aantasten of een accumulatie van systeemrisico's kunnen teweegbrengen. In dit verband heeft de Bank toegang tot alle gegevens die nuttig zijn voor deze opdracht.

§ 2. Meer in het bijzonder is de Bank, voor de toepassing van paragraaf 1, gemachtigd om:

1° gebruik te maken van de gegevens waarover zij beschikt uit hoofde van haar andere wettelijke opdrachten, zoals die voortvloeien uit of vastgesteld zijn door of krachtens andere wetgevingen, waaronder wetgevingen die het statuut van en het toezicht op de in artikel 36/2 bedoelde financiële instellingen regelen of die het toezicht op geconsolideerde basis op die instellingen regelen;

2° gebruik te maken van de bevoegdheden inzake toegang tot de gegevens waarover zij beschikt uit hoofde van haar andere wettelijke opdrachten, zoals die voortvloeien uit of vastgesteld zijn door of krachtens andere wetgevingen, waaronder wetgevingen die het statuut van en het toezicht op de in artikel 36/2 bedoelde financiële instellingen regelen of die het toezicht op geconsolideerde basis op die instellingen regelen;

3° de gegevens die nuttig zijn voor de uitvoering van deze opdracht op te vragen bij alle entiteiten van de privésector die niet onderworpen zijn aan een toezichtsstatuut dat onder haar bevoegdheid valt, of, in voorkomend geval, via de autoriteiten waaronder deze entiteiten ressorteren.

§ 3. Niettegenstaande de beroepsgeheimregeling waaraan zij in voorkomend geval onderworpen zijn, en ongeacht hun niveau van autonomie, werken de publiekrechtelijke entiteiten samen met de Bank opdat deze laatste over alle informatie en, in voorkomend geval, alle

expertise beschikt die zij nodig heeft voor de uitvoering van haar opdracht bedoeld in dit hoofdstuk. Deze samenwerking kan een wederzijdse uitwisseling van informatie tussen de betrokken entiteiten en de Bank inhouden. Deze informatie wordt aan de Bank meegedeeld uit eigen beweging of op haar verzoek. Vertrouwelijke informatie die in voorkomend geval door de Bank aan de betrokken ontvangende entiteit wordt verstrekt, valt voor deze laatste onder de in artikel 35, § 1 bedoelde beroepsgeheimregeling en mag alleen worden gebruikt voor de goede uitvoering van de in deze paragraaf bedoelde samenwerking.

§ 4. Voor de toepassing van dit artikel kan de Bank ook samenwerkingsovereenkomsten sluiten met de Gewesten, de Europese Centrale Bank, het Europees Comité voor Systeemrisico's (ESRB), de Europese toezichthoudende autoriteiten en de buitenlandse autoriteiten die bevoegd zijn voor macroprudentieel toezicht, en vertrouwelijke gegevens meedelen aan die instellingen.

Afdeling 3 – Vaststelling van juridische instrumenten om bij te dragen tot de stabiliteit van het financiële stelsel

Art. 36/34. – **§ 1.** Onverminderd de Europese Richtlijnen en verordeningen, met name wat betreft de bevoegdheden die aan de Europese Centrale Bank zijn toegewezen inzake bankentoezicht, waaronder op macroprudentieel gebied, kan de Bank voor macroprudentiële beleidsdoeleinden, om bij te dragen tot de stabiliteit van het financiële stelsel, alle bevoegdheden uitoefenen, waaronder reglementaire bevoegdheden, waarin voorzien is door of krachtens deze wet of de wetgevingen die het statuut van en het toezicht op de in artikel 36/2 bedoelde financiële instellingen regelen of die het toezicht op geconsolideerde basis op die instellingen regelen.

Naast de bevoegdheden bedoeld in het eerste lid, kan de Bank, om bij te dragen tot de stabiliteit van het financiële stelsel, en onverminderd de bevoegdheden van de Europese Centrale Bank, gebruik maken van de volgende instrumenten ten aanzien van de financiële instellingen die aan haar toezicht zijn onderworpen:

1° het opleggen van eigenvermogens- of liquiditeitsvereisten die een aanvulling vormen op, of strenger zijn dan, de vereisten waarin voorzien is door of krachtens de prudentiële wetgevingen, en dit voor alle instellingen of per categorie van instellingen die onder haar toezicht vallen;

2° het opleggen, in het kader van de eigenvermogensvereisten, van specifieke vereisten naargelang van de aard van de kredieten of de waarde van de ontvangen zekerheden, of nog naargelang van de activiteitensector of de geografische zone waartoe de schuldenaren behoren, die een aanvulling vormen op of strenger zijn dan de vereisten waarin voorzien is door of krachtens de prudentiële wetgevingen, en dit voor alle instellingen of per categorie van instellingen die onder haar toezicht vallen;

3° de bevoegdheid om kwantitatieve limieten op te leggen voor de risicoposities op eenzelfde tegenpartij of op een groep van verbonden tegenpartijen, of nog op een activiteitensector of een geografische zone, die een aanvulling vormen op of strenger zijn dan deze waarin voorzien is door of krachtens de prudentiële wetgevingen, en dit voor alle instellingen of per categorie van instellingen die onder haar toezicht vallen;

4° het opleggen van limieten voor het geheel van de activiteiten van de instellingen die onder haar toezicht vallen, in verhouding tot hun eigen vermogen (*leverage ratio*), die een aanvulling vormen op of strenger zijn dan deze waarin voorzien is door of krachtens de prudentiële wetgevingen, en dit voor alle instellingen of per categorie van instellingen die onder haar toezicht vallen;

5° het opleggen van voorwaarden voor de raming van de zekerheden die als waarborg dienen voor kredieten die verleend worden voor de controle van de naleving van de solvabiliteitsvereisten waarin voorzien is door of krachtens de prudentiële wetgevingen;

6° het opleggen van een gehele of gedeeltelijke reservering van uitkeerbare winst;

7° het opleggen van regels voor de waardering van de activa die verschillen van deze waarin voorzien is door de boekhoudreglementering, met het oog op het toezicht op de naleving van de vereisten waarin voorzien is door of krachtens de prudentiële wetgevingen;

8° de bevoegdheid om de publicatie van informatie op te leggen, en de modaliteiten van die publicatie te bepalen, die een aanvulling vormen op de nadere regels waarin voorzien is door of krachtens de

prudentiële wetgevingen, en dit voor alle instellingen of per categorie van instellingen die onder haar toezicht vallen ;

9° de bevoegdheid om de krachtens dit artikel genomen maatregelen en de doelstellingen ervan bekend te maken volgens de nadere regels die zij bepaalt.

10° de bevoegdheid om op individuele basis of per categorie of voor alle kredietinstellingen en beursvennootschappen naar Belgisch recht, een minimaal financieringsvereiste op te leggen dat bestaat uit :

a) tier 1-kernkapitaal of aanvullend-tier 1- of -tier 2-kapitaal in de zin van de wet van 25 april 2014 op het statuut van en het toezicht op kredietinstellingen en beursvennootschappen ;

b) achtergestelde schulden ;

c) schulden als bedoeld in artikel 389/1, 2°, van de wet van 25 april 2014 ;

d) in voorkomend geval, andere in aanmerking komende schulden in de zin van artikel 242, 10°, van de wet van 25 april 2014, waarvan de Bank de voorwaarden bepaalt.

De in het tweede lid, 10°, bedoelde bevoegdheid omvat ook de bevoegdheid om het volgende te bepalen :

- de berekeningsmodaliteiten van dit minimaal financieringsvereiste, in voorkomend geval aan de hand van een percentage van de totale passiva ;
- het respectievelijke aandeel van de in het tweede lid, 10°, a) tot d) bedoelde financieringsbronnen in dit minimaal vereiste.

Deze bevoegdheid geldt ook, op individuele of geconsolideerde basis, met betrekking tot financiële holdings, gemengde financiële holdings en gemengde holdings naar Belgisch recht, in de zin van artikel 3, 38°, 39° en 40°, van de wet van 25 april 2014.

§ 2. Wanneer de maatregelen die krachtens paragraaf 1, tweede lid worden aangenomen, van algemene strekking en dus van reglementaire aard zijn, is de aanneming ervan onderworpen aan de naleving van de procedure ter verkrijging van de goedkeuring van de Koning, waarin voorzien is in artikel 12*bis*, § 2, derde lid.

§ 3. Voor de toepassing van dit artikel houdt de Bank rekening met de aanbevelingen van het Europees Comité voor Systeemrisico's (ESRB), die zij in voorkomend geval van toepassing verklaart bij reglementen vastgesteld met toepassing van artikel 12*bis*, § 2, volgens de modaliteiten die zij bepaalt. De Bank houdt eveneens rekening met de standpunten en besluiten van de Europese Commissie en de Europese Centrale Bank, in het bijzonder wanneer deze laatste bijkomende kapitaalbuffervereisten of andere maatregelen ter beperking van het systeemrisico heeft opgelegd aan de kredietinstellingen.

Vooraleer de Bank de maatregelen bedoeld in paragraaf 1 ten uitvoer legt, stelt zij het Europees Comité voor systeemrisico's (ESRB), de Europese Centrale Bank, evenals, in voorkomend geval, de Europese toezichthoudende autoriteiten en de Europese Commissie in kennis van de concrete maatregelen die zij van plan is te nemen. Behoudens in naar behoren gemotiveerde spoedeisende gevallen en tenzij het gemeenschapsrecht in bijzondere termijnen voorziet voor de aanwending van juridische instrumenten, wacht de Bank, maximum een maand, tot de voornoemde instellingen gereageerd hebben vooraleer zij overgaat tot de concrete tenuitvoerlegging van de voorgenomen maatregelen.

Bovendien dient de Bank rekening te houden met de bezwaren van de Europese Centrale Bank of, in voorkomend geval, van andere Europese autoriteiten, bij het opleggen van bijkomende kapitaalbuffervereisten of van andere maatregelen ter beperking van systeemrisico's aan de kredietinstellingen of aan de groepen waartoe zij behoren.

Afdeling 4 – Aanbevelingen die tot doel hebben bij te dragen tot de stabiliteit van het financiële stelsel

Art. 36/35. – De Bank bepaalt door middel van aanbevelingen welke maatregelen de betrokken nationale autoriteiten, de Europese Centrale Bank of andere Europese autoriteiten ieder voor zich zouden moeten vaststellen en ten uitvoer leggen om bij te dragen tot de stabiliteit van het financiële stelsel als geheel, in het bijzonder door de robuustheid van het financiële stelsel te versterken, door systeemrisico's te voorkomen en door de gevolgen van een eventuele verstoring te beperken.

De Bank volgt haar aanbevelingen op door na te gaan of ze daadwerkelijk worden uitgevoerd, in het bijzonder door de betrokken nationale autoriteiten, en door de uitwerking van de daartoe genomen maatregelen te beoordelen.

Bovendien zorgt de Bank ervoor dat die opdracht is afgestemd op de opdrachten inzake prudentieel toezicht op de kredietinstellingen, waaronder op macroprudentieel gebied, die krachtens het gemeenschapsrecht met name aan de Europese Centrale Bank zijn toegewezen.

Art. 36/36. – De aanbevelingen van de Bank hebben uitsluitend tot doel bij te dragen tot de stabiliteit van het financiële stelsel. Zij houden rekening met de aanbevelingen van het Europees Comité voor Systeemrisico's (ESRB), evenals met de standpunten of besluiten van de Europese instellingen, waaronder de Europese Commissie en de Europese Centrale Bank. De aanbevelingen zijn naar behoren gemotiveerd en worden vertrouwelijk meegedeeld aan de nationale autoriteiten die ze ten uitvoer moeten leggen, evenals aan het Europees Comité voor Systeemrisico's (ESRB) en aan de Europese Centrale Bank.

Wanneer zij dit nodig acht, kan de Bank ook voorstellen richten aan de Europese Centrale Bank of aan andere Europese autoriteiten, wanneer de instrumenten die moeten worden aangewend, onder hun bevoegdheid vallen.

De Bank geeft binnen de door het gemeenschapsrecht opgelegde termijnen gevolg aan de kennisgevingen die met toepassing van artikel 5, lid 4 van de GTM-verordening door de Europese Centrale Bank worden verricht, over haar voornemen om de kapitaalbuffervereisten voor kredietinstellingen te verhogen of om andere maatregelen vast te stellen ter beperking van het systeemrisico. Bezwaren tegen een dergelijke maatregel dienen naar behoren gemotiveerd te worden ten aanzien van de Europese Centrale Bank.

Art. 36/37. – Niettegenstaande de toepassing van artikelen 35 en 36/36 en onverminderd het tweede lid, maakt de Bank haar aanbevelingen bekend. Zij beslist over de wijze van openbaarmaking ervan.

De mededelingen die krachtens dit artikel worden verricht, mogen door hun inhoud of de omstandigheden geen risico inhouden voor de stabiliteit van het financiële stelsel.

Art. 36/38. – **§ 1.** Voor de tenuitvoerlegging van de aanbevelingen van de Bank die tot hun bevoegdheidsdomein behoren, kunnen de nationale autoriteiten gebruik maken van alle instrumenten, beslissingsbevoegdheden, reglementaire en andere bevoegdheden waarin voorzien is door of krachtens de wetgevingen en/of decreten die hun statuut en hun opdrachten regelen.

§ 2. Meer in het bijzonder kan de Koning, bij een in Ministerraad overlegd koninklijk besluit en op advies van de Bank, aan de kredietverstrekkers coëfficiënten opleggen;

1° voor de dekking, die bepalen boven welk percentage van de waarde van een zekerheid er geen door die zekerheid gewaarborgd krediet kan worden toegekend (*loan to value ratio*);

2° voor de maximale totale schuldenlast ten opzichte van de inkomsten waarover de kredietnemer beschikt.

Het advies van de Bank is niet vereist wanneer de door de Koning met toepassing van deze paragraaf goedgekeurde maatregel in alle opzichten in overeenstemming is met een aanbeveling van de Bank uitgebracht met toepassing van artikel 36/35.

Art. 36/39. – Onverminderd de bijzondere gemeenschapsrechtelijk procedures stellen de nationale autoriteiten die onder de Federale Staat ressorteren de Bank in kennis van de concrete maatregelen die zij van plan zijn te nemen om aan haar aanbevelingen te voldoen. De Bank geeft hiervan onverwijld kennis aan het Europees Comité voor systeemrisico's (ESRB), de Europese Centrale Bank, evenals, in voorkomend geval, de Europese toezichthoudende autoriteiten en de Europese Commissie. Behoudens in naar behoren gemotiveerde spoedeisende gevallen en tenzij het gemeenschapsrecht in bijzondere termijnen voorziet voor de aanwending van juridische instrumenten, wachten de betrokken autoriteiten, maximum een maand na de mededeling aan de Bank, tot de voornoemde instellingen gereageerd hebben, vooraleer zij overgaan tot de concrete tenuitvoerlegging van de voorgenomen maatregelen.

Art. 36/40. – Indien de betrokken autoriteiten die onder de Federale Staat ressorteren de aanbevelingen van de Bank niet opvolgen, delen zij in een

gemotiveerd advies de redenen hiervoor mee aan de Bank. Dit gemotiveerd advies wordt bij de in artikel 36/39 bedoelde mededeling gevoegd.

Art. 36/41. – Indien de nationale autoriteiten die onder de Federale Staat ressorteren geen maatregelen nemen om de aanbevelingen die de Bank met toepassing van dit Hoofdstuk heeft uitgebracht, ten uitvoer te leggen binnen de eventueel opgelegde termijn of, bij gebrek aan termijn, binnen twee maanden na de dag waarop ze ter kennis zijn gebracht, of zich in een situatie bevinden als bedoeld in artikel 36/40, kan de Koning, bij een in Ministerraad overlegd koninklijk besluit, zelf de maatregelen bedoeld in artikel 36/38, § 1 nemen. In dit geval is de procedure van artikel 36/39 van toepassing.

Afdeling 5 – Doelstellingen, bijzondere bepalingen en sancties

Art. 36/42. – Bij de tenuitvoerlegging van de besluiten en maatregelen die met toepassing van dit Hoofdstuk worden genomen, zorgen de Bank en de nationale autoriteiten ervoor dat ze bijdragen tot de stabiliteit van het financiële stelsel als geheel, met name door de robuustheid van het financiële stelsel te versterken en door systeemrisico's te voorkomen.

Art. 36/43. – De wet van 11 april 1994 betreffende de openbaarheid van bestuur is noch van toepassing op de Bank in het kader van haar opdracht bedoeld in dit Hoofdstuk, noch op de nationale autoriteiten in het kader van de tenuitvoerlegging van de aanbevelingen van de Bank overeenkomstig dit Hoofdstuk.

Art. 36/44. – De Bank en de nationale autoriteiten, evenals de leden van hun organen en hun respectieve personeelsleden zijn niet burgerlijk aansprakelijk voor hun handelingen of gedragingen in het kader van de maatregelen en besluiten die krachtens dit Hoofdstuk worden genomen, behalve in geval van bedrog of zware fout.

Art. 36/45. – **§ 1.** Tegen de aanbevelingen die de Bank met toepassing van dit Hoofdstuk uitbrengt, kan geen beroep tot schorsing of nietigverklaring worden ingesteld bij de Raad van State.

§ 2. Met uitsluiting van elke andere beroepsmogelijkheid, kan tegen besluiten met verordenende of individuele strekking die de Bank krachtens artikel 36/34 of de nationale autoriteiten krachtens de artikelen 36/38 en 36/41 hebben genomen, bij de Raad van State een beroep tot nietigverklaring worden ingesteld volgens een door de Koning vastgestelde versnelde procedure. Dit beroep is niet opschortend.

Art. 36/46. – Wordt gestraft met een geldboete van € 50 tot € 10 000, de persoon :

1° die krachtens dit Hoofdstuk of de ter uitvoering ervan genomen maatregelen gehouden is beschikbare of makkelijk te verkrijgen inlichtingen te verstrekken, maar de hem opgelegde verplichtingen niet nakomt ;

2° die zich verzet tegen de opsporingen en vaststellingen die door de Bank worden verricht krachtens artikel 36/33 ;

3° die de krachtens dit Hoofdstuk opgelegde maatregelen niet naleeft.

De bepalingen van Boek I van het Strafwetboek, Hoofdstuk VII en artikel 85 niet uitgezonderd, zijn van toepassing op de inbreuken die door dit hoofdstuk worden bestraft.

Hoofdstuk IV/4 – Specifieke opdrachten van de Bank in verband met het voorkomen en het beheer van crisissen en risico's in de financiële sector

Art. 36/47. – Voor de toepassing van de wet van 7 april 2019 tot vaststelling van een kader voor de beveiliging van netwerk- en informatiesystemen van algemeen belang voor de openbare veiligheid wordt de Bank aangewezen als sectorale overheid en inspectiedienst voor de aanbieders van de sector financiën, met uitzondering van de exploitanten van een handelsplatform in de zin van artikel 3, 6°, van de wet van 21 november 2017 over de infrastructuren voor de markten voor financiële instrumenten en houdende omzetting van Richtlijn 2014/65/EU.

De artikelen 36/19 en 36/20 zijn van toepassing.

De Sanctiecommissie oordeelt over het opleggen van de administratieve geldboetes bedoeld in artikel 52 van voormelde wet van 7 april 2019. De artikelen 36/8 tot 36/12/3 en artikel 36/21 zijn van toepassing.

De Bank deelt relevante informatie over incidentmeldingen die zij ontvangt krachtens de wet van 7 april 2019 zo snel mogelijk met de ECB.

Art. 36/48. – De Bank oefent de opdrachten uit waarmee zij als sectorale overheid voor de sector financiën is belast krachtens de wet dan 1 juli 2011 betreffende de beveiliging en de bescherming van de kritieke infrastructuren.

Art. 36/49. – De Bank wordt aangeduid als administratieve overheid in de zin van artikel 22*quinquies* van de wet van 11 december 1998 betreffende de classificatie en de veiligheidsmachtigingen, veiligheidsattesten en veiligheidsadviezen. De Bank is bevoegd voor de entiteiten van de sector financiën die zij als kritieke infrastructuur identificeert krachtens de wet van 1 juli 2011 betreffende de beveiliging en de bescherming van de kritieke infrastructuren.

Art. 36/50. – **§ 1.** De Bank oefent de opdrachten bedoeld in dit hoofdstuk uitsluitend in het algemeen belang uit. De Bank, de leden van haar organen en haar personnelsleden zijn niet burgerlijk aansprakelijk voor hun beslissingen, niet-optreden, handelingen of gedragingen in het kader van de uitoefening van deze opdrachten, behalve in geval van bedrog of zware fout.

§ 2. De Bank kan de werkingskosten die betrekking hebben op haar opdrachten bedoeld in de eerste paragraaf verhalen op de entiteiten ten aanzien waarvan zij die opdrachten uitoefent, volgens de nadere regels vastgesteld door de Koning. De Bank kan de Algemene Administratie van de inning en invordering van de Federale Overheidsdienst Financiën belasten met de inning van de onbetaalde vergoedingen.

Hoofdstuk V – Overgangs- en opheffingsbepalingen – inwerkingtreding

Art. 37. – De meerwaarde gerealiseerd naar aanleiding van de overdrachten van activa in goud voor de uitgifte door de Staat van verzamelaars- of herdenkingsmunten, wordt aan de Staat toegekend ten belope van het niet-gebruikte saldo der 2,75 % van het gewicht in goud dat op 1 januari 1987 in de activa van de Bank voorkomt en dat door de Staat mocht worden gebruikt inzonderheid voor de uitgifte van zulke munten krachtens artikel 20*bis*, tweede lid, van de wet van 24 augustus 1939 op de Nationale Bank van België.

Art. 38. – *p.m.*

Bijlage 2 Corporate governance charter [1]

1. Inleiding

De Nationale Bank van België, die werd opgericht bij de wet van 5 mei 1850 teneinde taken van algemeen belang te vervullen, heeft, ondanks haar vorm van een naamloze vennootschap, steeds een specifieke bestuursstructuur gehad die afwijkt van het gemeen recht. Deze specifieke bestuursstructuur, die van meet af aan werd gecreëerd om de Bank in staat te stellen haar opdrachten van algemeen belang te vervullen, is geëvolueerd met de rol en doelstellingen die aan de Bank als centrale bank van het land zijn opgedragen.

Vandaag maakt de Bank, als centrale bank van het Koninkrijk België, samen met de Europese Centrale Bank (ECB) en de centrale banken van de andere lidstaten van de Europese Unie, deel uit van het Europees Stelsel van Centrale Banken (ESCB), opgericht krachtens het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (het Verdrag).

Om die reden gelden voor haar in de eerste plaats de relevante bepalingen van het Verdrag (titel VIII van het derde deel) en het aan dat Verdrag gehechte Protocol betreffende de statuten van het ESCB en van de ECB en, vervolgens, de wet van 22 februari 1998 tot vaststelling van het organiek statuut van de Nationale Bank van België (organieke wet) en haar eigen bij koninklijk besluit goedgekeurde statuten.

Voor haar gelden de bepalingen betreffende de naamloze vennootschappen slechts aanvullend, dat wil zeggen voor de aangelegenheden die niet worden geregeld door het Verdrag, het aangehechte Protocol, de organieke wet en haar statuten en voor zover de bepalingen betreffende de naamloze vennootschappen niet strijdig zijn met die hogere normen.

In haar hoedanigheid van centrale bank deelt zij het hoofddoel dat het Verdrag het ESCB oplegt, namelijk het handhaven van prijsstabiliteit. Zij draagt bij tot de uitvoering van de fundamentele taken van het ESCB, zijnde het bepalen en ten uitvoer leggen van het monetaire beleid van de Europese Unie, het verrichten van de valutamarktoperaties overeenkomstig artikel 219 van het Verdrag, het aanhouden en het beheren van de officiële externe reserves van de lidstaten en het bevorderen van de goede werking van de betalingssystemen.

Zij is bovendien belast met zowel het microprudentieel financieel toezicht (met betrekking tot de kredietinstellingen en de beleggingsondernemingen met het statuut van beursvennootschap, de verzekerings- en herverzekeringsondernemingen, de centrale tegenpartijen, de vereffeningsinstellingen, de met vereffeningsinstellingen gelijkgestelde instellingen, de betalingsinstellingen, de instellingen voor elektronisch geld, de centrale effectenbewaarinstellingen, de instellingen die ondersteuning verlenen aan centrale effectenbewaarinstellingen, de depositobanken en de onderlinge borgstellingsmaatschappijen) als het macroprudentieel beleid in België. De Bank werd ook aangewezen als de nationale afwikkelingsautoriteit. Al deze taken worden uitgevoerd in een Europees kader, in het bijzonder het Gemeenschappelijk Toezichtsmechanisme (GTM) betreffende het prudentieel toezicht op de banken en het Gemeenschappelijk Afwikkelingsmechanisme (GAM) betreffende haar verantwoordelijkheden op het gebied van afwikkeling. Mits deze verenigbaar zijn met de taken van het ESCB, is de Bank ook belast met de uitvoering van andere opdrachten van algemeen belang, overeenkomstig de voorwaarden bepaald door of krachtens de wet.

Het overwicht van haar opdrachten van algemeen belang, van bij de oorsprong aanwezig en thans verankerd in het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, wordt weerspiegeld in een bestuur waarvan de doelstellingen zelf verschillend zijn

1 Laatste wijzigingen: januari 2021.

van die van het bestuur van een gemeenrechtelijke vennootschap.

In de eerste plaats dient, overeenkomstig het Verdrag, de verenigbaarheid van de bepalingen betreffende de Bank met die van het Verdrag zelf en de statuten van het ESCB te worden gewaarborgd, met inbegrip van de vereiste onafhankelijkheid van de Bank en de leden van haar bestuursorganen bij de uitoefening van de bevoegdheden en het vervullen van de taken die hun krachtens het Verdrag en de statuten van het ESCB zijn opgedragen, ten aanzien van de instellingen en organen van de Europese Unie, de regeringen of enige andere instelling.

Vervolgens dient in het bestuur een doorslaggevende rol te worden toegekend aan de uitdrukking van de belangen van de gehele Belgische samenleving. Dit verklaart met name de wijze waarop de leden van de organen worden benoemd, de specifieke samenstelling en rol van de Regentenraad, de beperkte bevoegdheden van de algemene vergadering van aandeelhouders, de specifieke bepalingen inzake de uitoefening van de controle, met inbegrip van de bevoegdheden van de vertegenwoordiger van de minister van Financiën, en de wijze waarop de Bank verslag uitbrengt van de uitvoering van haar taken. Het verklaart tevens de bepalingen in verband met de financiële aspecten van haar activiteit, die erop gericht zijn haar stevige financiële draagkracht te verschaffen en de Staat als soevereine Staat het surplus van de seigneuriage-inkomsten toe te kennen, na dekking van haar kosten, inclusief de vorming van de nodige reserves en de vergoeding van het ingebrachte kapitaal.

De bijzondere opdrachten van de Bank en haar specifieke rol die uniek is in België, hebben de wetgever ertoe gebracht in een bijzonder rechtskader en een specifiek bestuur voor deze instelling te voorzien.

Dit verklaart dat een aantal bepalingen van de Belgische corporate governance code evident niet toepasselijk zijn op de Bank.

De Bank is evenwel van oordeel dat de bestuursstructuur waaraan zij enerzijds door haar organieke wet en haar statuten en anderzijds door de Europese regelgeving is onderworpen, even veeleisend, zo niet op verschillende punten, zoals inzake het toezicht, nog veeleisender is dan de Belgische corporate governance code.

Gelet op haar hoedanigheid van zowel centrale bank als beursgenoteerde vennootschap, beschouwt zij het als haar plicht om zich te onderwerpen aan een verplichting tot ruime informatieverstrekking en om tegenover de gemeenschap verslag uit te brengen van haar activiteiten, ook al is de Belgische corporate governance code niet op haar afgestemd. Het is in die geest dat zij dit corporate governance charter heeft opgesteld.

2. Organisatie, bestuur en controle van de Bank

2.1 Vergelijking van de bevoegdheidsverdeling in de Bank en in de gemeenrechtelijke naamloze vennootschappen

Uit de onderstaande tabel blijkt het atypische karakter van de organisatie van de Bank.

2.2 Voorstelling van de organen en andere actoren van de Bank

De organen van de Bank zijn de gouverneur, het Directiecomité, de Regentenraad, de Sanctiecommissie en het Afwikkelingscollege (cf. artikel 17 van de organieke wet).

Andere actoren van de Bank zijn de algemene vergadering, de vertegenwoordiger van de minister van Financiën, de bedrijfsrevisor en de Ondernemingsraad.

De organen van de Bank en hun respectieve bevoegdheden verschillen fundamenteel van die van de klassieke naamloze vennootschappen (zie tabel).

2.3 Organen van de Bank

2.3.1 Gouverneur

Bevoegdheden

De gouverneur oefent de bevoegdheden uit die hem zijn verleend krachtens de statuten van het ESCB, de organieke wet, de statuten en het huishoudelijk reglement van de Bank.

Hij staat in voor de leiding van de Bank en haar personeel. Hij wordt daarin bijgestaan door de directeurs. Hij zit het Directiecomité voor, waarvan hij de

Bevoegdheidsverdeling in de Bank en in de gemeenrechtelijke naamloze vennootschappen

De Bank		De gemeenrechtelijke naamloze vennootschappen	
Koning	Benoeming van de gouverneur Benoeming van de directeurs (op voordracht van de Regentenraad)	Benoeming van de bestuurders	Algemene vergadering
Algemene vergadering	Verkiezing van de regenten (uit een dubbeltal van kandidaten) Benoeming van de bedrijfsrevisor (op voordracht van de Ondernemingsraad en met de goedkeuring van de Raad van ministers van de EU, op aanbeveling van de Raad van Bestuur van de ECB) Kennisneming van het jaarverslag Wijziging van de statuten, voor zover niet behorend tot de prerogatieven van de Regentenraad	Benoeming van de commissarissen Kennisneming van het jaarverslag, van het verslag van de commissarissen en decharge van de commissarissen Wijziging van de statuten	
Regentenraad	Wijziging van de statuten om ze in overeenstemming te brengen met de organieke wet en de voor België bindende internationale verplichtingen Bespreking en goedkeuring van de jaarrekening Goedkeuring van het jaarverslag Verdeling van de winst Kwijting van de leden van het Directiecomité Vaststelling van de bezoldiging van de leden van het Directiecomité Goedkeuring van de begroting	Bespreking en goedkeuring van de jaarrekening Verdeling van de winst Kwijting van de bestuurders Vaststelling van de bezoldiging van de Raad van bestuur Goedkeuring van de begroting	Raad van bestuur
Directiecomité	Vaststelling van het ondernemingsbeleid ▪ als centrale bank ▪ als microprudentiële autoriteit ▪ als macroprudentiële autoriteit Bestuur en beheer Opstelling van de jaarrekening Opmaak van het jaarverslag Dagelijks management en beheer	Vaststelling van het ondernemingsbeleid Bestuur en beheer Opstelling van de jaarrekening Opmaak van het jaarverslag Facultatieve delegatie van het dagelijkse beheer (personen die belast zijn met het dagelijkse bestuurder)	
Sanctie-commissie	Oordeelt over het opleggen, door de Bank, van de administratieve geldboetes voorzien door de wetten die van toepassing zijn op de instellingen waarop zij toezicht houdt		
Afwikkelings-college	Afwikkelingsautoriteit die gemachtigd is om de afwikkelingsinstrumenten toe te passen en de afwikkelingsbevoegdheden uit te oefenen		
Vertegen-woordiger van de minister van Financiën	Controle op de operaties van de Bank (recht om zich te verzetten tegen elke maatregel die in strijd is met de wet, de statuten of de belangen van de Staat), behalve in ESCB-verband		

beslissingen laat uitvoeren. Hij zit de vergaderingen van de Regentenraad voor wanneer deze van gedachten wisselt zoals bepaald in artikel 20.2, eerste lid van de organieke wet alsook het Afwikkelingscollege en de algemene vergadering. Hij woont de vergaderingen van het remuneratie- en benoemingscomité bij met raadgevende stem. Hij oefent rechtstreeks gezag uit over de personeelsleden, ongeacht hun rang en functie.

Hij stelt aan de algemene vergadering de jaarrekening en het jaarverslag voor die door de Regentenraad zijn goedgekeurd. Hij bezorgt aan de voorzitters van de Kamer van Volksvertegenwoordigers en van de Senaat het jaarverslag zoals bedoeld in artikel 284.3 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, alsook een jaarlijks verslag over de activiteiten van de Bank inzake prudentieel toezicht. Hij kan worden gehoord door de bevoegde commissies van de Kamer van Volksvertegenwoordigers en de Senaat, op verzoek van die commissies of op eigen initiatief.

Hij vertegenwoordigt de Bank in rechte.

Hij doet aan het Directiecomité voorstellen inzake de verdeling van de departementen en diensten onder de leden, alsook met betrekking tot de vertegenwoordiging van de Bank in nationale en internationale instellingen.

Bovendien heeft hij zitting in de Raad van Bestuur van de ECB, die met name de monetaire-beleidsbeslissingen voor het eurogebied neemt.

Benoeming

De gouverneur wordt door de Koning benoemd voor een hernieuwbare termijn van vijf jaar. Hij kan slechts door de Koning van zijn ambt worden ontheven indien hij op ernstige wijze is tekortgeschoten of niet meer voldoet aan de eisen voor de uitoefening van zijn ambt. Tegen die beslissing kan een beroep worden ingesteld voor het Hof van Justitie, op initiatief van de gouverneur of van de Raad van Bestuur van de ECB.

Aldus is de persoonlijke onafhankelijkheid van de gouverneur, zowel door de duur van zijn mandaat als door de beperkingen inzake zijn afzetting, gewaarborgd door de Europese en de Belgische wetgeving.

2.3.2 Directiecomité

Bevoegdheden

De gouverneur en de directeurs oefenen samen hun bevoegdheden uit als leden van het Directiecomité.

Het Directiecomité is immers een collegiaal orgaan, belast met het bestuur en het beheer van de Bank, overeenkomstig de organieke wet, haar statuten en het huishoudelijk reglement, en het bepalen van haar beleid.

De gouverneur en de directeurs oefenen elk gezag uit over een of verscheidene departementen en diensten van de Bank. Zij laten deze laatste de beslissingen uitvoeren die door de organen zijn genomen in het kader van hun respectieve bevoegdheden.

Het Directiecomité benoemt en ontslaat de personeelsleden en bepaalt hun wedde.

Het heeft het recht om dadingen en compromissen aan te gaan en beschikt over de reglementaire macht in de door de wet bepaalde gevallen.

Het bepaalt, in omzendbrieven of aanbevelingen, alle maatregelen ter verduidelijking van de toepassing van de wettelijke of reglementaire bepalingen waarvan de Bank de toepassing controleert. Het verstrekt advies aan de verschillende overheden die een wettelijke of reglementaire macht uitoefenen voor elk ontwerp van wetgevende of reglementaire akte die de toezichtsopdrachten betreft waarmee de Bank belast is of zou worden.

Het spreekt zich uit over alle zaken die niet uitdrukkelijk door de wet, de statuten of het huishoudelijk reglement van de Bank zijn voorbehouden aan een ander orgaan.

Het Directiecomité maakt de begroting op en bereidt het jaarverslag alsook de jaarrekening voor, die ter goedkeuring aan de Regentenraad worden voorgelegd.

Het beslist over de plaatsing van het kapitaal, de reserves en de afschrijvingsrekeningen, na raadpleging van de Regentenraad en onverminderd de door de ECB vastgelegde regels.

Het legt het huishoudelijk reglement van de Bank ter goedkeuring aan de Regentenraad voor.

Het Directiecomité van de Bank oefent dus zowel de bevoegdheden uit inzake bestuur, beheer en strategisch beleid van de onderneming die in de gemeenrechtelijke naamloze vennootschappen ressorteren onder de Raad van bestuur, als die van daadwerkelijk management.

Het is voor zijn opdracht geen verantwoording verschuldigd tegenover de algemene vergadering, die niet bevoegd is om hem kwijting te verlenen, maar wel tegenover de Regentenraad aan wie het zijn jaarverslag en de jaarrekening voorlegt. De goedkeuring van de jaarrekening door de Regentenraad geldt als kwijting voor de leden van het Directiecomité.

Samenstelling

Het Directiecomité is samengesteld uit de gouverneur en maximaal vijf directeurs. Het bestaat uit evenveel Nederlandstalige als Franstalige leden. De leden van het Directiecomité moeten Belg zijn.

De directeurs worden door de Koning benoemd, op voordracht van de Regentenraad. Met de wijze van aanstelling van de directeurs heeft de wetgever in 1948 in het bijzonder willen benadrukken dat zij een opdracht van algemeen belang vervullen bij de Bank.

De directeurs worden benoemd voor een hernieuwbare termijn van zes jaar.

De Koning kent de titel van vicegouverneur toe aan een van de directeurs. De vicegouverneur vervangt de gouverneur indien deze verhinderd is, onverminderd artikel 10.2 van de statuten van het ESCB.

Om belangenconflicten te vermijden bepaalt de organieke wet dat de leden van het Directiecomité, behoudens enkele limitatief opgesomde uitzonderingen, geen functie mogen uitoefenen in een handelsvennootschap of in een vennootschap met handelsvorm, evenmin als in een openbare instelling met een bedrijf van industriële, commerciële of financiële aard. Evenmin mogen zij bepaalde politieke mandaten uitoefenen (lid van een parlement, een regering of een ministerieel kabinet).

De directieleden kunnen slechts door de Koning van hun ambt worden ontheven indien zij op ernstige wijze zijn tekortgeschoten of niet meer aan de eisen voor de uitoefening van hun ambt voldoen.

Op die wijze wordt de persoonlijke onafhankelijkheid van de leden van het Directiecomité gewaarborgd door de organieke wet, zowel door de duur van hun mandaat als door de beperking van de afzettingsmogelijkheden.

Werking

De werking van het Directiecomité wordt geregeld door de organieke wet, de statuten en het huishoudelijk reglement.

Het Directiecomité vergadert telkens als de omstandigheden dit vereisen en minstens eenmaal per week. In spoedeisende gevallen vastgesteld door de gouverneur kan het, behalve voor de vaststelling van reglementen, beslissen langs schriftelijke procedure of via een vocaal telecommunicatiesysteem.

Indien een lid van het Directiecomité, rechtstreeks of onrechtstreeks, een belang van vermogensrechtelijke aard heeft dat strijdig is met een beslissing of een verrichting die tot de bevoegdheid behoort van het Directiecomité, deelt hij of zij dit mee aan de andere leden alvorens het comité een besluit neemt. Hij of zij neemt niet deel aan de beraadslaging van het Directiecomité over deze verrichtingen of beslissingen, noch aan de stemming in dat verband. Zijn of haar verklaring, alsook de rechtvaardigingsgronden betreffende voornoemd strijdig belang, worden opgenomen in de notulen van de vergadering. In de notulen omschrijft het Directiecomité de aard van de bedoelde beslissing of verrichting, de verantwoording van het genomen besluit en de vermogensrechtelijke gevolgen ervan voor de Bank. Deze notulen worden opgenomen in het jaarverslag.

Het betrokken lid van het Directiecomité brengt ook de bedrijfsrevisor van het strijdig belang op de hoogte. Het verslag van de bedrijfsrevisor dient een afzonderlijke omschrijving te bevatten van de vermogensrechtelijke gevolgen voor de Bank van de besluiten van het Directiecomité ten aanzien waarvan een strijdig belang in de zin van het vorige lid bestaat.

2.3.3 Regentenraad

Bevoegdheden

De Regentenraad wisselt van gedachten over de algemene kwesties met betrekking tot de Bank, het monetaire beleid en de economische toestand van

het land en van de Europese Unie, het toezichtsbeleid op elke sector die onder het toezicht van de Bank staat, de Belgische, Europese en internationale ontwikkelingen op het gebied van het toezicht, en in het algemeen elke ontwikkeling betreffende het financieel stelsel dat onder toezicht van de Bank staat, zonder daartoe over enige bevoegdheid te beschikken om tussen te komen op het operationele vlak of kennis te nemen van individuele dossiers. Hij neemt iedere maand kennis van de toestand van de instelling.

Hij is bevoegd voor het vastleggen van de boekhoudregels voor alle aspecten van de jaarrekening die niet voortvloeien uit bepalingen in de organieke wet, noch verplicht zijn voor de opstelling van de geconsolideerde balans van het Eurosysteem. Hij keurt de uitgavenbegroting alsook de jaarrekening goed. Hij is bevoegd om, in alle onafhankelijkheid, te beslissen over het reserverings- en dividendbeleid van de Bank. Hij regelt definitief de winstverdeling die door het Directiecomité wordt voorgesteld en waakt erover dat daarbij de financiële belangen van de Bank, van haar aandeelhouders en van de Staat als soevereine Staat op een evenwichtige wijze aan bod komen.

Hij keurt het jaarverslag goed.

Hij wijzigt de statuten teneinde deze in overeenstemming te brengen met de organieke wet en met de voor België bindende internationale verplichtingen.

Hij stelt, op voorstel van het Directiecomité, het huishoudelijk reglement vast dat de basisregels bevat inzake de werking van de organen en betreffende de organisatie van de departementen, diensten en vestigingen, alsook de deontologische code die de leden van het Directiecomité en het personeel moeten naleven.

Hij benoemt de secretaris en de schatbewaarder en stelt hen af.

De Regentenraad is bevoegd om het remuneratiebeleid te bepalen en de remuneraties vast te leggen van de leden van het Directiecomité, inclusief de gouverneur, en van de Regentenraad. Nadere informatie met betrekking tot het remuneratiebeleid en de remuneraties wordt jaarlijks verstrekt in het remuneratieverslag dat een onderdeel uitmaakt van de verklaring inzake deugdelijk bestuur die is opgenomen in het jaarverslag.

De Regentenraad oefent dus bepaalde bevoegdheden uit die in de gemeenrechtelijke vennootschappen toebehoren aan de Raad van bestuur, en andere die behoren tot de algemene vergadering van aandeelhouders. Het is een zeer specifiek orgaan dat een duaal element in de bestuursstructuur van de Bank brengt. De Regentenraad, die overwegend is samengesteld uit niet-uitvoerende bestuurders, speelt een sleutelrol inzake benoeming van de directeurs, bezoldiging en toezicht, en dit gezien de frequentie van zijn vergaderingen op een permanentere wijze dan de gespecialiseerde comités van de gewone vennootschappen.

Wat de begroting betreft, wordt de Regentenraad bijgestaan door het Auditcomité dat de bevoegdheid heeft de begroting van de Bank te onderzoeken alvorens deze ter goedkeuring aan de Regentenraad wordt voorgelegd.

Het Auditcomité is opgericht binnen de Regentenraad en bestaat uit drie regenten die door de Regentenraad worden aangewezen. De voorzitter van het Auditcomité wordt door de Regentenraad aangewezen. Het Auditcomité oefent de in artikel 21*bis* van de organieke wet bedoelde raadgevende bevoegdheden uit (die nader worden omschreven in het reglement van het Auditcomité) en ziet toe op de voorbereiding en de uitvoering van de begroting van de Bank. In het reglement van het Auditcomité worden de bevoegdheden, de samenstelling en de werking van dat comité uitvoeriger omschreven.

In de uitoefening van zijn bevoegdheden op het vlak van remuneraties en benoemingen wordt de Regentenraad bijgestaan door het Remuneratie- en benoemingscomité dat bestaat uit drie door de Regentenraad aangewezen regenten. De gouverneur woont de vergaderingen van het comité bij met raadgevende stem. De bevoegdheden, samenstelling en werking van dit comité worden nader bepaald in het reglement van het Remuneratie- en benoemingscomité.

Samenstelling

De Regentenraad is samengesteld uit de gouverneur, de directeurs en veertien regenten. Hij telt evenveel Nederlandstalige als Franstalige regenten.

Ten minste een derde van de leden van de Regentenraad heeft een ander geslacht dan de overige leden.

De regenten worden door de algemene vergadering verkozen voor een hernieuwbare termijn van drie jaar, op basis van aanbevelingslijsten van twee kandidaten. Twee regenten worden gekozen op voordracht van de meest vooraanstaande werknemersorganisaties, drie op voordracht van de meest vooraanstaande organisaties van de nijverheid en de handel, van de landbouw en van de middenstand en negen regenten op voordracht van de minister van Financiën.

De procedure voor de benoeming van de regenten is op een bijzondere wijze geregeld. Bij de voorbereiding van de wet van 28 juli 1948 tot wijziging van de organieke wet en tot reorganisatie van de Bank, heeft de wetgever ernaar gestreefd, door de wijze waarop de directeurs en regenten worden benoemd, zowel de volstrekte onafhankelijkheid van de Bank ten aanzien van de individuele belangen als de technische bekwaamheid van de kandidaten te waarborgen. De procedure inzake de voordracht van de regenten is zodanig opgevat dat een billijke vertegenwoordiging van de sociaaleconomische belangen van België is gewaarborgd.

Teneinde belangenconflicten te vermijden, bepaalt de organieke wet dat de regenten geen lid mogen zijn van de bestuurs-, beheers- of toezichtsorganen van een instelling onderworpen aan het toezicht van de Bank, van een Belgische of in België gevestigde instelling onderworpen aan het toezicht van de ECB of van een aan het toezicht van de ECB onderworpen dochteronderneming van één van deze instellingen, en in zulke instelling geen leidinggevende functie mogen uitoefenen, evenmin als sommige politieke functies (lid van een parlement, een regering of een ministerieel kabinet).

De regenten kunnen uit hun ambt worden ontzet door de algemene vergadering van aandeelhouders die beslist bij meerderheid van drie vierde van de stemmen van de aanwezige aandeelhouders die minstens drie vijfde van de aandelen bezitten.

Een van de regenten wordt door de Koning aangewezen als voorzitter van de Regentenraad. De voorzitter van de Regentenraad is onafhankelijk in de zin van artikel 7:87, lid 1 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen, van de andere taalrol dan de gouverneur en van een ander geslacht dan dat van de gouverneur. De voorzitter van de Regentenraad zit de vergaderingen van de Regentenraad voor, behalve wanneer deze van gedachten wisselt over de algemene kwesties zoals bedoeld in artikel 20.2 van de organieke wet. Die gedachtewisselingen worden voorgezeten door de gouverneur.

Werking

De werking van de Regentenraad wordt geregeld door de organieke wet, de statuten en het huishoudelijk reglement.

De Regentenraad vergadert ten minste twintig keer per jaar en neemt zijn beslissingen bij meerderheid van stemmen. In spoedeisende gevallen vastgesteld door de gouverneur kan de Regentenraad beslissen langs schriftelijke procedure of via een vocaal telecommunicatiesysteem.

Indien een lid van de Regentenraad, rechtstreeks of onrechtstreeks, een belang van vermogensrechtelijke aard heeft dat strijdig is met een beslissing die tot de bevoegdheid behoort van de Regentenraad, deelt hij of zij dit mee aan de andere leden alvorens de raad een besluit neemt. Hij of zij neemt niet deel aan de beraadslaging en de stemming dienaangaande. In het bijzonder nemen de gouverneur en de directeurs niet deel aan de beraadslaging en de stemming omtrent de goedkeuring van de jaarrekening.

2.3.4 Sanctiecommissie

Bevoegdheden

De Sanctiecommissie oordeelt over het opleggen, door de Bank, van de administratieve geldboetes voorzien door de wetten die van toepassing zijn op de instellingen waarop de Bank toeziet. De procedureregels voor het opleggen van administratieve geldboetes worden nader bepaald door de organieke wet.

Samenstelling

De Sanctiecommissie bestaat uit zes leden, aangeduid door de Koning :

1° één staatsraad of erestaatsraad, aangeduid op voordracht van de eerste voorzitter van de Raad van State ;

2° één raadsheer bij het Hof van Cassatie of één ereraadsheer bij het Hof van Cassatie, aangeduid

op voordracht van de eerste voorzitter van het Hof van Cassatie;

3° twee magistraten die geen raadsheren zijn bij het Hof van Cassatie noch bij het hof van beroep te Brussel;

4° twee andere leden.

De voorzitter wordt door de leden gekozen uit de onder 1°, 2° en 3° vermelde personen.

Tijdens de drie jaar die aan hun benoeming voorafgaan, mogen de leden van de Sanctiecommissie geen deel hebben uitgemaakt, noch van het Directiecomité van de Bank, noch van het Afwikkelingscollege van de Bank, noch van het personeel van de Bank.

In de loop van hun mandaat mogen de leden noch enige functie of mandaat uitoefenen in een aan het toezicht van de Bank onderworpen instelling of in een beroepsvereniging die de aan het toezicht van de Bank onderworpen instellingen vertegenwoordigt, noch diensten verstrekken ten gunste van een beroepsvereniging die de aan het toezicht van de Bank onderworpen instellingen vertegenwoordigt.

Evenmin mogen zij bepaalde politieke mandaten uitoefenen (lid van een parlement, een regering of een ministerieel kabinet).

Het mandaat van de leden van de Sanctiecommissie heeft een duur van zes jaar en is hernieuwbaar. De leden kunnen slechts door de Koning van hun ambt worden ontheven indien zij niet meer aan de eisen voor de uitoefening van hun ambt voldoen of op ernstige wijze zijn tekortgeschoten.

Werking

De werking van de Sanctiecommissie wordt geregeld door de organieke wet, de statuten en het huishoudelijk reglement dat ze heeft vastgesteld.

De Sanctiecommissie komt bijeen telkens wanneer de voorzitter het noodzakelijk acht. Beslissingen worden bij meerderheid van stemmen genomen.

De leden van de Sanctiecommissie kunnen niet beraadslagen in een aangelegenheid waarin ze een persoonlijk belang hebben dat hun oordeel zou kunnen beïnvloeden.

2.3.5 Afwikkelingscollege

Bevoegdheden

Het Afwikkelingscollege is het bevoegde orgaan voor de taken van de afwikkelingsautoriteit, die gemachtigd is de afwikkelingsinstrumenten toe te passen en de afwikkelingsbevoegdheden uit te oefenen overeenkomstig de wetgeving betreffende het statuut van en het toezicht op de kredietinstellingen.

Samenstelling

Het Afwikkelingscollege bestaat uit de volgende personen:

1° de gouverneur;

2° de vicegouverneur;

3° de directeur die verantwoordelijk is voor het departement belast met het prudentieel toezicht op de banken en de beursvennootschappen;

4° de directeur die verantwoordelijk is voor het departement belast met het prudentieel beleid en de financiële stabiliteit;

5° de directeur die door de Bank is aangewezen als verantwoordelijke voor de afwikkeling van kredietinstellingen;

6° de voorzitter van het directiecomité van de Federale Overheidsdienst Financiën;

7° de leidende ambtenaar van het Afwikkelingsfonds;

8° vier leden die door de Koning worden aangewezen bij een in Ministerraad overlegd besluit, en die worden benoemd op grond van hun specifieke competenties op bancair gebied en op het vlak van financiële analyse; en

9° een magistraat die door de Koning wordt aangewezen.

De voorzitter van de Autoriteit voor Financiële Diensten en Markten woont de vergaderingen van het Afwikkelingscollege met raadgevende stem bij.

De personen bedoeld in 8° en 9° worden benoemd voor een hernieuwbare termijn van vier jaar. Zij

kunnen maar van hun functies worden ontheven door de autoriteiten die hen benoemd hebben, indien zij niet langer voldoen aan de voorwaarden voor de uitoefening van hun functies of indien zij een zware fout hebben begaan.

De leden van het Afwikkelingscollege mogen bepaalde politieke functies niet uitoefenen (lid van een parlement, een regering of een ministerieel kabinet).

Werking

De werking van het Afwikkelingscollege wordt geregeld door de organieke wet, het koninklijk besluit van 22 februari 2015 en zijn huishoudelijk reglement.

Behalve bij verhindering houdt het Afwikkelingscollege minstens vier maal per jaar zitting en telkens als de omstandigheden het vereisen of drie van zijn leden het vragen. Beslissingen worden bij meerderheid van stemmen genomen. In spoedeisende gevallen die worden vastgesteld door de voorzitter van het Afwikkelingscollege, kan het Afwikkelingscollege beslissen langs schriftelijke procedure of via een vocaal telecommunicatiesysteem.

In geval van belangenconflict, onthoudt het betrokken lid zich van deelname aan de beraadslagingen en de stemming aangaande het desbetreffende agendapunt.

2.4 Andere actoren van de Bank

2.4.1 Algemene vergadering

Bevoegdheden

De gewone algemene vergadering krijgt kennis van het jaarverslag van het afgelopen boekjaar en verkiest de regenten voor de vacant geworden mandaten, overeenkomstig de bepalingen van de organieke wet. Zij benoemt de bedrijfsrevisor. Zij wijzigt de statuten in de gevallen waarin deze bevoegdheid niet aan de Regentenraad is toegewezen.

De algemene vergadering beraadslaagt over de in de oproepingsbrieven vermelde zaken en over die welke haar worden voorgelegd door de Regentenraad.

De organieke wet verleent de algemene vergadering, waarvan de bevoegdheden zijn beperkt, niet de hoedanigheid van een orgaan.

Samenstelling

De algemene vergadering is samengesteld uit de aandeelhouders die de wettelijke formaliteiten om te worden toegelaten tot de algemene vergadering van een genoteerde vennootschap hebben vervuld.

De algemene vergadering vertegenwoordigt de algemeenheid van de aandeelhouders.

Werking

De algemene vergadering wordt voorgezeten door de gouverneur. De gewone algemene vergadering wordt gehouden op de derde maandag van de maand mei en indien deze dag op een feestdag valt, op de eerstvolgende bankwerkdag. Een buitengewone algemene vergadering kan worden opgeroepen telkens als de Regentenraad dit nodig acht. Zij moet worden bijeengeroepen wanneer het aantal regenten beneden de volstrekte meerderheid is gedaald of wanneer de bijeenroeping wordt aangevraagd door aandeelhouders die een tiende van het maatschappelijk kapitaal vertegenwoordigen.

Voor de opening van de vergadering tekenen de aandeelhouders de aanwezigheidslijst.

De twee aanwezige aandeelhouders die eigenaar zijn van het grootste aantal aandelen en die bovendien geen deel uitmaken van het bestuur van de Bank en dit mandaat aanvaarden, worden aangewezen tot stemopnemers.

Ieder aandeel geeft recht op één stem.

Elk besluit wordt bij volstrekte meerderheid van stemmen genomen. Bij staking van stemmen wordt het voorstel verworpen. Er wordt gestemd hetzij op elektronische wijze, hetzij bij naamafroeping, hetzij bij handopsteking, hetzij door middel van stembiljetten. De benoemingen en de afstellingen geschieden bij geheime stemming.

De rechtmatig genomen beslissingen zijn bindend voor alle aandeelhouders.

Van elke vergadering worden notulen opgemaakt, die worden ondertekend door de stemopnemers, de voorzitter en de overige leden van het bureau. De notulen worden gepubliceerd op de website van de Bank. De afschriften en uittreksels die aan derden worden gestuurd, worden door de secretaris ondertekend.

2.4.2 Vertegenwoordiger van de minister van Financiën

Behalve voor de taken en de verrichtingen die onder de bevoegdheid van het ESCB vallen, de taken inzake prudentieel toezicht en de taken van de Bank in het kader van de bijdrage tot de stabiliteit van het financieel stelsel, houdt de vertegenwoordiger van de minister van Financiën toezicht op de verrichtingen van de Bank en schorst en brengt hij elke beslissing die met de wet, met de statuten en met de belangen van het Rijk strijdig zou zijn, ter kennis van de minister van Financiën. Indien de minister van Financiën binnen acht dagen niet over de schorsing heeft beslist, mag de beslissing worden uitgevoerd.

De vertegenwoordiger van de minister van Financiën woont van rechtswege de vergaderingen van de Regentenraad, van het Auditcomité en van het Remuneratie- en benoemingscomité bij. Hij heeft er een raadgevende stem.

Hij woont de algemene vergaderingen bij wanneer hij dit gepast acht.

Hij brengt over zijn opdracht ieder jaar verslag uit aan de minister van Financiën.

Via zijn vertegenwoordiger oefent de minister van Financiën aldus namens de soevereine Staat controle uit op de werking van de Bank op het vlak van haar opdrachten van nationaal belang.

De wedde van de vertegenwoordiger van de minister van Financiën wordt vastgesteld door die minister, in overleg met het bestuur van de Bank, en wordt door deze laatste gedragen.

2.4.3 Bedrijfsrevisor

De bedrijfsrevisor oefent de bij artikel 27.1 van het protocol betreffende de statuten van het ESCB en van de ECB bepaalde toezichthoudende bevoegdheid uit en brengt erover verslag uit aan de Regentenraad. Hij certificeert de jaarrekening. Hij verricht bovendien certificatieopdrachten ten aanzien van de revisor van de ECB.

Hij brengt ieder jaar in de Ondernemingsraad verslag uit over de jaarrekening en het jaarverslag. Hij bevestigt dat de door het Directiecomité verstrekte informatie juist en volledig is. Hij analyseert en verduidelijkt inzonderheid ten behoeve van de door de werknemers verkozen leden van de Ondernemingsraad de economische en financiële informatie die ter beschikking van deze Raad werd gesteld, in het licht van de impact ervan op de financiële structuur en de evaluatie van de financiële situatie van de Bank.

De bedrijfsrevisor wordt aangesteld op grond van een procedure in overeenstemming met de wetgeving op de overheidsopdrachten waaraan de Bank onderworpen is. Hij wordt vervolgens benoemd door de algemene vergadering, op voordracht van de Ondernemingsraad. Hij moet worden erkend door de Raad van ministers van de Europese Unie, op aanbeveling van de ECB.

2.4.4 Ondernemingsraad

Krachtens de wet van 20 september 1948 houdende organisatie van het bedrijfsleven heeft de Bank een Ondernemingsraad. Dit is een paritair overlegorgaan samengesteld uit vertegenwoordigers van de werkgever en vertegenwoordigers van het personeel, die om de vier jaar worden verkozen.

De Ondernemingsraad heeft als belangrijkste opdracht advies uit te brengen en alle voorstellen of bezwaren te formuleren met betrekking tot iedere maatregel die de werkorganisatie, de arbeidsvoorwaarden en de rentabiliteit van de onderneming zou kunnen wijzigen. Het Directiecomité stelt overeenkomstig de wet specifieke economische en financiële informatie te zijner beschikking.

2.5 Mechanismen voor controle van de activiteiten

De activiteiten en de verrichtingen van de Bank zijn onderworpen aan een reeks controlemechanismen, van controles op operationeel niveau tot externe controles. Ze staan ervoor garant dat de activiteiten en de verrichtingen naar behoren worden uitgevoerd met inachtneming van de vastgelegde doelstellingen en met bijzondere aandacht voor veiligheid en een kostenbesparend inzetten van middelen.

De controleverplichtingen waaraan de Bank in haar hoedanigheid van centrale bank van het land en als onderdeel van het ESCB is onderworpen, zijn van een andere aard en reiken verder dan die aanbevolen door de Belgische corporate governance code voor de gemeenrechtelijke naamloze vennootschappen.

Het Directiecomité is uit het oogpunt van het algemene bedrijfsbeheer verantwoordelijk voor de uitwerking en de adequaatheid van de interne controlestructuur.

Deze interne controlestructuur berust op het concept van de drie verdedigingslijnen.

De departementen en de autonome diensten dragen de verantwoordelijkheid *in eerste lijn* voor de efficiente werking van het interne controlesysteem. Dat houdt in dat ze :

- de risico's van hun entiteiten identificeren, evalueren, controleren en beperken ;
- adequate mechanismen instellen voor interne controle en beheer, met het oog op de beheersing van de risico's van hun entiteiten, binnen de door het Directiecomité vastgelegde risicotolerantiegrenzen ;
- erop toezien dat de doelstellingen, de beleidslijnen en de interne controle in hun entiteiten worden nageleefd.

De verantwoordelijkheid voor de efficiënte werking van het interne controlesysteem berust *in tweede lijn* bij de daartoe aangewezen leden van het Directiecomité :

- voor wat de financiële risico's betreft is de directeur-schatbewaarder verantwoordelijk voor de dienst Middle Office, die belast is met het identificeren, de evaluatie, het beheer en de rapportering van de risico's die voortvloeien uit de activiteiten van de Bank op het vlak van portefeuillebeheer. Deze dienst brengt, via de directeur-schatbewaarder, maandelijks en driemaandelijks verslag uit aan het Directiecomité.
- voor wat de niet-financiële risico's betreft, is het daartoe aangeduide lid van het Directiecomité verantwoordelijk voor het *Operational Risk Management* (ORM), het *Business Continuity Management* (BCM), de *compliance* functie, de *information security* en de tweedelijnsaspecten van de fysische beveiliging en van de biljettenactiviteit.

De dienst Interne audit draagt *in derde lijn* de verantwoordelijkheid voor de efficiënte werking van het interne controlesysteem.

Gesteund op de hoogste graad van organisatorische onafhankelijkheid en objectiviteit, heeft de dienst Interne audit als opdracht het Directiecomité aanvullende zekerheid te verstrekken over de doeltreffendheid van de governance, het risicobeheer en de interne controle van de Bank, onder meer wat de verwezenlijking van de doelstellingen inzake beheer en controle van de risico's door de eerste en de tweede verdedigingslijn betreft.

Om zijn onafhankelijkheid ten opzichte van de departementen en diensten te waarborgen, ressorteert de dienst Interne audit rechtstreeks onder de gouverneur en draagt hij geen directe operationele verantwoordelijkheid. Hij brengt verslag uit aan het Directiecomité en aan het Auditcomité.

De chef van de dienst Interne audit is lid van het Internal Auditors Committee (IAC) van het ESCB. De dienst Interne audit volgt de methodologie, doelstellingen, verantwoordelijkheden en rapporteringskanalen die binnen het ESCB zijn vastgelegd, onder andere in het Eurosysteem/ESCB Audit Charter, dat werd goedgekeurd door de Raad van Bestuur van de ECB. Een intern Auditcharter, dat op voorstel van het Auditcomité werd goedgekeurd door het Directiecomité en de Regentenraad, beschrijft de rol van de auditfunctie, haar verantwoordelijkheden en bevoegdheden voor de uitoefening van haar opdrachten.

Bepaalde controlefuncties worden uitgeoefend door specifieke administratieve eenheden (bijvoorbeeld het beheer van de toegang tot de informaticasystemen), terwijl structurele belangenconflicten worden opgelost door de betrokken activiteiten te scheiden (systeem van *Chinese walls*). Zo wordt bijvoorbeeld het beheer van en het toezicht (*oversight*) op de betalingssystemen uitgeoefend door twee verschillende departementen.

Het auditcomité ziet toe op de voorbereiding en de uitvoering van de begroting. Ieder jaar brengt zijn voorzitter hieromtrent verslag uit in de Regentenraad en beantwoordt er de gestelde vragen.

Het auditcomité is, in een raadgevende rol, belast met de monitoring van de doeltreffendheid van de systemen voor interne controle en risicobeheer en van de interne audit van de Bank.

Daartoe onderzoekt het auditcomité periodiek, volgens een plan dat het opstelt, de systemen voor interne controle en risicobeheer die werden opgezet

door de departementen en diensten. Het verzekert zich ervan dat de voornaamste risico's, met inbegrip van de risico's die verband houden met de naleving van bestaande wetgeving en reglementering, behoorlijk worden geïdentificeerd, beheerd en ter kennis gebracht van het auditcomité en van het Directiecomité. Het auditcomité kijkt tevens de verklaringen na inzake interne controle en risicobeheer die in het jaarverslag worden opgenomen.

Het auditcomité beoordeelt de doeltreffendheid van de interne audit. Het onderzoekt het charter van de interne audit en gaat na of diens middelen en knowhow aangepast zijn aan de aard, de omvang en de complexiteit van de Bank. Het formuleert zo nodig aanbevelingen daarover aan het Directiecomité. Voorafgaand aan de goedkeuring door het Directiecomité kijkt het auditcomité het werkprogramma van de interne audit na, rekening houdend met de complementariteit van de bedrijfsrevisor. Het auditcomité ontvangt de periodieke verslagen van de interne audit. Het gaat na in welke mate de departementen en diensten tegemoetkomen aan de bevindingen en aanbevelingen van de interne audit. Op verzoek van het Directiecomité verstrekt het auditcomité advies betreffende het profiel van het hoofd van de interne audit.

Het auditcomité beoordeelt tevens de relevantie en het consequent karakter van de boekhoudregels die de Regentenraad vaststelt.

De Regentenraad keurt de jaarrekening goed, de jaarlijkse begroting, de boekhoudkundige regels die hij ter beoordeling voorlegt aan het auditcomité en de voorschriften met betrekking tot de interne organisatie van de Bank. Hij hoort het auditcomité alvorens te beslissen over de goedkeuring van de jaarrekening en kan het auditcomité verzoeken specifieke vragen in dit verband te onderzoeken en hem daarover verslag uit te brengen.

De Bank is daarenboven aan verschillende externe controles onderworpen.

De eerste controle wordt uitgeoefend door de bedrijfsrevisor. Deze controleert en certificeert de rekeningen van de Bank.

Behalve wat de opdrachten en verrichtingen betreft die ressorteren onder het ESCB, de taken inzake prudentieel toezicht en de taken van de Bank in het kader van de bijdrage tot de stabiliteit van het financieel stelsel, ziet de vertegenwoordiger van de minister van Financiën toe op de verrichtingen van de Bank voor rekening van die minister. Deze heeft immers het recht om die verrichtingen te controleren en zich te verzetten tegen elke beslissing die strijdig zou zijn met de wet, de statuten of de belangen van de Staat.

Voorts kan de gouverneur worden gehoord door de bevoegde commissies van de Kamer van Volksvertegenwoordigers en de Senaat, op verzoek van die commissies of op eigen initiatief.

Tot slot handelt de Bank, krachtens de statuten van het ESCB en de ECB, in overeenstemming met de beleidslijnen en instructies van de ECB. De Raad van Bestuur neemt de noodzakelijke maatregelen voor de naleving van de beleidslijnen en instructies van de ECB en eist dat alle nodige gegevens aan hem zouden worden bezorgd.

2.6 Gedragsregels

Een deontologische code legt de leden van het Directiecomité en de personeelsleden van de Bank strenge gedragsregels op.

De leden van het Directiecomité leven de hoogste normen inzake beroepsethiek na.

De leden van de organen van de Bank en haar personeelsleden zijn gebonden aan een strikte geheimhoudingsplicht, overeenkomstig artikel 35 van de organieke wet. Ze zijn ook onderworpen aan de wettelijke bepalingen inzake misbruik van voorkennis en marktmanipulatie.

De leden van de Regentenraad – te weten de directieleden en de regenten – zijn wettelijk verplicht om jaarlijks een lijst van hun mandaten, ambten en beroepen in te dienen bij het Rekenhof. Daarnaast zijn ze ertoe gehouden om jaarlijks een vermogensaangifte te doen, tenzij er zich tijdens het afgelopen jaar geen benoemingen, stopzettingen of hernieuwingen hebben voorgedaan met betrekking tot mandaten, ambten en beroepen waarvoor ze aangifteplichtig zijn.

De deontologische code van de Bank voorziet, voor de leden van het Directiecomité en de personeelsleden, in regels inzake het bezit van en transacties in aandelen van de Bank en in aandelen of deelbewijzen

uitgegeven door bepaalde ondernemingen die onderworpen zijn aan het toezicht van de Bank of van de ECB, alsook in regels inzake dringende opvragingen met betrekking tot bepaalde ondernemingen die onder toezicht van de Bank of van de ECB staan. De voorzitter van de Sanctiecommissie en de daartoe bevoegde directeur oefenen de controle uit op de naleving van deze bepalingen, respectievelijk ten aanzien van de leden van het Directiecomité en ten aanzien van de personeelsleden.

De regenten onthouden zich van transacties, voor eigen rekening of voor rekening van een derde partij, betreffende aandelen van de Bank of financiële instrumenten die verband houden met deze aandelen gedurende de jaarlijkse sperperiode van dertig kalenderdagen voorafgaand aan de bekendmaking van de jaarrekening. Buiten deze vaste sperperiode gaan zij behoedzaam te werk bij het verhandelen van aandelen van de Bank en in ieder geval onthouden zij zich te allen tijde van speculatieve transacties met betrekking tot dit aandeel. Bovendien respecteren zij de sperperiodes die ad hoc worden afgekondigd door het Directiecomité.

2.7 De secretaris en de schatbewaarder

De secretaris stelt de notulen en de verslagen van de zittingen van het Directiecomité en de Regentenraad op. Hij stelt de notulen op van de algemene vergadering van aandeelhouders en laat ze ondertekenen door de voorzitter van de algemene vergadering, de stemopnemers en de overige leden van het bureau. Hij verklaart kopieën voor eensluidend met het origineel. Hij ziet toe op de aanpassingen van het huishoudelijk reglement van de Bank.

Binnen de interne controlestructuur van de Bank volgens het model van de drie verdedigingslijnen is de schatbewaarder in tweede lijn verantwoordelijk voor het beheer van alle financiële risico's.

3. Aandeelhouderschap

3.1 Kapitaal en aandelen

Het maatschappelijk kapitaal van de Bank bedraagt tien miljoen euro en is vertegenwoordigd door vierhonderdduizend aandelen zonder nominale waarde, waarvan tweehonderdduizend aandelen, nominatief en onoverdraagbaar, in handen van de Staat. Tweehonderdduizend aandelen, nominatief, aan toonder of gedematerialiseerd, zijn verdeeld onder het publiek en staan genoteerd op Euronext Brussels.

Het maatschappelijk kapitaal is volledig afgelost.

Met uitzondering van de aandelen die aan de Staat toebehoren, mogen deze kosteloos worden omgezet in aandelen op naam of in gedematerialiseerde aandelen, naar goeddunken van de eigenaar.

De eigendom van de aandelen op naam wordt vastgesteld door de inschrijving in het register van aandelen op naam van de Bank. De nominatieve aandeelhouder ontvangt een attest dat geen overdraagbare titel vormt. Gedematerialiseerde aandelen worden vertegenwoordigd door een boeking op rekening, op naam van de eigenaar of de houder, bij een erkende rekeninghouder of bij de vereffeningsinstelling, de NV Euroclear Belgium.

3.2 Aandeelhoudersstructuur

Sedert 1948 bezit de Belgische Staat, krachtens de organieke wet, tweehonderdduizend aandelen van de Bank, of 50 % van de totale stemrechten.

De Bank heeft geen kennis van andere deelnemingen die 5 % of meer van de stemrechten bedragen.

3.3 Dividenden

De vaststelling van de dividenden wordt geregeld door de organieke wet. Een eerste dividend ten belope van 6 % van het kapitaal wordt gegarandeerd met alle reserves. Het tweede dividend wordt vastgesteld op 50 % van de netto-opbrengst van de portefeuille die de Bank aanhoudt als tegenpost voor haar totale reserves. Het tweede dividend wordt gegarandeerd met de beschikbare reserve, tenzij het peil van de reserves daardoor te laag zou worden.

Gezien de bijzondere aard van de Bank en haar taken van algemeen belang, met inbegrip van de handhaving van prijsstabiliteit als hoofddoel, staat het dividend grotendeels los van de winst en, in voorkomend geval, het verlies. De aandeelhouder wordt aldus beschermd tegen de volatiliteit van de resultaten van de Bank die afhankelijk zijn van het monetair beleid van het Eurosysteem en van exogene factoren zoals de vraag naar bankbiljetten of het wisselkoersverloop.

4. Communicatie met de aandeelhouders en het publiek

4.1 Principes

In haar hoedanigheid van centrale bank van het land, vervult de Bank specifieke taken van algemeen belang, waarvoor zij verantwoording moet afleggen tegenover de democratische instellingen en het publiek in het algemeen, en niet enkel tegenover haar aandeelhouders of werknemers.

4.2 Verslagen

De Bank publiceert jaarlijks een verslag dat het publiek uitgebreide informatie verstrekt over de recente economische en financiële ontwikkelingen in binnen- en buitenland. In de samenvatting die door de gouverneur namens de Regentenraad wordt voorgesteld, wordt de nadruk gelegd op de belangrijkste gebeurtenissen van het afgelopen jaar ; het bevat de belangrijkste boodschappen van de Bank op het gebied van economisch beleid.

De Bank publiceert jaarlijks ook een verslag over de activiteiten van de Bank inzake prudentieel toezicht, alsook een ondernemingsverslag dat aan de aandeelhouders en het publiek de jaarrekening en het jaarverslag van het afgelopen boekjaar voorstelt en uitleg verschaft over de organisatie en het bestuur van de Bank.

Deze verslagen worden in syllabusvorm ter beschikking gesteld van de aandeelhouders en het publiek. Bovendien worden zij gepubliceerd op de website van de Bank, waarop alle verslagen staan die sinds 1998 zijn verschenen.

De Bank is niet onderworpen aan de regelgeving betreffende de opmaak en de verspreiding van periodieke informatie.

4.3 Relaties met het Parlement

Krachtens de organieke wet en de statuten kan de gouverneur worden gehoord door de bevoegde commissies van de Kamer van Volksvertegenwoordigers en de Senaat, op verzoek van die commissies of op eigen initiatief. Hij zendt aan de voorzitters van de Kamer en de Senaat het jaarlijks verslag over de activiteiten van de Bank inzake prudentieel toezicht.

4.4 Algemene vergaderingen

De gewone algemene vergadering van de Bank biedt een forum waarop aandeelhouders en de directie van de Bank elkaar ontmoeten. Het Directiecomité stelt er jaarlijks de jaarrekening en het jaarverslag van het afgelopen boekjaar voor.

4.5 Website

De Bank stelt op haar website voortdurend een grote hoeveelheid regelmatig geactualiseerde informatie over haar activiteiten en haar werking ter beschikking van het publiek en de aandeelhouders.

Het huishoudelijk reglement, het reglement van het auditcomité en het reglement van het remuneratie- en benoemingscomité zijn beschikbaar op de website van de Bank.

5. Vertegenwoordiging van de Bank en ondertekening van de akten

5.1 Vertegenwoordiging van de Bank

De gouverneur vertegenwoordigt de Bank in rechte.

De gouverneur en het Directiecomité mogen, uitdrukkelijk of stilzwijgend, een bijzondere volmacht verlenen om de Bank te vertegenwoordigen.

5.2 Ondertekening van de akten

Al de akten die bindend zijn voor de Bank mogen, zonder dat zij enige macht tegenover derden moeten rechtvaardigen, worden ondertekend hetzij door de gouverneur, of, indien hij verhinderd is, door de vicegouverneur, hetzij door een meerderheid van de leden van het Directiecomité, hetzij door een directeur samen met de secretaris. Zij mogen tevens worden ondertekend door één of twee personen die gemachtigd zijn hetzij door de gouverneur, hetzij door een meerderheid van de leden van het Directiecomité, hetzij door een directeur samen met de secretaris.

De akten van dagelijks bestuur mogen bovendien worden ondertekend hetzij door de vicegouverneur of een directeur, hetzij door de secretaris of de schatbewaarder, hetzij door één of twee hiervoor door het Directiecomité gemachtigde personeelsleden.

Nationale Bank van België
Naamloze vennootschap
RPR Brussel – Ondernemingsnummer: 0203.201.340
Maatschappelijke zetel: de Berlaimontlaan 14 – BE-1000 Brussel
www.nbb.be

Verantwoordelijke uitgever

Pierre Wunsch

Gouverneur

Nationale Bank van België
de Berlaimontlaan 14 – BE-1000 Brussel

Contactpersoon voor de publicatie

Dominique Servais

Hoofd van het departement Secretariaat-generaal

Tel. +32 2 221 21 07
dominique.servais@nbb.be

© Illustraties: Nationale Bank van België

Omslag en opmaak: NBB CM – Prepress & Image
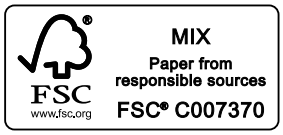
Gepubliceerd in april 2022